

Handwritten text, possibly a signature or name, written in a cursive script. The text is oriented horizontally and appears to be written in dark ink or paint.

Handwritten text, possibly a signature or name, written in a cursive script. The text is oriented horizontally and appears to be written in dark ink or paint.

म ओ सत्यं चक्रो मानालि
न गत्कोः सर्वतः तत्प्राकारं वर्तुं चैत्यं शोभते
गदिसुतादिच प्रतिमापटकल्पात् मित्रपु
सूचोत्तरधरां हठा उल्लानाभिनयो सव्यना
ध्यग्रिधराणीपथ्यत् ततो ओमादिमारीच्यै स्वाहा
गीतभूकोः वहिः संपिष्टतदूदुष्टैः कवामासिमवन्धम
मभारुह संश्रयः उडो कवृक्षशाखाग्रविने वागल्लगिना विभ्रती च दाकारं
नां बुद्धशेषलां श्वेतवस्त्रान्नमस्यामिमारी मभामप्र
चन्द्रसिंहाकोराभावयेत् ततो नाव्यमात्मा
तस्य व्यवामेथमूर्धनि क्रमान्मात्रादिदमादेना
तो ह्युत्तरां पीतममको कछतो द्ववां चित्रयेदार्थमारीची
सुदुष्टान् प्राकारतो वहिः पुष्पाणामर
प्राथम्यमन्त्रविद्यामरन्ध्रनतां हृदि प्रवेष्ट्यां शोककान्ता
लीलयोर्द्विस्तितां च चन्द्रविम्बा
दीप्तरत्ने पद्मोभेन मौलि
लीपाठोपदेशः १ वयेनमः

पूर्ववत्सवन्विधायामहदिशितपद्मचन्द्रमणः । पीतपङ्कारजं व ॥ द्वयुक्तपङ्कारं तत्तुर्ध्वपीरुता ॥ गवतीपीतव
र्णात्रिमुखान्त्रिनेत्रां षड्भुजां प्रथममुखं पीतदक्षिणादि तं वामरक्तं ललितं ह ॥ तीसर्वालङ्कारधरां ॥ पञ्चकनिवसना
नवयोवनोद्भूतां पीतदक्षिणाभुजैर्वज्रपाशधारिणी वामभुजे सतर्जनी कायाशपर्णापिच्छिकाधनुर्द्वारिणी ॥ पुष्पा
वद्भुजदामकुटस्थाक्षोभ्यधारिणी सूर्यप्रभामण्डलिनी ॥ अर्धोविघ्नान्निपात्य सितपद्मचन्द्रामने प्रत्यालीढस्थां
हृदाममुष्टितर्जन्याधोविघ्नगणान्सन्तर्प्य दक्षिणावतमुष्टिपद्मगणान्निपात्यैव चतुर्भुजां वामभुजयोः सतर्जनी काया
शपर्णापिच्छिका दक्षिणाभुजयोर्वज्रपर्णाधारिणी मति ॥ नावयेत् ॥ तामत्र जपेत् ॥ ॐ पिशाचिपर्णाशवलीस्येना
॥ प्रशमनिस्त्वाहा ततो यथावा द्विसप्तत्यथासु ॥ पूर्वाङ्गविधानं ॥ पूर्वोक्तविधानेन श्रुत्वा भा
वमानन्तं विश्वकर्मणे चन्द्रस्थहि रितपङ्कारजां पणा ॥ त्रिमुखान्त्रिनेत्रां षड्भुजां कृष्णशुक्लदक्षिणावामाणां नाव

त्रुपाश्रुशरदीक्षणाकरत्रयां कार्मुकपत्रघतासपाशतर्ज्जो नमकरत्रयां सकोठहसिताननां नवयोवनवतां सपत्रम
लाव्याघ्रचर्मनिवेशनामीशन्नस्वोदरीं उर्ध्वसंपटकेश्रीं अधोअशेषरोगमारी पदाक्रान्ताममोघसिधिसकुटीमात्मानं
रुतितीनिष्याश्चमन्त्रं जपेत् ॐ पिशाचिपर्णाशवरीसर्धमारीप्रसमरीहं फट् स्वाहा ॥ ॥ पर्णाशवरीसाधनमिति २
ॐ नमोऽस्तुत्रयाय नमोऽमिताभाय तथागताया हंते संस्य कसंयुद्धाय नमः आर्यावलोकितेश्वराय बोधिसत्वाय महासत्वाय
महाकारुणिकाय नमो महस्थामप्राप्राय बोधिसत्वाय महासत्वाय महाकारुणिकाय वामनेत्वान्नमस्यामित्वान्नमस्या
मिवामने भगवती पिशाची पर्णाशवरी पाशपरभूधारिणी यानिकानिचिद्रयान्युत्पद्यन्ते याः कश्चित्मायोयाः कश्चि
दीतयाय केचिदुपायासाये केचिदाध्यामिकाभयः ये केचिदुपसर्गा उपसर्गसंस्वप्नावा उपपद्यन्ते सर्धारीतानिसः
र्धाला संर्वते वारत एवोत्पद्यन्ते ततः तदनेन सत्येन सत्यवचनेन सत्यवाक्येन ज्ञः ज्ञः ज्ञः ज्ञः एभिः पराडताधिष्ठितौ

[illegible]

पञ्चदक्षिणहस्तेतुरक्तवर्णंविभावयेत् प्रज्ञापारमिताभासं प्रपञ्चसंस्थितं सर्वलक्षणसंपन्नाभावयेत्ता अङ्काज्ञा
नसम्भूतां परमानन्दकारणी समयसत्त्वनिष्ठाज्ञानसत्त्वस्य भावना षष्ठासाभ्यां संयोगेन प्रज्ञापारमितां भावयेत्
सप्तात्रप्रयोगेन सर्वज्ञास्त्रविशाद रक्षापप्रयोगेन शतश्लोकान्दिनेने केशेतिचाप्रयत्नेन शतश्लोकं च धारयेत् अत्रमं
त्रपदानि भवन्ति ॐ पिचु २ प्रज्ञावर्द्धनिज्वल २ मेधावर्द्धनी धीरश्चुद्धिवर्द्धनि स्यात् ॥ अनेन मंत्रेण सप्ताभिर्मंत्रितं
कृत्वा स्वयाचितमारणालषष्ठासयावत्पिबेत् महाप्राप्तिर्भवती ॐ प्रस्वाहा ॥ अयश्चमंत्रः ॥ अक्षयोभ्यः मुद्रिताश्चय
मिति इति शुक्लप्रज्ञापारमितासाधनचतुर्थ ४ पूर्वोक्तविधानं नाकारजचन्द्रेपीतधीः काजविश्वपयोषी
तहःकारसकारादिषोडशस्वरपरिवेष्टितं ब्रह्म ककारादिद्वात्रिंशद्विर्गापरिवृतं भावयेत् ततोलास्यामाल्या नृत्पागीता
पुष्पाधूपादीपागन्धाद्वर्णैर्गोमितीः एतत्सकपरिणामेन ज्ञानचन्द्रोदेति ॥ प्रभाभास्वरः तदुपरि पद्मं तदुप

शीप्रज्ञापारमितापुष्टकंतदुप. ॥ यंचन्द्रमण्डलं तदुपरिद्वितीयपुस्तकं सर्वमेतत्परिणाम्य भागवती प्रज्ञापारमितापीतवर्णा
द्विभुजैकमुखीपंचतथागतमकुटा व्याख्यानमुद्रावती विश्वदलपद्मेचन्द्रासनासीना सर्वालङ्कारवस्त्रवती वामदक्षिणापार्श्वे
त्यलस्य प्रज्ञापारमितापुस्तकधारिणी ॥ मन्त्रः ॐ अः हूं स्वाहा पीतहंकारोललाटे शुक्ल अः कारः कण्ठे पीत धीः काणे हृदि
रूपाहंकारेनाभाविति ॥ ज्ञापकारे च त्वार्यक्षराणि नुचिन्नयदिति ॥ पीतवर्णा प्रज्ञापारमितासाधनः पंचमः ॥ ५
पूर्वोक्तविधानेन शून्यताभावना नन्तरं रक्तपद्मचन्द्रस्थ पीत धीः कारपरिणतां प्रज्ञापारमितां पीतं अक्षयोभ्यां त्रस्थ जटामकुटि
नी व्याख्यानमुद्राधरी ॥ पुस्तकसहित नीलोत्पलवामपार्श्वे गिरिणी पद्मभुको भुकोतुरियां दिव्यवस्त्रालङ्कारिणीमित्येवं ध्या
त्वा ॐ धीः श्रुति स्मृति विजय स्वाहा ॥ इति मन्त्रं जपेत् पीतवर्णा संक्षिप्त प्रज्ञापारमितासाधन षष्ठमः ॥ ६ ॥ पूर्वोक्तविधा
नेन स्वहृदि सितारविन्देन्दुमण्डले सितप्रकारं विन्यस्य तथैव पूर्ववत् सर्वम्विधाय प्रकारपद्मपरिणतां भागवती द्विभूजां मे

कमुखांशुक्रां आगमाधीगमरूपां रत्नमकुटधारिणीं प्रज्ञापारमितापुस्तकाद्वितकमलद्वयं वामदक्षिणापार्श्वयोरन्तरं स्थितं स
धार्यकण्ठ्या व्याख्यान्मुद्रामवधत् । सितपद्मे चन्द्रे वज्रपर्यङ्किनी नवयौवनोद्भूता विचित्रवस्त्रालंकारभूषिता प्रतिभासमाना
प्रस्फुरन्नातारश्मिसमूहेर्गगणमापूरयन्ती प्रदीपमालामिव प्रतिधां अनेकप्रज्ञापारमितास्फुरणसंहर्योगेन सर्वमेकस्व
भावाऽतीतोक्षणाचतावद्भावयथा वन्द्यप्रज्ञापारमितासाक्षात्तकुर्यात् तत ओद्धृत्य यदा भवेत्तदा सितपद्मनासाग्रच
णकप्रमाणमालीखितमिव विभाव्य तत्रस्थां प्रज्ञापारमितां अतिशूक्ष्मा मुक्तकृपां एकाग्रमना पुनः पुनः शोकरयन् भाव
यत् ॥ ततः उत्पतियक्ष्मन्त्रः ॐ प्रस्वाह निष्पत्तिपक्षणमन्त्रोऽस्तीति पारमार्थक्रमः प्रज्ञापारमितायोगोपदेशलक्षाः संध
दत्तस्य पुत्रेण कुलनाम्ना भंप्रयत्नत लिखितं साधनं पद्यं सर्वसत्त्वार्थहेतुत इति ॥ इति शितप्रज्ञापारमितासाधन
सप्तमः ७ ॥ प्रज्ञापारमितादेव्या एतदेवावनाविधुः यस्योपायेन निद्रातीवादीनां मुखपंकजं कृपावान्मुखासनस्थो

योगीश्वरहृदीभुक्तपंकारपरिणतम्यद्भं तत्रचअभवंचन्द्रमण्डलं तत्रभुक्तमंकारततो निर्गतेरश्मिभिनभसिगुरुप्र
ज्ञापारमिता बुद्धबोधिसत्त्वाश्चपश्यत् ॥ तांवीजनिर्गतेनपूजोपहारेणपूजयेदितिपूजाएवस्वन्दनात्रिशरणगमनंपा
पदेशनाअकारसम्बरःपुण्यनुमोदनाआत्मनिर्ग्यातनं पुन्यपरिणामरां बोधिचितोत्पादः त्रिनमार्गाभयनं पामस्य
खसंपदिक्षा मैत्रिपरमदुःखापनयनसमिहाकरुणामोदनासत्त्वाइत्याकाशमुदिता ॥ मित्रोदासीनश्चतुष्टयप्र
तिघविरहाकाशसंस्कारसमतयासत्त्वमात्रमेतदिभ्याकृतिरूपेशा इतिचिन्तयेत् ॥ ततःशून्यताशून्यताबोधकोमन्त्रः
॥ ॐ शून्यताज्ञानवज्रस्वभावात्महमिति ॥ ततःपञ्चतत्रचन्द्रं विभाव्य तन्मध्यवीजं ॥ ततःशुद्धस्फटिकघटीतामीभ
गवतीएकाननांरुक्माद्भ्यचर्चरेकेशपादां द्विभुजांकृतपर्यङ्गांरक्ताधरां पाणिपादधरां सर्वालङ्कारभूषितां ॥ ॐ भ्राम्भ
रधरां सनारक्तकमलकृतदक्षिणपाणि पल्लवांतदन्यकोराहृदयाविरिदितपुस्तकां आत्मानं प्रज्ञापारमिताम्मा

वमुत्पाद्यनाभिमण्डले एवमपरामपी भगवतीं सर्वा लङ्काराणि भावयेत् अस्याश्च हृदि पद्मं चन्द्रवर्जं ततः स्फुरन्ति
भिः प्रभाभिः इडाकाराभिरादिसं सिद्धां भगवतीं जः इति मंत्रेणा कृष्य समभ्यर्च्य हं इति प्रवेष्टुं इति वदन्ना हाः इति
संतोषयेत् तदनुविसत् स्फुरणो न निर्गता न अनेकलोकधातु स्थानां सत्वानां मर्थकृत्वा अनन्तान प्रज्ञा पारमितानि
स्मृता कायान् पुनस्तत्र तान् सहरण भावयेत् विन्नः स्फुराणं संहत्य भगवत्य हङ्कोरेण व्यपहरेत् ॥ एवं मध्यमं
ध्यायामवसानं सन्ध्यायान् स्फुराण विभाव्य अहृत्य तदहं कोरेण मुप्यादिति पुनः प्रभात सन्ध्यायामुः कोरेण विभृ
ज्यतथैव भावयत् तत्रायं जपविधिः ॥ हृदि जाक्षर मध्यादि हीर्देवी मुखविचारानिः सृतानि नाभि मण्डले नतत्रैवानु प्रविष्टानि
स्फटिकाक्ष्योमालानि मंत्राक्षराणि स्फुराणमुपसंहत्य देवता हङ्कोरेण जपेत् तत्रायं जामंत्रं ॐ पिचुर प्रज्ञावर्द्धनि ज्वल
रमेधायर्द्धनि धिरि रवुर्द्धनि स्वाहा ॥ एवं भावयन् योगी अविरतेनैव कोरेण सर्वज्ञाच्च कोविदो भवति इति प्रज्ञा पार

मिताभावक्रमः विधायसंधितं पण्यप्रज्ञापारमितोदयं यत्नेनेयेदं नगद्रूपाप्रज्ञापारमितोदयं शुक्लप्रज्ञापारमितासाध-
नस्तमः ॥ ८ ॥ कृतिरियं परिडित श्रीपद्मवर्द्धनपादां स्वहृदयअङ्कांरोथचन्द्रमण्डलीधीकारं विन्यस्यामिताभं
तस्माद्विनिर्गतारश्मिभिर्गुरुवर्द्धकोधिसत्वानुसंचोयनिया अग्रतो विचित्रासनोपविष्टानृद्वामनसावन्दनापूजापाप-
देशनापुण्यानुमोदनात्रिशरणगमनवोधिचितोत्पादपुण्यपरिणामनाक्षमापनाः कुर्यात् ॥ ततो मैत्रीकरुणामुदितो
ऽपेक्षाभावना ॥ ततः शून्यताज्ञानवज्रस्वभावात्मकोहं इत्युक्ता शून्यताभावयेत् ॥ ततस्ते देवचित्तं हृदि तीचन्द्रस्थधीकारं
दृष्ट्वा तत्परिणतां प्रज्ञापारमितां जटामकुटिनिश्चतुर्भुजां एकमुखं हस्तद्वयेन धर्ममुद्राधरं नानाालाभराभाभूषितां सुव-
र्णवर्णां ज्वरां कामभुजासक्तप्रज्ञापारमितां धितनीरोत्पराधरं विचित्रवस्त्रपरिधानोत्तरीयांदक्षिणहस्तेनाभयप्रदां रक्त-
पद्मोपरिचन्द्रासनेवज्रभूर्यरुस्थानं ॥ भगवति स्विभाव्यततो हठाङ्कारं कुर्यात् ॥ या भगवति प्रज्ञापारमितासाहं यो

हंसाभगवतीप्रज्ञापारमिताततोमन्त्रन्यासंकुर्यात् कण्ठेॐ धीः जिह्वायांॐ गीः कर्णयोत्रीः ततस्त्वहृदयारक्तआंकारेद्र
वाक्ताष्टदलपद्मकर्णिकोके शलाघितं विचिन्त्याक्षराणि विस्पृष्टं मनसा पद्मपत्रे कर्णिकायाश्चुपीतानिः पूर्वपत्रे नमः
अग्नेयोपत्रे भगवत्यै दक्षिणपत्रे प्रज्ञापारमितायै नैऋत्यां अमृतगुणायै वाहणपत्रे भक्तिवत्सरायै वाये व्यप
त्रे सर्वतथागतज्ञानपरितायै कौवरपत्रे सत्यपत्सरायै ऐशानपत्रे तत्रथांॐ धीः कर्णिकायां पूर्वगां ॐ अग्नेयो
तिदक्षिणोऽस्मि नैऋत्यान्ति वाहणे विवायवज्रः कौबरेय ऐशाने स्वाहा एवं मन्त्राक्षराणि विन्यस्य त्रपेत् एतानि
वाक्षराणि विचिन्तयेत् त्रिसंधामष्टसहस्रं वा ब्रह्मासानुयावत् सम्वत्सरम् ततः श्रुतिधरो भवति ॥ इति क
नकवर्णाप्रज्ञापारमितासाधननवमः ९ क्वचिन्मनोरेस्थाने निवश्य च सुखासने मन्त्राक्षराद्वितो योगी मन्त्र
मुच्यते त्रिधाॐ शून्यताज्ञानवज्रस्वभावात्मको ह्यमिति भावनात्मदेहश्च सर्वक्षा शून्यं विभाव्य चिन्तेन स्वप्नस्वप्ने

समेनतुयंकाराकारनिष्यन्नपन्नचन्द्रासनस्थितपीतधीः कारमारोप्यतेनात्मानं भावति प्रज्ञापारमितादिभुजां विचित्रभू
षणां विचित्रवस्त्रधराव्याख्यानमुद्रया समुप्यत सत्करां भृगालकरां सोपेतां वज्रसूर्यक सुस्थितं सुपुस्तकविनिलाब्जवि
भ्राणां म्बामपाश्वरतः कारहृदयस्थाने चन्द्रसंस्थितं त्रितत्त्वकं ॐ आहं आकाशमध्वे चन्द्रधीः कारपीतस्मिकं वि
भाव्यचततः पीतां रूपिणि भावेयेत् प्रज्ञां प्रज्ञासंवृत्तियोगतः परमार्थसंगतो रूपं वक्ष्य प्रज्ञात्महत् यत्रिष्टा प्राप्य संवो
धिर्जायते क्रमयोगतः विभाव्य चित्ते शशश्चन्द्रसमप्रभः विश्वं सचराचरांतादृक् पञ्चान्तदपि खोयमं निःशेषकल्याणा
भूत्यं स्वयं भूत्यमरूपि च ॥ रूपशब्दगन्धस्पर्शादिग्राह्यग्राहककल्याणरत्नारिप्रश्वाचिन्त्यप्रत्यषोडशं संम्यक्तं
बोधिपदं चित्तं सर्वज्ञतापदं तत्राय जपे मन्त्रः ॐ प्रज्ञमहप्रज्ञेश्रुतिस्मृतिविज्ञये धीः स्वाहा ॥ प्रज्ञापारमिता भावनां कुर्व
तामया यन्पुण्यमवाप्नोते नास्तु निविलो लोकः प्रज्ञापापगयन ॥ इति प्रज्ञापारमितासाधनदशमः ॥ १० ॥

प्रथमं तावत्साधकः सुखासनस्थितः स्वहृदि प्रथमस्वंपरिणतचन्द्रमध्ये पीतधीः कांविभाव्यतस्माद्विनिर्गत
पुष्पादिभिर्भाव्यमानां भगवतीं हृदि जगभस्तिना नीयतां स्वपुरःस्थितां संपूज्य तस्या अग्रतः पापे देशनादिकं कुर्यात्
तदनन्तरं चतुर्वर्गस्य विहारभावना पूर्वकमुहूर्तं भूयता भावयेत् मंत्रः ॐ स्वभावभुद्राः सर्वधर्माः स्वभावभुद्रो हस्मि
ति पश्चादाकाशदेशे प्रथमस्वंपरिणतचन्द्रमण्डले पीतधीः कारमकारादिषोडशस्वरपरिवृतं ॥ ततः ककारादि
द्वात्रिंशद्व्यञ्जनावरीपरिकरितं धींकारपरिणामेण प्रज्ञापारमितापुस्तकं विजोपरक्षितं विभाव्य सर्वपरिणामप्य
भगवती प्रज्ञापारमिता पीतवर्णा विश्वपद्मासने वज्रपर्याङ्किनी द्विभुजो मेकमुखी व्याख्यानमुद्रावती सर्वालङ्कारभू
षिता रत्नमुकुटिनी वामपार्श्वे स्थित पद्ममध्यं प्रज्ञापारमितापुस्तकधारणी भावयेत् ॥ पीतओंकारो ललाटे भुज
काः कालः करेण पीतधीः कारो हृदि क्लृप्तहंकारो नाभौ जपमन्त्रः ॐ आः धीः ह्रस्वा हा ॥ इति कनकवर्णा

प्रज्ञापारमितासाधनएकादशमः ॥ ११ ॥ प्रज्ञापारमिताज्ञानमद्वयं सा तथा गतः ॥ साध्या तादर्थ्ययोगेन तादृश्याग्र
न्तमार्गाणां प्रज्ञापारमितां न त्वा बोधिवीजमनुत्तरं लिख्यत्यसाधनं तस्या अद्वयज्ञानासद्वये ॥ आदौ तावन्मन्त्रो समा
हितो भूत्वा प्रज्ञापारमिताहृदि कृत्वा चन्दनेन मण्डलं कृत्वा तद्भावाद्गोमये न तत्र मध्ये अक्षोभ्यमुद्दिश्य पुष्पं दद्या
त् ॥ अनेन मन्त्रेण ॐ अक्षोभ्याय हूं ॐ वज्रपुष्पे हूं स्वाहा ॥ एवं मक्षोभ्याय हूं इती विज्ञाक्षरमुच्चार्य अन्येभ्योऽपि
ॐ वज्रपुष्पे हूं स्वाहा ॥ ॐ वज्रधूपे हूं स्वाहा ॥ ॐ वज्रगन्धे हूं स्वाहा ॥ ॐ वज्रदीपे हूं स्वाहा ॥ ॐ वज्रनेत्रे हूं स्वाहा ॥
इति सर्वं दत्वा तव्यं तस्याग्रतः ॥ ॐ नमो वैलोचनाय ॐ ॐ वज्रपुष्पे हूं स्वाहेति तथा स्वेव दक्षिणायां श्वे ॐ नमो रत्नसंभ
वाय त्रां ॐ वज्रपुष्पे हूं स्वाहा ॥ तथा पश्चिमे ॐ नमोऽमिताभाय कीं ॐ वज्रपुष्पे हूं स्वाहा ॥ तथा वामे ॐ नमोऽ
मोघसिद्धये ॐ आः ॐ वज्रपुष्पे हूं स्वाहा ॥ इत्थं मेषां पूजां कृत्वा वैरोचनरत्नसम्भवयोर्मध्यरोचनादेवीं पूजयेत् ॥

ॐ नमो लोचनार्थे लं ॐ वज्रपुष्पे हं स्वाहा । तथारत्नसम्मवा मिताभयोर्मध्ये ॐ नमो मामक्ये मां ॐ वज्रपुष्पे हं स्वाहा ।
पुनरमिताभामोघाव्ययोर्मध्ये ॐ नमः पाण्डलाये पां ॐ वज्रपुष्पे हं स्वाहा । पुनरमोघसिधिवैरोचनयोर्मध्ये ॐ नमः ।
स्तारार्थे तां ॐ वज्रपुष्पे हं स्वाहा । ततोऽक्ष्योऽस्य स्थाने ॐ नमः प्रज्ञापारमिताये धीः ॐ वज्रपुष्पे हं स्वाहेति त्रिधा सर्वेषु ।
व्यादिकं दद्यात् ॥ ॐ सर्वतथागतपूजावज्रस्वभावात्मको ह्यमिति त्राविधां दिव्यपूजां कारयेदिति मण्डलकर्म इदानीं ।
मेवं चिन्तयति असी हि सत्वाः भवदुःखोपहताः सन्तः सुयोरे सर्वमग्निः अहो तव कष्टमेवामिति कछाणा चिन्तमुत्पाशा ।
एवं हृदि करोति प्रज्ञापारमितायोगमागम्यानुत्तरेण संम्यक्तं बोधिप्राप्या एतेऽपि मया तत्र व्यवस्थापयितव्या यथे ।
खां पुनरुःखं न भवति संसारान्मुच्यते सुखिताश्च भवन्तीति प्रणिधानलक्षणां चिन्तमुत्पादयेति ततः स्वहृदि ।
हाहाहाहासनिर्भभुर्भममृतगण्डिमिव चन्द्रमण्डलं पश्यत् ततो धीकारं कणाकवर्णाशदृशं अनेकशिशुशत

सहस्रदीपीतत्रिसाहस्रलोकधातुं अनेकं बुद्धकोटिनियुतसतसहस्राणि विस्फुरन्ति द्रष्टव्यानि अत्रैव प्रज्ञापाणि
तापिलोचनायाश्च देव्याः ॥ कल्याणमित्रश्च अनेकं च पूष्यधूपदीपगन्धनिवेशचक्रालगजालाश्वरालस्त्रीरालः
पुरुषरत्नादयश्च ते देवां बुद्धानो भगवतीं सर्वासाश्च देवीनां कल्याणमित्रस्वर्चदिव्यपूजाभिरेव मनो निजाति
पुष्पादिभिः कुर्यात् आत्मनिर्घातनां त्रिशाणं पापदेशनां पुण्यानुमोदनां च ॥ ततो बुद्धा भगवन्तो रचनाया
श्च देव्या विस्फुरन्ति संहरन्ती अहनि सन्ध्यायात् एवं ध्यायतः प्रस्थानरक्षां चित्तमुत्पद्यते एवं ध्यायेतः प्रस्थान
लक्षणाः ॥ ततः स्वभावमुद्राः सर्वधर्माः स्वभावशुद्धो ह्यमिति गाठये पठेत व्या ॥ ततः आत्ममते कमेव पश्य भ्यन्तरीक्ष
गतं स्फुरदमृतपञ्जमिव निर्मलं पूर्णमाचन्द्रमिव सकलकलाय परिपूर्णं देदीव्यं ॥ ततः भूत्यताज्ञानवज्रस्व
भावात्मको ह्यमिति पठेत व्या ॥ पश्यन्नात्मानं न रूपं न संशमप्यति किंतीर्हं स्फुरदालोकपूजमिव केवलमिभ्यव

ध्यात्वा पुनः अकारपरिणतं चन्द्रमण्डलं ततो धीः कारतादशमेव विचिन्त्य तत्परिणाम्या विश्वपद्मं तत्तमध्यहः कारो द्रष्टव्यः
अकारादिषोडशस्वरवेष्टितः ततो कारादिद्वात्रिंशद्दर्शो हकारादयः सवैश्रुक्ताः तथास्यैव दले लास्या माला गीतानृत्यापु
ष्याधूपादीपागन्धाद्यष्टयोगिनीतिर्वेष्टिताः एव सर्वमपि परिणाम्य ज्ञानचक्रमुत्पद्यते ॥ ततो जायते पद्मं तस्योपरि
प्रज्ञापारमितापुष्पकं पुनरत्रापुपरि चन्द्रमण्डलं ततोऽपि प्रज्ञापारमितापुष्पकं द्वितीयं पुनरेतत्सर्वमपि परिणाम्य वि
श्वदलपद्मावस्थिता व्याख्यातमुद्रा चिता कनकवर्णा सुरूपा सर्वांगतथागतेः कृतालङ्काला वामदक्षिणे चोत्पले
प्रज्ञापारमितापुष्पकद्वयं विभ्रती ॥ पञ्चतथागतमुकुटा बुद्धकोटिशतपरिवृताः प्रज्ञापारमिता उपजायते तदीदृशी
प्रज्ञापारमिता भाषयितव्येति ॥ यदानुध्यातुं न पार्जते तदा मन्त्रज्ञाप ॥ कर्त्तव्यः अनेन मन्त्रेण ॐ आ धी हूं स्फो हतिः
ज्ञापको रे च ॐ कारः पीतललोटे द्रष्टव्यः तथा श्रुक् आ कारः कण्ठे पुनः पीतो धीं कारो हृदि ॐ कारश्च नीलो नाभिति

प्रज्ञापारमितादेवीमीहशीम्भावयेन्नियेः सर्वज्ञहिपदधीराः प्राप्नुवन्ति न शंसयः प्रज्ञापारमितासाधनधादशम ॥ १२ ॥
कृतिरियं मार्ग्यसङ्गपापातां प्रथमखण्डलक ॥ नमो ब्रह्मसत्त्वेभ्यः ॥ नत्वा ब्रह्मसत्त्वात् गुणमयी संवृद्धवा-
णीददं स्फूर्ज्जुर्जपवादमुन्दरसंस्वाधकानां हितांघोराज्ञानतमापहं भवभिदांतस्याः समालाधनं वक्षसत्त्वहि-
ताय सुविधिना कुर्वो धवुद्धिं प्रति आदो वेव मुखदिभुद्धिमगमतप्रातः कृपावान्क्षमी मैत्री मोदमद्य नयोम् ॥
दितवान्मंत्रौ भुचौ वासने स्थाने चापि मनोहरहसिचादृष्टा स्वहृत्पङ्कजंतस्मिन्निर्मलमात्मवंशशधरं संभावयेत्तत्र
च द्रोकारकिरीणोर्द्विगन्तरमितश्चापुण्यन्तंतोदृष्टावुद्धिसमूहमग्रत इदं पूजादिकं भावयेत् ॥ पुष्पाद्यैरथ वन्दनां पु-
नः सोपापप्रकासंतथा पुण्यानामनुमोदनां त्रिशणां संस्पृशं जन्मन्त्रवित् ॥ इत्याश्चापुणिधानतः सुकृतिमुंचात्मान-
मालम्ब्य भूयः सर्वविकल्पजालमखिलं विश्वंततो भावयेत् ॥ एकानेकवियोगवत्पौरकथासुद्वचसंज्ञानं वित् ॥ ॐ भू

न्यताज्ञानवज्रस्वभावात्महं शून्याद्भूतसरोजचन्द्रनिहितहोः कारकपुनचानास्मिसमूहसंहतरतेनाष्टपतुपंक
जतस्माद्युक्तमहायुतिभगवतोसद्गुणालङ्कृतांपत्यालिठपदस्थितां त्रिवदनां घडाडुविभूषितां सव्यनीलमुखां
विभर्तिचकोरपद्मकर्त्री श्ववैवामेभुक्कमुखांचपात्रसहितंसद्रलचक्रंतथा ॥ हृत्पद्मस्थितचन्द्रमध्येनिहितंतस्या
श्वदोर्भास्वरानानाज्ञानतमापेहेश्वकिरौणपूर्यमानजगत् ॥ संहृत्यस्यहृदीन्दुबीजबीहितां दृष्ट्वा पुनर्निःसृतिं
तस्यैवेति मुहुर्मुहुः प्रतिदिनध्यायात् सदातन्त्रितः ध्यानेखिन्नइतीहबीजसमजसहृत्पद्मचाराणसौहाणंदोनदिवाक
एकसरन्मन्त्रं जपेदीदृशं ॐ पिचुरप्रज्ञावर्द्धनि ज्वलश्मेधावर्द्धनि धीरिश्बुद्धिवर्द्धनि स्वाहा ॥ देवीरूपमनाः सदानपुमु
दितः सन्ध्यामुसर्वासर्वमन्त्रं जपे मुक्तविधिना सत्वार्थहेतोरिमं पुण्यम्यापीरणम्यकार्यकारणध्यानकनिष्ठश्चावा
नक्षमपूरितं भवतीचा पूर्णे च कर्म क्रमः सर्वाकारविपक्षतामुपगतो ध्यानं करोत्येव सः शुक्राया प्रतिपद्यतीव सुम

नायावद्धशाङ्कस्थितिः तावत्संस्कृतमेवैषे प्रतिनिसंयावत्सु पूर्णः शशीतस्यामेव च नीस्यसौ भवति वैसिद्धः कविदुर्ज
र्यः श्रीमत्कृष्णयमारितन्त्रनिहिता श्रीकृष्णज्ञेनया श्रीमद्ब्रह्मास्वतितस्यासमो धनं सत्त्वानां हितं हतवश्च पता
पुण्यं मया सांप्रतं प्राप्तेन जनेनोक्तुं कृष्णसदृशो दुर्धरो सिद्धः कविः अकारि श्रीधरैः शोदसाधनं बौधयोगिनां श्रीमद्ब्रह्म
स्वत्याविध्वस्तधान्तमान्तरं ॥ इति आर्यवत्सस्वतीसाधनत्रयोदशमः ॥ १३ ॥ सरस्वत्यै नमः ॥ पूर्वोक्तवि
धानेन शून्यतां यादभीमुखी कृत्याधिश्चायचासितकमलसप्रहस्तप्रमाणं तदुपरिशशिमण्डलं तत्मध्ये श्रीः कारं शुक्लं
तेन सितकमलं स्वर्वांगैर्गर्भभावयेत् ॥ तेन च भावती मम हासास्वती मनुचिन्तयत् ॥ शरीदिन्दुकाकाशसितकमलोपरि
चन्द्रमण्डलोस्थां दीक्षिणां केरावरादां वामेणाशनालसितमणैर्जघांस्मेरुखीमतीकरुणामयां श्वेतचन्दनकुसुमव
सनधरां ॥ मुक्ताहारपद्मोभितहृदयानानालङ्कारवती दादशवर्षाः कृतिमुदितकुचमुकलदन्तोरस्तती फिलदन्त-

गभस्तिबुहावभाषितलोकत्रयां ततस्तत्पुरतो भगवतीं प्रशां दक्षिणातामेधां पश्चिमतो मतिं वामतः स्मृतिं एता
 स्वनायिका समानवर्णादिकाः सम्मुखमवस्थिताश्चिन्ननीयाः ततः स्वनाभिप्रदेशे चन्द्रमण्डले सितसांकारा
 त्वाततो निश्चरन्ती मशेषवा अयमात्मा वीर्यं प्रवाहं विचिन्नयन्मन्त्रमावर्तयेत् ॥ तत्रायमन्त्र ॥ ॐ श्रीः महामायाङ्ग
 महासरस्वत्यै नमः ॥ एवं पाषाधिको भूत्यामौ नादवतिष्ठन् निरन्तरं देवताहंकारमुद्ग्रहन्मन्त्रमप्यावर्तयन्नन्य
 कर्माभासेन सास्वती म्याणीलभते मासत्रयणाब्रह्म प्रापि सिध्यतीति ॥ अथ भैरवमुच्यते अजाक्षी शम्भया व्योषपाठो
 गासिगुप्ते ध्वैः सिद्धं सास्वतं सर्पिः पिबेत्सप्ताभिमन्त्रितं चतुर्गुणो अजाक्षीरे घृतस्थं पिब्याचयत् ॥ औषधौषादिका
 मात्रैः शने मृद्वग्नीनामुधीः माघमात्रप्रजुञ्जितवाणी प्राप्नोते नुत्तं घल्मासोपयोगेन साक्षाद्वागीश्वरो भवेत् ॥
 मर्तको किल निर्दोषो जायते मधुरश्वरोः शंसयो नेह कर्तव्या विचित्रा भावशक्तयः ॥ इति महामाया साधन

चतुर्दशम ॥ १४ ॥ पूर्वोक्तविधानात्हरकसरोजचन्द्ररक्तहोः कार्धोजपरिणतरक्तसरोजचन्द्ररक्तहोः कार्धोजपरिणतर
क्ताष्टदलकमलंस्ववीजगर्भतत्परिणतां भगवतीं वज्रसरस्वतिं त्रिमुखवद्भुजां सर्वाङ्गरक्तां त्रीणयनां नीलसितदक्षिणा
वाममुखीं पद्मखड्गकर्त्रे धारदक्षिणा कण्ठं कपालालचक्रधारिवामकण्ठं प्रत्यालीढपदां कुमारिन्वयौवनवतीं चाना
लङ्कारधरां हृदयाधोस्थितचिन्हवीजेन परार्थकारिणीं सुकां आन्मानं विभाव्य ॐ पिबु २ प्रज्ञावर्द्धनि ज्वल २ मेधाव
र्द्धनी धिरि २ बद्धिबर्द्धनि स्वाहा ॥ इति मंत्रं जपेत् ॥ इति वज्रसरस्वती साधनपंचदशम ॥ १५ ॥ नमो वज्रसर
स्वत्यै ॥ श्रीघनशारदामृतांशो निरुत्तरां कोमुदीवया जगत् ज्ञात्रा तमः शमयिती सा कुलिशसरस्वती जयेति सा पदं देशं
समाश्रित तस्या साधनमुच्यते दर्शितं दाकिणी वज्रपञ्जलसर्वदर्शिना स्थाने तु श्रुचौ मनो रत्नचनिघर्णा स्नादशासनं
र्शिद्रयाऽनन्यकर्मचध्यायतु सन्ध्यात्रयानुगः दद्यात्प्रवात्संबोधोक्तप्रणिधि रुद्रः स्वप्नमायोपमं विश्वमखिलं

कल्पयेत्ततः हृच्चन्द्रबीजकिंशोरूपनीततथागतान् संपूज्य पापमखिलं दिशो द्विष्वहितासः ततः पुन नरकाणां प्रति
ज्ञाय विधाय च पुण्यानुमोदनां तच्च संवोधौ परिणामयेत् हृत्त्रयश्च शृङ्गाणां प्रपद्यावोधौ संपदः आत्मानन्दसभाविनः
सर्वज्ञपुनिवेदयेत् मैत्र्यादिभावनामेवं कुर्याद्दशादिशान्तेयेत् ततः किंशासंदर्भबीजगर्भनवेदिनी सर्वासाव
दनाभासिद्धितां भुपटलोत्प्लवतां पद्मचन्द्राशमासीनां वज्रपर्यङ्कशालिनीं अर्द्धचन्द्रभृङ्गाङ्गश्रीमत्केशोरलंकृतां
उन्निद्राहृण एजीवराजत्रसव्यकरश्रियं चित्रणोपथ्यसौभाग्यलक्ष्मिख्याताङ्गसंप्रदं ॥ प्रज्ञापारमिताभास्यद्वामपाणिमणोर
हृत्किंशोवत्सराकांशितवर्णाम्बामथचन्द्रबीजादिनिष्पन्नपश्यदार्यसरस्वतीं हृदि स्फटिकभीमाभामिन्दुमण्डलम
ध्यगमता एर्द्धविजुप्रायविन्दुनादमोक्षकृतं सर्वतः फलदुर्दामधामलक्ष्मिविभूषितं विभ्रतिबीजमंकारंगिरभिवसमुच्चयं
मन्त्रैर्ज्ञः कारादिभिराकर्षादिप्रसाधनोपायैः स्ववपुनिर्जाधिदेवतारूपाभिन्नप्रसाधयत दनुः शमासावेशनाय्यानंति

नानां मूर्तिमुद्रहन् ॥ अधीवीजं मृजेत्तन्त्रीतत्त्वयोगादहर्निशं पल्लाशाभ्यासतः प्रज्ञापयन्तमाधिगच्छति स प्रज्ञाभि
योगेन सर्वसास्त्रेषु कोविदः ध्यानादुपेतवेदनुजपंकुर्यादनन्यधीः ॥ नाभौ शशिनिवीजान्न चर्णानां निर्गामागमत् वक्त्रा
द्वहिस्ततश्चाधस्तस्माद्भूमिति क्रमः मुक्ता एताश्च सूत्रेण समं सर्ववभामनात् उपर्युपरिवृत्तीनां वर्णानां मध्यवाहि
नां आवृत्तिमंत्रमालायास्तुल्यकालावलम्बीनी ॥ वंकाजवरक्षासौ वीजमांडो निवेद्येते ॥ नाभि मध्यसर्वीजस्य सि
द्धस्य वाप्येकं नः एवं स माधि मालम्बाजपेक्षमनावृत्तौ ॥ आवृत्तौ पुनरध्वूकलक्षणे सूत्रव्रतः पाठमात्राशतग्रन्था
णां फलमस्य च यद्दद्यात्शतश्लोककारणञ्चिदिनेदिने ब्रह्मचर्याभिषेकाभ्यागमघणानविवर्जनं प्रत्यहं स्नानमित्यथ
विधिरत्रो यदिदस्य ते त्रिवेलापलिवर्तश्च विकाराभोजनञ्च येत्पानीये प्रवेश्याचेत्येयं विधिर्पीष्यते ब्रह्मचर्यस्य
रक्षायामरक्षायामपरस्य च फलमालम्बते किन्तु न शिष्टं नापि सर्वथा पालने ब्रह्मचर्यस्य मद्याचारस्य वर्जनं अन्ध

यव्यतिरेकाभ्यां समानफलता स्मृता ॥ नास्माद्रष्टफलांशं सीसं पूर्णं विधिमाचरोत् विश्वविस्मापलशक्तिरस्मादस्यो
पजायते ॥ आसनास्माह्वं वरणाह्वयश्च सितामताः अकाकरुदितं ज्ञातमास्वदनुदयं विदुः ॥ अन्धयवेतिरेकस्वाविंश्या
तसिद्धियथार्थं दीपस्य दर्शनात् स्वप्ने विप्रूतस्य च पिवेदकाकरुदिते वत्सराई मया चितं आलनालैकचलुकं स्वमं
त्रेणानिमंत्रितं ॥ स्वयद्रुहः स्वसंकटे रनेण व्यानमेव च यत्र नास्ति तमेवाहुरया चित्तविधिबुधाः प्रज्ञादि साधनीमि
दं सुवातोपदिष्टमाख्यायनः सुविपुलं कुशलं यदा सितं तेनासुविस्मयकारश्च निरुत्तरश्च सर्वज्ञातादिपदमस्य जनस्य
भूयात् ॥ कृतिरियमाय्या बलोकृते शक्रमकमलानतिथोत कल्मषस्यामतिनयविदुः सामुदाकीर्तिप्रभवमनोरथाक्षि
तस्य भिक्षोः आदो वज्रधरास्ततः पिचुयुगात् प्रज्ञाधितो वर्द्धनस्तस्माच्च ज्वलयुग्ममस्य तुपो मेधापो एव वर्द्धनि एतस्माच्च
रमंधिरिदयमतो बुद्धिस्तथा वर्द्धनिः स्वाहान्तः कथितः स एव सुगतेर्मन्त्रः कवित्वादिभूत् ॥ ॥ धर्मपादं प्रणम्या

दो प्रज्ञातत्वपेदेशकं. स्वारस्वतमिदं वक्षेऽत्र लोकोहितोदयं क्वचित् सुखासनस्थोसोयोगीभृत्यं विभावयत् ॥ यथाविधि
ततो वीजं वीजादजातं तथैव च ॥ सप्रमस्याद्वितीयं सृष्टमष्टमस्य चतुर्थं कप्रथमस्य चतुर्थेन भूषितं तत्सर्विन्दुकंतदुर्धवा
सरस्वतीं वीनावादनतत्प्रां चन्द्रावदातनिर्भासां सगालकाभूषितां ॥ निष्पाद्यतां महोदेवीं चित्ते येन हृदि स्थितां आश
क्षरनिष्पन्नं च चक्रमष्टारभूषितं ॥ तन्मध्यं चन्द्रविवस्थं तद्बीजं चित्तयत्स्थितं तत्र तस्यावभासेन शोतयदात्म
विग्रहं ॥ ततस्ततो मकूपेन निश्चाय्यो शेषसंभवं अज्ञानं तिमिलं हत्वा पुनः स्वस्मिन् प्रवेशयत् ॥ पंचमाधः स्थितः षष्ट
स्वो विन्दुदयादितः आर्द्रपूर्वतथा दुष्टे ओ अस्तद्वदुदाहृतं हृदि स एशि शिखायां कं ऐठने त्रचकन्धके न्यासमिदं
विधानेन प्रकूर्याद्ब्रह्मचर्यतः तदनुभ्रामये चक्रं हृदयस्थमहर्निशं निश्चरन्तु स्वहृद्बीजं भावयेत्स्थिरबुद्धिमान्
रक्षत्रापततः कूर्यात्सप्तसंख्यासंमन्त्रितं प्रसन्नाविचोत्तस्य हृदोदेवी सरस्वती गद्यपद्यशया शेषं द्वितीय इवती

पतिः ज्ञानाभ्युदयः पूर्य सर्वमंत्रादिमयं इदं हि चक्रं कवि एजताथिभिर्निषेवितव्यं वर्षाई मुद्यतेः निष्यव्यमानं स्व
रमस्वरूपा समर्प्य यिष्य त्राधिगदतुल्यं ॥ इतीवज्रवीणा सरस्वती साधनषोडशः ॥ वज्रसारस्वत्यै नमः
दृष्ट्वा कारविनिहितं चिन्तयेच्च द्विष्य तस्मिन् यत्तदुपरिलसत् स्त्रीकृतं तत्समन्तात् पञ्चाद्रोमावलि विलगतं भावय
द्वाहुरस्मिन् देवी तत्र प्रभवती महो बुद्धि वीजाङ्गुलीः शुभ्राम्बुजोपरिलसन्नमादधानां नेत्रत्रयं मकुतसंस्थित मङ्गचन्द्र
वामेन पुष्पकधरा न्युजमन्य हस्तो पञ्चात्स्वदेह समतामनयत प्रयत्नात्तत्तत्तु ध्यान खिनो सौत्रपेत्सं त्रसमाहितः गुर्वादे
शवशास्त्रवंः शुचि शौचात्ताद्रतः तान्तरान्त समायुक्तं सान्नामिष्व सोभितं इन्दुर्द्विन्दुनाक्रान्तं लिपिं दृष्ट्वा जगद्गुरौ ॥
॥ इतीवज्रसारदा साधनसप्तदशमः ७ ॥ आस्वन्य कलमनिसत्रिभदिव्यकानि म्वक्त्रं त्रयाकुलिश पूर्वस
रस्वतीतां पद्मासिकर्त्तिसितचक्रनवां मेतनब्रह्मादिभाजनधारां शिरसानमामि मनोनुकूल विजनप्रदेशे मृडमसू

एकादावुपविश्य स्वहृदि चन्द्रमण्डलमादिस्वसंभवं भावयेत् तदुपरि होः कार्वा जंपद्म एगमणि प्रभं ततो एस्मिन् विश्वा
र्यते र्ऽस्मिन् भिगु वृद्धवो धिसत्त्वान् संचोय पुरोवर्तिन कुवित् ततो वज्रपुण्यादिभिर्मन्त्रैर्मना मयीभि पूजाभि पूजयेत्
ततः पापे देशनादिकं कुर्यात् ततः ॐ स्वभाव शुद्धा सर्वधर्माः स्वभाव सुद्धो ह्मिति सप्रधापठेत् ॐ भूयताज्ञान वज्रस्व
भावात्मको ह्मिति सर्वधर्म भूयता विभाव्यत् ततः पुरो रक्तपद्मं सप्रहस्तप्रमानं विभावयेत् तद्द्वन्द्वं चन्द्रमण्डलमो
घद्रक्तं तांकारं संभवं तद्द्वन्द्वं होः कार्वा संभवं पंकजं पुनः पद्मस्योपरि चन्द्रमण्डलं तद्द्वन्द्वं होः कार्वा पुन ततो एस्मिन् मेकघं निश्वा
र्य शङ्कति सगृहीत सत्त्वान् नुत्तया संम्यक्तं बोधो प्रतिस्थापे च वज्रसंस्वत्वा कारणा होः कार्वा प्रवेशयेत् ततः प्रवेशयत् स्वयं
प्रविष्टमात्रेण सर्वं स्मरिणाम्पित्रिमुखां स्वदुर्गां देवीनां नालङ्काभूषितां पिङ्गोर्द्विकेशी प्रत्यालीढ पदेन रक्तचन्द्रोपरि
स्थितां विभावयेत् तस्याः प्रथममुखं रक्तं दक्षिणं शुक्लं वामं कृष्णं प्रथमदक्षिण भुजे कमलं प्रज्ञापाणिता पुस्तका

द्वि तं द्वितीय अमिंतृतीय कर्त्तृप्रथमवाम भुजे सितचक्रमष्टां द्वितीय नवाकारं तृतीय ब्रह्मकपालं च तथा
न्यता समाध्य न नारं देवता निष्य तय बीजाक्षरं तथा पुनर्भगवत्याह दिवि भावयत् ॥ ततो बीजाद्र इमी निश्चाय्य सान
सत्त्वमात्री यस्तयत् प्रवेशयच्च ततो मंत्रं त्रपेत्सं त्रीमु समाहित मानसः लक्ष्म्येय नु जप्त्वा ततः प्रारभ्य त्व क्रिया ॥ तत्राय
मंत्र ॥ ॐ पिबु २ प्रजावर्द्धनि ज्वन २ मेधावर्द्धनि धिरि २ बुद्धि वर्द्धनि स्वाहा ॥ शुक्लपक्ष प्रतिपदा मालभ्य चन्द्रमसमां तो
कय संस्कृतं कुर्यात् यावदक्षमेति चन्द्रमा ॥ यावत् पूर्णमासी पूर्णिमा यां दिवा सायि यावत् कर्म तावत्साधयेत् ॥ ततोऽश्व
तपूष्पाणि पिशास्त्राणि भिमुखी भवन्ति सहस्रग्रन्थं धारयाद्दिने दिने सर्ववादि प्रमदकः प्रियो देवमनुष्याणां ॥
इति क्लृप्तयमारीतज्ञोद्भूतवज्र सरस्वती शाधन अष्टादशम १८ ॥ ॐ नमो वज्र सरस्वत्यै ॥ चतुर्वज्र क्रमेण साधन लि
ख्यते ॥ पूर्ववत् अंकारं ध्यात्वा हृच्चन्द्रे पापदेशनादिभूत्यता बोधिपर्यन्तं पंकारं जप्त्वा ज्ञेयोऽं बीजास्फुराणां दिनामं

भूतांसितवर्णा मनोरमा दक्षिणो नरकां वज्रधारिणीं वामेण प्रज्ञापारमिता पुस्तकधारिणीं वज्रसमाजमुद्रयां ॥ ॐ वज्रसम
जः जः जः ज्ञानसत्त्वप्रवेशादि पूर्वकं प्रज्ञापारमितां वज्रपर्यङ्क समासितां भावयन् ॥ तस्या हृदयचन्द्रस्य अंकारं ध्यात्वा स्फुरण
संहरणक्रमेण मंत्रं जपेत् ॥ ॐ पिबुः प्रज्ञावर्द्धनि ज्वलन् मेघावर्द्धनि क्षिरिखद्विवर्द्धनि स्वाहा ॥ प्रदिपपङ्क्तिमिव ज्वलन्तीं मुखा
त्रिर्गतापनाभिमाण्डलं प्रविशन्ति त्विचिन्त्य एवमन्यथा द्रष्टव्यं ॥ तथा चोक्तं प्रथमं भूतानां बोधिद्वितीयं बीजसंयुतं तृतीयं वि
म्वनिष्पन्निचतुर्थं न्यासमक्षरं ॥ इति वज्रसंस्वती साधनमेकोणाविंशतितमं ॥ १८ ॥ पूर्वोक्तविधानेन पीतभृ
गानिष्पन्नां चतुर्भुजैकमुखी पीतां त्रिनेत्रां नवयौवनां वरदाक्षसूत्रधारदक्षिणाकर्णं त्रिदण्डकमाण्डलू धावा मंकां अमि
ताभमुद्रितापद्मचन्द्रासनस्थां भावती ध्यात्वा मुद्रावन्धयेत् प्रसारितहस्तद्वयांगुष्ठाभ्यां कनिष्ठान्गुष्ठद्वयं विधायेपेत्
ततो मंत्रं जपेत् ॥ ॐ भृकुटी स्वाहा ॥ इति भृकुटी साधनविंशतितमं ॥ २० ॥ पूर्वोक्तविधानेन स्वहृदी नु मध्यबीजं

षष्टस्य चतुर्थं प्रमास्तमेन न पूरितं भूयदेवनाचक्रानां अर्द्धेन्दुना सिरशि भूषितं तेनैव निष्पन्नां भृकुटी पीतवर्णां चतुर्भुजां
जटामकुतधरां शान्तां दक्षिणेन वरदां अक्षे भूत्रधरां वामेन दण्डकमण्डलूधरां पद्मचन्द्रासनस्थां भावयेत् ततो मुद्रां बंध-
येत् ॥ हस्तद्वयप्रसारितेनाङ्गुष्ठेन कनिष्ठिकानखं विधाय पृथक् पृथक् शेषावग्रक्षणा ॥ इयं भृकुटीमुद्रा ॥ पश्चात्संनमये-
त् ॥ ॐ भूँ स्वाहा ॥ ॥ इति भृकुटीसाधनमेकविंशतितमपटलः ॥ २९ ॥ ॐ नमोस्तारोद्भवकुरुकलायै ॥ प्रथमं ता-
वत्संज्ञी कचिन्मनोहरस्थाने मृदुमुकुमालासप्रविष्टः पद्मादिगतां भगवतीं भवताम्यवाख्यपूजां कृत्वा स्वहृदि
निर्मलं पूर्णचन्द्राभं आदिस्वसमुद्भवं चित्रं चन्द्रविभावित्वा विज्रंतस्योपीत्यसेत् उष्मानाञ्च चतुर्थं नुअग्निव-
र्णापीरिस्थितं इकोरेण समायुक्तमाकाशद्वयभूषितं तस्याचित्रमयूखाभिः कृत्वा निर्मलिनं जगत् सहादिधातुकं शो-
ध्यकुरुकले पर्वते गता संयोज्य च तोयातामसानयित्वा पुष्कोत् तस्माद्दीप्तात्महापूजामेधां वा स्फुल्लयेद्बुधः पुष्पध-

पतथादीपगन्धनैवेद्यसञ्चये ॥ लास्यमात्यनृत्यगीतावाद्यपूजादिभिस्तथारत्नत्रयमेकाग्रं सर्वप्रतिदिशामेघं अनुत्तो
द्यगत्पुंरांपुद्गवोद्योदधेमन ॥ इदंमंत्रं त्रिधावाच्यंततः क्षन्तव्य इति ॥ तत्रायं गा ॥ यत्कृतं दुष्कृतं किञ्चित्मयामूढधिया पुन
क्षन्तव्यतन्वायादेवी तस्मात्सिद्धिहेमे चित्रमैत्रीविहोरे च न वेष्टवां पुनस्तदा कर्तव्यं चित्रं न मुत्पाद्य प्रमोदचित्तमावेहे
तपश्चादुपेक्षत सर्वचित्रमात्रवस्थय चित्रभूयंततः कुर्यात् प्रकृताकालहीनये भूयता वन्द्या दग्धाः पञ्चस्क
न्धा पुनर्भवाः ॐ भूयतास्तानवज्रस्वभावात्मको हं मूढुर्त्त भूयता योगं कुर्याच्चित्रस्य विभ्रमं ॥ प्रतीक्षा प्रातर्नी स्पृत्वा वी
जमात्र पुनस्मरेत् ॥ प्रतारिता मया सत्त्वा एकान्तपीर निवृत्तो कथं तानुधीष्यामि अगाढा त भवसागर एत ॥ इति मत्वा ह
पाविष्टो निश्चेतां भूयतां न्यजेत् ॥ धर्मधातुमयचित्रमुत्पादयति चेतसा बुद्धाधिष्ठानतो बीजमुत्पलारं वततो भवेत्
उत्परे चन्द्रविम्बज्ज ॥ अकारस्वरसंभवं तस्मिं चन्द्रे पुन बीजं तस्माद्भूतस्य योगता ताभिर्विशो धिता ध्यायनिः शेषा

लोकधातवः शोध्यबोध्यतया सर्वास्मिभिवद्वकोटयः विज्ञातस्तानुत्पलेधाया तैस्तारोदयो भवेत् ॥ चतुर्भुजां रक्तवर्णा
रक्तपद्मासना स्थितां रक्तवस्त्रयुगां भव्या रक्ता डङ्कमौलिकां सव्यभुजाभ्यामभयंशश्च दधती पुनः अवसव्यद्वितीय
चापशुरकोत्पलधारिणीं करुकुलादिगुहांतस्थामालोलिकमौलिकां रक्तपद्मासना धस्नाद्राकस्तस्योपीरस्थिताः ॥
कामदेवः मपत्नीकोभावनीयोतिविहुलवज्रपर्याङ्कनीनत्र सर्वचित्रकलावती ध्यात्वा भगवतिं सम्पूज्य कसर्वालकालभू
षितां ॥ समयमूर्तिं समासाद्य ज्ञानचक्रं समाहूयत् ॥ सर्वभ्यां जाननिष्पन्नज्ञानचक्रं पुरास्थितं जः ह्रवं होः रित्युतेनाक्त
इयप्रवेक्ष्य वद्वातोषयेत् ॥ समयमुद्राप्रयोगेन सुखमार्गो निवेशयेत् पाणिभ्यामञ्जलिं कृत्वा मानसलोनामितो यदाः ॥
दीर्घाभ्यां तु कृतासूचिः सूचीमध्यत्वनामिकेलताभ्यां मध्यमौलिं हो वामाजुष्टावधोगतोऽनेन वर्द्धयेत् समयानन
याचक्रं प्रवेशयत् ततोऽभिधिकं प्रार्थ्य दुधानिति गाथां पठेत् ॥ कृतिबोधिवज्रेन बुधानां यथादत्तो महामहः ममाधि

त्राणानाथाय स्ववज्रो ददाहि मे ते ददन्ति मद्रूता राज्याभिषेकनामतः ॥ पुष्पाभिषेकवद्राशाः पञ्चभिर्लोचनादिभिः ॥ अ
भिषेकं महावज्रं तैधातुकं नमस्कृतं ददामि सर्ववृद्धानां त्रिगुह्यालयसंभवं बुद्धाभिषेकं उस्ता एधर्मचुडामणिभिर्भूत ॥ रात
चित्रप्रभावाभिर्भासनीजगत्रयं प्राप्ताभिषेकालनसर्वसिद्धिप्रसादयत वर्षाद्भ्यश्च दृढो वेशि शैवाक्षरं रक्षजं प्लात्यं श्रौतं
मर्मसंमालभेत ॥ अंशेन वदते प्रज्ञा अपांशेन वदते ॥ अंशेनैव तृतीयेन विषाकधी भवेन्नर ॥ यथा कविधिना पुणस्त्रि स
ध्याशवलिनंदत्वा भावनाक्रमपूर्वकं ता एह दय नानेन जपे मंत्रं समाहित ॥ ॐ कुरु कुरु ह्रीः हं स्वाहा ॥ ततः पूर्वशे वाक्ष
रक्षजप्लात्य श्रौतकर्म समा लभेत ॥ अंशेन वदते प्रज्ञा अपांशेन वदते ॥ अंशेनैव तृतीयेन विषाकधी भवेन्नरः ॥
सर्वस्य लोकस्य भवेत्संपूज्यः स्त्रीणां मदनापि हि गर्विता नान्यथेद्यममंत्रधो विभुतं अभ्यासयोगात्सु सुन्दराणां क
माभ्यासात् शुद्रसिद्धिं साधयित्वा विचक्षणः ॥ साधयव महासिद्धिं सर्वथानान्नशंसय ॥ इति कल्याणं तारो

इव कुरुकुल्लासाधनदाविंशतितमपटल २२ ॥ नमस्तारे इव कुरुकुल्लायै ॥ यस्याः स्मरणमात्रेण सदेवासुरमानुषा
ध्रुवकिंकराया नितान्नमस्यामिताणि प्रथमं तावत्संज्ञीकचिन्मनो होस्तुल्यस्त्रीजनसंसर्गादि रहिते सुखासनासीनः स्व
हृदि प्रथमस्य परिणतचण्डमण्डलपीरसमरश्मिकक्षीः कारवीजविनिर्गत रक्तमयूखसमूहे जगदभास्यमपूर्वक कुरुकु
ल्लपर्वतस्थित कुरुकुल्ला भगवतो संचोद्यानीयपुण्यगणप्रदेशे संचिन्त्य हृद्बीजं शिनिर्मितविविधपूष्पाधूपादिपूजा
भिपूजयत् ॥ तदनूवन्दनापापदेशनपुण्यानुमोदनापरिणामनात्रिशाणगमनबोधिचिन्तोत्पादनपूर्वकं एतन्न
यंमेशाणं सर्वप्रतिदिशामेघं अनुमोद्य जगत्पुण्येषु ब्रह्मबोधोद्ध्यमन इति त्रिधा पठेत् ॥ ततश्चतुर्वर्गलविहाभावनापू
र्वकं सर्वधर्मशून्यतां विभाव्य तदधिष्ठानमच पठेत् ॥ ॐ शून्यताज्ञानवज्रस्य भावात्मको हं ॥ तदनुशकलज
ठाडुःखितं कुरुणायावलम्ब्य स्वचिन्तं बीजरूपमवलोक्य ततः परितरक्तकुवलयोपरि प्रथमस्य परिणतचन्द्र

स्थितवीजस्मिभिः पूर्ववज्जगदवभास्यानन्ततथागतकोटीः संचोद्यानियान्तर्भावयेत् ॥ तदुत्पलादिपरिणतां रक्तवर्णां
रक्तपद्मचन्द्रासनां रक्तपतांभुकोतुणियां रक्तप्रभावलयारक्तताडककिरीटचतुर्भुजां सव्यअभयप्रदां ॥ द्वितीयसमापूरि
तशार्ङ्गं वामे रत्नचापधरां द्वितीयां कोत्पलधरां अमितां भतथागतमकुतां कुरुकुलां भावयेत् ॥ एवं समयसत्त्वं निष्पा
ञ्चरुतिरिज्ञानसत्त्वं पुरात सप्रानियसंपूज्य समयमुद्रया सुखमार्गे नान्तर्भावयेत् ॥ तत्रेयं समयमुद्रा ॥ संपुटाञ्जलिम
ध्यमासुचीमध्यअनामिकप्रवेशे मध्यमापृष्ठे लताद्रव्यस्थितं द्वावंगुष्ठावधः ॥ प्रवेद्विपोत्पलमुद्रा तदाको ॥ तदनु
बोधियेन बुद्धानां यदन्तो महा महसमापित्राणां नाथाय खवज्राद्यददाहि मे ॥ शीते संप्राप्य ॥ अभिवेकं महावज्रं त्रैधातु
कं नमस्कृतं ददामी सर्वबुद्धानां त्रिगुह्यारयसंभवमिति पठन्निति बुद्धानां लोचनादिभिर्भिवेकं दीपमानं ध्यायात्
मकुटअमिताभो व्यक्ती स्थितः एवं भावनां कृत्वा जपकुर्यान्नद्रुतं न विलम्बितं तास्पृष्ट्वा नमस्त्राहीनं असत्संकल्पवर्जितं

तं॥ मन्त्रः॥ कुरुकुलेक्षीः हूं स्वाहा॥ एवं त्रिसन्ध्याक्रमेण पिष्टशकोदिवलिदानपुरःसांसंदिनिर्नंददृढावेडोनवत्मासा
भावयेत् सिद्धिनिमित्तानि भवन्ति तदनुप्रथमे मांसे मांसे रोगाद्युपद्रवशतं भवति॥ द्वितीय मांसे भोजनं प्रणीतमयाचितं
तृतीय नानाविधवस्त्रनाभः चतुर्थे ताम्बूलं नानाविधं मनवतं लभते॥ पञ्चमे विचित्ररूपादिगुणसमुदितस्त्रीसंगः॥ षष्ठे मे मा
से देवनागयक्षगन्धर्वकिंचादिदिव्यस्त्रीसंगः॥ प्रायेण भगवती भावयत्स्त्रिनामुपद्रवो भवन्ति॥ ते देवानि मा एकमाणि प
रिभ्यज्यत् भावयतो भवत्याः स्वप्रसादादाप्रत्योदेशो भवति॥ खड्गाञ्जनपादलेपान्नर्द्रासायनखेचरभूचरपातालसिद्धिप्रमु
खाः सिद्धिः साधयेत्॥ यदि प्रत्योदेशो न भवति तदा पूर्वोक्तमुद्राम्बुद्रापूजावलिदानादि पूर्वकं घत्मासां ने पूर्णमास्यां सकलां रा
त्रिं जपेत्॥ ततो ज्वलति सिद्धाच भवति तथा मुद्रया ब्रह्मेन्द्रोपेन्द्ररुद्रनायणप्रभृतयः॥ समाकृष्टाः समागम्य किङ्कतामुगम्य
साधकेभिरिव तं संपादयन्ति॥ ततः प्रभृतिजन्मज एमरणरहितः॥ सिद्धो लोकधातुर्नृगत्वा तथागतानुपश्यति॥ भूमिधा एषा

दिकंप्राप्नोति ॥ मुक्तकेनतांशेद्रवकुरुकुलसाधनत्रायेविंशतितमपतलःसमाप्तं ॥ २३ ॥ कुरुकुलाम्बिभाव्य
स्वताहद्रूतांसोहहेसाध्यमन्त्रगतंरुत्वाभावयत्कामविह्वलंज्ञानसत्वाज्ञसद्रक्तधारंतन्मूर्ध्निविविचिन्तयेत् ॥ पतनीमितिस
प्राहत्रिसंध्यंभावयत्कृतिं ॥ इतिकुरुकुलावश्योपदेशचतुर्विंशतितमपतलः ॥ २४ ॥ श्रीकांसदनातयत्रनिहितंस्त्री
णामभवत्त्रावकंजिज्ञायाञ्चतेदेववृद्धिजननंहन्मध्येकेवैवतत् ॥ दष्टानांपरिभावितंविषहंधर्माक्षांस्वक्षांताश्याहृदयंत्रि
लोकविजयिज्ञेयंकृपालिभिःनमःकुरुकुलायै ॥ आंदोमंत्रीमुखामंनोपविष्टःस्वहृद्दीत्राग्निभिरग्रतोभगवतींवोधिसत्वाश्वा
नियसंपूर्णेविशरणगमणदिकंकुर्यात् ॥ ततश्चन्यतामधिमुच्यमन्त्राणाधिव्यायअंकारसंभवंचन्द्रमण्डलेताद्वाराग्नि
मालिनंविचिन्त्यतत्पारिणतोकुरुकुलांभगवतींपश्यत् ॥ रक्तांरक्ताष्टदलपद्मसूर्यासनेवज्रपद्मेद्वनिषर्णांघडुजांसव्या
वसव्यप्रथमभुजाभ्यांत्रैलोक्यविजयमुद्राधरांद्वितियदक्षिणवामकराभ्यांअङ्गुशरक्तोत्पलधरांपरिशिष्टभूजद्वयेना

कर्णापूरितधनुःधरां ॥ रक्ताम्बरधरं पञ्चतथागतमुकुरां साध्यहृदि रक्तोत्पलवर्तेके चन्द्रमण्डले रक्तवर्णां तां कारं विभाव्य वा
यमण्डलाहृतं तद्वत्कुशेन विज्ञानीय हृदयतस्योपविष्ट रक्तोत्पलकलिकाशरेण शाध्यं पुनः पुनर्विध्यत्सचञ्जयेत ॥
तत्रायं मंत्रं ॥ ॐ कुरु कुरु श्रीः समु कं वसमानय होः स्वाहा ॥ ततस्तं विक्रलं वशीभूतं पादयोर्निपतितं दृष्ट्वा प्रवेशयेत्. एवं
शक्रमपि वशमानयति ॥ ॥ इति षड्भुजकुरुकल्यासाधनपञ्चविंशतितमपतल ॥ २५ ॥ नमः कुरुकल्याये ॥ पूर्व
वद्युन्यताभां विभाव्यो रक्तापूरितासूर्यश्रीः कारं स्फुरत्संहरा विग्रहध्यात्वा हृदि तिष्ठितत्परिणामतः कुरुकल्याभागवती म-
ष्टभुजां रक्तवर्णां रक्ताष्टदलपद्मसूर्यवज्रपर्यङ्कनिषर्णा कूटाक्षामध्यानिवासिनीं ॥ प्रथमकारद्वयेन त्रैलोक्ये बीजयमू-
द्राधरां ॥ अवशिष्टदक्षिणां करे अंकुशं ॥ आकर्णापूरितशस्त्रादसद्रादधानां पीरिशिष्टवामभुजैः पाशं चापं उत्पलं द-
धानां सकलालं कालवर्ति भावयेत् ॥ पूर्वदले प्रसन्नतां दक्षिणादले निष्पन्नतां पश्चिमदले जयतां उत्तरदले

कर्णतां ऐशानदले चून्दां भागे यदले अपरजितां नैऋत्ये दले प्रदीपतां वायव्ये दले गौरितां च ध्यायात् एताश्च
सर्वारक्तवर्णाः पञ्च तथा गतमकुराः वज्रपर्यङ्कनिषर्णाः दक्षिणभुजाभ्यां वरदमुद्रा आकर्णपरितशरधरा वामभु
जामुत्पलचापधराः पूर्वदोरे वज्रवेतालौ लम्बोदरां विकृतमुखीं रक्तवर्णामक्षोभ्यमुकुरां दक्षिणहस्ताभ्यां तर्जन्य
कुशधरां वामकाभ्यां वज्रघण्टापाशधरां दक्षिणदोरे अपरजितां पीतवर्णां एतसंभवमकुरां दक्षिणहस्ताभ्यां
दण्डकुशधरां वामहस्ताभ्यां घण्टापाशधरां पश्चिमदोरे एकजटां क्रुद्धवर्णां दुर्द्रुक्केशां लम्बोदरां दन्तावस्तद्वीष्टां अ
मिताभमकुरां विकृतमुखीं लम्बोदरां दक्षिणभुजाभ्यां खत्वाङ्गाकुशधरां वामभुजाभ्यां घण्टापाशधरां चिन्तयेत्
एताश्च तत्र आलीढपदस्थाः तत्रैव त्रैलोक्यविजयमुद्रा तलोपृष्टलानौ अनामिकाद्वयं ग्रन्थिं कृत्वा कनिष्ठं म
ध्यमासंगुष्ठेनावष्टभ्यतर्जन्या अङ्गुष्ठाकोरेण शालीलं ललाटे देशे धारयत् ॥ भावनाविन्नो मंत्रं जपेत् ॥ ॐ क

रुक्लेक्षीः स्वाहा ॥ अयुतत्रापेन सर्वे जनावदया भवन्ति नियुते नमंत्रिणो रक्षण एतानः उत्पलं घृतमधुभ्यामश्वत्थेन
समिधेन जुहुयात् ॥ इष्टम्यदन्त्राप्नोति ॥ श्रीफलकाष्ठेनाग्निं प्रज्वालयेत् घृतमधुभ्यां श्रीफलेन रक्ष जुहुयात् ॥ राजसत्री
णो वश्यो भवन्ति ॥ उत्पलसहस्रं जुहुयात् ॥ पृथुपदोपसहस्रं देव्या अग्रतो निवेदयत् ॥ सर्वे राजाणो वश्यो भवन्तीति ॥
इतीअष्टभुजाकरुक्ल्लासाधनषट्शतितमपटलसमाप्तं ॥ २६ ॥ कृतिरियमिन्द्रभूमिपादानां ॥ अथमत्रीस्त्री
पुरुषौ वसी कर्तुं काम ॥ शुक्लप्रतिपदमालभ्य त्रिसन्ध्यमयुतमेकं प्रत्यहं जपेत् ॥ भगवति सवलं व्याकृतवस्त्रं परिधाय ग
त्रश्च प्रायत्पतत्रायंक्रमः स्वहृदि रविस्थितक्रीकारजरताष्टदलकमलयोपर्यनगतनालं विचिन्त्य दलेष्वष्टमुत्र
मानयेत् ओ ई दु ऋ ऋ ऐ ओ अ इत्यष्टस्वरपणितान् अतिहृष्टपुष्टकूठरक्तवर्णाननुक्रमस्थितान् स्वनासिकाप
वनप्रेरितान् हृद्वा स्वयामनासिकावीचोर्गणितः सृभ्यसाध्या दक्षिणनासिकाविवरं प्रविष्टानालूनविशिर्णातयां

अईडुचलृएओअंइतिइस्वाष्टस्वरपीरातांस्तं ध्यात्वा आकर्णपूरितकोत्पलकलिकाशरणि कीः साध्याकिङ्क
विज्ञातपीरातशरणादायतक्षमनासिकाविवोरानिःसृत्ययोगिदक्षिणनासिकयातान्स्वहृदिप्रविष्टान् विचिन्त
येत् ॥ पश्चादुत्पलनालेनगलकंवध्वायोनिच्चविद्धाअङ्कुशेनपीडयित्वा लक्ष्मिज्वालायापरवसीकृतेचतामाहृद्यमानन्दो
मंत्रं जपेत् ॐ कुरु कुरु लोकीः अमुकीमेवसमानयस्वाहा ॥ इति सप्राहसिध्यतितिभ्रमरीयोगकुरुकुरुल्लामाधनसप्तविंशति
तमपटल ॥ २७ ॥ प्रणाम्य कुरुकुरुल्लाकां मातरमिद्विदां यिगीउपदेशं लिख्यते तस्याः सर्वसिद्धिप्रदायकं कुरुकुरुल्लायोगयुक्ता
भावयेदुपदेशकं हस्तसूर्यरक्तोत्पलकिङ्कलस्थितफ्रंकारनिर्गतपाशाङ्कुशोत्पलरूपैरङ्गभिर्नासावामपुटेन निर्गत्य साध्यस्य द
क्षिणपुटे प्रविश्य साध्यज्ञानदेह रक्तवर्णपाशेन गलकंवध्वाअङ्कुशेन हृदिविद्धावामपुटेन निश्चार्य यंकारपीरातवाटमंडल्या
रूढः उत्पलेन हृदि भग्ने वा ताश्च मानयानीय मवामपार्श्वे उक्तानं संस्थाप्य रश्मिन्स्वहृत्कीः कार्दक्षिणपुटेन प्रवेशयेत् ॥

पश्चात्पुनर्हृदि ज्योतिरित्यलकालरश्मिरेवाभ्यन्तरेणैव भूविद्यमानागम्य वामकर्णां संस्पृश्य मष्टकं वेष्टयित्वा दक्षिण
 विवरेण निर्गम्य तया कीर्कारश्मिरेवाभ्यन्तरेणाकर्णं कुरुष्वौत्पलकलिकानालशानमुखिरे प्रवेश्य किंचित्कारिकां मुखं
 विकारय साध्यस्य लिंगे वाग्रसनन्यायेन मुहुर्मुहुर्बेधयत् ॥ बीजे नीति केचित् ॥ शरघाटप्रविष्टरश्मिना सर्वाङ्गव्याप्यं भव
 न्तं विकृतं अज्ञाणं पश्यत् ॥ यदि उच्छीतं ताडयेत् ॥ तदा स्वपादतले पतितं साध्यं विचिंत्य पुनरुत्थे वेधमनुवृत्तयत् ॥ यदा तु वे
 धना समर्था भवति ॥ तदा हृद्बीजरश्मिना गतरन्ध्रे साध्यमुत्थाप्य नाभिकमलोपी उत्तानी कृत्य वामपार्श्वस्थं समस्थकं सं
 स्थाप्य बीजरश्मेनानुधारकणा समूहवत् सर्वाङ्गव्याप्यं विकृतं भूतं विचिंत्य मंत्रमावर्तयेत् ॥ ॐ कुरु कुरु क्षीः स्वाहा ॥
 इति स्वाधिष्ठानक्रमोपदेशश्चायमन्यदोपसमाप्तः कुरु कुरु क्षी उपदेशक्रम अष्टाविंशतितमपटलः ॥ २८ ॥ नमः कुरु कुरु
 येः ॥ प्रथमं मुखं सनोपविष्टः कुरु कुरु क्षी पंक्त्या सकलसत्यं वसं कर्तुं मारभेत् ॥ स्वहृदि सूर्यमण्डलं तस्योपरि रक्तवर्णं

तां कालंततः पंचरश्मियोनिः शृभ्यतथा गतात्संपूर्णे रत्नत्रये मे शरणा मित्यादिन्यां पापे देशनादिकं कृत्वा शून्यतां म्बि
भाव्य पश्चाद्रक्तोत्पल तस्योपरि सूर्यमण्डलं तस्योपरि रक्ततांकारं एवं सर्वपरिणाम्य कुरु कलाभक्तारिकां रक्तवर्णां चतुर्भु
जां दक्षिणभुजां शरभयहस्तां वामे धनुस्त्य रधरां वज्रपर्यङ्कस्थितां रक्तकञ्चुको त्रीणां आत्मानं भावयेत् ॥ अधसो कामदे
वसंपत्नी कंचिन्तयेत् ॥ पश्चात्संज्ञं जपेद्भावनां चित् ॥ ॐ कुरु कुरु स्वाहा ॥ इति कुरु कला साधनमेकोनविंशति
तमपटलः ॥ २९ ॥ स्यहचन्द्रमण्डलेक्षीः काशकान्तमध्यं रक्तोत्पलं ध्यात्वा तत्पीरणा तामार्य कुरु कलां रक्तवर्णां रक्त
पद्मचन्द्रासनो रक्तप्रभामण्डलां रक्तविचित्रवसनो त्रीणां अमिताभमकुटां चतुर्भुजां मूलभुजाभ्यां अकर्णकृष्ट रक्तोत्प
लकालिकाशरविश्रितसुकुशुमवामचापधरां वामे नशकन्दविकच रक्तोत्पलधरां दक्षिणे वादा महाभृंगालसांध
नां दृष्ट्वा ज्ञानसत्त्वेनेकीकृत्येश्वशरीरारुणाकिरणं कशाकृष्टान् देवासुरगुरुडकिन्त्रमहोरगयक्षनात्ता शिवातमहत्वादि

गणान्प्रणतविग्रहानतिभक्तानपावशान्॥ दशमुदिथुसंपश्यत् ॐ कुरुकुलेक्षीः स्वाहा॥ इतिमंत्रजपनूलक्षमा
 मालभ्ययावदपर्यन्तं भगवति सात्कुर्यात्॥ अथ कश्चिद्वशीकर्तुंकामः कृतलक्षत्रोपयथोक्तयोगविधाय भक्ति
 प्रणतसुरासुरादिमध्यवर्तिस्वेदेहस्मादुक्ता कृष्णसाध्यमग्रतः संस्थाप्य स्वहृदिषोठसदलरक्तोत्पलंतद्वचिवि
 चिन्त्य आर्यवज्रानज्जोक्तक्रमेण भ्रमणकुशभावनया तत्रामाक्षरं स्वहृदि मंत्रेण गाढमाक्रम्य तथैव शोरेण हृदि
 विधामहारागमूर्धिताञ्चकोदण्डापादयो रूत्पलपाशेन च गले वद्धा समाकृष्य स्वपादयोर्निपात्य पुरुषञ्च
 दंकुशेन हृदिविन्ध्येत्॥ स्त्रियञ्च धर्म्मोदय ॥ ॐ कुरुकुलेक्षममुकं अमुकिं वा आकर्षयक्षीः स्वाहा॥ आकृष्टे
 तु साध्येत सर्वमंत्रवेगमानयति विदर्भ्य जपेत् शतत्रापेन सामाणोननराणां शिगणो राजा माभ्यश्ववशो भवतीः॥
 अयुतेन प्रजालोकलक्षण एतासप्राक्षरासुरासुराकन्याश्च कोद्यागरुडे एव तादयो दिव्यपशवः सामान्यपशवः

असादरनिर्नारदीर्घकारमननजापेनविभुवणामपिवशिकुर्यादिति ॥ इति आर्यश्रीमतिकुरुकुला
साधनत्रिशतितमपटल ॥ ३० ॥ प्रथमं तावभावनादौ पञ्चगन्धानुलिप्ते पृथीवीदिशे हृष्टचेष्टाव्रतिममाहित उप
विशे मृडविष्टरे ॥ ततः पश्चाद्दिरेफपरिणातं सूर्यमण्डलं ज्वालामालाकलालीनंतस्य नाभौ रक्तश्रीः कारं विचि
न्तयेत् ॥ ततो श्रीः कारत्रिः सूर्यमीरची जालेर्दशदिशा वस्थीत सत्वधातु नवभास्यः श्रीकुरुकुलाहंपेणावस्थापे
पुनरागत्य तस्मिन्नेव प्रविष्टां मारिचिज्वालां म्बिभावयेत् ॥ ततः पश्चादाकाशे पुरतो दिरेष्टवर्षाकारं ज्वलोत्पिङ्गोर्द्र
मूर्द्धजां पंचकपाणिशोभां शवाहूढां मुंडमालाकृतहाणं ॥ अर्द्धपर्यङ्कनाद्यस्थां दृषद्व्याकलावदनां ललीतजिह्वा
चक्रिकुण्डलकाण्ठिकाकेयूलमेखलां नूपुराकृतभूषणां व्याघ्रचर्मनिवेशनां चन्द्रकवतुखामरोपीतत्रि
नेत्रां अमिताभनाथमकुटांचतुर्भुजां आकर्णपूरितकोत्पलकलिकामपूरितरक्तकुसुमधनुर्द्धरां शेषद्वि

भूजाभ्यां रक्तपुष्पकृतो कुशलोत्पलधारिणी विचिन्तयेत् अस्य एव पूजार्थं स्वहृत्सूर्यमण्डलस्थं श्रीः कोणोद्भवपंचो
पचा पूजाभिः पुष्पधूपदीपगंधैर्वेशादिभिः पूजयत् पूजयित्वा परमकारुणीका योगी भक्तिनम्रः कायादिना वन्देत् ततो
यदकारि मया पापकारितमभ्यनुमोदितश्च तद्भगवत्याः प्रत्यक्षदेशयति तदनुसंसारसागरपतितसत्त्वधातूद्धारणरूपं बोधि
चिन्ता विभर्ति ततश्चतुर्वर्गविहारं भावयेत् तदनुभूयता भावना तत्र चित्रमात्रमधि तिष्ठेदनेन मंत्रेण ॐ शून्यता ज्ञान
वज्रस्य भावात्मको ह्येति चिन्ता धिष्ठानं तदनु आकाशदेशे रेफपीरणात् सूर्यमण्डलं ज्वाला कला रिणाम्बि भावयेत्
तस्योपरि ह्रस्वहंकारपीरणात् विश्ववज्रं प्राकारं पञ्चलं बन्धनञ्च वज्रमधिभूमिम्बि भावयेदिति रक्षाचक्रं ततो मध्ये ए
का एकति दिव्यं धर्मोदयज्ञानं भुक्त्वा विभावयेत् तन्मध्यं रक्तश्रीः कोणोद्भवात्ताष्टपत्रकमलं तस्योपरि किङ्कले
फपीरणात् तद्विंशतिपरिशवंपुरापितस्योपरि पूर्णचन्द्रं ध्रुवं त्रिंशलक्षणात्मकं तदुपरि पुनरपि सूर्यमण्डलं चतुरशीति

व्यंजनरूपं रक्तवर्णांतयोर्मध्ये रक्तश्रीं कार्पाणांतरं रक्तोत्पलं कलिका सरस्वचित्रं प्रविष्टं विभाव्यत् ॥ पश्चाच्चन्द्रसूर्यशोरे
कीभूतं द्रवमिवात्मानं पूर्ववत्कुरु कलारूपं विभावयेत् ॥ विभाव्यस्व हृदि रफेन सूर्यमण्डलं तत्राभेदीः कार्पाणं नरपि भावयेत्
तदुर्भरं शिखरं भिराकृष्यामि तनाथमात्रीयगुह्यतरपूजाभिः संपूज्य चापि ध्यकं याचयेत् ॥ तत्रेयं याचना अभिषिञ्चतु मा मिता
भनाथ इति ॥ ततस्तेनामि तनाथेन पञ्चामृतपूर्णं स्वहृदयात् स्फुरितान् विभावयेत् ॥ ततस्तेः पश्चात्पूजा कलं शोरेभिस्त
पयतिः स्नापयित्वा स्वहृदि कलं प्रवेशयेत् ॥ ततः प्रवेशयोगी शिरसि अमि तनाथं भावयति ॥ त्रिसंध्यं विभाव्य
मंत्रं जपेत् ॥ मंत्रः ॥ ॐ कुरु कुले श्रीः स्वाहा ॥ रक्तचन्द्रेण विशेषतो जापः ॐ आः हूँ इति मुखाधिष्ठानं कार्यं ॥ अथ मन्त्री
स्त्रीपुरुषौ वशीकर्तुं कामः शुक्लप्रतिपदमालभ्य त्रिसंध्यमयुतमेकं प्रतिदीप्तं भगवती मूर्तिं मरुचिरकवस्त्रं परिधाय प्रा
वृत्तगात्रञ्च तदनु स्वहृद्रविस्थं रक्तश्रीः कार्पाणांतरं रक्तमष्टदलकमलं यानि पर्यन्तगतानां विभावयेत् ॥ तदलेख

वृभ्रमणनष्टान्नानस्वरपीरणानतिहृष्टपृष्टकुद्धरक्ताननुक्रमपीरपेठेतानस्वनासिकापवनप्रेलितानुदीय सव्यत
 र्नाशिकाविवोरानिःसृत्यसाध्यस्यदक्षिणनाशिकाविवोरानुप्रविष्टान्तरभसमालूनविमीरगतयाष्टाशायष्टस्वएतृकि
 च्चिद्रक्तान्यत्रयुन्धिचुषयत्सीतपश्योगीपश्चादाकर्णपूरितोत्पलकलिकाशोरेणदृष्टिमुष्टियुक्तोमन्त्री किञ्चलकंप्र
 तिबेधयेत्॥ ततस्तेभ्रमाणस्वसमयेनचोदितावामनाशिकाविवोरानिःसृत्यएकैकस्वरंगृहीत्वायोगिणोदक्षिणना
 भाविवोरानुप्रविष्टादितिहृदिस्वपज्ञाननेकीभावंकार्प्यात्पश्चात्तुत्पलेनगलकेवध्वायेनिमङ्कुडोननुपीडितांश
 एजालेविचैनेपेवमानयेत्॥ अलाटचक्ररूढंमाध्यामानयेत्॥ मंत्ररूपेणसाधकः सदानन्दार्जयेत्संमंत्रमापसंमुनि
 र्णयःॐ कुरुकलेज्ञाः अमुकीमेवसमानयेत्स्वाहा॥ संप्रप्तंचैतदहर्निःसंकूर्यात्॥ ततःमाक्कलिभूतासतीआगच्छ
 तिमंत्रचोदिता॥ मुक्तकेशीविवस्त्रावानङ्गविवसानुएतांप्राप्यत्वेष्टयोगेनपूजयेद्बुद्धमण्डलंविपुणसिद्धिर्नकेनापि

विहस्यते ओड्डियानविनिर्गतकुरुकुलासाधनमेकत्रिंशतितमपटल ॥ ३१ ॥ कुरुकुलान्नमस्कृत्य बालानां वृ
द्धिद्वयगुरुपादप्रसादेन कथ्येते भावनाक्रमः प्रथमं मन्त्रीणां सर्वसत्त्वानात्मानश्च सर्वदुःखेभ्यो विमोक्तमाप्तेण
प्रभातसन्ध्यायामुत्थाय मुखप्रक्षालनादिकं कृत्वा मनो नुकूलस्थाने सुखासने चोपविश्य ॥ सर्वविनापरां मुखे
न त्रितत्वमन्त्रेण स्थानात्मयोगां कृत्वा स्वहृदये शुभशशाङ्कमण्डलं भावयेत् ॥ तदुपरि एण्डवीजं स्फुरद्द्रुमिकं
तेरिश्मिभिर्धर्मधातोर्भागवतीमाकृष्य पुरतो संस्थाप्य नानाविधविचित्रमुगन्धिपूजाभिसंपूज्य वन्दनादिकं विधाय श
र्मापयित्वा पुण्यपरिणाम्य प्रणीधानं विदधीत् ॥ पश्चात् ॐ शून्यताज्ञानवज्रस्वभावात्मको हमित्यनेन मन्त्रेण शून्य
तां विभाव्य त्रितत्वेनाधिष्ठाय पुण्यमात्मना कोरेण चित्रलिखितमिव प्रभास्वरूपं चिन्तयेत् ॥ तदंतं श्रुचन्द्रमंडलं
तदुपरि श्रीः कारवीजं जनीतेन्द्रीवरं तदुपरि अमृताङ्कमण्डलं मूर्द्धस्थितवीजाधिस्फुरणसंहरनं कृत्वा त्रितत्वमन्त्रेण

त्तानं भगवती मक्षसूत्रोत्पलामृतकण्ठी सव्यावसव्यपाशिपलवस्थस्य सूत्रमालोकमानां क्षणमोधि श्वेतवर्णा व्रथा मृता
ताङ्कापरिसत्त्वपर्यङ्कासनस्थां ककृतकेयूलकण्डलनूपुरमुक्ताहारदिव्यवस्त्रादिभिर्विभूषिता नीलानवद्रुकेशीपियूष
वर्णावासुकिकृतहारं रक्ततश्चककृतकर्णाग्रकण्डला दूर्वास्यामकंककृतयज्ञोपवितश्रुपन्नगेन्द्रकृतहारं मृणालवर्णम
हापन्नकृतनूपुरान् पीतसंखपालकृतकङ्कणाधुमाभङ्गलिककृतकेयूलाभुम्रवर्णा स्ववदमृतविग्रहं कहरणाद्रवचित्रां भावेयेत् ॥
तदन्तरं स्वहृदयविधुमण्डलोपरि पूर्वविजस्फुरद्भस्मिकं विभाव्य तद्भस्मिभिः सर्वसत्त्वान् भगवती रूपं निष्पाद्यानीय ॐ जः हूँ वें
होरित्पनेन मन्त्रेणाक्षिणे कदमिव एकलोलीकृत्य स्वशरीरे पूर्वे शो पूर्वा चित्रितं भावतो चित्रितत्वेन शुक्लरक्तकृष्णैः सन्नोष्य दृढीकृत्य शि
रकण्ठहृदि मुद्रयत् ॥ तदनु हृद्दीजस्फुरितरश्मिभिः सुखावती सहादिलोकधातुस्थान् अमितनाथप्रमुखान् सर्वतथागतान्
वीनादिषोडशदेवीसमन्वितान् पञ्चतथागतात्मकपञ्चामृतकर्पूरकुङ्कुमकस्तुरी सुगन्धी परिपूरितगृहीतकलसान् आ

नियामिषेकं गृहीयात् गाथापाठपूर्वकं तत्रेयं गाथा बोधिवज्रेन बुद्धानां यथा दत्तमहामहः समापित्राणानार्थाय खवत्राश्रयददाहि
मे अभिषेकं त्रिधा भिन्नत्रेधा तु कंनमस्कृतं गृह्णामि सर्वबुद्धानां त्रिगुह्यालयसंभवं यथा हि स्यात्मा त्रेणा स्त्रापिताः सर्वतथागताः
तथा ह स्त्रापयिष्यामि भुव्वादिव्यनवारिणा ॥ अभिषिञ्चतुमां मितनाथ प्रमुखाः सर्वतथागताः विणादिषोडशो देवीसमन्विताः ॥
ॐ सर्वतथागताभिषेकसमयप्रियआः हं इत्यनेन तपि अभिषिञ्चमुक्रे प्रविष्टाः ॥ अमिताभश्चाशिरसि स्थितो नायकत्वेन अभि
षेकग्रहणं ॥ तदनुस्वनाभोकमलस्थ इन्द्रोऽर्द्धस्थिमानिवीजारूढं सान्नामिन्दुनोदचतुर्थस्वायुतं आलिकालिस्फुरन्तं सुधा
मयं भुव्वादियात् प्रदीपमिवेददीप्यमानं मुखदोरेण निश्चार्य सर्वमणिमञ्जौ वधिनां प्रसवं हृदि तिगृहीत्वानाभिदोरेण नादप्रवे
शयन् पुनः पुनयागीस्वरूपस्मृति युक्तः कुमारैकनिर्जितभूत्रेण वगुणं कृत्वा एकपञ्चाशत् स्फटिकया अक्षसुत्रं विधाय यत्त
आवेनवा मध्यमांगुष्ठाभ्यां गृहीत्वा शान्तिक एकाधिकशो तैकेन कोष्ठा जुष्टाभ्यां त्रिसन्ध्यं चतुः सन्ध्यम्वाचिरं विभाव्यता

नाकर्षणयोगतस्तमेवमन्त्राक्षपेत् ॥ दृढचिन्तेन निमग्नमानसः पूर्वसेवाङ्कतलक्षप्रतिदिये पुटजापेन सार्द्धं मासद्वयेन कविर्भवति
विधिना संकुर्वते मन्दपुणेयापि त्रिशप्ररक्षजापेण त्रिशप्राभिसंवितां कठिनीहस्तं वा त्रिसप्राभिसंवितं यस्य हस्तके मस्तके
दीपते गन्धर्वापि सन् कविर्भवति पर्वदनभिर्भवति यावादाश्च भवति ॥ मङ्गुश्रीसमप्रभः अश्रुतान्यपि सर्वशास्त्राणि ज्ञा
यति ॥ इदम्यामन्त्रं गुरुपदेशतो जप्यं प्रज्ञावृद्धये ॥ ॐ ऊँ ह्रूँ क्लृँ क्षीः यदवदवाखादिनिस्वाहा ॥ सप्ताक्षरमन्त्रोऽक्षलल
क्षजापेन होमोक्तविधानयुक्तं त्रिमधुराक्तशुक्लपुष्पाशीतिसहोमेण नागाज्ञानामप्यकर्षयति ॥ अप्रार्थितदिव्यमानु
षीञ्च लभते नाश्चर्यमिदमेतत् ॥ अचिन्त्यो भगवान् बुद्धो बुद्धधर्माप्यचिन्तया अचिन्त्या बुद्धः सृष्टयः अचिन्त्या हिमणि
मन्त्रोषधीनां प्रभाव इति ॥ पूर्ववक्तुमारो कनितसूत्रेण कृतं पोषधतत्र वायचित्रकराचपटविधाय त्रिष्कारमग्रीकृत्य स
गन्धीपुष्पैरभ्यर्च्य साहङ्गो समन्त्रो जप्यमात्रे चिन्तेनास्त्यानसिद्धोद्भूतविचिकितसारयुक्तस्यान्यचित्रस्य मन्दस्य

वृथेव्यभ्याह सर्वविदितिवचनात् एवेत्यानादयश्चित्तस्यामुनिग्रहा पयत्नतः परिवर्तनीया ॥ दशाक्षरमाशमन्त्रश्च जपव्योऽ-
नेन कुरुकुलो योगेन सर्वविद्यापज्ञानेन सत्त्वानां वसाय च ता ए कुरुकुलो रभेदात् प्रज्ञाविधिः ॥ गृहावभिधानपत्राणि शति-
यष्टिमधुस्तथाग्रहीमागधीचैव शक्तौ द्वाभक्तयत्कृती अस्यायमुपदेशतः सप्ताक्षरमन्त्रेण सप्तवा एनभिर्मन्त्राभैष्यममृत-
मयनिष्पाद्य आत्मानं भगवतो रूपमालम्ब्य पटादिगतां भगवतीं सवतायाभ्यर्च्य कल्पे भक्षयत् शयनकाले च पातुलिकाक-
त्वा मुखे प्रक्षिप्य सुप्नात् ॥ एतेन महाप्राप्तिर्भवति ॐ कुरुकुलोस्वो हेति प्रज्ञामन्त्रविधिः घृतं तगलमूलं च चक्राङ्किततथैव-
च द्रष्टाघातप्रणयेन यानेन च हरेर्द्विषः विषतुत्रं रूपोदितचिह्नबीजं रक्तवर्णं पीणं तां भगवतीं कुरुणा द्वाचित्रपर्यन्ताम्बि-
भाव्य स्वहृदि रक्तचन्द्रोपीरषकोनचक्रं स्थ ॐ कुरुकुलोस्वो हेति सप्तबीजस्फुरद्भिभिर्मगवतिं ज्ञानसत्त्वहूपामानीय मु-
खदोरेण पूर्वोक्तमन्त्रेण पूर्ववन्मन्त्रेण एकलालीकृत्य सर्वत्रितत्वाह बीजरश्मिभिर्गुरुणा साध्या मक्षसूत्रपाशेन व-

द्वाऽनिय पादतले निपात्य मुक्तकेषां विह्वलां विह्वलां मृतामिव दृष्ट्वा तेने वाक्षसूत्रपाशेन महसुखदोरेण अवधूता
रंध्रेन साध्यस्य गुडदोरेण विज्ञानमाकृष्यारक्तचन्दनेन वा प्रवालेन वा यद्विंशतिगुणाक्षसूत्रेणानासिकादुष्टगृहितेन संर
क्तचित्तेन सप्ताक्षरमंत्रं जपेत् ॥ पूर्ववत् रक्तश्रीः कार पुनः कमलाकिञ्जल्ककारिणिकेद्रव्यां वक्ष्यविधिः पुनरपि प्रमदाव
शीकर्तुं कामेराशोकाष्टस्यां मशोकवृक्षतले गत्वा रक्ताम्बां प्रणिधाय एकाग्रचित्तेन अतिवात्कण्ठिता शयोभूत्वा
कुरुकुलायोगं विधाय मदनफलं भक्षयित्वा कामाचिकारसेन तिलकं वन्द्यानुचित्तेन सन्त्रंजप्रव्यं तत्रायमन्त्र
ॐ श्रीः अमुकीमेवशीभवतु स्वाहा ॥ सप्ताक्षरमन्त्रेण स्वास्वाहानेन नामविदभ्यर्च्यमन्त्रं जपेत् ॥ देवानवशं करोति किं
पुनः शुद्रमानवान् महाकारिणोपिवशीकृतो हरित्या महायक्षीण्या अनेन कुरुकुला मन्त्रेणोति वक्ष्यविधिः जा
लिचणालिकाचैव स्नेहलीस्वमुक्तकं मृतोश्चोदलकीताश्च वक्ष्य कर्षन्ति भक्ष्येन मृतश्चनेत्रहृदयश्च लोलाललाट

मानसश्चतथैवगसिकांगृह्यपिष्ठाचविपच्यतेलंपुष्पेचऋक्षचशकर्त्रलस्यवस्यतत्रेविधि॥ ॐ कुरु कल्ले सर्वदुष्टान्
नाशय २ कीलय २ मर्दय २ ध्वंसय २ अपमारय २ अभिमते मे कुरु शान्ति मे कुरु पुष्टि मे कुरु सर्वसत्त्वान् वृश्य मे कुरु स्वाहा
ॐ ह्रीं श्रीं हूं हूं हाः अनेन मंत्रेण वायो निमण्डलोपरि त्रिमण्डलस्थपद्मभाजने भक्तः दिक् समुत्तमयं पारदं सदृशं दृष्ट्वा त्र्यक्षरेणां
धिष्ठाय भगवत्यै सर्वभूतभ्यः दीयते ॥ ॐ मुरित्पनेन सर्वपूजादिकं विसर्जयेत् ॥ एतेन सहो विघ्नशान्तिर्भवति बलि विधिः
शान्तिकेशान्तिचित्रेन पुष्टिके पुष्टिचेतसा वश्यचोद्गराद्येन उद्भिन्नतुमारुहोः शान्तिकं मण्डलाकारं व्याख्याकारानुपौ
ष्टिके वश्यो चाङ्गचन्द्राख्यं वधातुरिव मारुहो हस्तायामं भवेद्धानौ द्विहस्तौ पौष्टिके ततः यथावस्य तथा कृष्टौ मारुहय विंश
त्यङ्गुलं हस्ताङ्गं भवेद्धानौ हस्तमातनुपौष्टिके द्विपञ्चमारुहोऽङ्गुष्ठं यथा कृष्टौ तथा वश्य प्रतिपत्तु शान्तिकं होमं पौर्णमा
स्यानुपौष्टिकं अभिचारं चतुर्दश्यामष्टम्याम्वश्य कर्माणि ॥ इत्यपरततस्तु लिख्यत्तमत्र होमकण्डप्रमारातः शान्तिकं व

तुलं कार्यं हस्तमादनुमूत्रयेत् ॥ चतुरस्रं समन्तेन लेख्यं पीतशेरिकैः अभिचारकं त्रिकोणं तु विंशभ्यः डुलविस्तरं
खनित्वा विसृज्य अर्द्धज्वाला मालाकुलं निखेत् ॥ अर्द्धचन्द्रसमालिख्य वस्त्राकर्षणायोक्तथा ॥ होमकण्डसमुद्दिष्टं दि
शा भागं विनिर्दिश्य तत्तन्नाभिमुखो भूत्वा मन्त्रिशान्तिकमारभ्यत् ॥ पौष्टिकं तु सदा पूर्वं अभिचारं तु दक्षिणोपश्रमे
न शदा प्रोक्तमाकर्षीयात् तनादिकं अभिचारं तु सदा कृष्णं पञ्चरंगेन वक्ष्योः तीलतन्दुलक्षीरेण च तेन मधुना सह पञ्चा
मृतयुक्तेन शान्तिकं शरं कोरुते हेमने पौष्टिकं तथा ग्रीष्मे अभिचारकर्मणि कुर्यात् सर्वाणि साधकः प्रदोश्य शान्तिकं प्रो
क्तं प्रत्युष्ये पौष्टिकं तथा ॥ मध्याह्ने अर्द्धरात्रे वा प्रकुर्यादभिचारकं नाहं होमकर्मणः संख्यायं चैव दत्ति च ते आच्यया
महाशान्ता बुद्धशासनसम्मता रागचेतसत्कृत्येयसिद्धोषिणः परदुःखका ॥ गर्भितो मोहयुक्ता स्तेवर्जिता बुद्धमास
नेः होमकण्डविधिः ॥ अन्ये श्रवकारदृष्टार्थोक्तु कामेन गुरूपदेशतः कालं ज्ञात्वा आत्मणि शेषनागहृष्यत्वा सितवर्णां स्वह

दयअष्टदलकमलोपीप्रज्ञामण्डलस्थप्रज्ञावीजंप्रभासुखामृतपिवनंचक्षुत्यानिश्चामाध्वंशिलश्रुर्मुखहृदयपाद
पर्यन्तंप्रवर्तनमेकाग्रदृष्टितेन ध्यातव्यानांचेद्भौषधधुक्तामनामिकापूर्वोक्तमण्डलबीजस्थासुममधीकृत्यबीजयुक्ते
घण्टाधः स्पृशेत् लगुदं दत्वा तर्जनिकया वा दिवस्थया वस्त्रेणाघ्रायानोचेदनास्तेन पूर्वोक्तस्थानेषु स्पृशेत् पूर्वोक्तध्वंदात
व्यं ॥ नाचेद्दक्षिमण्डलस्थं प्रवर्तनं ध्यातव्यां सुरव्योखटङ्गनमधुनापानं दातव्यं त्रितलेन द्रष्टुं मोक्षितव्यं एतेनातिष्ठन्नमंदेह
पुनः फणित्रेणागोरेव धादस्तश्च कपीडितं खनीयमानं खगेन्द्रनखं प्रतिष्ठं विशंभवेत् अपरक्षरत्सतालकाच्चन्द्रादधो ध्यातं
जलाविलपालिकमिव नृभ्यनिनिर्घ्वं भवति नान्यथा दृष्टंगोमिन्दमिव दष्टं सुप्रमननभागोपरिक्षीराम्मोधिषयः स्ना
तं निर्घ्वं भवति नान्यथा मस्तातीचसान्स्थोभनं कुरुते परं शुक्लं विषहं ज्ञयं पीतस्तम्भकरं पुनः कृष्णेन चाननं मतं च
तुर्वीजसमन्वितं स्तम्भनोचातनं न्यासं सस्तोभनं कुरुते ध्रुवं ॥ परस्तम्भमेव प्रयोक्तव्यं ॥ किन्तु स्तोभनं चारणं कर्तव्यं

मानावित॥ ध्यानयो रूपाद्विस्वहस्ताभ्यां सुरवाभिकर्शनासिकां सगुरुपेदेशतो हन्सोच्चारणो न विसंहरति मुष्टाविषमाक
ष्यक्रामयत्नसंदेहः स्वविरोचकयोगतत्तत्वं व्योषभक्षणाद्विषनश्यति समुद्रजं सौ विरं पानयोगाच्च विषहन्ति॥ चक्राद्वि
तं श्वेतफरीणां पुनर्न वेरिणशंकं ध्रियते फरीणगुहोसिहो चन्द्रामुजो एकसांसापुटद्वैतु कालकिकच अशो वायुत
इति शुक्लकुरुकुलासाधनदात्रिंशतितमपटल॥ ३२ ॥ नमः कुरुकुलायै॥ अलिलुलितविकासाम्भोजसंकाश
नेत्रामभिनववरलक्ष्मीहारिसर्वाङ्गशोभा॥ स्फुटाग्रवरयचापस्फुर्यादष्टाक्षशाकाप्रणमेत कुरुकुलाकामप्यापह
नी प्रथमं तावभावद्भावनादौ पञ्चसम्वापलिप्रवीजने पृथिवी प्रदेशोक्तहन्चेत्रावती मृदुपृष्ठेण पविश्य ततः प
श्चाद्दिशकोरेफेनसूर्यमण्डलं ज्वाला माला कलालिनं॥ ततः स्वहृद्याश्च स्वोरेण चन्द्रमण्डलं॥ ततः सपरं वीज
मध्ययन्त्री विभूषितं चतुर्थस्वरभेदितं ततो वीजानीः सृत्प मीरिचिज्वालेदशदिक् स्थितान् सर्वलोकधातून् नवभास्य श्री

करुकुल्लारुपेणावस्थान्यपुनरागम्यतस्मिन्नेवबीजप्रविष्टान् ॥ मरिचिज्वालान् विभावयेत् ॥ ततः पश्चादाकाशदेशे परतः
द्विरष्टवर्षाकारं ज्वलितपिङ्गोर्द्धमूर्द्धजां पञ्चकपालशिरोधरां तार्क्षीसनां यज्ञपर्यङ्कनिषर्गां शुक्लप्रभामण्डलान्वितां घडुजां
सव्यावसव्यप्रथमकलाभ्यां त्रैलोक्यविजयमुद्राधरां द्वितियवामदक्षिणाकलाभ्यामभयशितकुण्डलिकाधरां पीशिश
ष्टभुजद्वयनाक्षकमण्डलूधरां शृंगारशिवती ॥ कनकवर्णपूरिवाहुलतिकां नवयोवनगर्दितां सितवस्त्रपरिधानां शुक्ल
कञ्चकोत्तरीयां सर्वाभराणामृषितां पञ्चतथागतमकुटां हृदि शितोत्पलवर्तके चन्द्रमण्डले तद्बीजविन्यस्य विभावयेव
महङ्कारं कुर्यात् ॥ अहमेव करुकुल्लाभट्टारिकेति ॥ ततः स्यहृदि आदिस्वरसम्भूतचन्द्रमण्डलस्थमस्तमबीजं तस्या
द्भवपञ्चोपचारपूजां वितनानाविधे देवीभिः पूजाभूजालविमरैः पूजयदिति पूजापूजयित्वा परमकारुणिकायोगीभक्ति
तस्तः कायवाक्चित्तेन वन्दयेदिति वन्दना ॥ वन्दयित्वा च पापदेशानां पुण्यानुमोदनादिकं कुरुते ॥ यत्कृतं मया पापं

कर्मकारितमनुमोदितं तदद्य भगवत्याः प्रत्यतो देहितं सर्वमिति तदनुबोधि चित्तविमर्तुः भवसागरे पतितान्तेषामूद्धरनं
कर्तुं चतुर्वज्रं श्रेष्ठं करोम्यहमिति बोधिचित्तोत्पादः ॥ ततः पश्चाच्चतुर्वज्रविहाणन् भावयत् ॥ तदनु सर्वभावानुविचार्य प्राकृत
तकायपवित्पागायस्वभावशुद्धमन्त्रार्थमामुखोक्तं नृशून्यतां त्रेलोक्यात्मिकं विभाव्य मंत्रेणानेन स्वचित्तमधितिष्ठेत्
ॐ शून्यताज्ञानवज्रस्वभावात्मको हं पश्चात्पूर्वहितप्रणिधानवत्तान्सत्त्वार्थमभिविष्टमानो मंत्रीदिव्यकायमुत्पादय
त् ॥ मन्त्रन्यासक्रमेणादिव्यकायमुच्यते तदन्वाकाशदेशेषष्टमम्बीजंतननिष्पन्नं पुण्डरीकं विकसितं तस्यापर्यस्त
मम्बीजं मंजुविन्दुश्रुषितं मध्यः षष्टिस्वरभेदितं तत्परिणतं विश्ववज्रं तेन वज्रमयि मूर्तिं वज्रवितानं स्वज्रप्राकारं च
चिन्तयेत् ॥ ततो मध्यएकांशरुतिदिव्यधर्मोदयज्ञानं शुक्लमिवावयेत् ॥ तत्तमध्यशुक्लमस्तमम्बीजमध्यवन्ही
विश्रुषितं मूर्धनि चतुर्थस्वरभेदितं सविमर्गनाम्याद्भवशुक्लाष्टदलकमलं तस्योपरि किञ्चलके सप्तमम्बीजंतस्या

द्रवसूर्यतस्योपर्याद्यस्वसंभूतंचन्द्रसूर्यमज्ञीतिअनुव्यञ्जनेव्याञ्जितश्चन्द्रमादर्शात्मकं द्वात्रिंशलक्षणाभूषितमनयो
र्मध्यभुक्ततद्वाजपीरातभुक्तोत्पलकलिकायांस्वचित्तंप्रविष्टंचिन्तयत्पश्चाच्चन्द्रासेनविन्दुचिन्तैरेकिभूतंद्रवमि
वात्मानंविभाव्य॥ ततःपूर्वमुक्तंकुरुकुल्लारूपमात्मानंविभावयेत्॥ ततोविभाव्यस्वहृदिरेफेनसूर्यंस्विभाव्यत
न्नाभौविजंपुनरपिभावयेत् तदुर्मवर्द्धिमभिराकृष्यामिताभनाथमानियगुह्यतएभिःपूजाभिस्तंसंपूज्यचानिष्कं
याचयत्॥ तत्रेषांयाचनाः अभितुमाममिताभनाथइति ततस्तेनामिताभनाथेनपञ्चामृतपूर्णान्स्वहृदयाष्फ
रितान्कलशान्स्विभावयेत्॥ ततस्तेःपञ्चामृतपूर्णकलशैश्चप्रापयभगवानिति ततस्तान्कलशान्स्वहृदिप्र
विष्टान्चिन्तयेदिति ततस्त्रिसन्ध्यंभावनांस्विभाव्यन्यासं कृत्वा मंत्रं जपेत्॥ न्यासमंनस्याः द्वाषष्ट्यतृतीय
स्वीजमर्द्धेन्दुविन्दुविभूषितमधःपञ्चमस्वर्भेदितंस्तनाहर्द्धिशिषरभायपर्यन्तंन्यस्यत् शुक्लभाद्यस्वसंभूत

मर्द्धन्नुविभूषितं न्यसेत् ॥ करे ठरुतं तृतीयस्य तृतीयं वीजं मर्द्धन्नुविभूषितं ॥ अधो वह्नि विभूषितं चतुर्थं स्वरभेदितं न्यसे
 तनाभ्यधो वस्तिपर्यन्तं पीतं प्रथमस्य द्वितीयं म्विजं मर्द्धन्नुविभूषितं न्यसेत् ॥ पादद्वयपर्यन्तं हारितं पृथिव्यप्रेत श्रवायू
 एकाशश्च पञ्चमं क्षिप्रं संस्कं संजः हूं वं होः खं रां शिं शिच हृदये मूर्द्धना भौच करे ठा कृत्वा न्यासमपहरति विषं कालकू
 टादिसंभवं ॥ अथाते मूलमन्त्रोऽस्योद्धारः आदौ वराणस्वरं दत्वा ततः पञ्चासस्य पञ्चमं सप्तमस्य पञ्चमं चानेति द्वि
 नुद्वयभूषितं ॥ ततः प्रथमस्य प्रथमं वीजं पञ्चस्वरभेदितं षष्ठस्य द्वितीयं म्वीजं पञ्चमस्वरभेदितं ॥ पुनः प्रथमस्य
 प्रथमं म्वीजं पञ्चमस्वरभेदितं ॥ षष्ठस्य तृतीयं म्वीजं ततः प्रथमेन भूषितं ॥ सप्तमस्य चतुर्थं म्वीजं मधो वह्नि विभू
 षितं ॥ मूर्द्धि चतुर्थं स्वरभेदितं कृत्वा अन्तर्गणकं नमश्चाने पुनर्दत्वा वौषडन्तनु योजयेत् ॥ स्वाहा पुनश्चाने
 सर्वत्र तु कारयेत् ॥ एतैः पञ्चदशभिर्विज्ञैर्मन्त्रमक्षरसक्षया जपेत् ॥ रक्ष हो मय दशांशकेन सितकुमुमादिकाः सर्वे

प्राणप्रवेशेन शरविशशिगतेर्धन्वनसम्बन्धम्यामेच कृत्वा प्राणवन्धक्य्याजापंसदामंत्री स्फुरतिकमुक्ताफले
नाक्षसूत्रकेनाष्टोत्तरशतैर्गुलिकाः सूत्रैर्गुण्येत् प्राणनिर्गमकालेनयेद्गुलिकांप्राणवेश्यजेपेत्सन्त्रयदिदे
त्सिद्धिमात्मनः ॥ ॐ कुरु कुरु कुरु नमोवोषट् स्वाहा ॥ देव्याहृदयमच ॥ ॐ श्वेते हूं फट् शिरः ॐ श्वेते जटि निस्वाहा ॥ शिरा
रत्नमिताभापद्मवायतिकवचं ॐ चक्षुसमनचक्षुर्विशोधने स्वाहा ॥ नेत्रं ॥ ॐ भयनाशनित्राशनि त्राशिरत्राशय
सर्वनागयक्षभूतान्भूमिष्टिग्रिष्टिवैत्रिष्टिवैरतिश्वेते श्वेतजतिनिहूं हूं फट् स्वाहा ॥ अस्त्रं ॥ मूलाफलाक्षसूत्रेनमन्त्रजापः पंच
मृतभक्षंशोधयित्वाथमंत्रितं ॐ आहं शितिश्चक्षुरात्रितत्वेष्टदधिष्ठानमधिष्ठानात्मन्त्रसिद्धिरिति ॥ स्वहृदि
आदिस्वंध्यात्वाकापालयापरिपद्मभाभुंतन्मध्येपञ्चबीजानिततोबीजानिः सृत्यपुल्लोलमलयंतत्वापनर्जालध्वंगतान्
तथागतान्बोधयेत् ॥ तान्सर्वानि किभूतान् कृतंचन्द्रमण्डलरूपं पश्यदमृतं घण्टिकांश्च मार्गेन प्रवतितदमृतं स्कन्धधात्वा

यतनानिप्रियायतप्रियायित्वातत्प्रात्रेचतिष्ठति॥ तत्रघण्टिकोपरिहंकारमधोमुखविलम्बितं तत्रोपरिहंकारं पेश
 त ततःस्वहृदिपद्मभाण्डज्ञानामृतंस्वदं ततोपद्मारपरिणतंवायुमण्डलं ध्वजाङ्गधन्वाभनीलं॥ तत्रोपरिरेफेरेणाग्निमण्डलं
 त्रिकोणंरैकालज्वालाङ्कितं दीप्यमानां सुतेजसा॥ तस्योपरिणात्रंशुक्लमष्टपत्रसंयुक्तं सकर्णिकं सनालं मेद्रगतपर्यन्तं
 चिन्तयेत्॥ तत्तमध्यक्षीकारंज्वालामालाकुलसुदीप्ततत्परिणतांकुक्कुक्लोभगवतिज्ञानामृतेन सन्नर्पयेत्॥ पञ्चत
 थागतैरधिस्थितांतामिभावेत॥ एतज्ञानामृतवर्षाणि न्ध्यात्वासर्ववारंविखाभिभूतानां योजयेत्संत्रवित्सदा॥
 अथमन्त्रीविषयहनुकाम॥ शुक्लपादपदमालभ्य त्रिसन्ध्यायामयुतमेकैकमेवप्रतिदीनं भगवतामूर्तेमलम्ब्यशुक्ल
 वस्त्रं परिधाय प्रावृते च गात्र तदनूस्वहृदिचन्द्रस्थशुक्लक्षीःकारपरिणतमष्टदलकमलयेनिपर्यन्तं गतनालमिभा
 वयेत्॥ तद्वलेष्वष्टभ्रमलो नष्टस्वरपरिणतानूहृष्टतुष्टपुष्टकुष्मरकानूतक्रमपरिपठितानूस्वनासिकापवने प्रेरितानू

उदीयस्वनासिकासव्यतरविवोरानिःसृत्यसाध्यस्यविमातुरस्यदक्षिणनासिकाविवोरानाप्रविष्टासामभशमालूनविशीर्ण
तयानिर्घिशीकृत्यआद्याद्याश्चएनूकिञ्चित्भुक्तान्पत्रयुतान्विभूषयतइतिविचिन्त्यविषातुरस्यदक्षिणनासापूर
विवोरानिःसृतइतिचिन्तयेत्योगीपश्चादक्षमालादिघाटकमण्डलूजलाभिवेचनं कृत्वाविषार्थमुष्ठापयिति ॥ काल
त्रयविभाविभवेताक्षाचूडामणिस्वयंअलातचक्ररूपेणामन्त्ररूपेणसाधकोसदानन्दोभवेयोगीअविभ्यासमान
सप्तोपदेष्टांमुनिर्णयंअनन्तादिकुलिकानान्नागानृत्यसेत्सर्वेषुष्ठानेषुअक्षराणांपुराण्यांस्वराणाञ्चविशेषतः
तत्पश्चादननकुलिकोकेशवन्धस्थितोहेमाभस्तक्षकःकर्णभूखाकृतोश्मःमणिवन्धमहापद्मप्रचामिकाप्रभ
यज्ञोपपितक्रिययास्थितःकर्कोतकस्थितःवासुकिमेखलायानुरक्तपद्मामलश्रुतिःकवन्धुकसंकाशोपद्मशंखो
चपादयोःइहशीवाभरणैरूयेभूषितोमन्त्रवित्सदाकुरुकल्लारूपसंस्थिताःगह्वोपरिसमासिनःसाधयत्सचराचरंएवंम

रणनक्रमेण साधको भाविता भवेता र्क्षा चूडामणि स्वयतत्र स्थञ्च नेपेत्तत्रिंशं न्यस्य सुमाहितः अनेनैव मन्त्रेण दध्यन्न कर्म
पत्रके कृत्वा भोजयत्तत्रीहरेत्वी घसागरान् पूजा कुम्भदक्षिणा वर्त्तसंखवा एकविंशति वा एनूपी जपेड दकं पाययेद्विषा
नृ एनृ शुक्रं ध्यानं ललाटे विन्दु रूप निर्विषिके एति पीत ध्यानं सप्तमनं करोति रक्त ध्यानं नागरूपं विषस्तोभं कुरुते रक्त ध्या
नं विष संक्रामनं कुरुते हरितं ध्यानं प्रत्युज्जीवनं कुरुते इति ध्यान विशेष कथितः ॥ इति साधन समुच्चये श्रीम
त्माया जाल महायोग तत्रात् शोध साहश्रिका दाक्ष कुरु कुल्ला साधन त्राय त्रिंशतितम पटलः ॥ ३२ ॥ कृतिरि
यमार्य श्री कुरु पादानां संखेयता एद्रव कुरु कुल्ला रूपात्मानं विचिंत्य स्वधमादयसाध्यं इच्छा स्वहृदयस्थ ज्ञानं हिम
नातमाभिषिञ्च्य पीरुद्रं संपुताञ्जलिकं वक्षी भूतमारक्तवर्णा ध्यायादिति ॥ इति वश्य विधिः ॥ अथ भगवत्पा
कुरु कुल्लायाः साधनं वक्षः प्रथमं तावत्तत्री सुखासनोपविष्टः पटादिगतां कुरु कुल्ला वुद्र बोधिसत्त्वांश्च पुरतोऽवल

स्वमनोमयी पूजाविधाय प्रणिपत्य त्रिशरागमनादिकं कुर्यात् अनेन रत्नत्रयं मेशाणां सर्वं प्रतिदिशो मेघं अनुमो
द्य जगत्पुण्यं बुद्धबोधोदये मन उत्पादयामि बबोधि चित्तं निमन्त्रयामि अहं सर्वं सत्त्वात् इष्टाञ्च लिखि वारं बोधि चर्या
बुद्धो भवेयं जगतो हिताय तदनन्तरं ॥ ॐ स्वभावभुक्ता सर्वधर्माः स्वभावभुद्धो हं वात्रयमुच्चार्य स्वभावभुद्धो हं मधि
मुच्यभूत्पतां विभाव्य ॥ स्वहृद्याश्च सोरसम्भवे चन्द्रमण्डले तां कां रश्मिमालिनां विचिन्त्य ॥ तदुद्भवश्चिमसमूहं दश
दिग्लोकधातून् यभास्य सर्वं सत्त्वात् बुद्धीकृत्य तश्चिन्त्य जिमसकलं कुरु कल्लात्मे देहं प्रवेक्ष्य नात्मानं कुरु कल्लात् रूपं पश्यत्
एतपद्मसूर्यासने वज्रपर्यङ्कनिषण्णं मुप्रभामण्डलीषद्भुजां सव्यावसव्यप्रथमभुजाभ्यां त्रिलोक्यविजयमुद्राधरादि
तीयदक्षिणावामकाभ्यां अङ्गुशरतोपरधरां परिशिष्टकाद्वयेन आकर्णणीयैतधनुः शरां शश्वद्गाराश्च विभ्रमं कनक
वायुपूरितं वाहुलतिकां नवयौवनाद्रितां रक्तवस्त्रपीधानां रक्तकञ्चकोत्तीयां मवाभाणभूषितां पञ्चतथागत

मकुटां हृदि कोत्पलवार्तके चन्द्रमण्डले वन्द्य कजवाकुमुससन्निभं तांकारं विन्यसे एवं विभाव्या हं कुर्यात् ॥ अहं
 मेव कुरु कुल्लाभदा कोति ॥ ततो नानाविधे देवताभिः पूजा प्रजाल विसर्गादिभिः पूजितं संतुष्टं दृष्ट्वा वायूमण्डलं रूढं
 हृदि अङ्कुशेन विधासाधनीयस्य हृदये उपाविश्य तत्साधोपमुच्चारयेत् ॥ कोत्पलकलिकानिभेन सोऽणसाध्यं पुनः
 पुनर्विवन्धयेत् ॥ तत्रायमन्त्रः ॥ ॐ कुरु कुल्लेक्षीः अमुकं वसमानय होः स्वाहा ॥ ततः ध्यानं विह्वलिभूतं पादयोर्निप
 तितं दृष्ट्वा प्रेषयेत् ॥ एवं त्रिसन्ध्यं भावयतो नित्यं शक्रमपि वशमानयति ॥ पूर्वसेवास्य अभिनवपटे केशाद्यपगते पोषाधि
 केण चित्रकोणप्रद्वेने प्रदेशे पद्मालेषयितव्यं ॥ यवनिष्पन्ने पते प्रतिष्ठिते भुभेऽनितस्याग्रतः शितचण्डनेन मण्डल
 कमुपलिप्य घृतपदीयं प्रज्वालय पञ्चोपचारैर्भगवतीं संपूजे अमृतं जपेत् ॥ तत्रायमन्त्रः ॥ ॐ कुरु कुल्लेक्षी स्वाहा ॥ ततः
 र्वकर्मसमर्थो भवती ॥ ॥ शीते साधनसमुच्चये यद्गुजकुरु कुल्लासाधनचतुर्विंशतितमपटलः ॥ ३४ ॥

हेवज्रतत्रसंवन्ध्यं त्रैलोक्यवशकारिणीं कुरुकुला महं नत्वा वक्षतस्मा धनं स्फटं इहतचेभावनाधिकृतो मंत्रिप्रात
सयनादुत्थाय हृदयं रक्षारपीरातसूर्यमण्डले एतन्नयमेशाणामित्यादिगाथाः त्रिपठेत् ततस्त्रिङ्गः खड्गखितान्
मनसावलम्ब्य तद्गुह्योद्धारणालक्षणां महाकुरुणां भावयेत् ॥ ततो धर्ममुद्गलयाग्राहकस्वभावयोरभावस्वभा
वामदयविज्ञप्ति लक्षणाभून्यतां भिभाव्य तत्सन्त्रेणाधितिष्ठेत् ॥ ॐ भून्यताज्ञानवज्रस्वभावात्मको हर्मितितत
स्तदेवाद्यचित्तमाकास्यसूर्यमण्डलं दृष्ट्वा तत्तन्मध्यं रक्तं श्रीकारपीरातरक्तोत्पलकर्णिकासूर्यतदेव बीजं ॥ ततः
स्फराणां संहरणं कृत्वा तत्रैव प्रवेश्य तत्सर्वं स्फुरिणाम्य श्रीकुरुकुला रूपमात्मानं पश्यत् ॥ रक्तोत्पलकमलमध्यं शव
हसूर्योपी अर्द्धपर्यङ्कतान्दवेन स्थितां सूर्यप्रभामण्डलां दिग्विदि कषुष्टु श्मशानपीरवृत्तं रक्तवर्णां द्विरष्टदां
उर्ध्वपिङ्गलं केशिं शिरसि पञ्चवद्वमयकपालधारिणीं स ७ श्रीमण्डमालालं कृतहाणं ॥ द्रष्टा कणालवदनां ललाजि

कांरक्तवर्तुर्वामारोपितत्रिनेत्रांकोठभृंगासंअस्थिमयचक्रिकुण्डलकण्ठिकाहृत्चकमेखलाकेयूलनूपुरकृत
 भूणींमूलभुजाभ्यांआकर्णपूरितरक्तोत्पलकलिकाशायुक्तककुभमचापधरांशपभुजाभ्यांरक्तोत्पलपाशाङ्कुशधा
 रिणीचिन्तयत् तद्विरःकण्ठहृदयेषुॐआःहंकारानुपश्यत्ततःस्वहृत्सूर्यस्थरक्तोत्पलकर्णिकासूर्यरक्तक्रीका
 रंद्वाद्वीपभिःसर्वतथागतान्मंचोद्यानियप्रार्थतेः पञ्चांमृतपूर्णकलशैःअभिषिञ्चोमानायामुकुटेभगवानमिता
 भउत्पद्यते ततःस्वहृद्दीप्तादष्टौदेवीन्निश्चार्यस्वस्वबोधिचिन्तादिद्रव्यैःसंपूज्यतस्मिन्नेववीजेसंहरत् अफार
 रमच्चविवर्जिअवनउसविन्दुनचित्रःएशोपांमहामुहओनद्रफेड्दि अनश्रित इत्यनेनमुयात् ततोमृतास्याय
 विधिनापञ्चामृतदीपनीष्याद्यमितहंकारजवज्रमयीजिह्वाकृत्वाअक्षोरेणाधिष्ठायतेनकुरुकुलारूपमात्मानं
 प्रीनयेत् ध्यानाविन्त्रोमंचीमंत्रंजपेत् तथैवज्ञाः कारंसव्यष्टास्थितां ॐ कुरुकुलेज्ञांस्यात् इत्यष्टाक्षरमंत्र

मंत्रमालामिव ज्वलनो मनसाभिलिख्य द्रुतविलम्बितादिदोषरहितोरक्तचन्दनाक्षमालयाजपेत् ॥ कोटिजपेण
स्वद्रुतिपतितान्मत्वां वशीकरोति ॥ सन्धानोत्तुष्टरुतिनिष्पन्नकुरुकल्याणरूपमात्मानं विचिन्त्य पूजास्तुभ्यादिकं
कुर्यात् ॥ श्रुतव्याख्यानादिसर्वां क्रियां कुर्यात् ॥ भगवत्यहंकारेणैव कुर्यात् ॥ ततो यथाशयनप्रणिधानादिक
र्यादिति ॥ उपदेशश्चात्र गुह्यपरपरां यातो लिख्यते ॥ स्वहृद्दीर्घं स्रवदमृतद्रवं हृदयादुत्थाय मस्तकं वामा
वर्तेन संव्यष्टादक्षिणाकर्णाविवरेणानिष्ठुमेदक्षिणाकरे धनुर्गुणस्थं शरं पुष्पविवरेण तत्कलिकाकर्णिकायां प्र
विश्य तद्रश्मिना ताविकाश्य स्फुरणो न त्रिभुवः सत्त्वं हृदयं प्रविशेत् तत्कमलानि संक्षोभयानि य पुनस्तत्रैव प्रविश्य
कलिकां कृत्वा शरात् वर्णाविवरेण मस्तकं दक्षिणावर्ते कृत्य भ्रूमध्ये स्थित्वा अवधूतिमार्गेण कण्ठहृदयनाभि
पर्यन्तं महासुखा लोकस्थानं यथोपदेशतः प्रविश्य ततः प्रज्ञापायामलसमाधिं संभूतसत्सुखा पूर्णमिव स्व

देहत्रैलोक्यञ्चपश्यत् ॥ तत्क्षणमिमंगार्थस्मरेत् ॥ आश्नन्नन्ननमज्पातमह्यातहिर्णाद्रभनेद्रनिर्वाणसुसा
परममहामुहुराउपरराउअप्यागाएवंपुनर्यावत् ॥ सत्त्वानुवसिक्त्यतामहाबोधौसाक्षदेवसन्नियोजनक्षमोभवे
दिति एवंसाध्यायावाकुरुकुल्लारूपभावितायातद्दीजंतथैवसाधकसरात्साध्यकरस्थशरफलिकायांतद्रश्मिविवुद्रा
यांतथादीक्षिराकरीनप्रवेश्यतथैवगत्वातथैवस्थित्वातथैवप्रविश्यत्स्थानंगत्वातथैवतिष्ठत् ॥ श्रीकुरुकुला
जाल्यचक्षीःकारंमदनातपत्रनिहितमित्पाद्युक्तंततोवश्यंशाध्यासाधकपरवशहृदयासर्वकार्यकरणोत्सुकाभव
तीति ॥ विधायासादितंपुण्यकुरुकुल्लारूपसाधनंतेनसर्वजनासनुवशाबोधिनि योजनेत् ॥ ॥ इति श्रीसाध
नसमुच्चये श्रीहेवग्रतत्रक्रमेणस्वाधिविष्टानकुरुकुल्लासाधनपञ्चत्रिंशतितमपटल ॥ २५ ॥ कृतिरियंमहज
विरामस्य ॥ प्रथमंस्वहृदि रक्तवर्णाचन्द्रमण्डलंविभाव्य रक्तवर्णाक्षीःकारंपश्यत् ॥ ततपापेदेशनादिकंनि

वेदयेत् ॥ पश्चाद्ध्यतं भावयेत् ॥ शून्यतया स्थितो योगी रेफेण सूर्यं मुरतो विभाव्य तदुपरि हंकारं नीलवर्णं विभावयेत्
मतिमान् तत्परिणतं विश्ववज्रं तत्परिणतं वज्रमयी भूमिवज्रं प्राकारं वज्रपञ्चलवन्धनञ्च ॐ रक्ष २ हं ३ फट् ३ स्वाहा ॥
पश्चाद्योगी रक्तवर्णं पद्मं तदुपरि चन्द्रमण्डलं तदुपरि रक्तवर्णं श्रीः कारपरिणतं ततोत्पलं तदुपरि पञ्चमण्डलं तत्परि
णतं कुरुकुल्लामात्मानं विचिन्तयेत् ॥ अर्द्धपर्यङ्कनाद्यस्थानं वव्याघ्रचर्मो वृता कटिपञ्चमुद्रा विभूषितां दुर्द्धकेशां
पिङ्गलकेशां अमितनाथं शोभितां शिखां धनुर्धराणो तथोत्पलाङ्गुशहस्ता अत्र स्थानं नियमो नास्ति नापि भोजनं निय
मः अत्र मंत्रं जपन्नुक्रियमानः यथा न कश्चित् प्रत्यतितथा कर्तव्यः ॥ ॐ कुरुकुल्लेशैः स्वाहा ॥ पक्षैः केन वशा
एजा प्रजा लोकोऽयुते न तु पशुपक्षादयः कोद्या सप्तलक्षणा चासुता ॥ इति साधनसमुच्चये हेवज्रक्रम
कुरुकुल्लासाधनषट्त्रिंशतितमपटलः ॥ ३६ ॥ नमः कुरुकुल्लायै प्रातः प्राग्नीलदर्कयुतिमतिमसृण्ये

मक्षीणालधमीउद्गास्वद्रागवज्रस्फुरुडरुकिरणासंज्ञीपिञ्जोर्द्धकेशीयोमेकाग्रविचिन्त्यत्रिदशपुर्वधूदोलीतावं
धनानिंप्राप्यनेतान्नमामिजगदसमवंसीकारभैषज्यसिद्धिंअध्यासीनश्मशानगहनगिरिशृङ्गागङ्गोलकोटसंधौवृ
क्षवाथसुगृहकचिदपि विगतोपदेदेवापदेशे श्रीहवजुक्रमेणात्रिभवपीरणातज्ञानतिःस्यन्दमूर्तिध्यायाद्रतोत्य-
लास्तश्रुतिहीरस्तद्गर्वाणिर्घाणमायां. ओंक्षीसंलेषुमेत्रींहिततनयगतस्त्रिह्रूपांविचिन्त्यग्लानैकापत्तेवोधातदनुक
कृष्णयाभावयन्सर्वसर्वसत्त्वानुपश्यन्तसोसम्यद्भ्रममिमुदितःस्वपराथैकमूर्तिंध्यायात्तत्सर्वसत्त्वेष्वहितीह
तमतिमन्नानिश्रुत्यामुपेक्षां. एतत्सर्वसमाप्यस्वहृदयकलितस्फुर्यदकस्थरकङ्काःकाणंशुप्रतानैर्गुरुसुगतमुतेःसाङ्ग
माकृष्यबुद्धान् यत्किंचिज्जन्मजन्मसुकृतमनुमतांकारितंकारितम्वातदेष्टुस्नानंकर्मप्रकाश्यं॥ कुशलमपितथैवा
नुमोयश्चतेषांसर्वाकारव्यतीततदनुभगवतःसङ्गोएराज्ञैवज्ञात्वाध्यायातदग्नसहजमनुपमंधर्मरूपंजिनानांतत्सर्व

ज्ञाते देवत्रिभूवनमखिलं तत्तदा भासमूर्त्या सर्वासां पालमीनां परमपरिरातं मर्ज्जतत्वं तं देवनीर्मग्नस्तत्र योगी प्रणाधो
प्यतगाथा धर्मकायस्वभावो जातः सम्भोगरूपरत्नित किरणस्फारमंकारकचक्रं हंकारस्तत्र नीलश्रुतिरथ जनयेद्विश्वच
क्रंतदात्मा प्राकारं पञ्चलं च प्रवलवरमहामारवीरैरेभेयं पश्चाद्रक्तारविन्दप्रणयिनि तरणौ भासमाना कनाभंक्षीः कोण्डू
तरकोत्पलमुपरिततो स्फुरत्सूर्यविम्बं ॥ तस्मिन्नुग्रानु विश्वभ्रमदहुरामहाराविराविराभासुं रोक्षीः देवी स्यादुग्रमारव्यतिक
रदहनोद्दामतिवाराश्रीः प्राचिनाकं प्रकाशां निर्तिशयमहायो वनव्यक्तगर्वाभास्यत्पि ज्जेद्विकेक्षिस्तनजघनतरोमुदभृ
गारसारवामेशकामहाराभत्रिणायनकिरणस्पृष्टदृष्टाकाराणां प्रस्फुर्यद्वक्त्रगर्भभ्रमदहुरसनाकोटिरुद्रामराक्षिः ॥ विश्वा
ग्निस्फारदीपश्रुतिमुमरसवासकवामांघ्रिकोटीर्विन्यस्योर्द्वस्फुरन्ति तदिदं तत्त्वाणां वामजानोरूपाने विस्तीर्णा दीपिंदेहद
कलितगुरुश्रोत्रिभारारसाक्षी निर्जरक्ता सुधारा मुरशिरनरशिराश्वक्रमाला म्वहन्ती उन्नालोन्नीद्रमुखस्फुरदहुराविज्ञा

लोत्पल द्वैकतप्रकीडत् कोदण्ड काराड प्रकृतीतविकताकर्णसंधानपूर्णा आकृष्यो ग्राह्येन विभूवनमखिलं पातयन्ती
वधात्रीरक्तावुं कामपाणौ निरूपमसहजं नाग एजंते देवस्वधन्देन्दुप्रकाशश्रियमुपहसत पञ्चमौलोकपालान् पञ्चांगं पञ्चमुद्रा
भरणपरिभरणपञ्चबुद्धक्रमेण विधाणां रागविजं शिशो भगवती तन्मयसाधकन्द्रस्तन्मन्त्रं तीव्रजापाजयति यदि सूरैर्व
न्दनियस्तदंगिः एतत्साधनमुत्तमं भगवत्या सङ्गुणे एतया राते यायात्कृत्वा करुणाभिधानकविणा पुण्यसमासादितं तेना
स्तामतिनिष्कारद्धविमलप्रज्ञोदयस्फारितं स्वधन्दप्रसरन्प्रभास्वरमहास्वंगं प्रतिष्ठं जगत् ॥ इति साधनसमुच्च
ये करुक्कुलायाः साधनं श्रीहेवजुतत्रोद्धृतं सप्तत्रिंशतितमपटल ॥ ३७ ॥ कृतिरियं कवेः करुणाभिधानस्य एवं
श्लोकः ॥ यस्याः स्मरणमात्रेण स देवा सुरमानुषाः क्वं किं कर्ता यानि करुक्कुलानमामिता आदौ मन्त्री कृतमु
खं सोचादिमुखासनस्थस्वहृद्यं काजचन्द्रस्थितक्षीः कारहिमसमानीत करुक्कुलो देवी हृद्वीर्यनिर्यातपूजाविशेषः स

पूज्य वन्दनीपापदेशनां पुण्यानुमोदनां तत्पारिणामां त्रिशरणगमनं बोधिचितोत्पादनं चतुर्विहारीभावनाश्च कृत्वा
शून्यतामिभाव्य मन्त्रेणाचाधिराय हृद्दीजनिष्यन् रक्तकुक्कुबलये अंकारचन्द्रमण्डले तामिभाव्य तत्सर्व
परिणतां भगवतीं रक्तवर्णां रक्तपद्मचन्द्रासनां रक्तकिलीतवती चतुर्भुजां सव्यअभयप्रदां अनेन समापूरितशरणं ॥
वामे एकेणाचापधरां अपेरारक्तोत्पलधरां अमिताभमकुटां कुरुकुल्लापधतीं दूरिवासिनीं शृंगालसोज्ज्वलां न
वयोवनां कुरुकुल्लाम्भावयत्यावत्स्वेदो न भवति स्वेदे तु मन्त्रजपे तत्र तत्राय मन्त्रः ॐ कुरुकुले दीः स्वाहा ॥ साध्यं वसिक
तु कामनुरक्तां शोकतले सिन्दुरेणा त्रिकोणमण्डलं कृत्वा ॥ ततः रक्तकुमुदै देवीं संपूज्य स्वयन्तुरक्ताम्भारसाध्यं पादेना क
म्पनगनं विह्वलमुक्तकेशं हृदि रक्तोत्पलकलिकया विध्य त्रिवज्रये नमः ॥ तत्रैष मन्त्रः ॐ कुरुकुले दीः अमुकं मे वशी
कुरु स्वाहा ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये कुरुकुल्लासाधनमस्तत्रिंशतितमपटलः ॥ ३८ ॥ प्रथमनायकमंत्री

कचिन्नो हरे स्थाने मृडमसुरकाशु पविष्टः ॥ पटादिगतां भगवतीं भवतार्यवाख्यपूजां कृत्वा स्वहृदि निर्मलं पूर्णं च द्रास
मादिस्वरसमुद्भवं चित्रचन्द्रमिभाविष्या वीजंतस्योपशान्त्यसेत् ॥ युष्मानां चतुर्थं नु अग्निवर्णोपरि स्थितं ॥ इकोरेण
समायुक्तं माकाशद्वयभूषितं ॥ तस्य चित्रमपूर्वाभिः कृत्वा निर्मलीनं जगत्सहादिधातुसंमोध्य कुरु कले पर्वते ग
ताः संबोधय तया ता एमानीय च पुरस्करेत् ॥ तस्माद्बीजान् महापूजामेवाश्रम्यायेदुधः पुष्पधूपतथादीपगन्ध
नैवद्यसंज्ञयेत् लास्यमाल्यनृत्यगीतवाद्यपूजादिभिस्तथा ॥ एतत्र ये मेशर एव सर्वं प्रतिदिशं मेघं अनुमोघं ज
गत्पुंरां पुद्गलोद्भवो दध्यमनः इदं मन्त्रं त्रिधा वाच्यं ततश्च क्षन्तव्यमित्यपि यत्कृतं दुष्कृतं किञ्चित्प्रयामृढधिया पुनः
क्षन्तव्यं तत्त्वया देवी यतस्त्राता सिद्धिनां चित्रं मे श्रीविहारी च निवेष्टव्यं पुनस्तदा ॥ कुरुणा चित्रं समुत्पादय चित्रमा
वेहेत् ॥ पश्चादुपैक्षते सर्वं चित्रमात्रव्यवस्थाया चित्रं भूयंततः कुर्यात् ॥ प्राकृताकारहानये भूयतावन्हीनाद

धाः पञ्चस्कन्धापनर्भवा ॥ ॐ शून्यताज्ञानवज्रस्वभावात्मको हं मुहुर्न शून्यतायोगं कुर्याच्चित्रस्य विश्रमं प्रतिज्ञां
प्रातर्निस्सत्त्वावीजमन्त्रं पुनः स्मरेत् ॥ पतारितामया सत्त्वा एका न परिनिवृत्तो कथं तानुद्धरिष्यामि अगाढाद्भवसाग
रात् ॥ इति मत्वा कृपा वीर्यानि श्रेष्ठा शून्यतां जपेत् ॥ धर्मधातुमयं चित्तमुत्पादयति चेतसा ॥ बुद्धाधिष्ठानतो वी
जमुत्पलारूपं ततो भवेत् ॥ उत्पलचन्द्रविम्बजु अकारस्वरसंभवं चन्द्रतस्मिन् न वीजतस्माद्भक्तयोगता
ताभिर्विशोदिताध्ययानि ॥ शेषालोकधातवः शोधवोध्यतया सर्वस्मिन्निबुद्धकोटयः विशतस्तानुत्पले ध्याया
नैस्तारोदया भवेत् ॥ चतुर्भुजा रक्तवर्णा रक्तपद्मासनस्थिता रक्तवस्त्रयुगां भव्या रक्ता दङ्कमौलिकां सव्यभुजां
ममयं सरश्च दधर्षीति पुनः अवसव्यद्वितीयचापारक्तोत्पलधारिणीं कुरुकुलादिगुह्यनस्थामालो निकां मौलिकां
शङ्खोपरिसपत्नीककामदेवीं स्थितासनां तत्र च वज्रपर्यङ्कां सर्वचित्रका एवतीं ध्यात्वा भगवती सम्यक् सर्वा लक्षा

भूषितांसमयमूर्तिसमासाद्य ज्ञानचक्रं समाहोयत् ॥ अतित्याकारनिष्पन्नज्ञानचक्रं पुनः स्थितं ज. हूं होरित्यनेनाक्रुष्य
 वैश्ववद्वान्तोषयेत् ॥ समयमुद्राप्रयोगेन मुखमार्गं प्रवेशयत् ॥ पानिभ्यां मञ्जुलिं कृत्वा मान्सां होनामितो यदा दीर्घा
 भ्यां तु कृताभूची सूची मध्यत्वनामिकेलताभ्यां मध्ये मोक्षिलेष्टोदागुष्ठावधोगतौ ॥ अनेन बन्धयेत्समयानया
 लचक्रं प्रवेशयेत् ॥ ततो भिषेकं प्रार्थयेद्बुद्धानिति गाथा पठन् कृतिबोधिवज्रेन बुद्धानां यथादत्तो महामहः समापि
 नाननाथाय खवत्राद्यददाहि मे तददन्ति महद्भूता एह्याभिषेकनामतपुण्याभिषेकं महावज्रं स्वेधातुकनमस्कृतं द
 दामि सर्वबुद्धानां त्रिगुणालयसंभवं बुद्धाभिषेकस्ताराधर्मचूडामणिर्भवेत् ॥ रक्तचित्रप्रभाभाभीर्भासयन्ती जगत्र
 यंप्राप्ताभिषेकरत्नसुसर्वा सिद्धिप्रसाधयेत् ॥ वर्षाद्रिश्च हठावेशाद्यथोक्तविधिना पुनत्रिसन्ध्यासुबलिन्दत्वाभाव
 नाक्रमपूर्वकः ता एह दयना नेन जपेत्सच्चं समाहित ॥ ॐ कुरु कुरु लोकीः हूं स्वाहा ॥ ततः पूर्वसेवाऽक्षालक्षं जप्त्वा

कर्मसमालभेत् ॥ अंशेनवर्द्धते प्रज्ञा अपरांसेनवद्विपश्नुत् ॥ अंशेनैवतृतीयेनविषाकर्षाभवेन्नरसर्वस्यलोकस्यभवेत्सं
संपूज्यस्त्रीणांमदेनापिहिगर्वितानां पुष्पेतयासचधरोविभूतेअभ्यासयोगान्मुरमुन्दरीणां श्रीः कारमदनातपत्र
निहितंस्त्रीणांभवेत्सायकंजिह्वायांश्चतेदेयकुङ्कुमनंरुतमध्यकोरेतत् ॥ दष्टानापीरभावितंविषहरंधर्माक्षंस्वक्षंताण
याहृदयत्रिलोक्यबीजयित्तयंरूपाशालिभिः कुरुकुल्लाभिभाव्यस्यताण्डूतांमोहहे साध्यमन्तर्गतंध्यात्वासंमुखं
कामविक्रलं ज्ञानसत्वाद्रूपीयषधांतत्सूक्ष्मिचिन्तयेत् ॥ पन्ननीमिति सप्ताहं त्रिसन्ध्यभावेयेद्वती क्रमाभ्यासा
क्षुद्रसिद्धिसाधयित्वा विचक्षणसाधयश्चमहासिद्धिं संशयानेहविद्यते ॥ ॥ इति साधनसमुच्चयकल्पो
त्कुरुकुल्लासाधनमेकोणात्रिंशतितमपटलः ॥ ३९ ॥ नमः कुरुकुल्लायै ॥ ॐ कुरुकुल्ले स्वाहा ॥ आर्यताण
हृदयं अप्रतिहतशक्तिस्त्रिभूवाणवशकर्मनिप्रथितं पूर्वोक्तसमाधिष्टोऽक्षरलक्षं जपेत् ॥ पश्चात्पूष्यधूपदां

विनेपनगन्धचूर्णताम्बुलादियस्यनेनाभि मन्त्रादीयते शवशो भवति सुगन्धी धूपेण स्वमात्मानं धूपयेत् सर्वजन
 प्रियो भवति रक्तकुसुमानि हामयत् यस्य नाम्ना शो भवति खानं पानं चाभी मन्त्रे यस्य दीयते शवशो भवति महापुरुष
 वशीकरणे श्वेतशरीष होतव्यः पश्चात्सु तिथि नक्षत्रादिना च भगवत्याः पूजादिकं कृत्वा कुंकुमगोरे च नापूर्व
 ध्ये भूर्जवस्त्रे वाषोढशास्त्रमुत्पलपत्राकां चक्रमभिलिख्य चक्रमध्य मन्त्रसहितं साध्यानां नामलिखनाय पत्रे
 पुकुरुकुल्ल अक्षरचतुष्टयं मन्त्रीतं साध्यस्य केवलनामलिखनीयं बहिलोकोरेण त्रिगुणीकृतं चक्ररुसूत्रेण सं
 वेष्ट्य मदनमयपुत्रीकाया हृदय मध्यलिखिष्य खदी एङ्गोरेण तापयेत् ॥ पादाक्षिं कुरुते पुरुषस्य स्त्रीया वा व
 सिकारेणाम्रसूच्या योनौ पादयोर्विष्ठांतापयत् ॥ वसी भवत्यत्राण संशय ॥ महभाश्रद्रया इमं मन्त्रं एतं भगवता
 पूजां कृत्वा जप्त्वा एवमनेन क्रमण सर्वसिद्धिर्भवति ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये कर्मप्रशारप्रयोगसाध

नचत्वारिंशततमपटलः ॥ ४० ॥ नमः उद्दमीषवीजयाये ॥ पूर्वोक्तविधानेनचन्द्रे सित भ्रंकारजां शुक्रां त्रिमुखं त्रि
मुखं त्रिनेत्रं नवयौवनं नानालङ्कारं अष्टभुजां भगवतीं चिन्तयेत् ॥ पीतकृष्णोदक्षिणोत्तरवदनांदक्षिणचतु
र्भुजैर्विश्ववज्रपद्मस्थवृद्धवानवदमुद्राधरं वामचतुर्भुजैः चापतर्जनीपाशअभयहस्तपूर्णाफस्माः चैत्यगृह
गर्भस्थितावैलोचनमकुटिनीमिष्याद्यस्ववीजं पद्मस्थं हृदि ध्यायात् ॥ तदनुशिराललाटे कण्ठनाभिचरीषु
यथाक्रमं ॥ हूं व्रीहौं अं अः इति पञ्चाक्षरानि पश्यत् ॥ ततो मंत्रं जपेत् ॥ ॐ भ्रं स्वाहा ॥ इति साधनसमुच्च
य उद्दमीषवीजयासाधनमेकचत्वारिंशततमपटलः ॥ ४१ ॥ पूर्वोक्तविधानेन हृदि चन्द्रमण्डले सिते ॐ कारजा
सितातपत्रापराजितां भगवतीं त्रिमुखाषड्भुजां प्रतिमुखं त्रिणयनां नीलारण्यदक्षिणवाममुखिं चक्राङ्कुशध
नुर्धरदक्षिणकण्ठसितवज्रपाशतर्जनीधरवामकण्ठसंक्रोढदृष्टिकां सर्वगृहविध्वंसनी दिव्यालङ्कारव

स्ववतीवैलोचननायकां ध्यात्वा मुद्राबन्धयेत् ॥ दक्षिणाहस्तमुष्टितर्जनीहृदिसंस्थाप्य वामहस्तमुष्टिमुल्लापये
 त् ॥ ज्ञाप ॥ ॐ सितातपत्रापणजिते सर्वग्रहान् त्राशय २ हन २ क्र २ ह २ फ २ स्वाहा ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये आ
 र्यसितातपत्रापणजितासाधनदोचत्वारिंशत्तमपटल ॥ ४२ ॥ पूर्वोक्तविधानेन शून्यताभावना नंतरं अष्ट
 दलकमलोपरि मृष्टहंकारजवज्रवंकाणधिश्रितवरतकंध्यात्वा तत्पारिणतां वज्रचर्चिकात्रिनेत्रामेकमुखीमर्द्ध
 पर्यङ्कताण्ड्यां मृतकासनस्थां कृष्णङ्गीद्रष्टोक्तभेरवां नरसिमालाविभूषितकण्ठदेशामष्टाभराण्यभूषिता
 पञ्चमुद्राधारिणीमक्षयोक्षमुकुटिनीं व्याघ्रचर्मनिवेशनं मुक्तकेशिं षड्भुजां दक्षिणो वज्रवक्रचक्रधारिणीं वामे कपा
 रमणिकरधरां रक्तवर्णां कर्मांशुरूपतः ॥ शुक्लादिवर्णयुक्तां च ध्यात्वा ॥ स्वहृच्चकारकारणितशानचक्रं पुर
 संस्थापेत् पूजादिकं निवर्ते प्रवेशयेत् ॥ ततो मन्त्रं जपेत् ॥ ॐ वज्रचर्चिके हं स्वाहा ॥ ॥ इति साधनसमुच्च

यवग्रचर्चिकासाधनत्रिचत्वारिंशतमपटलः ४३ ॥ नमोमहाप्रतिमराये ॥ पूर्वोक्तविधानेनभूत्यताभावना
नरमकामरजेन्दुमण्डलेपीतपंकाएकतविविधरश्मिपराथपरिणाम्यभगवतींमहाप्रतिमाम्कटित्यात्मानत्रिष्यादयेत्
पीताचतुर्मुखात्रिनेत्राअष्टभूजाप्रथममुखपीतंदक्षिणसितंपश्चिमंनीलंवामरक्तंदक्षिणभूजैः खड्गचक्रत्रिशूल-
शरधरावामभुजैः परभुंचापपाशवज्रधरांविश्वपद्मचन्द्रामनेललीताक्षपसंस्थितारक्तप्रभामण्डलासर्वाभारणभूषा-
ताविचित्रवसनपत्ताभुकोत्तारिणानानारत्नमकुटाएवविचित्रन्यततः कायवाक्कचित्तचंद्रेषु ॥ ॐ आः हंसितपीत-
नीलंअक्षणाणिचिन्तयेत् ॥ ततस्ताननोचन्द्रस्थंप्रकारंविचित्रनानाविधदेवताभिरात्मानंपूजितंदृष्ट्वातावज्ञावये-
थावत् ॥ खेदोनजायते ॥ खेदेशतिस्वहृचंद्रमुक्ताहाएपशंमन्त्रंपश्यन्नपेत् ॥ ॐ मणिधरीवज्रिनिमहाप्रतिमोहं
फट् स्वाहा ॥ शतसाधनसमुच्चयेमहाप्रतिमसाधनचौचत्वारिंशतमपटलः ४४ ॥ प्रथमयोगी

समाहितोचितोभूत्वाहृदिपद्मारपरिणतंविश्वपद्मं तत्रोपरिअकारपरिणतंचन्द्रमण्डलंतत्रपीप्रक्षारविन्यस्यतीद्वि
निर्गतश्मिभिगुरुषुद्रवोद्रिसत्वान्॥ सञ्चायानियाग्रतोविचित्रासनोपविष्टान्बन्धेनापूजनापापदेशनाप्रणयानुमोदना
त्रिशरणगमणाबोधिचित्तोत्पादपुण्यपरिणामणाक्षमापनाकुर्यात्तततोमैत्रीकरुणामुदितोपेक्षाभावना॥ ॐ भून्व
ताज्ञानवज्रस्वभावात्मकोह॥ इत्थञ्चाय्यभून्वविभाव्यततःस्वचित्तंरुदितिचन्द्रस्यपीतप्रकारंविभाव्यतत्परिणामेणप्रति
संमुपीतांरत्नमुकुटिनीपीतभुक्तनीलरक्तचतुर्मुखीं त्रिनेत्रामष्टभूजांदक्षिभुजैःखड्गचक्रत्रिभूलशरधारिणीं वामभुजैः पाश
परशुचापवज्रधारिणीं पद्मचन्द्रासनेनलिताक्षपसंस्थितां नानारत्नाभराणभूषितांविभाव्यः शिरकण्ठदयोपहृदयेषु चन्द्र
स्थभुक्तेरक्तपीतकृष्णान्॥ ॐ आः प्रहंकाएन्विन्यस्यएतत्तत्रोच्चारणोर्नात्मानंदेवीरूपमधिर्तिष्ठेत्॥ ततःस्वहृदयान्निर्गत
रश्मिभिरक्षोभ्यादिन्संचोशयाभिखेकंगृहीत्वा मुकुटेअधिपतिमक्षोभ्यश्चिन्तयेत्॥ ततःस्वहृदयात्पूजादेवीः संस्कार्यपू

रयित्वानुतिं कृत्वा सताक्षरमन्त्रमावर्त्य च तावद्भावयेथावर्त्ये दोन जायते खिन्नविन्नमतिमन्त्रं जपेत् ॥ ॐ मणिधीरेवज्रिनि
महाप्रतिसो हूं हूं फट् २ स्वाहा ॥ हूं हूं फट् २ रहितोपि मन्त्रः ॐ वज्रसत्त्वसमयमनुपालय वज्रसत्त्वत्वेना प्रतिष्ठददोमभवमु-
तोख्यामेभव अनुरक्तोमेभव सर्वसिद्धिमेप्रयच्छ सर्वकर्मसु च चिन्तं मे श्रेयः कुहूं हूं हूं हूं हूं होः भगवन् सर्वतथागतवस
मामे मुंचवज्रीभव महासमयसत्त्व आः ॥ शताक्षरमन्त्रः उल्लानकारसमय पूजादिकं कृत्वा क्षमापयदिति ॥
इति साधनसमुच्चये महाप्रतिसायाः साधनपंचत्वारिंशत्पटलः ॥ ४५ ॥ मैत्रीसर्वजनेपि जन्ममरणव्याधिवेथावि
कृलेकारुण्यं मुदितामुपेक्षणमति कृत्वोपदेशादतः मायास्वप्नसमं समग्रमखिलैः भूतैर्विकल्पैर्जगद्विशानैकवपु
र्विभाव्य पुरतो मच्चित्ततोये न च शुभ्राकारशशाङ्कविन्दुलुठितापीता कृतिं कृतिं कूर्वाणानि जराश्मिभिः प्रतिदिशं विश्वस्य
सवाञ्छिद्भ्यात्वा विश्वसरोजगर्भे विलसच्चन्द्रासनस्थापिनी पीता पीतशिता शिता रूपा मुखं नेत्रत्रया लंकृतं मौलि रत्नम

मयविचित्रवशनंरक्तप्रभामण्डलंलीलाक्षिप्रपदंपयोधरद्युगाशक्तोत्तरीयांभुक्तंखड्गचक्रकारत्रिशूलपरशुश्रीपाशवज्र
धनुर्विभ्राणाभूजपल्लवैप्रतिसराभूयात्स्वयंसाधकःॐआहूँइतिवाक्ष्येपद्मटिर्देहेगिरिस्थानंकेदृष्ट्वाचन्द्रगतंशि
तंविधियुतंपीतञ्चनीलात्मकःसचन्द्रेकवयुगममध्यमिलितंप्रकारजन्मार्चिषानिष्पन्नैःपीरपूरितंनिजवपुर्द्वायात्स्वदे
वीगणैःएवञ्चस्फुरणेपिसंहतिविधौसंज्ञातखेदोयदामुक्तादामणिभंतदास्थितमरमतीरश्मिप्रतानोज्ज्वलंहृचन्द्रोपीर
मञ्चराजमममध्यायानुज्ञेपेदीदृशंनित्यंसादरमञ्जसाबहुतरंकालम्विभुद्वाशयःतत्रायंमन्त्रराजःॐमणिधरीवत्रिणिमहा
प्रतिसरेहूँहूँफट्स्वाहा॥ ॥ इति साधनसमुच्चयेप्रतिसरासाधनचत्वारिंशतमपटलः ॥ ४६ ॥ पूर्वोक्त
विधानेनविश्वपद्मचन्द्रेहीरतमक्षालजांमहामायूरींहीरतवर्णांत्रिमुखाम्खड्गजांप्रतिमुखत्रिनेत्रांक्षुद्रभुक्तदक्षिणे
तायदनांदक्षिणात्रिहस्तेषुयथाक्रमंमयूलपिच्छवानवरदमुद्राःयथाणामेत्रिहस्तेष्वरत्नछताचापोत्सङ्गकलसाः

विचित्राभरणाभृंगारनलसंनवयोवनांचन्द्रासनचन्द्रप्रभावतीमर्द्धपर्य्यङ्किनीममोघसिद्धिमुक्रयंभावये
दात्मानंततोऽस्याः शिरःकण्ठहृदयानाभिस्थचन्द्रेषुयथाक्रमः ॐ आः मं हूं इत्यक्षरचतुष्टयं विभाव्यस्फुरासं ह
राणंकुर्यात् ततोमन्त्रं जपेत् ॐ महामायूरी विद्यारात्री हूं हूं फट् स्वाहा ॥ इति साधनसमुचये आ
र्य्यमहामायूरी साधनसप्तचत्वारिंशतमपटल ॥ ४७ ॥ पूर्वोक्तविधानेन विश्वपन्नचन्द्रे कंकारे द्वां महा
साहस्रप्रमर्दनीमात्मानंध्यायात् ॥ भुक्तामेकमुखीं खड्गजां दक्षिणात्रिभुजेषु खड्गवानवादमुद्राः वामभुजेषु
धनुष्याशपाशयः विचित्रालङ्काररूपयौवनभृंगारवती वैरेचनकिरिटि युक्ता पन्नचन्द्रासनप्रभां ॥
॥ इति साधनसमुचये आर्य्यमहासाहस्रप्रमर्दनी साधनसप्तचत्वारिंशतमपटल ॥ ४८ ॥
महामन्त्रानुसारिणी चतुर्भुजे कैकमुखी कृष्णदक्षिणा भूजद्वये वज्रवादवती वामभूजद्वये परशुपाशवती हूं कार्वा

जाअक्षोभ्याकिलीटनीसूर्यासनप्रभाचेति॥ इति साधनसमुच्चये आर्यमहामन्त्रानुसारिणी साधनमे
कोणचत्वारिंशतमपटल॥ ४९ ॥ महाशीतवतीचतुर्भुजैकमुखीरक्तादक्षिणाभूजद्वयेअक्षसूत्रवरदवती॥ वामभू
जद्वयेवज्राङ्कुशहृन्प्रदेशस्थपुस्तकवती॥ त्रींवीजाअमिताभमुकुताअर्द्धपर्यङ्कस्थितानानालङ्कालवति॥ सूर्यासनप्रभा
वती॥ इति साधनसमुच्चये महाशीतवती साधनपञ्चाशतमपटल॥ ५० ॥ अथाम्नायानोरेणपञ्चदेवे
भ्यो निर्दिश्यने तत्रमहाप्रतिसरापीतात्रिमुखाप्रतिमुखं त्रिणयनादशभुजाः कृष्णसीतदक्षिणोत्तरवदनारक्तश्यामव
दनादक्षिणापञ्चभूजेषु यथाक्रमं खड्गवज्रवानवरदहृदये शापिहस्तास्थछत्राणि तथा वामपञ्चभूजेषु चापध्वज
लछत्रापरशुशंखाः रत्नसंभवमुकुटाकृष्णकञ्चुकराकोत्तरीयां मर्द्धपर्यङ्कललिताक्षपदिव्याभाणवस्त्रभूषिताचे
ति॥ इति साधनसमुच्चये पीतवर्णमहाप्रतिसरा साधनमेकपञ्चाशतमपटल॥ ५१ ॥ माहामा

पूरीरितादिभूजैकमुखीदिव्यामयूलपिध्वरदक्षिणवामभुजाचेति॥

॥महासाहस्रप्रमर्दनीपूर्ववत्

महामन्त्रानुसारिणीचतुर्भुजैकमुखीकृष्णादक्षिणभुजयोरसिवादावामभुजयोपरभुपाशोचैति॥

महाशीतवतीभुजैकमुखीरक्तादक्षिणभुजयोरसिवादावामभुजयोपरभुःपाशाविति॥अक्षरंकिताःस्व
बीजमध्याःस्वनामसाहिताःअमिषांमन्त्राः॥

इति साधनसमुच्चमहपञ्चाशसाधनद्विपञ्चा

शतमपटलः॥

५२

॥महाप्रत्यंगिणकृष्णाषड्भुजैकमुखीरक्तादक्षिणहस्ता॥रक्तपद्मवि

भूलहृदयेस्थसपाशतर्जनीयुक्तावामहस्ताहवीजाअक्षयोभ्योमुक्तासर्वालङ्कालयतीरूपयौवनसंपन्ना

इति साधनसमुच्चयेमहाप्रत्यंगिणसाधनत्रिपञ्चाशतमपटलः॥

५३

॥धजांग्रकेयूल

कृष्णोतिमुखीचतुर्भुजा रक्तश्यामदक्षिणवाममुखीरक्तादक्षिणकक्ष्यावज्राङ्कितरत्नवाज्र

चक्रवामहस्तद्वयाङ्गुलिपिङ्गलकेशीशुष्कपञ्चमुण्डालं कृमिरक्ताब्जाधुजितवसनद्विष्टाकणलमुखीप्रलम्बोदरीदरी
प्रत्यालीढपदासूर्यासनप्रभापीतवस्त्रकञ्चुकिनीह्रवीजाअक्षोभ्यमुकुरा ॥ इति साधनसमुच्चये ध्वजा
यकेयूलसाधनचतुष्टयश्चाशतमपटलः ॥ ५४ ॥ अपराग्रीवापीताद्विभुजैकमुखीनानारलोपशोभितागणपति
समानानाचपतदानाभिनयदक्षिणाकणगृहीतपाशतर्जनीकहृदयास्थितवामभुजाअतिभयंकरकणलशैव
मुखीअंशेषमारणोर्दलनीब्रह्मादिदुष्टौद्रेदेवतापीरकणेषु तद्धन्त्रावेति ॥ इति साधनसमुच्चये अप
राग्रीवासाधनपञ्चपञ्चासतमपटलः ॥ ५५ ॥ वज्रगान्धारीकृष्णावधुखादादशभूजाङ्गुलिपिङ्गलकेशी
प्रत्यालीढपदाद्विष्टाकणलवदनाप्रतिमुखं त्रिनेत्रादक्षिणावधुजेषु यथाक्रमंवज्रघण्टारवज्रत्रिशूलवानवा
रचक्राणिषड्भुजेषु खत्वाङ्गाङ्गुशधनुपरभूपाद्वाहर्तर्जन्यः प्रथममुखं कृष्णां अपराणि पञ्चवर्णा निविश्वपद्म

सूर्यासनाः ॐ हं २ स्वो हेति जपमंत्रः ॥

इति साधनसमुच्चये वज्रगन्धारी साधन षट्पञ्चासतम पटल

५६ ॥ अत्र च भगवती धारणी ॥ नमो रत्नत्रयाय चण्डवज्रपाणाय महायक्षसेनापतये नमो महाभगवती वज्र

गन्धारी अनेकशतसहस्रप्रज्वलीतदीप्ततेजायै उग्रभीमभयानकायै योगिनीय भस्मभगिनीये द्वादशभुजायै वि

कीर्णाकेशीये अनेकरूपविविधवेशधारिणीये ऐं हे हि भगवती महावज्रगन्धारि त्रयानां रत्नानां सत्यने आकल्पे २

वदेवादि कंयचान्यसमये न तिष्ठति तानावर्त्तयिष्यामि ॥ शिष्टं गृह्ण २ ॐ अल २ डल २ मुल २ चुल २ धम २

र २ र २ र २ पय २ पूरय २ आविश २ भगवती महावज्रगन्धारि सि चन्द्रवज्रपाणि शतापयति क्षीः हं हं फट्

स्वाहा ॥ इति साधनसमुच्चये भगवती धारणी अस्या कर्मप्रसंगेनेकविधसाधनसप्तपञ्चासतम

पटल ॥ ५७ ॥ नमो आर्यप्रतिसर्ग्ये ॥ प्रथमं नावत्संजी सुखं शोचादिकं कृत्वा मनो नृकुलस्थाने सु

सुप्तासनोपविष्टे ॥ ॐ आरक्ष २ हूं फट् स्वाहेति स्थानात्मयोगरक्षामधितिष्ठेत् ॥ ततः स्वहृदये अकारं चन्द्रमण्डलं तस्यो
परिपंकाररश्मिविनिर्गतां गुरुबुद्धबोधिसत्त्वानवभास्यपुरतो दृष्ट्वा मह्यप्रतिसराप्रतिसराप्रसुरवाभगणपरिवारान्पू
जयेत् पुष्पधूपदीपगन्धवलीनैवद्यादि नृढोकयित्वा पापं प्रतिदेशयेत् त्रिरलशरणांगेदेत् बोधिविज्ञोत्पादयेत् कु
शलमूलपरीणाम्यक्षमापयेत् ॥ ततश्चतुर्वर्गविहारान्भावयेत् ततः खोद्गराणां करुणासुखाप्रतिस्थापयेत्तामैत्री
स्थिरसुखत्वेन मुदिता तथैतां रूपत्वेनोपेक्षा ततः सर्वधर्मान्मतसावलम्ब्य निर्धकल्पकं विचिन्त्य ॐ भूयता
ज्ञानवज्रस्वभावात्मको हं ततो हं कोरेण विश्ववज्रमयी भूमी मधीतिष्ठेत् तेनैव च वज्रेन वज्रपञ्जलं वज्रप्राकारं वज्र
वितानं च विचिन्त्य तन्मध्यं सुकारपरिणतं सुमेरुपर्वतं महामोक्षपुरं भवनं नानाकुसुमाभिकीर्णं तस्योपरि हं
कोरेण विश्ववज्रं प्रंकारपरिणतं विश्वयज्ञं कर्णिको केशलान्वितं तस्योपरि चन्द्रमण्डलं मध्यप्रंकाररश्मिसंस्फ

र्यंतेः पञ्चज्ञानात्मकं मातृष्यः सर्वतथागते सदेवी कृत्य द्रवी भूभूतपरिरागमेरावक्षमाणावर्णाकृतिः म
हाप्रतिसर्गगौरवर्णादिरष्टवर्षाकृतिः चैत्यालङ्कालमूर्द्धाचन्द्रासनस्थासूर्यमण्डलालीढावज्रपर्यङ्किनी
त्रिनेत्रा अष्टभुजाचलत्कुण्डलशोमिताहारनूपुरभूषिता कटककेयूलमण्डितमेखला सर्वालङ्कालधा
रिणी तस्याभगवत्पाः प्रथममुखं गौरवर्णां दक्षिणं कृष्णं पृष्ठे पीतं वामे रक्तं दक्षिणप्रथमभुजे चक्रं द्विती
यवज्रं तृतीयशरः चतुर्थे खड्गः वामप्रथमे भूजे वज्रपाशः द्वितीयत्रिभूलं तृतीयधनुः चतुर्थे परशुः वो
धिवृक्षोपशोभा नानापुष्पफलाद्यलङ्कता वस्त्राविष्णुमहेश्वरनन्दिकेश्वरादिभिः स्तुता देवना
गयक्षगन्धर्वदक्षिणापार्श्वे सत्कण्ठिणा इन्द्रयमवह्निवैश्रवणसुरगहडकिन्नरमहोरगादिभिः
देवैस्तुता रागादेवमोहवासनानृशचिवाद्याद्येदनकी पुरमचमुद्राविषकादेवोर्दचूर्णप्रयोगविद्वे

षणाविचारकाणाञ्चद्वयचिन्तानांविध्वंसनकरी सर्वबुद्धबोधिसत्त्वार्थगणवर्पूजाभिचतानांपरिपारणाक
रीमाहायानोद्भूतलिखनपठनवाचनस्वाध्यायशाश्वतध्यायणाभियुक्तानांपरिष्कारकरीएवंभूताभ
गवतीस्फुरणसंहरणयोगेनसादनिरन्तराभ्यासेनावलम्ब्यतस्याज्ञापमन्त्रःॐ मणिधरीवज्रिनिमहाप्रतिस
रैरूंफट्स्वाहा ॥ तस्याःमहाप्रतिसण्याःपूर्वस्यान्दिशितथैवपूर्वयोगमधीकृत्यविश्वपद्ममध्यहंकोरेणवी
जचिन्हपरिणाम्यणमहासाहस्रप्रमर्दनीकृष्णपिंडलोर्द्धकेशानरकपाणभ्यंक्रताभ्रभृकूटिद्वयाकणखदना
स्फुलसूर्यमण्डलासना ॥ ललिताक्षपेणमहाभूतमहायक्षंआक्रममानाकटककेयूलमण्डितहारनूपुरभूषि
तातस्यादक्षिणप्रथमभूजेवादवग्रद्वितियअङ्गुतृतीयशरःचतुर्थेखड्गःवामप्रथमभूजेतर्जनीपाशःद्वितीयपरश्व
तृतीयधनुःचतुर्थेपद्मोपीरघडंसरलंतस्यामूलमुखंकृष्णंदक्षिणेज्वेतंपृष्ठेपीतंवामेहारीतंसर्वत्रिनेत्रंनानात्वा

यलंकृतं शरीरं ॥ महावरपराक्रमारौद्रवेशायटवृक्षापशोभितासप्तमात्रादिदेवतासंत्रासनकरीदैवत्यादिगुहाणां शं
त्राशितसनावासुक्याद्यष्टनागसंत्रासनकरीवाटपितश्लेष्मादिशोधनकरीरौद्रतमोन्धकारमेस्फाटनकरीसवाप
मृत्युनिवारणकरीतस्याज्ञापमन्त्रं ॥ ॐ अमृतवरवरप्रवरविभुं हूं हूं फट् स्वाहा ॥ ततोमहाप्रतिसरायादक्षिणादिगकव
नेविश्वपद्मोपरिचन्द्रमण्डलमध्यमांकारवीजपरिणामेनरुटितिमाहात्म्यायूलिशीपीतवर्णासूर्यमण्डलालीढासत्व
पर्यङ्किनीत्रिसुखाचिनेत्राअष्टभुजाएलमकुटिनीसर्वाभरणाभूषितातस्यादक्षिणाप्रथमभुजेवरदक्षिणीयरत्नघ
टधरातृतीयचक्रंचतुर्थेखड्गवामप्रथमभुजेपत्रोपरिभिक्षुद्वितीयमयूरपिच्छतृतीयघटोपरीविश्ववज्रंचतुर्थेख
लध्वजाततोमूलमुखपीतंदक्षिणोक्तं वामेएतं अंशोकवृक्षपशोभं ॥ तत्पार्श्वेस्थितसप्तविंशैःसंघादनकरी
सौंदर्यकपिरादिराक्षसीविध्वंसनकरीसमस्तनागादीनांसंत्रासनकरीदेवनागयक्षगन्धर्वैर्नमस्करणीयासप्त

विशतक्षत्राभिनवग्रहादिभिः सेवनियासस्थावरजंगमविषयिमोचनीयासंदेवदेवैत्यासुरसंमोदनकरीतस्याभगवत्या
जापमंत्र॥ ॐ अमृतविरोकिनिगर्भसरक्षनि आकर्षणि हूं हूं फट् स्वाहा ॥ तस्याः प्रतिसरायाः पश्चिमदिशि विश्वपद्मे
पीरचन्द्रमण्डलमध्यमंकारवीजपरिणामज्ञां महामन्त्रानुसारिणी भावयेत् ॥ शुक्लवर्णा द्वादशभृजां त्रिमुखान् त्रिनेत्रान्
स्फुरत्सूर्यमण्डलालीढां रत्नमकुटिनीं सर्वालङ्कारशोभिनि ॥ नवयौवनोपेतां हारनूपूरकंण्डलालंकारां शिरिषवृक्षा
पशोभितां तस्याः प्रथमभृजाभ्यां धर्मचक्रमुद्राद्वितीयभृजाभ्यां समाधीमुद्रा तृतीयवरदचतुर्थे अभयपञ्चमे वज्रं
षष्ठेश तृतीयतर्जनीपाशचतुर्थे धनुः पञ्चमे रत्नदत्तां षष्ठमे पद्माङ्कितः कमलः मूलमुखं शुक्लदक्षिणोक्तं हस्तं वा
मेतत्तानाकुसुमावकीर्णां साष्टलोकपालादिदेवैः संपूजनीया चतुर्महाराजिकदेवसंघैः सस्तुताः समालायाधरे चिता
तस्या जापमन्त्र ॥ ॐ विमले विपुले जयवले अमृतविरोहि हूं हूं फट् स्वाहा ॥ ततो महाप्रतिसराया उत्तरस्यान्दिशि विश्वपद्मे

प्रीचन्द्रमण्डलमध्यत्रांवीजपरीणामजामहाशीतवतीहरीतवर्णासूर्यमण्डलालीढात्रिमुखात्रिनेत्राखदुजातथागतमु
कटिणीसर्वाभरणालंकृतादिव्यवस्त्रोपधादिनी तस्याः प्रथमभुजेअभयदितियवत्रतृतीयशरवामप्रथमभुजेतर्जनी
पाशःदितियधनूःतृतीयरत्नध्वजंमूलमुखंहरितंदक्षिणोभुक्तंवाम्पिरक्तचम्पकवृक्षोपशोभितं॥ सकामदेवादिप्रमुखे
संपूज्यस्तुतामहारिण्यादियक्षयक्षणीविध्वंसनकरिकाकोलूकगृध्रस्येनकपोतादिविद्रावनकशिसमूतप्रेतपिशाच
वेताडराक्षसादीसम्मोहनकरि॥ अम्पाज्ञापमन्त्रः॥ ॐ भररसम्भररद्रन्द्रियोवरविंशोधनीहंहंफट्स्वाहा॥ यवय
थानिर्दिष्टमण्डलंविभाव्यतस्याग्निमसमूहव्याघ्रांस्वस्ववीजान्गिनिनिश्चार्थ्येतांश्वरश्मयःसमस्तत्रैधातुकर्मभिव्या
प्यतत्रैवाक्षोप्रवेशयेत्पुनर्गणकहरेस्फाणित्वाज्ञानचक्रमाकृष्यसंस्तुभ्यचार्त्तयस्वसमयचक्रेप्रवेशयेत्॥
ततोदयेमेकलोलीभूतंविभाव्य॥ तस्याग्निमिस्सर्वतथागतानाकृष्यसंपूज्यप्रार्थयेदभिषेकंसेव्यमानमात्मा

नपश्यत् पूजास्तुत्यमृतास्वादपूर्वकं भावयद्विचक्षणाः चक्षुषो मोहवज्री महाप्रतिसर श्रोतयोर्द्वेषवज्री महासाह
अप्रमर्दनी घ्राणो मादुर्यवज्री महामायूरी वक्त्रेण वज्री महामञ्जानुसारिणी स्पर्शेर्द्वेषवज्री महाशीतवती एवं रूपवे
दनासंज्ञासंस्कारविज्ञानस्कन्धधात्वायतनस्वभावा ॥ एवं देवताविशुद्धितो ज्ञातव्यं विशेषततत्रैव समयो भूत्वा मन्त्रं
जपेदनेन विधिना यान्येव मन्त्राक्षान्युच्चार्य नो तानि देवतायोगेन साधनामविधदभि तेन ज्ञानमानसेन तत् अविदि
न्त्रं जपेत् ज्वलेशो रतथा रोगे मंग्रामे च तथैव च डाकिनी भुतो दुष्मनक्षी शत्रूपपीडिते अशनि शुन्मेघानोपर्वते वनमार्गा
योः तस्मास्मान्नित्यं सर्वसंकानि मूदन्तत्रैव क्रमः सर्वसत्त्वहितार्थाय सर्वसत्त्वहितोदयं यन्न केन विदध्यप्यमायू
षो वृद्धिहेतुतः ॥ पञ्चरक्षाविधानञ्च लिख्यत्यस्वस्त्ययनं मया सत्त्वानाञ्च हितार्थाय वर्तयत्त एतलं शुभं शुचि
भूम्यं शुभे रम्ये गोमयेनोपलेपिते ॥ वितानवितते चैव नानावस्तुपलम्बिते समन्तलिप्ते गन्धेन चन्दनेन विशेषत

विंशाष्टके मङ्गलं कृत्वा मण्डलवर्त्तयेत्ततः श्वेतेन राजचूरो न शान्तिकर्मप्रशश्यते पञ्चपाष्टदलं कूर्यात्
कर्णिका केशावितं कलशानपञ्चमस्थापेत्तत्र गदामवस्त्रशोभितं छत्रं पताकासंयुक्तं पद्मेन तु छादितं ॥ पुस्त
कधर्मधातुञ्चपटञ्चाग्रावलम्बितं पुष्पं धूपञ्च गन्धञ्च वलिनैवेष्टौ कितं दुर्वाकुण्डसमायुक्तं भुक्तं पुष्पविशेषतः दि
ग्विदिक्षुं देवानां पूजयच्च यथाविधिं गुडभक्तं भुक्तं पुष्पपायसञ्च विशेषतः गन्धर्वाणां वलिंदत्वा पूर्वस्थाने तु
स्थापयत् ॥ तीलकं हस्तु ए पूर्णं मत्स्यमानसपलाण्डकेः कुंभाणानां वलिन्दद्याद्दक्षिणे दिशि स्थापयेत् पायसं दधि
क्षीरञ्च मर्जनञ्च विशेषतः पश्चिमायां दधि स्थाप्य नागानां तुर्मह्य वलिं माषमुंगकुलस्थानां जम्बूक्षीं सिन्धूमेव च ॥
उत्तरास्यां दिशि पयसा नां वलिंददेत् ॥ इशानिं दिशि मालस्वयावदासव्यगोचरे भुक्तं च हीतं स्त्रग्दामप्रलम्बितं म
ध्यश्वेतं स्त्रग्दामनानां पुष्पं विशेषतः क्षिररूधिरश्याणां मर्ज्जारंगन्धमेव च ॥ तत्र दक्षिणोपांणां अर्घ्यन्दत्वाय धार्थः ॥

तफलाफली यथा प्राप्नुत दुमोदकशङ्खुलिपिष्टिकादियथा प्रोक्तं खन्दशीरविशेषतः दक्षिणो वलिमस्थाप्य अष्ट
चिन्हेन शोभितं तथा च धर्मभानक आचार्यः कर्मवन्नीतथैव च स्नानं कृत्वा शुचिवस्त्रं आशनं च शुचिमतं पू
र्वाभिमुखं तिष्ठ यत्पाठयेन्मो निनं सदा पिण्डपातिकभिभुण्ण शुचिशीलं प्रशशेत् आचार्याङ्गुलीनाकश्चित्
पाठयत्यारिभुङ्क्षितः एकवारं दिकारम्भ एकविंशादिप्रवर्तयत् न्यूनादिकविधौ पाठं सम्पत्तिर्निर्णयते धैर्ये
वीर्येण सम्पन्नः करुणा सत्त्वार्थमुद्यमान् तेन स्वस्त्ययनं कुर्यात्पूर्व बुद्धेन भाषितं भुङ्क्षन् भोजनभुक्तानां
आमिषञ्च विवर्जयत् सर्वविशमिषं कृत्वा सर्वसास्त्रोत्तमम् उत्तराभिमुखं आचार्यं तत्र कर्म समाभेत् न्यूनु
दिष्टं देवतालम्वनं प्रति स्तुतिपूजा समायुक्तं घण्टावादनं तत्परं नमोस्तु बुद्धाय अनन्तगोचरे नमोस्तु ते सत्यप्रकाश
कामुने सत्यप्रतिष्ठाय पूजाप्रमोचसे सर्वे च कामाः सफला भवन्तु नमस्ते पुरुषो विरनमस्ते तु तथागताः नम

स्तोतृतागता नमस्ते देवता सर्वधर्मधातु नमस्तुते दुर्वा कन्दसमायुक्तं मन्त्रमाध्यनामविदर्भितं अर्चये देवताम्
र्द्धिधर्मधातु नथैव च ॥ सकृदुच्चार्य मन्त्रेण शक्त्योगेन अर्चयेत् अयुतेन कर्मेण आयुर्वर्द्धति सर्ववित् ॥ येन केन
तु कर्मेण आयुर्वर्द्धति सर्ववित् ॥ येन केन विदधे व्यं तस्यामण्डलप्रवर्तयेत् एतदप्युत्तथाशमंगोष्टाद्यानमेव च अम
नुष्यावतारो गतात्मकात्मका दुर्भिक्षन्नस्यति ॥ तेन कर्मेण रक्षन्ते भुक्कदारुणपि स्वयः अचिन्तय कर्म दुःखानिय
दर्थं कर्तुमिच्छति ततो रक्षाविधानेन रक्षामवतिनिश्चितः वाटजा पितृजा रोगाः श्लेष्मजाः सन्निपातजाः निहताः स
र्वरोगाश्च स्वस्तिर्भवति सर्वदा ॥ पाठस्वाध्याययोगेन निर्विघ्नो भवति निश्चितः ॥ इति साधनसमुच्चय
पञ्चरक्षाविधानमष्टपञ्चासतमपटल ॥ ५८ ॥ ॐ नमः श्रीवज्रभैरवाय ॥ भावयेद्भगवन्मध्यंकारेण वायु
मण्डलं धुम्राकारं चिन्तयेत् ॥ तस्योपरि द्वादशमध्यधीः कारपरिणतं मञ्जुघोषरूपमात्मानं विचिन्तय तद्गुदिआ

कोरेणसूर्यमण्डलं ध्यात्वा ततः सूर्यमण्डलाद्रिमिनिश्चार्य विविधपूजां कृत्वा तदुपरि हंकारं पञ्चरस्मि संयुक्तं
 ध्यात्वा तत्प्रावृतं ॥ श्रीवज्रभैरवं तव मुखं महिषरूपं षोडशपादं चतुस्त्रिंशद्भुजं नगं कृष्णवर्णं मह
 तेजसं कपालमालालङ्कितशेखलं महाभयानकं दुर्दलितं प्रत्यालिङ्गं बृहद्वरं महाकायं उर्ध्वकेशं ज्वलन्नासु
 एकां कपालमालाभरणभूषितं महाप्रलयकालमिव गर्जयन् नररुधिरवसासृग्मांसमिदं मज्जाभक्षय
 नं सर्वं स्नेहोपेन्द्ररूपादीन् त्रैलोक्यं खादयन् विचिन्तयेत् अहं संललजिह्वं भयस्यापि भयंकरम् प्रथमं मीह
 खमुषं दक्षिणशृङ्गे स्त्रीणि मुखानि नीलरक्तपीतानि क्रुधविवृताभ्यानि ॥ वामे सितधुम्रकृष्णानि
 चतयोर्मध्ये सुरतंगलद्रुधिरास्यं तदुपरि मञ्जुश्रीरूपमुपीतं श्वेतकूटं वालाभरणं पञ्चवीलकशेखलं कुमारं
 ॥ इत्यवदंती कृत्यमुसमाहितो मन्त्री भावयेदिति दक्षिणप्रथमभूजे १ कर्तिकाद्वितीय २ भिन्दिपालं तृ

तीय ३ मुशलं चतुर्थे ४ छुरिका पञ्चमे ५ कणायः षष्ठे कठार सप्तमे कुंनः अष्टमेशः नवमे अंडुशः दशमे गदाः ए
कादशे ११ खत्वाङ्ग द्वादशमे १२ चक्रं त्रयोदशमे वज्रं चतुर्दशमे १४ वज्रमुग्रम् पञ्चदशमे खड्ग षोडशमे १६ ड
महम् वामे प्रथमे १ कपालं द्वितीये २ शिरः तृतीये ३ फेतकं चतुर्थे पादः पञ्चमे ५ पाश षष्ठे धनु सप्तमे ७ अ
स्त्रं अष्टमे घण्टा नवमे करः दशमे १० इमं शानकर्पतम् एकादशमे ११ भूलभिन्नपुरुषं द्वादशमे १२ अग्नि
कुन्दं त्रयोदशमे १३ चषकं चतुर्दशमे १४ तर्जनी पञ्चदशमे त्रिपटाका षोडशमे १६ वाटकर्प्यं द्वादशमे १७ हस्ताभ्यां
गजचर्म धृदक्षिण पादे नरः महिष वृषभ खर लः द्रष्टुः श्वानः मेषः भृगात्मा वाम पादे गृध्रः उलूकः
काकः गरुडः सेना मन्त्री महाशकुनः सारसाः तस्याधो महाश्मशानः राक्षसश्चत्रपालं वेतादाचितं
भूरभिन्नपुरुषं वटवृक्षे स्यो द्वादशपुरुषं कुन्तभिन्नं च अनेककाक पक्षीत्वनयूतं हाहाकारसमाकुलं ए

वृन्विभावयेयोगीसर्वकुलकर्मसिद्धिकारम् ॥ शृणुहभागवान् ॥

॥ ॐ आ. हूं क्रीं श्रीं ह्रूं ह्रीं ह्रूं ह्रूं ह्रूं ह्रूं ॥

ॐ आ. हूं मेघसम्बराय हूं फट् स्वाहा ॥

॥ इति सम्पूतोद्भवतचोक्तसाधनसमुच्चये वज्रभैरवसाधनम् ॥

नमेकोणसथितमपटलः ॥ ५९ ॥

ॐ नमो वज्रशृंगलाये ॥ पूर्वोक्तविधानेन हृदि चन्द्रमण्डले हरितं हूं

कारज्ञाननिष्पन्नावज्रशृंगलाविमुखं खड्गं नीलशुक्रदक्षिणोत्तरमुखं त्रिनेत्रं वज्रशृंगलं शारवदक्षिणक

त्रयांतर्जनीपाशे चापयक्षामकारत्रयां हरितश्यामवर्णोद्भेदं सीतमुखी सर्वालङ्कालांडुष्टसत्त्वनिमूदनीमात्मा

नंध्यात्वामुद्रावधयेत् ॥ हस्तद्वयतपृथक् पृथक् वज्रसिं कृत्वा कनीयसीतर्जनीं च शृंगलाकालेन बन्धयेत् ॥

ॐ वज्रशृंगले हूं फट् स्वाहा ॥ इति त्रयमन्त्रः ॥

॥ इति साधनसमुच्चये वज्रशृंगलसाधनसथितमपटलः ॥

॥ ६० ॥ पूर्वोक्तविधानेन भूयताभावना नाराविश्वकमलसूर्यस्थं हरितश्यामहंकारां प्रथममुखीं वक्षःसरसं

दक्षिणांकपिलंकपिललोचनंवामरातंभृकूटीद्रंष्टाकालंदक्षिणोषुअभयवज्रभृंखलशाखां वामचतुःकौरुधिरपू
र्णांकपालतर्जनीपाशचापधां ललिताक्षपाशनस्थामाजालचर्मोत्तरीयां अमोघसिद्धिभूषितोर्ध्वपिङ्गलकेशांविचि
न्य ॥ ॐ वज्रभृंखलेहंफद्स्वाहेतिमन्त्रंजपेदित्याष्टाया नोरेण वज्रभृंखलासाधनं ॥ इति साधनसमुच्चय
वज्रभृंखलासाधनमेकसथितमपटल ॥ ६१ ॥ आदोतावन्मन्त्रीमुखासनोपविष्टः शून्याः सर्वधर्मा इत्येवमुच्चा
र्यतेन एतेवमन्यत्युः शून्याः धर्माः प्रभवन्तित्येवंदृष्टि संपत्तिमुत्पाद्यात्तत्रयशरणादिकं कुर्यात् ततोयावन्त
सत्वासत्यसंग्रहेण संग्रहीताः ते सर्वे मया सर्वज्ञज्ञाने प्रतिष्ठापयितव्या इति ततो हृदये विश्वदलकमले तदुपरि स्मृ
र्यमाण्डलं ततो हंकारनिष्पन्नां वज्रभृंखलात्मिकां सर्ववन्धनघेदनीकुचसत्त्वनिमृदनी श्यामात्रिमुखां त्रिनेत्रादि
तियेकपिङ्गललोचनां वाममृकटिमुखां रक्ताद्रुद्राकलां प्रथमदृष्टिं सिताननां अष्टभुजां प्रथमदक्षिणाकोणा

भयंदघंदिनियवज्रंतृतीयवज्रंभृंखलांचतुर्थेशां वामकोरुधिरपूरितकपालां द्वितीयतर्ज्जनिका तृतीयपाशाचतुर्थधनुःभ
 र्नीबुद्धमेघान्मुललितासनस्थान् मार्जारचर्मोत्तीयां भावयेत् ॥ वज्रभृंखलाक्षरोनपाप्यतेवोधिः किंपुनरन्याः सिद्ध
 यः ॐ वज्रभृंखले हूं फट् स्वाहा ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये वज्रभृंखलासाधनोपायकंदौ सथितमपठलः ॥ ६२ ॥
 नमो ध्वजाग्राग्रकेयूरायै ॥ नत्वा ध्वजाग्रकेयूरां सर्वापायभयापहं तस्याः साधनं सिद्धिर्लाभ्यते श्रद्धया मयाः आदौ तावत्
 मन्त्रीमुखशीचादिकं कृत्वा मनो नुकूलस्थाने मुखे सनोपविष्टः सन् मैत्र्यादिमनः शुद्धो दामपालमितापरः भावयत्पारिविध
 न्सकारिणीं तारिणीं रौ ॥ ॐ चन्द्रार्कविमले स्वाहेति मन्त्रमुच्चार्य स्वहृदि पकारपीणं तच्चन्द्रसूर्यसंपूतो परिध्वंकारपीत
 रश्मिभिराकाशदेशे बुद्धवोद्विस्तृतान् ॥ दृष्ट्वा मनोमये पुष्पादिभिः संपूज्य विशाणगाढापठेत् ॥ तदनन्तरं ॐ स्वभा
 वशुद्धाः सर्वधर्माः स्वभावशुद्धा इति ॥ मन्त्रमुच्चार्य मुहूर्तभूत्यं भावयेत् ॥ ततः ॐ भूत्पताज्ञानवज्रस्य भावा

तमकोहमित्यहंकारमुत्पाद्य सत्त्वाभ्युद्धरणशयः प्रतिविम्बसन्निभचन्द्रसूर्यसंपूरोपीरध्वकारपीतं रश्मिभिरनन्त
सत्त्वान्बुद्धबोधिसत्त्वरूपेण लङ्क्यं तद्दिप्रविश्ये पुनरंगेभ्य रश्मिसमूहं विजेषु विशन्तं भावयेत् ॥ तत्सर्वं परिण
म्यसंग्रामतारणी देवी पीतवर्णा मनोरमा ॥ चतुर्ध्वजा भुजां कुद्रां प्रत्यालीठां रन्वोदरीं भुभारक्तवर्तुरत्रिनेत्रां सुनी
ला वरधारिणा असितचक्रसव्यहस्ता वामाभ्यां तर्जनीपाशकृष्णवज्रां किटश्वेतमुखलधरा वामाङ्गाश्लिष्ट
विभूलः प्रथमं पीताननां वामैरुक्तां तरसितां दुर्द्धविकृतधुमाभारक्तपिङ्गोद्वज्रटावर्द्धां कपालपञ्चशोभन ॥ पद्मसू
र्यमध्यस्था आत्मानं भावयतिष्ठतं ॥ एवं समग्रसत्त्वनिष्ठाद्यसूर्यस्थ रश्मिना ज्ञानसत्त्वमानीयं संपूज्यतः हं बहो
रेभिरक्षरैः आकृष्य प्रवेशय ॥ द्वावसन्नयेत् ॥ ततः तथागतान्याचयेत् ॥ अभिषिञ्चन्तु मासर्वं तथागताः ततोऽ
ध्वोभ्यादिभिः तथागतेः स्वहृदयोदिस्फुरितपञ्चामृतपरिपूरितकनककलशहस्तैरभिषिञ्च्यमानमात्मानं भा

वयत् ॥ तत्रेयमभिषेकगाथा अभिषेकं महावज्रं त्रैधातुकं नमस्कृतं ददामि सर्वबुद्धानां त्रिगुह्यालयसंभवं ॥
 ॐ सर्वतथागताभिषेकसमयं श्रिय आः हं स्वाहा ॥ ततः परिसिद्धपाशियं परिणम्य मुकुटं अक्षयोभ्यो जायते म
 त्रमावर्तये त्रित्यं सत्पवादीदया परः ॐ भगवती धजाग्रं केयूले परमैत्यविध्वंसनकरी स्वसैन्यपरीपालनी उल्
 कामुखी खरखरवाहि २ परमैत्य अननतामुखेन अनन्तभुजेन प्रहर २ हूं फट् २ स्वाहा ॥ हृदयमन्त्र ॥ ॐ सर्वग्रह
 नक्षत्रध्यामिकरणि स्वाहा ॥ उपहृदयमन्त्र ॥ मालामन्त्रं सुधानां द्रष्टव्य उल्लानकाले कृतो वसः सर्वसत्त्वार्थः
 सिद्धिन्दत्यायथानुगा गद्यध्वं विषयं पुनरागमणाय मुः इत्यनेन मन्त्रेण विसर्जयित्वा विहोदिति ॥
 इति साधनसमुच्चये धजाग्रं केयूरसाधनसंयुतमपटल ॥ ६३ ॥ कृतिरियं परिणतमध्यमकरुवेन्द्र
 माकरमति ॥ ॥ नमो आर्योष्नीषवीजयाये ॥ प्रथमन्तावत्सन्त्री मुखशोचादिकं कृत्वा सुखासनो

पविष्टचतुर्वर्णविहारान्भावयेत् ॥ तदनन्तस्वहृद्यकारपरिणतचन्द्रमण्डलं ध्यात्वा तदुपरि सितभ्रंकारं दृष्ट्वा तद्विनिर्गतं र
श्मिसमूहेर्जगदवभास्यपुनः सर्ववृद्धबोधिसत्त्वाविचीन्य पूजापापेद्वानादिकं कुर्यात् ॥ ततः ॐ शून्यताज्ञानवज्रस्य भावा
त्मको ह ॥ ततः पुनरपि स्वहृदी पद्मांजलिं विश्वदलकमलं ध्यात्वा तदुपरि चन्द्रविम्बमध्यगं सितभ्रंकारं दृष्ट्वा तत्परिणतं उ
ष्णिगव्रीजपांचैत्यगुह्यतः स्थासितवर्णां त्रिमुखान् त्रिनेत्रान् अष्टभुजां सर्वालङ्कालभूषितां विश्वदलकमलचन्द्रस्थावज्र
पद्मं काः प्रथमं सितवदनं दक्षिणपीतमुखं वामनीलमुखं द्रष्टुं पृथग्वष्टुं दक्षिणचतुर्भुजेषु विश्ववज्ररत्नारविन्दे
स्थितामिताभाजिनकायै रदहस्तां वामचतुर्भुजेषु धनुतर्जनीपादा अभयभद्रघटहस्तां वैशे च नमस्कृतिनीदिव्यवसनप
रिधानोत्तरीयां नानालङ्कारभूषितां सितप्रभामालिनीं पश्यत् ॥ तस्या दक्षिणो लोके श्वेदेवामे पद्मधारिदक्षिणे चापाह
स्ताः वामे वज्रपाणिः कुवायदलश्यामवामे कुवायस्थवज्रधारिदक्षिणे चापाहस्तास्तौ निर्वाणचिन्ताणयोः ततः पूर्व

दक्षिणपश्चिमोत्तरेषु अथ तत्किं राजनीलदण्डमहावरासर्वनीलादिभूजाएकमुखास्त्रिनेत्राः प्रत्यालीढा व्याघ्रचर्मा
न्यराः दुर्द्वकेशा अष्टनागाभरणी विश्वदलकमलसूर्याक्रान्ततर्जनीपादाहस्तादक्षिणोरखङ्गः अङ्गुशवज्रदण्ड
हस्ताभावनीयाः उपरिभुजाकार्यिकौ देवपुत्रौ चित्तनियौ पूर्णाकुम्भभूतामृतौ प्रवर्षमाणौ एवं सपरिवारं भगव
तौ ध्यात्वा सत्कुर्यात् ॥ ॐ शिरसि आः कण्ठे हंकारं हृदयत्रां ललोटे क्लीः नाभौ अं अः पादयोः ततो मुद्रावन्धये
त् ॥ संपूय च लिङ्गत्वा तर्जन्यौ संकोच्य ज्येष्ठांगुष्ठाभ्यां साधु कारुंदत्वा ॐ कारत्रयसहीतान्धारणीमेकवारमा
वर्त्ते पश्चाद्विनामुद्रया आवर्त्तयेत् ॥ ॐ भ्रूं स्वाहा ॥ हृदयमन्त्रः ॥ ॐ अमृतायुर्देदे स्वाहा ॥ उपहृदयमन्त्रः ॥
ॐ अमिटे अमितोद्भवे अमितविक्रान्ते अमितगात्रे अमितगामिनि अमितायुर्देदे गगणकिर्त्तिकरि सर्वक्लेशक्षय
करीय स्वाहा ॥ इति मालामन्त्रः ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये आर्याशीषबीजयासाधनचौसतमपटलः ॥ ६४

प्रणाम्यपन्नजगन्नाथं ध्यानोक्तं जगतां प्रियं उपाराधनं वक्षे स्वस्मना यसाधं कचिद्देशे विहोरे वा भूधा एदी मनो मे
कुसुमास्सनासिनो योगी चित्तविचिन्तायत्सत्त्वानां शङ्कान्तं सत्तुं कारं स्फुरन्प्रभं वृद्धांत स्यावभासेन पूजयेत्प्रध्वव
र्त्ति तेनः संपूजयेत्पुस्तसो वा पापकायादि कर्मजं कृतादिभेदं ज्ञातं देशयदुपदेष्टावित् ॥ अनुमोद्य भुभं सर्वं तन्प्रसृतं
विशोधयेत् ॥ त्रिरलसराणां गच्छेत्संप्रपंचयथाक्रमं उपदेष्टां दधीः कृत्य यावदावोधि साधनं आलम्ब्य कृपया सत्त्वान्
वोधि चित्तं विभावयेत् ॥ निर्मितं च निलालम्बं निःस्वभावं स्वधातुवत् तत्राकारेण वा म्माज्जीतां शुभमण्डलदेवीं
क्षीजसम्भूतां त्रिमुखीं तत्र त्रिलोचनां नवयौवनसंपन्नां शृंगालादि सास्यदां ॥ सर्वबुद्धगुणातीर्णा सर्वा लङ्कालभूषि
तां प्रभाशिरुद्धसर्वासां सरुद्धगणासन्निभां जाम्बूनदप्रभाकारसान् सव्याननो ज्वलां प्रलयाम्भोधरो ज्ञासि भीमतीव्रत
ननां ॥ विश्वहृदयसंसर्गि कुलिसंसव्यपाणिनां दितियेनाम्बुमन्यनमार्गनं वरदानं चतुर्थेन वामेनापि यथाक्रमं

तर्जनीविहितपाशञ्चापञ्चापितथाभयंदधानामूर्णाकम्भञ्चध्यायाचेत्यगुहालयंसवीत्रचिन्तयेपद्मंतद्दिस्थम
नुतांतस्याशुक्रप्रभाजालचोदनाशिलितैर्नभःबुद्धमेधेमहाव्यूहैर्बोधिसत्त्वैःसमनतःमहाकृपासोपिस्वमच्चनास्तपथ
वर्तिनःचिन्तनीयाःप्रयेत्तेनसदासेकप्रदायीनःचेत्यानार्गतॐकारंत्रामाःकारंप्रभास्वरं ॐ ह्रीं अंअःइत्यतश्चीज्जातं
यथाक्रमंशिताललाटकणस्थंहन्नाभिभरणस्थितंचन्द्रमण्डलमध्यस्थंध्याययोगीमहेश्वरशरीरेन्दुप्रभाकारै
स्फुरंगभस्तीमालीनौकमलवज्रसंभूतौसव्यचामाधारिणौपद्मवज्रधौऐतस्याःपार्श्वयोसव्यवामयोकेकंप्रतोत्प
यंतकिराजञ्चदक्षिणेनीलदंदनुपृष्ठस्थंवामेमहावलंन्यसेत् ॥ कृपाणाङ्कुशसद्वज्रदण्डसम्भूतपाणयसविद्युध
ज्रसंपाटप्रलयाम्मोदनिस्वनाःग्रीष्मार्कणयननालोकदुष्टप्राणहणअमीसव्यतर्जनीकापांशैलवश्यकरोक्ताःज्वा
लामालाकुलाध्ययाविश्वपद्मार्कमण्डलेऽप्यहर्निशमन्त्रीभावयद्यस्तुयोगितःसप्रत्याभिवाद्धोधिब्रूपाणप्र

वर्तननी॥

॥ इति साधनसमुच्चये उहनीवबीजया साधनपंचसथितमपटल ॥

६५

॥ वसुंधारये नमः ॥

ध्वजवद्व्यन्यतापर्यन्तं विभाव्य ऊटिति रुम्भरूपमात्मानं ध्यात्वा स्वहृदयचन्द्रमण्डले मध्यवङ्कारबीजनिर्घातं वसुंधारा
भगवती ध्यायात् कनकवर्णा सकलारङ्गावति दिरष्टवर्षा कृतिः दक्षिणाकोरेण वरदा वामकोरेण धान्यमञ्जली धरं मक्षो
भ्यधारिणी पुरतो भगवती श्रीवसुंधारा दक्षिणातो वसुभ्रियं पश्चिमतो श्रीवसुमुखी वामतो वसुमती श्रियता श्वाद्याक्षरवी
जा स्वनायीका समानरूपाः चिन्तनीयाः एवं विभाव्य ॥ मन्त्रमावर्तयेत् ॥ ॐ वसुंधारणी स्वाहा ॥ ॐ श्रीवसुस्वाहा ॥ ॐ व
सुभ्रियस्वाहा ॥ ॐ श्रीवसुमुखी स्वाहा ॥ ॐ श्रीवसुमती स्वाहा ॥ ॐ वसुमती श्रियस्वाहा ॥ प्रत्यहं गोमयेन दिहस्तप्रमा
णचतुरश्रमण्डलं कृत्वा त्रिसंध्यं मुगं धिक्कुसुमैरभ्यर्च्य सहस्रचतुष्टयं जपतां पद्मासां मनोरथं परिपूरयति यथा रघु
कुसुमानां चतुर्क्षमाहुतिं कृत्वा महती श्रीभवती ॥

॥ इति साधनसमुच्चये वसुंधारा साधनछसथितमः ॥

पटल ॥ ६६ ॥ अथ वसुधा राभावयितुमिच्छति तदा सर्वमेवं पूर्ववत् किन्तु षष्ठस्य तृतीयकं बीजं अङ्गुलिं विन्दुं श्रुषि
तेनैव निष्पन्नां वसुधां पीतवर्णां वामेण धान्यमञ्जलीनां नारलवर्षमानघट्वा महस्तां दक्षिणेन वरदां सर्वालङ्गाल
श्रुषितां सखीजनपरिवृतां भावयत् ॥ अहमेव वसुधारेति हस्तद्वयनमुष्टिं वक्षामध्यामां तृतीयपर्वभग्नावसुधा एषु
द्वयं ॥ ततो जापं कुर्यात् ॥ ॐ श्रीवसुनिधानं क्षेत्रे स्वाहा ॥ पतगतां भगवतीं मवतार्ये महतिं मवतार्ये महतिं पूजां कृत्वा
भावयेत् स्वपेच्च ततः सिद्धो भवती ॥ इति साधनसमुच्चयभगवती वसुधा साधनसप्तमं स्थितं पटल
॥ ६७ ॥ पूर्वोक्तविधानेन पीतवंकां परीणातां दीभृजैकमुखैः पीतां नवयौवनां भारावस्त्रविश्रुषितां धान्यमञ्ज
लीनां नारलवर्षघट्वा महस्तां दक्षिणेन वरदां अनेकसखीजनपरिवृतां विश्वपद्मचन्द्रासनस्थां रत्नवज्रमुकुटिनीं
स्वबीजहृदयांशुदिति निष्पाद्य मुद्रां बधयेत् ॥ हस्तद्वयनमुष्टिं कृत्वा मध्यामां तृतीयपर्वभग्नावसुधा एषु मुद्रा ॥ तत

ॐ वसुधाएरत्ननिधानक्षेत्रे स्वाहा ॥ इति मंत्रं जयेत् ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये वसुधाएसाधनमष्टसथि
तमपटल ॥ ६८ ॥ वसुधाएपटस्य प्रतिमायां वा अग्रतश्चन्द्रनेत्रचतुरस्रमण्डलकं कृत्वा तत्र भगवतीं मनसा
रोप्य पूजयित्वा चन्दनालिप्राणिः वसुधाएधारणी पुस्तकसूत्रावद्भुक्तमुममालां पुरतः ॥ स्थापितो दकभाजने नि
दिपे सर्वसत्त्वेषु महामैत्री चित्तमालम्ब्य भिमत्सिद्धौ हृदयमाधाय वसुधाएधारणी पठेत् पठश्च स्वाहाद्वितम
त्राणां स्वाहासद्वयमुच्चारयेत् सितपुष्पदुर्वासहितास्वण्डतरुलान्युदकभाजने नदद्यात् षड्मासं यावत् पाठावसाने
च मुची प्रदेशे देतुं विंशत्युत्तरेति ॥ इति साधनसमुच्चये वसुधाएधारण्यपदेशः एकोऽष्टमप्रतितमप
टल ॥ ६९ ॥ नमो वज्रवाण्यै ॥ प्रातरुत्तामयोगीनां मुखं शोचादिकं कृत्वा समयगुडीकां मुखे प्रक्षिपेत् गिरिगङ्गा
कृणादि मनोरमस्थाने विश्ववज्रासमासिन आलिकालिम्बालत्रयमुच्चार्य अह्यवज्रवाणी भूतातदाकारं गत्सर्वक

शिव्यामिति कृतनिश्चयः ॥ स्वहृदकासूर्ये रक्तवङ्कारपश्यत् तदिय रक्तवङ्कारपश्यत् ॥ तदीयरक्तरश्मीभिः प्रलयानसङ्गं
सहे रक्तनिष्ठभूवनवर्तिनीम्बज्जवाहरीम्बक्षमानवर्णाभुजाधागुरुयुद्धे बोधिसत्वाश्रानीयाकाशपुत्र ॥ संस्थापे हृदयि
विनिर्गतपूजाभिसंपूज्य चतदग्रतः पापदेशनापुण्यानुमोदनापुण्यपरिरामणा त्रिशरणगमनावोधिचित्तोत्पादा
दिकं कृत्वा चतुर्वर्त्मविहागन्विभाव्य ॥ ततः स्वभावभुद्वासर्वधर्मास्वभावमुद्धोहं ॐ भूत्य तात्तानवज्जस्वभावात्म
कोहमिति मन्त्रार्थमासुरवीकूर्ध्वन्मुहूर्त्तमप्रतिष्ठितरूपेणातिष्ठेत् ॥ पूर्वप्रणिधानवशात्समाध्यव्यूढाय आकाशप
यै रत्नवङ्कारातानि धनुस्त्रिकोणवर्तुरचतुरस्राणि हरितं नील रक्त श्वेता वीतानि चतुर्महाभूतमण्डलानि उपर्युपरि
पश्यत् ॥ तदुपरि पुङ्कारसंभवं मुमेरुचतुरश्रं चतुरात्मयं अष्टभुजं पञ्चोभितं विचिन्त्य तदुपरि ॐ मेदनीवग्रीभव
वज्रवन्धहं ॐ वज्रप्राकारहं वहं ॥ ॐ वज्रपञ्चलहं पहं ॥ ॐ वज्रवितानहं पहं ॥ ॐ वज्रशलत्रांशं च ॐ वज्रवाला

नलार्कहं हं एत्रैर्मन्त्रैवज्रभूम्यादिषट्कविधाय ॥ तदभ्यन्तरे ॥ वज्ररखादि सर्वलक्षणासंयुक्तं कृतां गारं विचिन्त्य त
सम्यपंकारजमष्टदलं पद्मं तद्वर्ते आलिकालिपीरणातचन्द्रसूर्यसंयुतमध्यरक्तवज्रान्तर्गतं रक्तवंकान् प्रकृतिप्रभा
स्वरं पश्यत् ॥ एतत्सर्वमपरिणामेनात्मानं भगवन्ती वज्रवाराहं डाडीमिकुमुमप्रभां द्विभुजामेकाननां त्रिनेत्रामुक्त
केशां षण्मुद्रामुद्रितां दिगम्बरां पञ्चज्ञानात्मिकां सहजानन्दस्वभावां दक्षिणो न वज्रतर्जनिकाकरां वामेन कोट
खत्वाङ्गधरां ॥ एकानना त्रिनेत्रां मुक्तकेशां षण्मुद्रामुद्रितां दिगम्बरां पञ्चज्ञानात्मिकां सहजानन्दस्वभावां प्र
त्यालीढपदाक्रान्तभैरवकालरात्रिकां ॥ सा प्रमुद्रमालालं कृता गात्रां त्रयद्रुधिरं पिवन्ती भावयत्तत्तथा पूर्वादि
चतुर्दलेषु यथाक्रमं वा माधवर्त्तेन डाकिनीणामारवण्डो हारूपिनीः कृष्णश्यामरक्तगौराः एता एकवक्त्रा चतुर्भुजाः ॥
वामे खट्वाङ्गकपालहस्ताः दक्षिणे डमरुकार्त्तिकाः त्रिनेत्राः मुक्तकेशाः नग्नाः आलिढासनसंस्थिताः पञ्च

मुद्राविभूषिताभावयत् विगदलेषचत्वारिंशोविचिन्तादिपूर्णानिकपालानिचिन्तयत् तदनुभगवतीरुद्धो
 ज्विनिर्गतस्मिभिः जः कोराज्ञानचक्रमानीयहं कोरास्वसमयेचक्रेजलेजलमिवप्रविश्यावर्कांरायंधनं हो
 कोरातोषनंकुर्यात् ततः ॐ हूं खं आ हूं हं कोरायतनानिशोधयेत् ॥ षडेवतीं शुद्धैर्मन्त्रपदैर्भगवतीकवचयेत् ॥
 ॐ वं ना भो ॥ हां यो हृदि किं मो बके कें कीं मूढो हूं शिष्यां फट् सर्वाङ्गे ध्वस्तं ततः भगवतीकायवाक्कि जपठे
 षु ॐ आः हृत्पयत् ध्यानातपिन्नो मन्त्रं जपेत् ॥ तत्र मन्त्रः ॥ ॐ वज्रवेलोचनीयहूं फट् स्वाहा ॥ त्रिसंध्यं व
 लिपूर्वकं भगवतीं भावयत् ॥ विहं भागवतीरूपेण सर्वदा विहोदिति ॥ इति साधनसमुच्चयवज्रवा
 एहि साधनसंप्रतितमपतलः ॥ ७० ॥ कृतिरियं महापाण्डितश्रीमदद्वयवज्रपादानामिति ॥
 नमो वज्रवाग्ये ॥ कृमतिदहनदशाधस्तदावाच्यक्षां विषह तज्जन एहो हं ल यो यान्तमोक्षां प्रशममुख समुद्धाव

ब्रह्मार्णवे देवी लिखति निचयमस्या कोकदंतो हितत्वा ॥ तत्रार्द्धया मावशेषायां ज्ञान्यां विधि नो लितः कचिद्मज्ञादौ मनो नू
कूले स्थाने सचन्दनोद्युपनिपे नानापुष्पप्रकरणे पञ्चोभिते माक्षाधवासने वा यथा सुखं समावेश्य मैत्रादिभावना पूर्व
कं स्वहृदि अकारजसूर्यमाण्डले सितक्रिः काजरश्मिन्त्रालैः प्रकाशीकृत्य वज्रवाराही प्रमुखगुरुयोगिनी बोधिसत्वतथा
गतान्यथा स्थाने परः सन्निश्चिह्नद्वीजनिर्गतप्रचण्डचण्डाक्षी प्रभावती महानावीरमतिस्वर्धनीलकेश्वरी द्रुमघा
याचितचक्रास्थाभिः एरावती महामैरयो वायुवेगासुरेभक्षी श्यामो देवी सुभद्रा ह्यकर्णाखगाननावाक्चक्रास्था
भिचक्रवेगाखण्डोहाशौरिणी चक्रवर्मिनी सुविरा महाबला चक्रवर्तिनी महावीर्याकायचक्रास्थाभिः नील
रक्तसितवर्णाभिः अक्षयोभ्यामिताभवेरोचनशिरोधराभिः चन्द्रासनत्रिनेत्रे पञ्चमुद्राधराभिः वज्रपद्मचक्रकपा
लवर्द्धत्रिशिपालं कृतशिलाभिः कर्त्तिकपालखट्वाङ्गाचितं पूजाय्यग्रकारपद्मावाभिः अघादिपरः संपूजयि

त्वावन्दनापापदेशनाकरासम्भरणानुसोदनात्रिशरणगमनावोधिचिन्तोत्पादमार्गाश्रयणात्मात्मभावनिर्य्या
 तनाअध्वषनायाचनाविधिविधायप्रणम्याराम्यभृत्यताज्ञानप्रतिपत्तयेतिरसिसंप्रदाञ्जलिं कृत्वा गाथापाठ
 पूर्वकं तथागतानन्दधेययेतु ॥ तदेयं गाथा ॐ सर्वमत्मानां सर्वसिद्धयः संपद्यन्तां सर्वतथागताश्चाधितिष्ठन् ॐ स्वभावभ
 द्राः सर्वधर्माः स्वभावभद्राहमिति तदनन्तरं पूज्यपूजापूजकान् सर्वधर्माश्च भूत्यानिमित्तप्रहिताकोरेण स्वप्रत्यय
 वत्प्रत्यात्मवेषमधिमुञ्चन ह्मन् अकिरणजालैर्निराभासी कृत्य ॥ ॐ भृत्यताज्ञानवज्रस्वभावात्महमित्पहंकार
 कुर्यात्ततः स्वचित्तरक्तपद्मारूपेण परिनिष्पन्नं तत्परीराम्य रक्तपद्मोपी अङ्कारजतरुणिमण्डले स्थित हंकारेण
 सूर्यः सूर्यस्य सितकिः काराधिस्थितरुणपञ्चभूकवज्रं ध्यात्वा स्फुरणसंहरणपूर्वकं तत्परीरामाणाताषोडशवर्षा
 कारांसहस्रदिन्द्रधवरां रक्तवर्णतुलात्रिनेत्रां ईषद्द्रुद्राकलालवदनानानाकुशुमविण्जितमुक्तकेशाञ्जचन्द्रवि

एजितां ॥ कृष्णवज्रावलीद्वयमध्याकृतकपालमालावद्रविशिखां चक्रीकुण्डलकण्ठोरुचकमेखलालंकृतां विल
सचिपताकोज्वलन्मवाकापल्लवस्थितपूर्वोक्तवज्रेनाज्ञानपुरुषस्य भयासुविधायिनी अवसव्यनाध एकभूको
र्द्धकृष्णपञ्चभूकसितचण्डानुगतभुष्कसादृशिरोविश्ववज्रकनककलशमूलविनिर्गतानेत्सुक्ष्मघाण्डिता द्वि
तविश्वपताकाविण्डितवाहुदण्डासंसक्तखट्वाङ्गचतुर्मांसासृगपूर्णपद्मभांजनंधारयनी शरद्धो साद्रनग्रंठि
तपञ्चासतशिरोमालप्रलम्बिनी रक्तपद्मोपी सूर्यास्थाज्ञानपुरुषे आलीढपदस्थां विवस्त्राप्रवण्ड सूर्यप्रभां
स्फुल्लद्रोममालिनीं प्रतिविम्बसमांशृगाण्दि सौपेतां नानानिर्माणेर्दशदिक्षु जगदर्थपणं सूर्यस्थिक्रां एधिस्थि
तसूर्यस्थवज्रद्वयां वज्रवा एहीमात्मानंध्यायात् ॥ ततो हृद्दीप्तशिमिजालैः सद्यसत्त्वानद्रूपापन्नानिष्याद्य आत्म
निप्रवेश्यामेवमगवतीवज्रवा एहीभ्यहंकां कुर्यात् ॥ तदनुस्वनाभौ विश्वपद्माह एभुभसूर्यमण्डले सीतद्रोका

रं द्वा तत्तमं च माला मक्ष सूत्रा कां सितं चक्र भ्रम ए योगे रा व द न विवो र ए नि श्चार्थ व द्र व द्र गु ण ग रा म शि म
 त्रौ ष धि च द्र ता ए लि पि शा स्त्र क ला दि प्र भा वि मां दा य ना भि वि बो प्र वी स नी . स्वे षां सर्वा ज्ञान द ह्ना त्मि कां ध्या
 यात् ॥ ततो द्वी ज र श्मि सं चो दि त ग ग ए स्थां ज्ञान दे वी पु र तो द द्वा पूर्वो क्ते दे वी गौ र र्धा दि पु र . सरं पू जये त्वा फं
 कार मन्त्र पाठ पूर्व ज्वा ल मु द्रा व द्वा ल ला टे वा मा वर्त्त न भ्रम य न . ता मा बा ह्य त् ॥ तत्र एक लो ली भा वा त्म च
 हं कां क र्त्वा त् ॥ तत्रायं मन्त्र ॥ ॐ योग भुक्ताः सर्व धर्माः योग भुक्ता हं . तत इ द्वी ज सं चो दि त ग ग ए स्था न्नु
 क्ष्मो भ्यां दि त था ग ता ना नि र्घो तेः पञ्चा मृत भू त पञ्च त था ग ता म क ल शोः त नि र्मि त ना ना तूर्य शं ख मृ दं ग
 प श व वी णा वे ण जी त ध्व नि भिः दे वा सु रै श्च ज्ञो ज्ञो त्का र प ए य णैः कुं कु म क र्पु र क मू ली मु र्गो धि क सु म प्र व र्धि
 भि य था हि ज्ञा त मा त्रे ण स्ना पि ताः सर्व त था ग ताः त था हं स्ना प यि ष्या मि भु वं दि व्य न वा रि ण ग ठा प ठ नी भि

आत्मानमभिषिच्य ॥ ॐ सर्वतथागताभिषेकसमये श्रेयः इत्यनेनाविष्टाय तां विश्वपद्मसूर्यस्थां शोभ्याधिस्थित
सिरस्थां चिन्तयत् ॥ ततः सान्निर्मितप्रचाण्डिदेवीभिः तान्निर्मितनानाविधपूजाभिः आत्मानमभिपूज्य वक्षे
माणक्रमेण मृतास्वादं कृत्वा यावदिदं ध्यात्वा स्फुरणसंहरणपूर्वकं कृतादिदोषरहितं मंत्रं त्रपेत् ॥ तत्रायमन्त्र
हृदोऽल्लुक्तकामः ॥ तदामन्त्रमालान्नाभिस्थिः कोरन्नाभीं व्यपूजापुः सरंप्राणधानं विधाय पुण्यं परिणामिशताक्ष
रञ्च त्रिधोच्चार्य देव्यहंकारमुद्रहन् सर्वधर्मश्वतद्रतापन्नान् पश्यत्यथा मुखं विहोदिति ॥ तत्रायं शताक्षरं
त्र ॥ ॐ आः ॐ वज्रसत्त्वसमयमनुपालय वज्रसत्त्वत्वेन पतिष्टुष्टोमे भव सुतोष्यो मे भव सुपोक्षो मे भव अनु
क्षो मे भव सर्वसिद्धिं मे प्रयच्छ सर्वकर्म सुमे चित्तं श्रेयः कुरु हं हं हं हं हं भावतु सर्वतथागतवज्रमामे सुञ्च
वज्री भव महासमयसत्त्व आः हं इति ॥ सन्ध्या नोऽपि वृष्टिति देव्या कामाभिमुखी कृत्वा पूजादिपुः सरं

यावदिदं विभाव्य प्राग्बतमञ्जसा पूर्ववत्संस्कृत्यात् ॥ अङ्गरात्रसंध्यायानुपूर्ववत् सर्वं कृत्वा शयनकाले शिरःस्थाने गुरुव
 द्रवोधिसत्त्वान्दृष्ट्वा संपूज्य अष्टाङ्गपातप्रणामाशयनसिंहशय्यायां सुष्यात् ॥ ततः प्रभातसन्ध्यायां देवीप्रबोधितः सन्
 पूर्ववत्सर्वं कुर्यादिति यद्वा अनेन क्रमेण क्वचिं प्रदेवशेशैर्वर्ष्यं कृतं सुखासन्नोपविष्टः रूपयावलम्ब्य सर्वसत्त्वान्पाप
 देशनामारभ्य यावद्दोषिचित्तोत्पादपूर्वकं आकारपरिणतायां स्वजिह्वायां पद्मदलाकारायां श्रीः कारं ज्वलन्नामुर
 यावदिदं विभाव्य स्थिरकृत्य शतार्द्रतुडिका मालाक्षसूत्रेणात्रिसन्ध्यं जपेद्योगी सुसुप्तः पूर्वविधिना स्वयेत् एवं जप
 भावनात्मको विधिवल्लघ्नानुज्ञो अष्टलोकधर्मनिर्मुक्तः शार्द्रः समयसम्बन्धस्थः कृपावान्कल्याणमित्राधनतत्प
 रोयोगी सप्तलक्षजापेण सर्वसास्त्रकल्पे कलापेषु विज्ञो भवति मेधाविभूरो विशारदः पीरघदनभिभवनीयवादी
 च भवती ज्वलगारविषडाकिन्यादिभिरनुपद्रुतो भवति यद्रक्षयति तदमृतं भवति सिद्धे सति सन्त्रजपेऽस्मिन् एत

तत्राभिमन्त्रिता कथिनियस्येव हस्ते शीयते समृषोपिकविर्भवती तस्य गन्धमात्रेण पत्रगाडयः सन्निहिता न भवन्ति
एभिद्रूपद्रवैरुपद्रवा नामन्येषामपि सर्वोपका समर्थो भवति किं न्वहुर्नोक्ते न मयापि जडधिया शास्त्रे अरुत क्लेशेन वि
क्षिप्तचेतसा अस्य मन्त्रस्य रक्षदयजोपेण इदं प्रज्ञालोकसाधनं कृतं ये पुनः स्थिरतमा अनन्येकगुणे युक्ता भवन्ति तेषां
सुखांसिद्धिः स्यादिति ॥ इति साधनसमुच्चये प्रज्ञालोकसाधनविधि एक सप्ततितम पत्र ॥ ७१ ॥

सत्त्वानवशीकृत्य चतुष्टयं सत्त्वे वता एण यव रूपविधि रूच्यते ॥ ततः पूतक्रमेण निष्पन्ना भगवती परं एक बीजचिह्नं
पीरणा मतो रक्तवर्णां विभाव्य संस्पृश्य स्मृतिं कुर्यात् अक्षोभ्य वज्रेत्यादि गाथाभिः त्रितत्त्वनिर्ग्यातां धोमुखकण्ठ
त्रयोपीरुक्ताः काजे पद्मभाण्डे दश समया नृषोढ शशोरककाण्डि चतुस्त्रिंशव्यञ्जने र्धि स्थिता नृहृद्वा अर्धो
यां पीरणा तवायानिमण्डलाभ्यां ज्वालनतापनं कृत्वा समयन्यस्त बीजास्मि चोदित तथागत समृद्धानि नियतं

नर्भाष्यअथस्वराजतचन्द्रमण्डलोपरिहंकारजचन्द्रस्थतदधिस्थितसितपञ्चसुचिकवज्रस्फुरितरश्मिजाले
 वज्रधामपिचन्द्रवज्रस्यचप्रवेशात्उत्पाकताविचिंकितसादिदोषापगतेतदुपरिउंकारंध्यात्वातकिरीणो
 लध्याणानमृतरूपापन्नानालोकधातुस्थामृतमपितत्रप्रवेशप्रणवस्यचप्रवेशात्यथावन्निधयन्नममृ
 तं दृष्ट्वावारत्रयत्रितैरधिष्टायविधिवदमृतास्वादं कृत्वायावदिष्टं विभाव्यस्वनामाधरपीरणातसाध्यं पुणेवर्ति
 नं दृष्ट्वा तत्तमंत्रमालानिर्गता रश्मिभिः तमानियतश्चान्तभाव्यतस्यचिन्तमकारपरिणातरक्तचन्दनमण्डलाकारंध्या
 त्वा तत्तमंत्रमालानिर्गतां देवीः रक्तवर्णां वामकोणारक्तोत्पलनिलाकानिभ्रुवज्राङ्गुशधरं साध्यं पुणेवर्तिनी दृष्ट्वा उं
 आः श्रीः अमुकस्यचिन्तमाकर्षयहंजः इति नामाज्ञापयति योगी ततः सा देवी विधिवत्प्रविश्य पाशेन समन्वय्या
 कूशेन चोदयन्ती यथावदानीयस्वचिन्तप्रवेशयत् ॥ देवी तु मन्त्रमालानिर्गता द्रष्टव्या ततस्तं मुक्तशिखं वि

॥ कुरु लं लु कामेद्यया एकानेपरवश्यं भूतं कृतकरपुटञ्जलीकं साधकं त्रिमुखिकं करोमीति ॥ इति साधन
समुच्चये वज्रवाणी साद्रक्षो सप्त तितमपटलः ॥ ७२ ॥ दीगम्बरा मुक्तकेशी वज्रवाणी नोदेशे कर्तिकपालधारिणी
नृत्यनोचिन्त्या वश्यं भवतीति वज्रवाण्यवश्यविधिः ॥ नमो भवत्ये आर्य्य वज्रवाणी अथातो भगवतीनां
गुहेश्वरीनां शभवतीनामहाधीयानां महानां महगुह्यं महामाया मेहेश्वरीं त्रैलोक्यं संहर्त्येष्टा त्रैलोक्यं सृजते पुनः गु
ह्यकानामियं माता महा मायेति विश्रुता त्रैलोक्यत्रासनी म्बिद्यां प्रपदं यं मेहेश्वरीं यया विज्ञातमात्रया विद्ययां सा
धकेश्वरः स देवगन्धर्वगणानसयशासुरमानुषान् विद्याधरपिशाचाश्चरक्षसोऽपि किन्नराश्च वसमानयति भूता
निजलज्जस्थलजानि च ॥ महाचर्य्यकरी विद्या इन्द्रजालकरी तथा मोहनंस्तम्भनं चैव विद्वेष्टो चाटनदिकं यस्या
कर्षणं त्रंभञ्जने कविधकुभृहलं पाठता कुरुते विद्यावाचा मिधि च्छसाधकेः न त्रपन्ने व्रतनस्यानोपवासो विधिः

यते॥ अक्रुशतोभवत्सिद्धिर्देविसत्यं वदामि हंसं च न वमहमाये सर्वत्रैलोक्यसाधके प्रवक्ष्यामि महायोगी दिव्ये रक्षप
 क्तिभिः॥ ॐ नमो भगवती वज्रवाराही आर्या पराजिते त्रैलोक्यमात्रे महाविघ्नसर्वभूतभयापहे महावज्रे वज्रासने म
 जिते अपराजिते वज्रं पकरीने त्रभामणि विषशोषणि रोषनि क्रोधनि कलालि संत्रासनि मारणि सुप्रभेदणि पा
 त्रयज्जम्भनि स्तम्भनि मोहनि वज्रवाराहि योगिनी कामेश्वरी खगेत यथा प्रोतं २ हन २ प्राणान किं किं निखिं
 खिनि धुन २ वज्रहस्ते शोषय २ खत्वाङ्गकपालधारिणि महापिसितमान्सासनि मानुषाश्च प्रावृते सान्निध्य
 नलशिरमालाग्रंथितधारणी सुम्भणि सुम्भे हन २ प्राणान् सर्वपापसत्त्वानां सर्वपशूनां मान्सांश्च दधी क्रो
 ढमूर्ते द्रष्टा कलालिनि महामुद्रे श्रीहेरुकं देवस्याग्रे महिषि सहस्रशिरो सहस्रबाह्वेशतशहस्राननेख
 लितं तेजसे ज्वाला मुखि पिङ्गलोचने वज्रशरीरे वज्रासनि मिलि ३ तिमिलि २ हे हे हे हे खखधुर २ मुह २ अङ्गिते

महायोगिनिपठितसिद्धेद्वेधं २ ग्रं हे हे ह ह भी मे ह स ह स वी रे हा हा हो हो हूं हूं त्रैलोक्यनाशनीमतशह्रकोटित-
थागतपरिवारिवारितेहं फट्सिंह रूपेखगज रूपेण त्रैलोक्योदोमहासमुद्रमेखलेग्रस २ हूं हूं फट्सिंहगतेहूं
हूं महापशुमोहनियोगेश्वरित्वाणकिनिलोकानां वदनिमद्यप्रतूपकाणि हूं फट्सिंहतत्रासनीमहाविरोपरमसि-
द्धिर्विश्वेश्वरी फट्सिंह हूं फट्सिंह हूं स्वाहा ॥ इति साधनसमुच्चयज्वालमुखीवज्रबाहोसाधनउपसप्र-
तितमपतलः ॥ ७३ ॥ एषाभगवती महाभायापठितसिद्धाः अस्याः साधनं भवति सोमग्रहेवाग्रहनपश्य-
न् एकविंशतिवाहनप्रवर्त्तयेत्ततः सिद्धो भवति यावदावर्त्तयति तावत्स्त्री सहस्रैरनुगम्यते स कुरु चारितेनाक-
र्षयति सा च पतिकुधचेतसा उच्चातनविदेषणास्तमनश्च कुरुते इच्छावसातू कुसुमसंस्कृतपरिजप्याकाश-
क्षिपेत्ब्रह्मादिनां दर्शयति ॥ इमं ज्ञानाङ्गं स कुरु ज्ञानं गृह्यामेतन्गोरेवाक्षिपेदादर्शयति ॥ मयूलपिद्यकंसकुरु ज्ञानं

आकाशेश्रामयेत्पुनरुसमयति शक्रांसकतप्राचतुर्दिशं क्षिपेत्चतुरङ्गुलं दर्शयति मयूलपिद्यकं विपीरितं श्रामः

येत्प्रत्यानक्तं भवतीति ॥

॥ इति माहा माया ज्वाला मुखी वज्र वारा ह्या प्रयोगं चोसक तित मपटल ॥ ७४ ॥

अधुना महा मायाया इमं शान न्यूच्य ने पूर्व दिग्भागे मण्डलस्य साधकानुग्रहनाम इमं शानं उत्तरे अर्धे तकरं पश्चि
मे क्रोधानां दक्षिणे घोरा न्धकां अग्नेर्यामहा प्रलयने नृत्त्यमहा मेलापकयोगवहुलं वायुव्यसिंहनादमहा फे

त्कां ऐशाने सराजवीत्रं नाम इमं शानं यषु यथा योगं दग्धाङ्गाङ्गदग्धाङ्गरवशिडतखशिडताङ्ग विभीषणाकारभयं
करभूभिन्नोर्द्धिशवाः पटलाकङ्कचूतशिलियोडुम्बखराश्वथनागकेशलपादयाः यथाक्रमेणामीहषमाज्जा

रभलूकव्याघ्राश्वगृध्रभूकरपिशाचमुखामर्द्धिकायक्षाः समयश्च इमं शानाष्टके भृङ्गालगृध्रोलूकवायसश्चवे

ताडश्च मृतादय इति ॥

॥ इति माहा माया ज्वाला मुखी वज्र वारा ह्या इमं शानं ॥

७५ ॥ महाभैरवसाधनं

वक्ष्ये ॥ ॐ नमो महाभैरवाय ॥ अतः परम्प्रवक्ष्यामि परसैन्यम्प्रमाणं आगमीष्यन्ति यत्समीपे दुर्धारास्यैनेकं तदेतत्सा
धयद्देवी षट्शभूजभैरवं महाघोरं परसैन्यप्रमर्दकं ॥ आनन्देन स्थितं वीरं व्योमाकारस्वरूपकं चतुर्मुखधरं
कायं हंकारबीजसम्भवं ॥ मूलमुखं महाकृष्णं दीप्तियं श्यामवर्णं कं तृतीयं रोहितं वर्णं चतुर्थं पीतं सन्निभं महिषमु
खं चतुर्थं दुर्द्धभोगे सुसंस्थितं दंष्ट्रोत्कटं महाभीमं भयं स्यापि भयंकारं मुक्तकेशं त्रिनेत्रं प्रलयानलसमप्रभं
चतुश्चरणसंयुक्तं महिषासनराजितं भैरवीं मूलभुजाभ्यां अगलि कृतं स्वयंप्रियां कर्तिकं मुद्गरं चैव चामरं यमद
ण्डकं ॥ वज्रम्विनायकमुण्डगजचर्मधारं पारकपूर्णकपालं च त्रिशूलं कृपानायूधं खड्गं मुनस्तथा घण्टं महि
ष्यमुण्डं चर्मरम्बोदं मारकं व्याघ्रचर्मविभूषितं ॥ नागेशेन कुलिकेन कठिवेष्टितं भैरवं मुण्डमालामाहाघोरश
ताडमुण्डमालीनं मेखलानननागाख्यं ग्नीवायां वासुकीनाथाकण्डलौ डौ च पद्माख्यो पद्मघोशं खड्गलीकौक

॥ इणौ शेषकर्कोटौ नागजैर्विभूषितं ब्रह्मादि सुरगणौ स्सर्वैर्वन्दितं पूजितं सदा योगिनीभिस्सदा तस्य पूजितं वन्दित
मुदा ॥ पूर्वदलचन्देश्वरी चक्रारविबीजसम्भवान्कर्तिकपालहस्ताश्च मुन्दमालाबलम्विनी गौरवर्णा स्मर्ता ज्ञा
द्रष्टोत्कटभयानका दक्षिणे च चिकान्देवी कृष्णा कं बीजसन्निभवां ॥ कर्तिकपालहस्ता च द्रष्टोत्कटभयानकान्
भैरवी काली कां पादपलङ्कारविजसम्भवां भुललाङ्गलहस्ता च द्रष्टोत्कटभयानकान् ॥ उत्तरे कुलीकेश्वरी रंकारवी
जसम्भवां कर्तिकपालहस्ता च द्रष्टोत्कटभयानका चतुर्दारे स्थिता न्देवी नानारत्नविभूषिता प्रत्यालिङ्गपदस्था
श्च मुक्तकेशादिगन्धर्वचोरी पूर्वे पुनर्देवी कृष्णवर्णाश्च बीजजं बीलहस्ता महाघोरा परसेन्यहरं परं ॥ रज्जनी दक्षिणे
देवी श्यामवर्णा महोज्ज्वला ॥ धूपकटघुहस्ता च जुंकारबीजसम्भवा मन्दिनी पश्चिमे देवी मंकारबीजसम्भवा ॥ रक्तव
र्णा महाघोरा यत्र घण्टायाः उत्तरे नन्दिनी देवी नंकारबीजसम्भवा पीतवर्णा महर्ता ज्ञा परमाणा तत्परं आलिङ्ग

तभैरेवेन उमादेवीसुरप्रियां न इत्थं ध्यानं कृत्वा नापि परसैन्यं पश्यते न रक्षसां सने स्थित्वा व्याघ्रचर्मनिवाप्रिये ॥ परसैना
प्रणाशाय रक्षमेकं जपित्किल ॥ कोपेण त्रापयेत्तत्तन्त्री परसैना गते ध्रुवं तामाक्षोरेण सार्द्धं हि नृमुण्डमालया ज
पेत्तुद्राक्षारि वृषीजाभ्यां न एस्थि मालया तथा तेजपा नुभावेन परसैन्यं पश्यते धापतितं नृमुण्डं साधकेन मुगोपि
त ॥ आदाय तस्य गोर्धेन गुडिकाडिप्रमर्दयन् भैरवस्य परस्थाप्य रक्षमन्त्रं प्रपूजयेत् ॥ प्रपूजे नैव्यर्घ्यं केर्गन्धैः धूपैः नृमा
न्संकेः पुनः ध्यानं पानयन् वलिभिश्च तद्भैरवं प्रपूजयत् दशांशेन होमेन तप्यन् नैर्मार्ज्जनेन च दिने पूजयेद्देविनि सायां च
समाहितः ध्यानं कृत्वा तथा न्यासं स्तोत्रं विशेषतः पूजयत् भैरवं देवी भौवी च पुनः पुनः नृमुण्डं भक्तपूर्णं च कण
कपत्रेण गोपितं वज्रगर्भं तथा नीलवस्त्रेण वेष्टितं वलिपूजयन् पूर्वविधिना वलिमन्त्रेण वैप्रिये सैना पुत्रप्रक्षिप्र
व्यंतद्वलिं सुरपूजिते ॥ तद्वलिं क्षिप्रमात्रेण परसैन्यं पश्यते ॥ वलिमन्त्रं प्रवक्ष्यामि शृणु देवि समप्रिये ॥ ओं देव्या

धिपदं दत्वा हः कांततः परं कं ह क ह पदं चैव मालिनी रूपसाधयः पदं महाकारस्याज्ञा प्रहितो सिपदं पुनः मारुषमा
रुयोपदं सर्वदुष्टप्रदुष्टकां गृह्णयं मारुचखखखाहिदयंदयं शिघ्रं दहपच एकं कुरु मं पददयं हं फट् पदं
वलिं गृह्णति वलिमन्त्रं पूजयद् वलिमन्त्रेण अत्र तर्प्यं तां मन्त्रिणे तद्वलिं परं सेनाग्रे क्षिप्ते न हि वानेन
महापीडा भविष्यति महोत्पातं तथैव हि भैरवस्य मूलमन्त्रं प्रवक्ष्यामि भृगुप्रिये आदौ वर्णस्वरश्चैव महाकारप
वनतः क्रीं क्रीं मूं पदं चैव परं सेन्यपदं तथा ॥ मारुपदं दो चैव हं फट् स्याति मूलकं ॥ गदभोष्टु कं केशी च का कं क
शमु मिश्रितैः तैश्च मुत्रैर्प्रसिध्यते देवि मारुण कर्मणि तदिदं हि महाशस्त्रं पञ्चसेनेभ्यः दारपयेत् सेनाधीर
तमात्रेण परं सेन्यविवर्तते ॥ रक्त्तचर्मधनुर्घाणनानाऽयुधन्ममप्रिये भैरवस्य पुरस्थापेरक्षमन्त्रं स्पृशयेत्
तद्भैरवसाधनं हि पूर्वयुद्धेन भाषितं तुभ्यं महस्प्रवक्ष्यामि यथोक्तं गुरुणा तथा ॥ भुचो भूमी भुभो मे गोमयनो

पलेपिते वितानविततेरम्यनीलवस्त्रप्रलम्बिते समन्तलिप्ते गन्धेन चन्दनेन विशिषत ॥ मण्डलं वर्णय
पूर्वपश्चादेवतादिकं शान्तिकं भुक्तवर्णं हि पितवर्णं नुपुष्टिके वस्त्राकर्षणायोक्तं कृष्णवर्णं तु मारणं ॥
शान्तिकं मैत्रचित्तनुहर्षचित्तनुपुष्टिकं रागचित्तनुवश्यं श्यात्कोपचित्तनुमारणं प्रत्युषं शान्तिकं क
र्मपुष्टिकं तु तथैवाहिवश्याभिचारयोः कर्ममध्याने चाङ्गरात्रिके पूर्वा ननं शान्तिके तु पुष्टिके उत्तराननं वश्या
कर्षणयोः पादपमाणे दक्षिणाननं ॥ कृतयुगे जपेदेकं त्रेतायां द्विगुणं जपेत् ॥ द्वापरे त्रिगुणं प्रोक्तं कलियुगे चतुर्गुणं
शान्तिके तर्जमि प्रोक्तं पुष्टिके मध्यमेव च अनामा वश्यमित्युक्तं पर्यन्तं मारणं मर्तं ॥ जपाद्दशांशेन होमं तद्दशांशेन
तर्पणं माज्जनं तद्दशांशेन तद्दशांशेन भोजनं ॥ कोमारां पूजयेद्देवि भोजनं सुप्रदाययेत् ॥ वस्त्रम्यादक्षिणाञ्चैव वा
नपानं विशेषतः ॥ विशाधरागजतुलंगमपृष्टरूपाः श्रीं तापहिजनयानि गूढकण्ठाविश्रावलेज्जयति मञ्जविश

वीर्यानिष्ठाकृष्टमानसुखसुखानिभोक्ताः कामाद्रतिंगिरिं सुतांगिरि सातथैव नारायणद्वयं खण्डलकाञ्च
 साचीवाचस्पतेरमलगी सुवाणी च भुक्तां मन्त्रैर्विजिभ्यधारी धरति पिलक्ष्मीं ॥ नानानिधानधनकुण्डले हेमरौप्या नव
 स्वादिकद्रवीणा जातनिवर्द्धचिन्त्रां वितञ्च सर्वमखिलं परिभुष्य भुङ्क्ते मन्त्रास्वितस्य ते देवपीरभावयेयं राज्यं नृपास्त
 लं चक्रवर्तिकञ्च वृक्षा नोयं नक्षत्रदसमुद्रगतं विक्रय्य मन्त्रां वितः पिवति स्वादति मन्त्रपूतः मन्त्रविना न हि जना
 खलू भोगसिद्धिः ॥ इति साधनसमुच्चये महाकाल कल्पे भगवतोक्तमहाभैरवसाधनं चोत्पत्ति
 तपमटलः ॥ ७६ ॥ ॐ नमो वज्रवाहणे ॥ ॐ श्री ध्याय सर्व दुष्टान् हं फट् स्वाहा वलिं दत्वा ध्यानं कुर्यात्
 नोभि मध्यां भवं त्रिकोणमग्निमण्डलं तन्मध्ये चतुर्दलं पद्मं रक्तवर्णं तदुपरि क्रिकां कल्प्या निवर्द्धे दिप्यमाणं
 तत्परिणतमात्मानं वज्रवाहणं रक्तवर्णं चतुर्दशपञ्चासृतभूतपद्मभाञ्जनं ध्यात्वा प्रेतासनस्थां आलीढ

पदानां नानां दुर्द्वैकेशां कपालमुकुटां पञ्चमुद्रायेयं चतुर्भूजादक्षिणो वज्रां कशधरा वामे खत्वाङ्ग कपालतर्जनीपा
शधरां एकमुखान्त्रिनेत्रां भृकुटी कलालवदनां वज्रघोषी मुभीषणां मृदुहृदयं ललात्रिङ्गाभावयेत् ॥ ॐ वज्रवाण
हि आवेशयेत्सर्वदुष्टाङ्गीः स्वाहा ॥ उपहृदयं ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रीं हृदयं लक्ष्मणपतसमाहितो भूत्वा सिध्यति नात्र संशयः ॥
॥ इति साधनसमुच्चये वज्रवाणहि साधनपञ्चसप्ततितमपटलः ॥ ७७ ॥ ॐ अः ह्रीं ह्रीं ह्रीं अनेन मन्त्रे
ण महामान्संचूर्णां कृत्वा धूपं दद्यात्पटात्ततः सिध्यति दिने कविं सत्पाया वन्नान्यथा ॥ ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं
फैफै फत्कारं दद्यान्नि सायां वलिं सर्वमालप्रसमनार्थं निशा वलिः पञ्चोपचोरेण दातव्यः ॥ यस्य कस्यचिन्न
कथं नियं वज्रयोगीन्योऽक्षितिष्ठंति तत्रात्र संशयः ॥ श्रीवज्रवाणहि कल्पः सर्वार्थसर्वार्थसाधकः ॥
इति साधनसमुच्चये वज्रवाणहि साधनषट्सप्ततितमपटलः ॥ ७८ ॥ यंकारपीशातं रक्तपद्मं तस्याप

रिणांतवायुमण्डलं कृष्णं चन्द्राकारं ध्वजाङ्गोपरिणातं रक्तं त्रिकोणं मणिमण्डलं ज्वालाङ्गं वंभव अपम
ण्डलं श्वेतं वर्तुलं घण्टाकारं पृथ्वीवीमण्डलं चतुरस्रं ह्रीतं मुंकारसंभवं सुमेरुं चतुरस्रं चतुरादा
रं अष्टभुजोपशोभितं तन्मध्यपंकारपीरणातं पद्मं तस्योपरि हंकारसंभवं विश्ववज्रं तद्वर्तके आलिका
लियोगंतन्मध्यके वंकारपीरणातं वज्रं ॥ एतत्परिणाता वज्रवाणशीरक्तां त्रिनेत्रां मुक्तकेशां नानां खण्डमण्ड
तमेखलां शतार्धसाद्रनसिलमालाप्रलम्बितां ॥ वामभुजे कपालद्रुमाद्यसृग्धां ॥ दक्षीणे तज्जाय
न्ती दिशः सर्वाद्रुष्टतर्जनवज्रिकांकल्पवक्रिसहस्रेणां स्ववन्ति रुधिरप्रियां दुर्द्धपादस्थितां भावयेत् ॥ पद्मस्य
पूर्वादिपत्रे डाकिणिनु तथागमां खण्डो हनु रूपिनी ॥ विदिगपत्रे तथाभावाः कण्टाश्चत्वारः शोभनाः मन्त्र
वात्रः ॥ ॐ सर्ववृद्धाकिनीये वज्रवर्णि ये हूं हूं फूं स्वाहा ॥ श्री ओं ज्ञानवज्रपीठावनिर्गतदुर्द्धपादवज्रवाणशी

साधनं॥

॥ इति साधनसमुच्चये दुर्द्धपादवज्रवाहसि साधनसप्तसप्ततितमपटलः॥

७८

॥ प्रथमं तावद्योगी

श्मशानाद्यौ दौ मनोरमस्थाने स्वहृदी न्ये उं कारकिरणौ गुह्यवो धिसत्वानानीय पुरतोऽवलम्ब्य पूजापापदेशना
दिकं कृत्वा स्वसमन्त्रैर्धातुकं विचिन्त्य हं वज्रीकृतभूमौ श्मशानाष्टकमध्यधर्मी दयान्तर्गतपद्मवार्दके चन्द्रस्थ
रवि सोमसंपुटस्थ वंकारवज्रं तद्विजसमुद्भवां भगवतीं वज्रवाहसि प्रलयानलसन्निभां एकवक्त्रां दिभुजां दक्षिणे
तर्जयनीं दिशं सर्वां दुष्टतर्जयनीं वज्रिकां वामे कपालखट्वाङ्गधाराभैरवकालरात्र्याक्रान्तप्रत्यालिङ्गितां नन्दवा
दिग्वासां मुक्तकेशां खण्डमण्डितमेखलाङ्गुष्ठाकलालवदनां त्रिनेत्रां विकृताननां विश्ववज्रधरां मूर्ध्नि वज्रकपाल
शोभितां मुण्डस्वगदामेदहाभयशोभां सर्वालङ्कारलभूषिताङ्गीं सर्वबुद्धाभीषेकज्ञां वैरोचनकलोद्भवां सर्वसिद्धिप्र
दायिकायिकां स्फुरत्संसारविग्रहां पूजास्तुत्यमृतास्वादं कृत्वा योगी समाहितः सादरं भावयेन्नित्यं लघुबुद्धत्वं

माप्यते भावनां कृत्वान्यासं कुर्याद्वलिं च दद्याद् योगीवित् ॥ ॐ वज्रवा एहीना भो ॥ हं यो यामिनी हृदि कीं मौ मो
हनिर्वक्त्रं शैलं चालिनिशिलसि हूं सच्चासनी सिखायां फट् फट् चण्डिका सर्वाङ्गेषु ॥ नाभौ हृदि तथा वक्त्रे
शिरः शिखास्तु मेव च कृत्वान्य खलू मध्यमूची अङ्गु शवज्जो हट् संप्रपी प्रा संस्थापेतां मध्यललाटं देशो आव
र्त्तेन च विभ्रामयेत् ॥ आक्रान्ता पादोर्द्ध्वदृष्टिस्तु मूर्ध्ना फेकारनादतः ॥ दशदिग्लोकधातुस्था विरयागिन्या
कर्षयेत् ॥ ॐ योगभुद्रा मघधर्मा योगभुद्रो हं ॐ अलक्षि हो जः हूं वं हो वज्रं ताकिन्यः समयस्त्वं हस्य हो
वज्राञ्जन्या दुर्द्धविकचावलिनं दद्यान्निशार्द्रके ॥ ॐ खखखा हिं २ सर्वयक्षणाक्षसभूतप्रेतपिशाचोन्मादापस्मा
रजाकिन्या दद्यद्मं वलिं गृह्णतु समये रक्षतु मम मिद्रिं प्रयद्यतु यथैवं यथैष्टं भूजं थपी वथ माति क्रमथ म
म सर्वाकारसत्पुण्यविभुद्रय सहायका भवन्तु हूं फट् स्वाहा ॥ वलिमन्त्रः ॥ ॐ वज्रं वैलोचनीयस्वाहा ॥

हृदयमंत्रदशाक्षरं ॥ ॐ सर्वबुद्धशक्तिनीये वज्रवर्णये हूं फट् फट् स्वाहा ॥ उपहृदयमेकविंशतिअक्षरं ॥ ॐ सर्व
वज्रकामिनिं सर्वभक्षं शोधय गृह्यं वज्रीनिहं स्वाहा ॥ सर्वभक्षशोधनमन्त्रं ॥ अथवा उपदेशः स्वचिन्तस्थिीकर्तुं क
मः स्वनाभिकमलोपीरसोमपुटानस्थ सर्वपभूक्ष्मां वंकारविनिर्गतमनालतत्याकालरश्मिध्यायात् ॥ त्रेधा तु
कंप्रभास्वरं महासुखाकारं पश्यदिति ॥ इति साधनसमुच्चये संक्षिप्तवज्रवाणी साधनमष्टसप्ततित
मपटलः ॥ ८० ॥ नमो वज्रवाणी ॥ नमो निभंजगत्सत्त्वासम्बोधिञ्च तथामनःस्थापयामि जगद्धोधौ वज्र
वाणीकात्मकः ॥ मनो नुकूलेशमज्ञानादीस्वहृदचन्द्रे ॐ कारकिरणैर्नभसि गुरुबुद्धबोधिसत्त्वानृद्व्यापा
पदेशनादिकं कुर्यात् ॥ ततो निलालम्बभूत्यतां भावयत् ॥ ॐ वज्रीकृतभूम्यादौ शमज्ञानाष्टकमध्यधर्मधातु
मये धर्मोदयानागतात् कपस्वरतके चन्द्रस्थविशोमपुटस्थ वंकारवज्रसंभवां भगवतीं भावयेद् वज्रवाणीं प्रलय

नलसन्निभांदिभुजैकवक्त्रांदिशिरोतर्जयानिदुष्टतर्जनवर्जिकांयामेकपालखट्वाङ्गंविनेत्रांविश्वयज्रध
रांवज्रमालाकपालमूर्ध्नां सुराडस्रग्दामदेहशोभांसर्वालङ्कालशोभितांसर्वबुद्धाभिषेकंवैलोचनकुलोद्भवा
सर्वसिद्धिप्रदायिकांस्फुरत्संहरयिग्रहंपूजास्तुतिअमृतास्वादनंक्रत्वायोगियोगपरयणाःसादरंभावंयेनितं
नघुबुद्धत्वमाप्नुयात्॥ भावनयाखिन्नोमञ्जरेपेत्॥ ॐ वज्रवैलोचनीयेस्वाहा॥ अत्रोपदेशःशोनाभिकमलो
परिशोमसंपूयान्तर्गतमृणालत्वाकारश्मिध्यायात्॥ ततस्त्रैधातुकंप्रभास्वरत्रयोचितंमुखेशानाद्यनुत्प
न्नपश्यदिति॥ ॥ इति साधनसमुच्चयं संधिपत्रवज्रयागहोसाधनमेकोनाशीतितमपटलः॥ ॥
ॐ नमो नैऋत्यायै॥ ॥ ओम् श्री हेरुकर्पादेर्देवी चक्रस्य भावना कथिता संपिण्डे सकलंतत्त्वं हेव ज्ञाद्योगिनी तत्रा
तूनभसिभक्षकं हृद्वागुरुकुलीस्य स्वां प्रभूं पूजयेदन्दयेद्गीमानक्ष्योभ्यप्रतिरूपकं॥ स्ववीजं हृदयं ध्यात्वा पू

जांमेघं प्रकल्पयेत् ॥ अष्टाभिर्माभृभिर्नृत्पं पञ्चासृतयोगतः ॥ गौर्याद्याः पञ्चयोगान्यः पञ्चासृतधरासृताः शवी
चण्डालीडोम्बीरसडमविलिङ्गनैयुता ॥ अर्घदेशयन्नित्यं पुरांपंचैकानुमोदयेत् ॥ त्रिरत्नशरणं याया द्वौ धौ चित्तं वि
भर्ति च प्रथमं ध्यायामैत्रौ तदनुकरणां विभावयेत् ॥ पुनरपि मुदितां ध्यायादुपेक्षां सर्वशेषतः तदनुजिनं मन्त्रं प
ठेत् ॥ ॐ भून्पताज्ञानवज्रस्य भावात्मको ह्रस्वपरं विभावाभून्पं प्रणिधानमनुस्मरेद्योगी रेफेण सुयम्पु रतो वि
भाव्यतस्मि रवौ हं भवविश्ववज्रं ते नैव वज्रेन विभावय च प्राकारं पञ्जलवन्धनञ्च खधातौ चित्तयधीमात्रज्ञा मे
कारूपिणी तस्मिन् विभावयेत् पृथ्वीञ्च तुरासां ह्येति कां पृथ्वीमण्डलमध्यस्थां तां मण्डलम्विभावयेत् ॥ अप्सु ते
जः पुनर्ध्यायादग्नेौ च मरुत्स एडलं मरुत्स एडलमध्यस्थमात्मानं चित्तयेत् ततः मिश्रीभूय भवे च क्रमे च कार
णचात्मना ॥ चतुष्कोणं चतुर्द्वारं अस्तस्तम्भो यशोभितं हा एर्द्धि हा संयुक्तं वज्रमुत्रैरलंकृतः तस्मिन् चक्रे गत प्रा

णान्पंचदशविभावयेत् ॥ योगिनीनां ककुभो देशात् आशनं पंचदशमत आसनोपरि चन्द्रचन्द्रस्योपरि भास्क
 रं अमया मध्यगतं बीजं मूलस्वरादिकं न्यसेत् ॥ आदर्शसमताज्ञानो चन्द्रसूर्यो प्रकिर्तितौ अंकारसंभवाकर्त्ति
 प्रत्यवेक्षणमुच्यते ॥ एवमेकमनुस्थानं निष्पत्तिः शुद्धधर्मता पञ्चज्ञानात्मकं देहं योगिनीनां प्रकिर्तितं च
 द्राक्षाभ्यां कल्पचिह्नवलिभूतं यथा जलं ॥ मिश्रिभूय पुनः पश्चात् त्रैयानैरात्म्ययोगिनी रूढमवर्णा महाद्योऽ
 पञ्चमुद्राविभूषिता ॥ सव्यकर्त्ति महाभीमा अवसव्यपद्मभाजना अवसव्यवज्रखट्वाका व्याघ्रचर्मो वृता क
 टिः ॥ अभाइइउचकथितानि तु नैरात्म्यादीनां उन्नतलृशति च प्रोक्ता निपुष्कस्यादीनां लृएँ ओ बीजानी गौ
 र्यादीनां ॥ औ बीजेन पुनरपि कथितं अधोर्द्धवासिन्यो चिन्तशाश्वतरलेशामिता भामोघसिद्धिभिः ॥ तां सु
 द्रयनैरात्म्यादी प्रज्ञापुटे व्यवस्थितान् चिन्तशाश्वतरलेशामिता युस्तथा गौते विदिक स्थान्युक्तस्यादी

मुद्रयेदनुलोमतः द्वेषमोहपिभुनैस्तु रागवज्रं रागमुद्रां योगिनीनां च तस्मिन् द्वा रस्थानां संदेवतु कायवा पुद्रण
कुर्यादधोर्द्ध्वसमाहितमुद्यते लक्षतेनेति मुद्रांते रा भणोते इन्द्रे वजाय मे गौ रिवा ह्मपा म्वा रि योगिनी को वेल
वज्रं ता कि च मध्य नै रा त्म्य योगिनी ऐशाने पुक्त सिख्या ता पावक सवरी तथा ॥ चण्डाली राक्षसायां वा ये व्यं डो म्बी
नी तथा ॥ पूर्वद्वारे पुनः गौरि दक्षिणे चोली का तथा वेताली पश्चिमे द्वारे उत्तरे घस्मरी तथा अवरे भूचरी ख्याता
उर्द्ध्वे च खे चरी स्मृता ॥ परमानन्दददाः सर्वा यथा नै रा त्म्य योगिनी स्वबीज हृदयं ध्यात्वा रश्मि श्वा रे न तः ॥ आक
ष्यते न सं बुद्धा न् पूजय दष्ट मा त्री भीः ॥ पश्चादनुनाथानां म्बिदधीत भगवत्सु मदात्मसु ॥ भागवत सधृतथा ग
ताभिषेक पदमाददन्तुः ततः पश्चादमृतभूते कुम्भेर्बुद्धे रभिषिच्यते बुद्धे श्चिते शमुकरो भवेत् ॥ प्रथम भावये
त्कृष्णं द्वितीये रक्ताम्बि भावयेत् तृतीये भावयेत् पीता चतुर्थे हरितां तथा पञ्चमे नीलवर्णां षष्ठे भुक्क

देहि कां स्वङ्गभावयेद्योगी पञ्चावर्गा विवर्जितं रूपस्कन्धभवेद्गुणेशिवेदनायां स्मृता संज्ञायां वरियोगिनी सं-
स्कारे वज्रशेषिनी विज्ञानस्कन्धरूपेण स्थितानैरात्म्ययोगिनी मण्डलेशा स्थिता मीमांभे स्यापि भयंकरे पृथी-
पुक्तसीरव्याता अस्त्रातुः शरीरमता तेजश्चण्डारिणी जया वायुर्जं म्विप्रकिर्तिता रूपेणोशिसदाख्याता सद्ये चौरिप्रकि-
र्तिता वेतारिगन्धविषयेरसे च घस्मरी तथा स्पर्शभूचण्डार्याता खेचरी धर्मधातुतः सदाख्यातां विशुद्धा वैमिध्यनि-
तत्वयोगिनः चक्षुर्वो मोहवज्री शरीरो मानस्य कीरव्याता वक्त्रे चण्डगवज्रिका शर्पशं इष्या वज्री चर्मने नैरात्मयोगि-
नी कवमेभि महामुद्रा इन्द्रियाणां विशुद्धये न रत्ना संधृतं मुण्डं कर्त्तिको घेदनी तथा कपालकेशमुण्डेन स्कन्ध-
स्योपरि चासनं गुर्वाचार्यं देवानां नमनाथश्चक्रिका धृता दुर्भाषस्य अवराणायगुरो वज्रधरस्य चण्डालं श-
वरोद्वार्यमन्त्रं प्रश्नं कण्ठिका रूचकः प्राणिबन्धश्चभ्यक्तमुद्राश्चमेखला पञ्चयुद्धस्य मन्त्रेण शरीरं मुद्रितं स

दा॥ मन्त्र ॥ ॐ अआइइउडु ऋॠलृएऐओऔं संस्वाहा॥ मात्राविभुद्रिंकथयामि अक्ष्योभ्यश्चक्रिरूपेणामि
ताभक्राडलात्मकः रलेशः कन्धमालायां हस्तवैरेचनस्मृताः॥ मेखलायां स्थितो मोघपञ्चैते भुद्रकायिकाः॥
दोषपरीहानितो धार्या योगिनीभिः संशोधिताः अध्यात्मरूपं कथयामि स्त्रिरूपेण त्रासनं आलिका लि समाप-
त्ता वाखा द्वन्द्वनिषेवितं॥ पुरश्चो भ मन्त्र॥ अकचटपयशस्याह॥ सर्वभौटिकबलिमन्त्र॥ ॐ अकारे मुखं सर्वध-
र्माणां मायं नृपं दत्वातः ॐ आः हं फ ह्रस्वाह॥ नैरात्म्ययोगिन्याः सम्बन्धं कथयामि महामुद्रास्थितानां भो महा-
सुषकारिका सुभाती कक्षेत्वादग्निरूपेण रूपिता सा तु मातृभिः आदिस्वरस्वभावासाधीतिर्वैद्रेः प्रकल्पिता
व्याप्यतिष्ठति त्रैधातुकमनुता सा पृथग्जनैः नैरात्मकमध्यस्थमना हतमधोमुखं स्वायत्तनिवर्तयोगेन बोधि-
चित्तसैदेव तु तस्मात् कारयेत्तयोनाशोललनासना वधूतय॥ कायवाक्कीर्तनरूपेण अवतीर्णा कर्णमुद्रके

ललनाप्रज्ञास्वभाव्यनरसनोपायसंस्थिता अवधूतिमध्यदेशे तु महासुखाधाररूपिणी अक्षयोभ्यावहललना
रसनारक्तप्रवाहिनी अवधूतिअमितनाथस्याधारभाविनी सदा कर्ममुद्रासुखावत्पात्रयोनाग्रः स्वभावतः सर्वनिका
यवाक्कीर्तनम्वज्ररत्नप्रज्ञानीनं मूत्रकारस्तवज्रस्यवसनं रत्नधारिणी ॥ अभिसंवृद्धरूपेणामितनाथस्य कथ्यते
सं देवोत्पद्यते ज्ञाननुक्तम्बावासोपि वा सहजं परमसौख्यं मित्रोरपि सुखावहं ॥ यथानिशायां हि न कि
कश्चिद्रस्मान्नोरेदिपीतदीपकमन् सा प्रयेति कर्तुं स्तम्भो हन्धकोरेण सुखं तथा स्यात् ज्ञात्वेवं भवसागरं विष
जलं गादीनकाकुलगंभीराहनीलताविद्यति तं सोषेकतिरं महत् कस्माद्वो धियो जना क्षणमपि स्वार्थे क
निष्ठोद्यता पारं यान्ति न मोहया सवसनं भ्यक्ता मतास्वस्य भुत् उत्पति कमभावना प्रथमतः कर्ष्या सु
धीः शाश्वतमुद्रामन्त्रविभुद्धिमात्रकवच सर्वनुवे विस्मरेत् ॥ पश्चादुत्कर्षाच्चितप्रतिमुद्रस्तत्वेकचेता

सुधीरुत्पन्नकमतवंसभिर्वाहिदा-धायात्सस्तासदा ॥ व्याघ्रासीनश्चरद्योविविधफेणिवोभूषितोयक्ष
वामात्रातासम्भोफटेविविधमधुयुतेकङ्कगेहाखेलाम्निर्तेनेदंसाधनेन्द्रपरहितरुचिनागुष्टेप्रज्ञाङ्गसङ्ग
लोकार्थाज्ञाधितंयत्क्षमतजिनसुताज्ञाधितंजयेन्मयदं ॥ इति साधनसमुच्चयअमितप्रभा
नामोसाधनोपायिकाअशीतितमपटलः ॥ ८० ॥ कलेजन्मीनुन्मदीसमयीहेवज्जुदेशकःरूपावानृगुरुभ
क्तश्चभवेजन्मनिवज्जुघण्ठाशात्पाणिर्गम्भीरधर्मपाठक अनरणिर्कहेतुत्वाङ्गीतनोर्नोहरांमनः ॥ अरुणिमनः
चिन्हगवज्जुभलक्षणांरंगेवज्जुक्थंश्यामारगोरक्तोयतामतचतुर्वर्णीरियंयस्मान्निष्यन्नास्यामवर्णाताषद्वथा
गतंरूपोयमोघसम्भवामतअस्याःषट्ःसरूपिण्यास्यामत्वेनोपलक्षिणाःदृष्यामोहसद्भूतामोहवैरोचनोम
तःप्रज्ञापादतःश्वेष्ट्याचित्रवज्जुभलक्षणाचित्रमेवमनोयस्मान्ज्ञानसत्वाक्कथंमित ॥ मनारूपादन्तेनस्याते

नेयं रूपमुद्रिता षड्विंशतिः सदा बोध्ययोगिनी मूर्तिवर्णिता पूर्वयक्षापीहारस्फटी कृत्य नयद्यु मं मया प्रने न मे नो
कोमन्त्रमार्गमुनिश्रयं बुद्धावुद्रतो मात्रान्भ्या प्रा पु व नु क्ष णा द मः ॥ इति साधन समुच्चये नैरात्मा मराडल
योगिनी विभुद्रिः एकाशी तितमपटलः ॥ पूर्वोक्तविधानेन भूयता नन्तां चण्ड मण्डले नील अंकार
बीजवर्तिस्फरणादि पूर्वकं परिणाम्य सव ह् चन्द्रस्था पर्य्य कृत्वा स्थितां नैरात्म्यरूपां एक मुखां दुर्द्ध पिङ्ग के
शां अक्षयोभ्य मुकुटीनीं प्रष्ट्वा कलारलल जिह्वादक्षिणेन कूर्ति धारिणी वामेन कपालखड्ग धारिणी रक्त व
र्तु रत्रिनेत्रां पञ्च मुद्रा विभूषणी तद्योरकरा हृदयेषु ॐ आं हं कारान् रुच चन्द्र मुखे चन्द्रे अंकारं दृष्ट्वा इमं म
न्त्रं जपेत् ॥ ॐ अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ लृ ए ऐ ओ औ अं स्वाहा ॥ इति साधन समुच्चये केवा नैरात्मा
साधनदायशी तितमपटलः ॥ ८२ ॥ प्रथमसर्वसत्वाभ्युद्गरणलक्षणा विभाव्य सदा ह्याभ्यन्तोरभूयता

म्वालेव्यचान्तिक्षचन्द्रमण्डल अकोराकर्त्तितमुष्टिचन्द्रे अकारं चिन्तयेत् ॥ ततो योगिनीचक्रस्फरणासंहरन
दृष्ट्वा तत्सर्वं परिणाम्य शवहचन्द्रमण्डल भगवती नैरात्म्यां कृष्णवर्णां कार्तिकपालखट्वाङ्ग गृहीत वीभुजां मे
कमरां चिन्तयेत् ॥ रक्तवर्तु रत्रिनेत्रां दुर्द्ध पिङ्गल केशां शिरः कराढ हृदये पुं आः हंकारान हचन्द्र कर्त्तितमुष्टिच
न्द्रे अकारं दृष्ट्वा मन्त्रं जपेत् ॥ ॐ अ आ ई उ ऋ ॠ लृ ए ऐ ओ औ अं स्वा हा ॥ जापमन्त्रः ॥ ॥ इति साधन
समुच्चये नैरात्मा साधनत्रया शीतितमपटलः ॥ ८३ ॥ कृतिरियं सहजविलासस्य ॥ ॥ ॐ नमो भगवते
वज्रवाराहे ॥ प्रथमतावन्मन्त्री श्मशानादौ बीजान् प्रदेष्टुं स्थित्वा एवं कारं मध्ये पंकारं परिणामेण विश्वपद्म
वर्तके मध्ये रंकारं परिणामेण सूर्यमण्डले भुक्त्वर्णः भुक्त्वर्णवज्रवाराही भावयेत् ॥ ततः परिणामेण भगवती
विभावयत् भुक्त्वां दुर्द्धकिराणां दुर्द्धपादस्थितां सक्त्वन्नाकान्तां अधपादेन भैरवकालरात्री समाकान्तां दि

भूजां एकाननां मुक्तकेशाननां निगभानां पीनोन्नतपयोधरां कवर्तु रत्रिनेशं भीषणानयनोसत्रूभङ्गभ्रुकुटीनीं इंद्रा
कलालवदनां यामेखदाङ्गकरोटकधरां दक्षिणोवज्रकर्त्तिकर्त्तिकाभतिभीमरूपां विभावयेत् भावनाखिन्नो योगी
ज्ञापमन्त्रं तत्रायमन्त्रराजः ॥ ॐ सर्वबुद्धजाकिनीयवज्रवर्णियवज्रवैरोचनीये हूं हूं हूं फट् स्वाहा ॥ इति हृदयं ॥ ॐ वज्रयो
गीनी श्रीः हूं फट् स्वाहा ॥ उपहृदयं अथ वलिमन्त्रः ॥ ॐ वज्रयोगिनी इदं वली गृह्ण २ हूं हूं हूं समसिद्धिप्रयच्छ हूं फट्
अष्टम्यां चतुर्दश्यां नियतकामवलिन्दत्वाभावय हूं मुहुर्मुहुः भावत्या हं कोरेण विहरेत् भावत्याऽनुग्रहं कर्षयति
साधकस्य च यदि भुद्रासय गृह्ण भक्तो अनुज्ञातो योगी नदी भोतु प्रवाहेन भावयेत् ॥ पञ्चशानिगुलिकां मुखे
प्रक्षिपेधूपं दत्वाश्मशानां गोरेण निक्षेपावहरेत् जपेत् भावयेत् न विकर्त्तेन्द्रिया भवेत् तस्य वदिस्य नश्चितसिद्धि
भवति नान्यथा ॥ अथ होमविधिर्भवत्रिकोणं कण्डकृत्यानामांसं सुरालोच्य वामहस्तेन होमयत् बुद्धापि

वसमात्राति किंपुनः शुद्रमानुषाः रजस्वरा रक्तभुक्तमुक्तीतुभोजमानससंमुक्तमानुषैः केचोः सद्यमाकर्षणाध्वं
स्वकायभङ्गीणाम्वाततस्वकेचोः होमयेदुधः ॥ निम्बकाष्ठानिप्रज्वाले सद्यविषेषांपरंकाकपक्षैकताहोमधुस्तदु
लाग्नौ सुसमाहितैः कटुतेलसमालोचसद्योचातनमारणांजाग्रतः ॥ सुप्रकृतोतिष्ठभुञ्जमानोमेथुनेपिवासदा
कालं जपेत्तच्चमारुतस्यनविद्यते ॥ होतिनरः संस्पृकजम्बुनाङ्गतीक्ष्णतंतस्यमासान्नयादूर्ध्वसद्यंनस्यतेकुलात्
महामान्मेनयः कश्चित् होममयत्सद्यसंयुतं शतमष्टोत्तयावत्त्रिसंध्यंसाधकोत्तमः भुञ्जेत्तमेदि ॥ ॥ षष्ठास
नजगदशमानयत् एज्यंतस्यप्रयद्यतिप्रीत्याशकिन्वानसंशयः ॥ इति साधनसमुच्चये गगनान्तये भुक्त
वज्रवा एहि साधनचत्वारिंशितितमपटलः ॥ ८४ ॥ ॐ नमो वज्रयोगिन्यैः ॐ आ ॥ हं प्रथमनावत्संतीक्ष्णचि
त्कस्मिन्नपि प्रदेशे कस्मिन्प्यासने उपविसे वज्रयोगिनीभावनामाभ्यस्तत्रस्वनाभौ विकसितं भुक्

वर्णपञ्चभावेयेत् तत्रोपरिअतिरक्तवर्णसूर्यमण्डलंभावेयेत् तत्रोपरिसिन्दुरवणाम्मध्यक्षींकारस्थिताधर्मो
दयाभावेयेत् तत्राप्युपरिकावज्रयोगिनीनत्रस्थितंक्षींकारपरिणतापीतवर्णास्वयेमेस्वकर्त्तितस्वमतत्रौप
स्तकवामहस्तस्थितादक्षिणहस्तकर्त्तिसहितंउर्ध्वविस्तृतवामबाहूअधोर्नमितदक्षिणबाहूवासःशून्याप्र
सारितदक्षिणपादासंकुचितवामपादाभावेयेत् कवन्धान्निःसृभ्यासृग्वस्वमुखेप्रविशतिःअपरेउभ
योपार्श्वयोगिन्योमुखेप्रविशतइतिभावयेत् वामदक्षिणपार्श्वयोःश्यामवर्णवज्रवर्णनीपीतवर्णवज्रवर्ण
चनीवामदक्षिणहस्तकर्त्तिसहितेदक्षिणवामहस्तकपालसहितेप्रसारितवामपादप्रसारितदक्षिणपा
ददेशंकुंरितेतरपादेसुभगोभावयेत् उभयोपार्श्वयोःउभयोर्यागिन्योधर्मध्वअनरीक्षअतिक्षअतिभयाकुलं
श्मशानंभावयेत् इतिभावना ॥ पूजोच्यते ॥ मण्डलंरुत्वाधर्मोदयासूर्यालयलग्नालिखेत् मध्यक्षीकार

महितांततः पूर्वोक्तभावनया महारिकामध्यआरण्य. ॐ सर्वबुद्धाकिनीये इत्यादि मन्त्रेण धर्मोदयामध्य पूजयेत् ॥ पश्चाद
र्घः ॐ सर्वबुद्धाकिनीये हं स्वाहेति मन्त्रेण पश्चाद्वामपार्श्वे ॐ वज्रवर्णये हं स्वाहेति मन्त्रेण पश्चादक्षिणपार्श्वे
ॐ वज्रवैरोचनीये हं स्वाहा इत्यनेन पश्चात्पुनरपि ओदियान् पूर्णगिरिकामाक्षसिंह इत्यनेन न पूजयेत् ॥
पुनरपि धर्मसंभोगनिर्माणा महासुख इत्यनेन ॐ सर्वबुद्धाकिनीये ॐ वज्रवैरोचनीये हं हं हं फट् स्वाहा

॥ इति जपमन्त्रः ॥

॥ इति साधनसमुच्चये वृत्तयोगिनी साधनपञ्चाशितितमपटल ॥ ८५ ॥

[illegible]

हारार्द्रहारकिङ्किनीजालावनदनितम्बाविचित्ररत्नारक्तनूपुरधरां षड्भुद्रोपितां वामेयद्वाङ्गकरोटकधरां अ
तिभीमरूपिनीश्मशानादौभावयेत् भावनाखिन्नासन्त्रीमन्त्रं जपेत् ॥ तत्रायं मूलमन्त्रः ॥ ॐ वज्रङ्गकिनीद्रुमं व
लिगृह्ण २ हृ ख ख य य अः अ अ अः समसिद्धिं प्रयच्छ हं फट् स्वाहा ॥ असृम्यां चतुर्दश्यां च नियमेन पूजादि
कश्मशानादौ पर्वतमिति ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये वज्रयोगिनी साधनषडशीतितमपटलः ॥ ८६ ॥
वज्रयोगिने नमः ॥ हृदि नानावर्णपङ्कार्पणमेषा विश्वपद्मं भावयेत् अत्रोपरि रक्तवर्णो रेफः परिणामेषु
र्ये मण्डले धर्मोदये समधिक रक्तवर्णं भावयेत् धर्मोदयापरि रक्तवर्णं शीं कारादिभिः पूर्वोक्तेः समस्तैः परि
णामेषा वज्रयोगिनीं कनकश्यामां सूर्यासने पद्ममध्यतथा त्रपाश्वे साकुलद्वयं भावयेत् ॥ कर्तिकरोटक
धरां ॥ आलिङ्ग्य पदसंस्थितां ॥ ॐ सर्ववृद्धङ्गकिनी वज्रपुष्पे हं स्वाहा ॥ मध्याग्रतः ॐ बुद्धङ्गकिनी पीतवर्णा

वज्रपुष्पे स्वाहा ॥ दक्षिणे ॐ वज्रचण्डाश्यामावर्णा वज्रपुष्पे स्वाहा ॥ पश्चिमे गौर्वर्णा ॐ वज्रवे ऐचनीय वज्रपुष्पे
स्वाहा ॥ ॐ धर्मकाय वज्रपुष्पे स्वाहा ॥ ॐ सम्भोगकाय वज्रपुष्पे स्वाहा ॥ ॐ निर्मलाकाय वज्रपुष्पे स्वाहा ॥
मध्यः ॥ ॐ महासुखकाय वज्रपुष्पे स्वाहा ॥ ॐ ओडियान वज्रपुष्पे स्वाहा ॥ ॐ पूर्णागिरि वज्रपुष्पं स्वाहा ॥ मध्य
श्रीहृद वज्रपुष्पे स्वाहा ॥ पुनर्मध्य ॥ ॐ नमः सर्वगुरुबुद्धबोधिसत्त्व वज्रपुष्पे स्वाहा ॥ ॐ नमः सर्वबुद्धाकि
नी ॐ नमः श्रीसर्ववज्रवे ऐचनी ॥ हूं हूं हूं फट् फट् फट् स्वाहा ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये वज्रयोगिनी साधन
सप्ताशीतितमपटलः ॥ ७ ॥ ॐ नमो वज्रयोगिन्यै ॥ अभ्यन्तं निर्मलदर्प्यं नतले अष्टम्यां सिन्दूपातयित्वा तत्
त्रधदये मुद्रां लिखित्वा कोशेषु बाह्ये वं विज्रं लिख्य मध्यमं त्रधधर्मोदयपाद्यचतुः ॥ पार्श्वेषु द्यामावर्त्तनं नन्द्या
वर्त्तं लिखित्वा पुष्पादिभिः संपूज्य यथा शक्ति मन्त्रपरिज्ञप्यः सिन्दूरं तदेकत्र भाण्डे स्थापयेत् ॥ एवं घन्मासं याव

कुर्यात् ॥ ततो लङ्गलिया विषना लनलिकामध्यततसिन्दूरप्रक्षिप्य श्मशाने लिखनावलिं पूज्यं च विधाय मन्त्र
 जप्य तयथा कामं एवं प्रत्यहं मासमेकं कुर्यात् ॥ ततसिन्दूरेणान्धावर्ता कृत्तितिलकं विधाय भिक्षार्थं ग्रामं प्रविश्य
 त ॥ यत्र तु तत्तिलकं संक्रांतं दृश्यते तां यत्नेनागधयेदिति ॥ यवंधावर्तेन शिहसवरपादाय मन्त्रं योजिन्या राधन
 विधिः ॥ प्रथमं सेवकारमध्यपंकारजविश्वदलपञ्चवारटके रक्तवंकारपरिणामसूर्यमण्डलोपरिरक्तहंकारप
 रिणाममात्मानं भगवतो यत्र योगिनी मुग्रकिरणान्ननां प्रत्यालिङ्ग्य पदस्थितां दिभुजापि नोन्नपयोधरां ॥ रक्त
 वर्णां महारागस्य भावांचलत्प्रचण्डवर्तु रत्रिनयनां सत्रुभङ्गभृङ्गटिनीं द्रंष्टा कणालवदनां ललजिह्वां दुर्द्रपि
 ङ्गलं केशांशुवाहूढानवयौवनभागां हार्द्रहर्किङ्किनीं सद्यधुधुरारवविविचित्रां रत्नारंङ्गतनूपराणां ॥ पञ्चमु
 दीपेतां ॥ वामेकलंदेवासुरहृदि परिणतं दक्षिणां करे कर्त्तितर्जनिधरां अतिभीमरूपिनीं श्मशानादौ भावयत्

भावनाविन्नोमन्त्रोमन्त्रं जपेत् ॥ तत्रायंमन्त्र ॥ ॐ सर्वबुद्धाकिनीये ॐ वज्रवर्णाय ॐ वज्रवेरोचनीये हूं हूं हूं फट्
स्वाहा ॥ मूलमन्त्र ॥ ॐ वज्रङ्गाकिनीये श्रीं हूं फट् स्वाहा ॥ अष्टम्यां पञ्चम्यां चतुर्दश्यां वलीपञ्चादिके श्रमशानिकर्तव्यं
॥ इति साधनसमुच्चये वज्रयोगिनीसाधनअष्टाशीतितमपटलः ॥ ८८ ॥ विन्दुमध्यगते देवीकूटी
ले चार्द्रचन्द्रिकेतुषारकर्णिकाभासहृद्ग्रसमतेजसे तद्देवांचित्तमालोक्यं प्रभास्वरसमाविलं जायते सर्विका
माचिन्तामणिरिवाहर्नि संअरूपियथाकाश्वंध्यापिलक्षणावर्जितं महासुद्रात्मकं तथाचित्तएतत्प्रकाश्यते ॥
इति वज्रयोगिन्युपदेशः ॥ ॐ श्रीवज्रयोगिनी सर्वभूतप्रेतपिशादिन् साधय २ हन २ ग्रह २ सर्वसिद्धिमा
द्वनानि प्रयच्छ सर्वसापारिपूरय स्वाहा ॥ ॐ श्रीवज्रयोगिनी सर्वसिद्धिं कुरु २ सर्वविघ्नविनायकान् हन २ सम्प
माकसे वोधियममवलिंगुन् २ हूं हूं हूं फट् ३ स्वाहा ॥ महामायाहृदयमन्त्रचतुर्मुखचतुर्भुजा ॐ ह्रीं

यस्य तथा देवी च तस्मादिक्षु चापराः महावज्रधारीस्यैव कृपया भिषगा कृतेः महामायाभिधानस्य साधनं साधुकथ्यतेः
इह भावनाधिष्ठितो मन्त्री चतुर्देवीगीतिचोदनाविवुद्धप्रातःकृतायस्व हृदये सूर्यस्थं हंकारं इमं भिषात्मानं विश्व
ध्यकृतं मुखं शोचादिकः हं फडिस्थानात्मयोगरक्षांत्वा ध्यानालयं पुविश्य हं कोरणा अर्घ्यं परिजप्य सुखासनोपविष्ट
परस्थादनिःश्वरभगवन्तं सपरीवारमालोक्य हृत्तमत्र किरणोद्भवेः पञ्चोपहारमिधैः संपूज्य पापदेहानादिकमिति
कुर्यात् ॥ देशयाम्यहमात्मानः पादअनुमोदे सर्वपुण्यानि सर्वबुद्धबोधिसत्त्वार्थं पृथग्जनानां परिनामयामि सर्व
मात्मनः कुशलमनुत्तराया सम्यक्संबोधौ आवोध्ये स्त्रिनीलानि शरणं गच्छामि बुद्धरत्नसंघरत्नं अहो वह ह मनुत्त
रसंम्यक्संबोधिमधिगच्छेयं सर्वसत्त्वानामर्थाय हिताय यावदतेषां अभ्यननिश्चेति निर्घाण निरुत्तरे च तथा
गतज्ञाने प्रतिपन्नाय तदनुचितमात्रमेव वेदं सर्वसत्त्वैवेतेन तेना कोरणा प्रख्याति ॥ तद्यथा स्वप्न इत्यधिमुच्यते

सर्वाकारान्परिभ्यज्यनिर्मलनभोनिभंनिर्गभासमनन्तप्रकासमात्रं पश्यत् ॥ ॐ शून्यताज्ञानवज्रस्वभावात्मको
हं इति चाधितिष्ठेत् ॥ अनन्तरं परस्तादन्तरं परस्तादन्तरिक्षसूर्यहंकारेण विश्ववज्रं विचिन्त्य तदीतरश्मिस्फुरौ
ध्यवज्रमयीभूमिति र्यग्वज्रप्राकारमुपरिवज्रपञ्चलं मध्यधोरश्मिशानं विभाव्य तन्मध्ये कूटाङ्गालं रत्नपुटं सर्व
लमयं पश्यत् चतुरस्रां चतुरक्षरं चतुस्तोत्राभूषितं हाराद्यैरप्सरैर्भिस्त्वभावमुवेदी चतुष्टयं तत्तमध्वरक्तकमलम
ष्टदलं ध्यात्वा तत्कर्णिकाग्रामनादिनिधनं तामुक्ताफलनिभसंज्ञानी मृतविन्दुध्यायादित्ययमादियोगो
नामप्रथमसमाधीः ॥ इति साधनसमुच्चये आदियोगनामसमाधीरुकोशानव्यपटलः ॥ ८६
मध्यविन्दुतएवचतुरादिगदलेषु संस्कार्य बीजकारपीरुता नृपश्यग्रथाक्रमं ॥ हं स्वाहा हाः यथाक्रमं तेभ्यो
वज्रगणेषु प्रकमलेशान् ॥ ततः कुलनिवसंस्कार्य पुनस्तेष्वेव संहृत्य तत्परिणताश्च तथोयोगिनीः पश्यत्

पूर्वदले वज्रङ्गकिनी नीलवर्णा नीलपीतशीतहरितवदनां वज्रकपालचण्डाख्यद्वारिणी दक्षिणादोरुनङ्गकि
नीपीतवर्णा पीतनिलसीतहरितवदनां रत्नघ्नां त्रिशूलीयानि पीडितजम्बूकपद्मकाध्वराणी पश्चिमदलपद्म
ङ्गकिनी सितवर्णा सीतपीतनीलहरितवदनां विश्वकमलशङ्खकपालचापधरां उज्ज्वलदले विश्वङ्गकिनी हरितव
र्णा हरितपीतसितनीलवदनां अशिङ्गमरुपाङ्गकपालधरां चन्द्रासनप्रभाः सर्वाशेषसमासां प्रभाख्यनाथ
मुक्तापयषुक्ता वज्रगीतिक योन्यां हले सहिविकासिता कमलपवोहिद्रवज्जुं अललललललः महासुहेन आणी
उगाजे एविविशो नपहन्निद्रकमलमहासुहेन अलललललललः महासुहेन आणे हीउगाच अथ गीतिको नभावे
न भगवान् ज्ञानविन्दुरूपतां हित्वा विज्रदयाकोरेण विभवति ॥ ॐ हं रतः ॐ का ऐ द्वे ऐ च नंतकुलं च संस्फार्य
सफलेत् ॥ ॐ कारात्पञ्चत्रिंशान् तत्कुलानि च ॥ तत ॐ कारोद्भवया वुद्रङ्गकिन्या संदेव भवो हं को हं का एडुत्पद्य

ते भस्मनोद्भूतः कृष्णाललिताकर्मन प्रभः कपिलोद्भवतत्केशः कपालमुकुटात्कटः नीलपीतमहाश्वेतह
रितचर्मखः कपालशाखद्वारा चापधारी चतुर्भुजः ॥ पञ्चबुधविभुध्यातुपञ्चमुद्राविभूषितचक्रिकण्डलकण्ठ
वहस्रोहचकमेखलं नखमाम्बाधरोदादशाह्नः ज्वालामालाकुलः क्रोठपरमानन्दमुन्दरार्द्रपर्यङ्कनाथ
स्थानवनाटे सैरयुतः अननकिरीटि रौजिनीधैर्जगदर्थकृतः प्रियतुल्यायुधारताकण्ठाग्लेपिदोर्दया
श्रीबुद्धाकिनीरक्तपीतश्वेतह्रीन्मुखी वज्राभिषेकांशवर्णह्येवजगीयते यथा तथेह्वद्राकिन्याहेह्वकः संप्रपूजे
वज्रोक्तचमत्त्वानां बुद्धकायेन अनात् अद्राधर्माः प्रकृतेतिवागी सम्येव शुक्लता तदनुभागतचभूरिन्द्रिये
कारंरक्तं श्रोतेन्द्रियं हंकारं नीलघ्रातेन्द्रिये चकारं पीतं जिह्वेन्द्रियं आकारं सितं उद्गीघस्थाने रेफं हरितं मन
सिंघेकारं सितं चिन्तयदिति षडिन्द्रियषडक्षरन्यासः कवचं ॐ आ ह इति कायवाक्चित्ताधिष्ठानं यथाक्रमं

शिरकण्ठहृदयपुस्तनान्तरमूर्यस्वेदेवताबीजंततज्ञानंस्वभावंदृष्टाततकिरणाद्भुजैज्ञानमण्डलमाकृष्यहं
कोराविद्यानुत्सार्यअर्घदत्वाजहं वैहोः इत्याकृष्यप्रवेशेयद्वावसिक्तत्वेनसहैकलोलिभूतंसमयमंडलं
स्पत॥ ततोज्ञानबीजरश्मीचोदिततथागतेप्रषिताःपंचयोगिन्यआगत्यपञ्चज्ञानांस्वपूर्णरत्नकरैश्चैवाभावतंयो
गिनीश्रुभिषिञ्चेयुः अभिविरच्यमानानांशिरशिस्वकुलेशउत्पद्येतः भगवतोक्ष्योभ्यः बुद्धाकिन्यादीनांय
थाक्रमंसास्वतोक्षोभ्यरत्नेशवागीशामोघसिद्धयः ततोज्ञानबीजः रश्मिमुखस्फुरिताभिः पञ्चापहारपञ्चकाम
गुणपुजाभिर्भागवंतंभगवतीस्वपूजयेत्॥ ततोभगवन्तंदेवीनांमुखैः स्तूयात्तद्व्योत्कटमहाभीममंत्रस्वदाम
भूषिताभक्षमानंसाहसान्संश्रीहंरूकंनमामिहमितिततोदिग्देव्यः स्फुरणयोगेनबुद्धाकिन्यामनाभवे
युः ततोशिरस्यसशिहृदिनाभोगुह्यदुर्द्धाश्वयथाक्रमं॥ हंॐ हं स्वाभाः हाइत्यताम्विभाव्यः तेरन्योन्यावधि

स्फुरद्भिस्त्रयाः शरीरमभिध्याप्यतयाहीः कारज्जलकमलया अकारजमुक्ताभकर्णिकायाः तद्वत्तहंकारजकलिसंज्ञं
कारजंमणिः प्राप्तेतरतिता नुगयामिभेनेनमन्त्रेणतत्त्वमणिद्वयेण्दिमचादितास्तथागता आगत्यमुषेप्रविशेविलि
यकमरोदरेपतयुः ॥ ततपञ्चज्ञाना मृतंजिह्वाग्रललिते गृह्यमानं चिन्तयदिति ॥ ॥ इति साधनसमुच्चयेन
एतलस्यग्रीनामादितोयः समाधीः नव्यपटलः ॥ ९० ॥ ततो भगवचोदिता बुद्धा किन्यादयः पञ्चस्वकायश्च भ
गवानुकायमेघस्फुरोः सत्त्वानामर्थयथाक्रमः ओदरीनज्ञानं भुवि भुद्रधर्मधानुज्ञानं प्रत्यवेक्षणज्ञानं
कृत्वानुष्ठानं महावज्रधारपदश्चोत्पाद्यस्वकायमेधानमूलकायसहेदिति ॥ ॥ इति साधनसमुच्च
यकर्मणज्ज्ञाना मृतुतियसमाधिः एकनव्यतमपटलः ॥ ९१ ॥ यदि पुनर्योगी चित्तं स्थिरिकर्तुमिदं त
सर्वसमाधीनामाशुनिष्पत्तयतदा समासतः समाधिर्नामिभाव्यनामिकमलकर्णिकायां एव सोमसंपुटप्रा

नेषनिःसन्धिन्ध्यात्वा तन्मध्ये सर्षपसूक्ष्मसितस्वद्यज्ञानं विन्दूरूपं महासुखमयं विरम्विचिन्त्य तद्र
श्मिरेखां मृणालतनुनिभां चन्द्रमध्यननिर्गते संपुटं तिर्यक्त्रिभिर्वैद्यैः संयमास्थितां दृष्ट्वा चन्द्रापरिस्थि
तेषु त्रिषु वैष्णवेषु ग्रथितान् प्रत्यकं षोडशवर्णान् पश्यत् उक्तं हि सन्वरेणैककादिहकारानां उअवर्जि
निवर्शयत् धकारादिहकारान्तमालीढ्यं समालिखित् ॥ मध्यस्थान्त्वा कारलीनस्तव्यशशि मण्डल इति
इहापूतं दिव्यमक्षरपक्तिभिरिति एव नाभिकमरकाणि कारविमोमसंपूतगर्भवीरं भावन् भावनापीर
पाकमधीमुच्यते स्मोदेव द्वितीयसूक्ष्मरश्मिरेखां ज्वलितकज्वालां वदर्थस्थितां पश्यत् तस्याप्रभावेन
वदमृतपुरावितो वीरः ॥ सा च रश्मिरेखा सीती भवेत्ततो विरनियमितचिन्तावर्त्तां पश्यत् यावचेत
सः ॥ स्थैर्यरुनिमित्तिरूपरक्षयत् उपरक्षिते स्थैर्यतस्मारश्मिरेखायाः स्फुटमालोक अनंतं विश्वम

वभासयन्तं विचिन्त्य सर्वं कारुण्यं तस्मात् सर्वसमाधौ श्रुतिप्रादयदितिः ॥ विन्दुयोगः ॥
जपविद्यस्य सिद्धिरिति जप उच्यते तथैव यदेवता चक्रयोगिना भिकर्णमलकर्णिकावस्थितरवि सोमसंप्लुट
गर्भे वीरविचिन्त्य तथैव तद्रश्मिरेखावर्णावलीत्रयं ग्रंथितया वेष्टय संपद्यते संप्लुते मन्त्रं जपेत् ॥ इह तन्त्रे
क्षरमन्त्राः तत्र भगवतो मन्त्रः ॐ हूं वृद्धा कि न्यादीनां यथाक्रमः ॐ ॐ हूं ॐ हूं ॐ स्वाहं ॐ आ हूं ॐ हा हूं क
थं जपेत् संप्लुटगर्भं जपेत् वीजाक्षरं विन्यस्य तद्विषयं विरमुठाप्य ॐ कारमुच्चारयत् वीराद्वस्मिरेखामुद्रासवायुना स
होठाप्य तया वभास्य जगद्ब्रह्म मया कुर्यात् वीजाक्षरमुच्चारयन्तेषु सर्वबुद्धेषु स्वदेवतास्वभावतामधिमुचे
त् अनाहकारमुच्चारयन्ति श्वासवायुना समाकृष्य तद्ब्रह्म मया जगत् वीरे सहोत् एवं पुनः पुनः कुर्यात् तया वत
खेदो न भवतीति दिव्यो देवि श्रमा सर्वमिदं कुशलं मुत्तरीये संम्यक्तं बोधयः भिमत फलसिद्धयवपरिणामस्य

पूर्ववत्पुजां कृत्वा स्वहृद्दीक्षा मण्डलमन्त्रभाष्यतत उल्लायस्व देवतानि वा सात्मानमधिमुच्य सर्वकृत् सर्व
 च भोज्यं पञ्चभिर्दीक्षैः पञ्चाज्ञाना मृतभयं कृत्वा स्वहृदयचंदेवताचक्रमधिमुच्य विचिन्त्य च तज्जिह्वसुतद
 मृतं जुहुयात् स्नानं कुर्यात् देवताभिषेकविधिध्यायात् मध्याह्नसायान् संध्योस्तु मण्डलगृहं प्रविशे
 स्वहृद्दीक्षास्मि एषा मण्डलनिष्प्रायतत एव वीजाच्चतश्रोयोगिनीः क्रमेण संस्थये यथास्थानं निवेश्य
 पूर्ववदभिषेकादिकं सप्तविधमनुस्थापय मण्डलमन्त्रभाष्यतत उल्लाय पूर्ववत्समाहितयोगं कुर्यात् अर्द्ध
 एव संध्यायां त्वयं विषेष्टः स पूज्यार्घ्यं दत्वा ॐ वग्नुरिति ज्ञानमण्डलमनुसृज्य ज्ञानबीजसमण्डलमन्त्रभाष्य
 निराभाससंवेधितमधिमुच्य मुप्यात् एवं दिनान्तरे ख्यपी देवीसंगिति चोदनोऽस्थापितः सर्वपूर्वत कुर्यात् ॥
 एवं प्रत्यहं यावत् सिद्धिनिमित्तानि लभते तत्र मण्डलेष्वहस्यमन्त्रलक्षजापेणा सिध्यति शोषाणा मयुतज्ञापेन

सिध्यति शेषाणामयुतत्रोपेणामालामंत्रश्च तन्त्रान्तरेनेतव्याः स्वहृत्सूर्यहृच्चन्द्रे वा यथायोगं मण्डलीकृत्य
प्रदिपमालावज्वलश्च तस्माभिलिख्य मनसा वाचयन्निवज्रुपेदिति ध्रुवतैवं महामायासाधनं जन्मयार्जितं
कुशलं तेन बुद्धः स्या भवशी विश्वार्थसाधने ॥ इति साधनसमुच्चये महामायासाधनद्वौ नव्यतमपत
नः ॥ ९२ ॥ नमो हेरुकाय ॥ पर्वतादौ ध्यानालयसुरवासनोपविष्टः मैत्री करुणाशयः स्वहृदि विश्वकमल
सूर्यनीलक्रीः कारस्कर इस्मिकं विश्वस्य तद्रस्मि संचोदितं गुरुबुद्धबोधितत्वात् संपूज्य विशालनामनादिकं
कुर्यात् ततः सर्वधर्मान् स्वकापश्च निस्वभावतया वतव्यवलोक्य ॐ भूत्यताज्ञानादिकं पठेत् ततो श्रीकार
निष्पन्नं नीलकलालवज्रहिकाणधिश्रितं वारतं कैध्यात्वा तत्सर्वं पीणं नीलं नरचर्मभृतं कपानमालाक्षौ
भ्यां लंकृतशिरः ज्वलद्भूषणं लंकेशं एतवर्तुलाक्षं अन्त्रसग्रन्थितमण्डमालावलक्षितं न एस्मि एचिता

भार्यादिभुजेकमुखंद्रष्टाकलालवदनंदक्षिणाकोणावज्रधारीणां वामकोणापूर्णाकपालंवामस्कंधाशक्त
चलघण्टिकाएकानरशिरोविश्ववज्रालंकारतपश्चमुचिकवज्रशिषलमधएकभूचिकवज्राकालं यज्ञोपावि
तंचखट्वाङ्गविश्वपद्मेसूर्यवामपादंतस्यैवौदक्षिणाचरणं विन्यस्य तत्पुर्वं नैहृकवीरं भावयेत् ततस्तूदा
कारज्ञानसत्वं दृष्ट्वा तद्दयस्य हः कारस्मीभिर्ज्ञानसत्वं हृकमानीया घादिकंदत्वा आत्मन्यनर्भाव्यहृक
एठमूर्द्धिभूचीकृत्वा शेषाङ्गुलिजालाकालोरास्थापयेत् ततो भावनां विनो जपे मन्त्रं ॐ हृकवज्रसमये शीः स
र्वसत्त्वद्रष्टृसमयमुद्रा प्रभञ्जकं हुं फट् ॥ ततो विसर्जयेत् ॥ इमं ज्ञानं प्रवेकजमुष्टिद्वयवष्टाकनिष्ठाभ्यां भूख
नीकृत्य तर्जनीभ्यां सूचीकृत्वा ललाटे ध्यायेत् मुद्रांश्च निर्यातपीतभूश्मवज्रश्चिस्फुरणैः सर्वाङ्गमभिव्या
प्य कवाङ्कितंध्यात्वा पूर्वाक्तमन्त्रं जपेत् ॥ इमं ज्ञानं प्रविशेत् भेद्यो रक्षा भवति ॥ ॥ इति साधनसमुच्च

यसंक्षपतो हेरुकसाधनत्रयनव्यपटलः ॥ ८३ ॥ आकाशलक्षणं सर्वमाकाशश्चापेलक्षणं मायोपमञ्च
सर्वत्रैधातुकमशेषतः दृश्यते स्पृश्यते चैव यथा मायो हि सर्वतः न चोपलभ्यते चैव सर्वस्य जगतः स्थितिचिन्त्य
र्थमनसाधिमुच्यकानेकवियोगात्स्वशरीरञ्च सकरञ्च नीलादिवस्तुजातभूत्या न्याकलप्यस्वचित्तमनोवि
ज्ञानारब्धमननामकारभूक्ष्मनीरङ्गमप्रतिघ्नं निरूपमवर्णसंस्थानं भ्रान्तिरपि उपकारपत्राभ्यन्तरं निवित्त
येः इत्यालोप्यलक्षस्थिरीकर्णार्थं रवद्योताकारमधिमुच्यतच्च भूत्पताकरुणागर्भसकलापरिपूर्णचन्द्रमण्ड
लाकारविचिन्तयेत् येतस्मिन् चन्द्रमण्डले उपचितपुण्यसंभारक्षणा उपचितज्ञानसंभारक्षणे शि. कां
नीलवर्णान्यस्यत्तत्परिणतञ्च नीलज्वालावज्रमादर्शज्ञानस्वभावं चिन्तयेत् चन्द्रवज्राकारपरिणतं जि
ननीवहमन्यद्भवं श्रीकरुणावनकोर्धं हेरुकाक्षमात्मानं विभावयेत् ॥ अधोमुखस्य सर्वद्वयोपरिविष्वप

नंतस्योपरिसूर्यमण्डलंतन्मध्यसमुपविष्टं. एकास्योर्द्ध्वभुजद्वयशतवचनात्. अर्द्धपर्यङ्कि. शांभस्मोद्धरितर
 कप्रभामालिनं पिङ्गो लोर्द्ध्वकेशं अक्षयोभ्यामलंकृतं कपालमाला मुकुतिरादक्षिणकैरणात् पताकगृहीतनी
 लकलावज्रं वामस्कन्धावसक्तवज्रखट्वाङ्ग. रक्तपीरपूर्णकपालवामकरं सार्द्धिनरमस्तकमालाकृतस्त्रयदाम
 द्रुक्कालालवदनचलद्वर्तुलाकाररक्ताक्षं साविभ्रमभृङ्गटिनपरमार्थतोऽवाच्यं विचारभून्यत्वात्. सम्वृ
 त्पास्वप्नसौदामिनीगन्धर्वनगरद्यायामायोपमंचतुमुद्रामुद्रितं स्वष्टदेवताविग्रहः सर्वसिद्धिप्रदो भवति
 महामुद्रासमयमुद्राधर्ममुद्राकर्ममुद्रातथैव स्वहृदि चन्द्रमण्डलस्योपरिवज्रं विभाव्य पञ्चमुचिकं वर्ण
 संस्थानोपेतं चिन्हं सहितं श्रीं हेरु कमात्मानं विभावयति महामुद्रातथैव स्वहृदि चन्द्रमण्डले वज्र
 विभाव्य वज्राञ्जलिमूर्द्धि विकचाम्बुजातर्जनीद्वयं कुण्डलाङ्गकोणवस्थाप्य अङ्गु. च्छदयपार्श्वे द्वयं नभजनं कु

र्यातसमयमुद्राजिह्वायांचन्द्रमण्डलस्योपरिभुक्कभुभ्रवत्रुविन्यस्यमन्त्रमुच्चारयेत्॥ ॐ मुभगे त्वमहं देवी हि
मिरिति रिणि प्रियधर्ममुद्रास्वहृदि चन्द्रमण्डलस्योपरि अकारे निर्यातविश्ववत्रुविचिन्त्यतलवत्रुबंधं व
द्वांगुष्टद्वयेन तर्जनीयमाद्याद्यभानं कुर्यात्कपालमुद्वेयं भागवतः कर्ममुद्रा॥ ॐ हे हृक वत्रु समय हीः सर्व दु
ष्टमुद्रा प्रभुञ्ज क हं क ह २ स्वा हा हं फ ह इति साधनविधियं भागवतः संधिप्रोहितः कल्याणगर्भेणाति
विस्तारभीक्ष्णं॥ ॥ इति साधनसमुच्चये श्रीहेहृकसाधनचतुरनव्यतमपटलः॥ ८४ ॥ श्रीहेस्
कजगन्नाथोभूत्वासर्वार्थसंपदः कुर्याज्जागृद्रताथायभ्यवमादौ विभावयेत्॥ त्राश्रधर्मोदयान्तस्य कूटा
गोदराश्रयं विश्ववर्णाद्रुसचन्द्रवज्रासनशशिप्रभं स्फटिके कुंगमूलास्य नीले सव्याहणे तले स्वाभप्रज्ञा
स्त्रिषिवज्रासिमणिपद्मिने वज्रसत्वं विव्ये वस्वचित्तत्र्यक्षरिक्तं तद्वक्त्रे नाद्रुसस्त्रिष्टं सर्व ए गानिराद्रुतं

रोचनादिस्वसङ्गीभ्यादुर्दृष्टार्थोपचोदितं प्रलयाग्निमहाज्वालावग्रहोकारं संभवंतदुद्धवं कृपाकोटं महामैरवदा
मकं भ्रमं क्रोद्धं ज्वलन्तं केशं नीलद्रुद्राचिंतितं चक्षुःसंख्यतारं भस्मोद्धूनीतविग्रं स्वाभाङ्गनात्रैश्वर्येणैव द्राष्टु
षट्प्रसाच्चितं कृष्णवज्रासिखद्वारमणिराजकाण्डं नृकाङ्गुशिरोमालशङ्खभरणप्रियंदशिणाघृतलाक्रान्तम्वा
मारुतगणपीडनं रौद्रासनं समास्थाय हेरुकस्वं प्रभावयन्तं समुद्रेन्द्रिद्यसंयोगं कायवाक्चित्तत्रयं हस्तानसत्त्व
मध्योभ्यं मौलीनं रत्नशालीनं परमानन्दसुखादस्फुरत्संहाररूपिनं संचिन्त्य ज्ञानमौंदय्ययोगीयोगं समाप्नुयात्

॥ इति साधनसमुच्चये श्रीहेरुकसाधनपञ्चतयपटलः ॥ ८५ ॥ इमं ज्ञानाष्टकमध्यस्थो नि
सङ्गो हृष्टमानसः प्रज्ञोपायविधानेन चन्द्रसूर्यप्रयोगतः ॥ आलिकालिसमायोगाद्वावयेत्सूर्यमण्डलं त
त्र हंकारसंभूतं मृगशृङ्गसमन्वितं नवषट्मर्दपर्यङ्कं नारचर्मसकासनं भस्मोद्धूनीतगात्रं च दक्षिणं च

त्यताकरवद्वाङ्म्वामंरक्तकण्टकं॥ शतार्द्रमुण्डमालाभिः कृतं हलमनोहरं यद्द्रव्यकालास्यं रक्तनेत्रविलासिनं पिञ्जो
र्द्रकेशमक्षोभ्यमुकुटं कर्णकण्डलं अस्थामरण्यशोभनशिरः पञ्चकपालकंबुद्धत्वदायिंध्यायाजगन्मारीनिवार
णं॥ मंत्रः॥ ॐ हूं फट् स्वाहा॥ इति संक्षिप्तदिभूजहेरुकसाधनं॥ प्रणम्य श्रीगुरुनाथत्रैलोक्याक्षपदे
कंतसाधनविधिः॥ सान्निपादोक्तः प्रविभज्यते॥ दिभूजैकमुखस्वीरनैरात्म्यानिष्टकन्धं चक्राद्याभरणैः पुतं
त्रिनेत्रध्वंघ्रिगजकं॥ इह तत्रे भावनाधीकृत्य योगी प्रभाते शयनादुत्थाय स्वहृदये सूर्यस्थं हं कान्तं द्वातद्विभ
भिहेरुकमवभास्यानीय पुष्पादिपञ्चोपचारेण संपूज्य तस्याग्रतः पापदेशनामुण्यानुमोदनां चिन्तागमन
श्च कृत्वा महाबोधिचित्तमुत्पाद्य सर्वसत्त्वेषु दिव्यमुखोपसंहारमैत्रीसर्वदुःखापहारकारि कुरुणा तत्सुखावेद
निप्रसदकां मुदितां क्लेशोपक्लेशग्रह्यग्राहकाद्यमनसिकारलक्षणा मुपेक्षाश्च भावयेत् ततो धर्मपुङ्गवा

विधिकल्पकलङ्कवार्जतरूपांशरदन्निर्मलमध्याह्नभोनिभांअदयज्ञानैकरूपांभून्यताम्विभाव्य ॐभून्य
ताज्ञानवज्रस्वभावात्मकोहमित्यधितिष्ठेत्॥ततोविबुध्यनबोध्यशेसूर्यमण्डलस्थहंकारन्दष्टातत्परिणतवज्र
वरातकस्थहंकारमेशेतत्किरणविनिर्गतैः श्रीहेरुकसूत्रैः सकलजगदर्थकृत्वातत्रैवप्रवेशतत्परिणतश्री
हेरुकविश्वदलकमलस्थितं सवोपीरसूर्यमण्डलस्थंदिभुजात्रिनेत्रं दक्षिणकोणं वामेवज्राङ्कितकपाल
धारासतान्दवं व्याघ्रचर्मनिवसनं शिरस्यक्ष्योभ्यात्मकनाशिरोघटीतचक्रीधरं कर्णोऽमिताभानरास्थि
कुण्डलीनं कण्ठेरालसं भवात्मकं कंथिकायुतं हस्तैर्वैरोचनात्मकरूपरोचकधरं कल्पाममोघसिद्धात्म
कमेखलायुतं केशयज्ञोपवितकेयूलनूपुरैर्युतं पुण्ड्रपिङ्गकेशं दिभुजेकमुखं कर्तिकपालधारिणानै
रात्म्यालिङ्गितं एवंभूतमात्मात्मानं विभाव्य ॥ ततोऽस्य आत्रे नैरात्मां चक्षुषिवज्रां घ्राणगुप्ते गौरि त्रिहायां वा

४
रि योगिनीं कार्थेन्द्रिये वज्रशक्तिनी मनसि नैरात्म्या सधिमुचेत् ॥ ततश्चासिद्धा त्रीशदल कमलोपरि अधोमुखं
हंकारं एकं ऐशोडशदल कमलोपरि दुर्द्धमुखं मांकारं हृदय अष्टदल कमलोपरि अधोमुखं हंकारं नाभौ चतुःप
ष्टिकमलोपरि दुर्द्धमुखं कारं चिन्तयत् ॥ ततः समयसत्त्वशदशं ज्ञानसत्त्वमानीय जः हं वं हो ॥ इत्यनेन मन्त्रेणाक
ष्य प्रवेश्य वज्रावशीकृत्य श्रीरोदकवत्समासीकुर्यात् ॥ तदनन्तरं स्वहृत्सु वज्रवटकस्थं हंकारं एशि निश्वा
र्य तत्किं रणैः सर्वतथागतस्वभावं हंकारं नानीय पूजां कृत्वा अभिषिञ्च्य नुमां सर्वतथागतामिति प्रार्थयत् ॥
तैः पञ्चामृतपूर्णमणिकलशैरभिषिक्तमात्मानमक्षोभ्य सनाथमंजुदिनं ध्यायात् ॥ तत्सर्वयोगिनी वृन्देन स्व
स्वबोधिचिन्तादिद्रव्यनपूजां कुर्यात् ॥ ततो द्रष्टोत्कटमह्यभीममन्त्रस्रगदामभूषितं भक्षमानं महामांसं
श्रीहंकारं नमामि हमित्येन स्तुत्यात् ॥ ततो नभसि हंकारं परीणतं वज्रं तदधः आंकारं परीणतं पद्मभांजनं त

मध्यं ॐ कारं कितानिगोकूदहनमालमुमुविदादिसमयवस्तुनिवत्रपमसमायोगादग्निज्वालनं तेन द्रव्यानां
तापनं पाकाद्रवीकृत्य सर्वतथागत रूपदर्शकज्ञानसूर्यकिरणं तज्ज्ञानबीजकिरणेभ्यः सर्वतथागतज्ञानामृतं
माकृष्यते वस्तुभीः सहेकीकृत्यः ॐ आ ह इति त्र्यक्षरेणाधिष्ठाय भुक्त्वा हंकारं जवत्रमयी त्रिकं कृत्वा आत्मानं
तेन प्रिनयत् ततो हृदयसूर्यमाण्डनं वज्रवाटकस्थं हंकारं संवेष्ट्य स्थितां ॐ त्रैलोक्याक्षपय हं ३ फट् ३ स्वाहा
इति द्वादशाक्षरमन्त्रप्रदीपमालामिव ज्वलन्ती मनसाभिष्य क्रमाद्वाचयन्निबन्धि भूतं जपेत् स ध्यात्वा साया
हसंध्यायोस्तु ऋति श्री हेरुकमात्मानमारचय्या ततश्च शुरादिविभुद्रिश्चतुश्चक्रभावना पूजास्तु त्सम
तास्वादजपादिकं कुर्यात् त्रैलोक्याक्षपवीर्यं कृत्वा साधनमुक्तं यत्पुन्यमर्जितं तेन जनः सर्वोऽस्तु वज्रधृक्
॥ इति साधनसमुच्चये दिभूजे हेवत्र साधनषट्त्वनवपरल ॥ ॥ ऋति हेरुकं सप्रज्ञविभा

व्यतद्वदे रक्ताष्टदलकमलविचित्रयेत् ॥ तस्य पूर्वदक्षिणपश्चिमोत्तरेष्वयथाक्रमं अकचतथा ज्ञेय नैऋतिवायुव्य
शानदलेषु तपय सममध्यवर्तके पूर्वस्वामध्यं पश्चिमेहा सर्वाणि मानि सूर्यमण्डलस्य निरुक्तवर्णानि एखाञ्च
कुशाकाराश्च मयोरो मकुपेभ्यो निर्गत्य साध्यानां कृष्यसाधकस्य पादयोः पातयित्वा एवैव प्रविशतीति आ प्राय
वर्गगुरुचरान्त्वा शास्तां सकारं शातदाकारं वक्षसि द्वाभ्यां नगरक्षोभस्य सन्त्राजो हं सम्यक्तमनक्षोगुरुभक्तस्वा
धिदेवताभिः ताः निशि पर्यतनविधिर्ज्ञोनिः सङ्कः साधयत्तमन्त्रं हृदि पङ्कजाष्टदलके द्विचतुष्टयञ्जनखरांशुयुतं व
रटकमध्यप्रशावं पूजाक्षरं संपूतं रक्तं तत्पल्लीपर्वतपुरिषोरनर्कसन्त्री भात्मन्त्री ध्यायानप्रणतात्मणि विंशत्यधि
पपेदयुतं ॥ इति विहितपूर्वस्य वागशावरचक्रं शबालय कुर्यात् ॥ आशां प्रसृज्यत्यभ्यसिद्धि वरं च शुभसिध्यर्थं
अतिचित्वा दानि गत्वा संपूर्यतृकं शुभन्तु मामक्या कृत्वा पादतने तत्संस्पृश्य श्वपेडुतानं पूर्वदिशः संकूर्यायुत

मेकसपिचेतनुथोयासहृदयवसमस्तदेऊरामण्डलतदनुनिविशिशयश्चिमंशोपुनर्युतंसत्रपेद्विवर्योगः
एवंकृतवरयोगोहेवजुसमार्जगतिसंपूज्य ॥ ॥ अक्षोभ्योपदेश ॥ ॥ अकवततपयसश्चयेनआलि
कालित्रीतार्थेलोकाआलिकालिजापेरात्रैलोक्यंक्षोभयत्सन्नीलक्षजापेराःकिंपुनरेकमात्रमितिआ
दिकादिउच्यतेतद्यथा ॥ अआइईऋऋउउलृलृअआएऐअरआरओओअलआलहहापपाएववा
ललाइतिश्रीष्टिक्रमेणारिजापःश्वासनिर्गमेणकालिःककाखखागगाघघाङङचचाछछाजजाझझाञ्जा
टटाठठाडडाढढाणणापपाफफाववभभाममातताथथाददाधधाननाससाज्ज्याषषाशशाक्काइतिआ
दौऊंकारंदत्वाक्षोभणेअक्षुष्टवर्णोयोषटपेदेयःएवंपुरःक्षोभमंत्र ॥ ॥ इतिकारचक्रेनिवर्द्धं ॥ ॥
प्रणमेताथेवजुंसर्वधर्मेकसम्यरंसंगृह्यतेयथाम्नायंवाह्यपूजाविधिर्मयातत्रश्रीहेवजुयोगवान्संज्ञीप्रत्युषे

यथा वसंवाकृतसंमार्जनादिकेभूतागेहस्तं दत्वा ॐ रक्ष २ हूं २ फट् स्वाहा इति भूमिमधिस्यायतत्र पञ्चामृत
तमुगन्धादिवित्तिकया तत्तद्भूम्यविमोक्षपूर्वकं पीठोपपीठक्षत्रोपक्षत्रद्यन्दे होयद्यन्दे मेलापकोपमेलापकेपिल
चोपपीलचोपपीलवश्मशानोपश्मशानइत्युच्चार्य यन् चतुरस्रमण्डलमुपलिप्य ॐ वज्रलेखे हं इत्यभिमन्त्र हृदी
जकणाकृष्टं भावंतं समण्डलं सर्वविश्वेश्वरी संक्षप रूपतत्राण्य अर्घपाद्यादिदानपूर्वकं अष्टमातृभिः संपूर्ण
कार्जंतदभिमन्त्रीतपुष्पादिकंतमैदद्यात्तत्रैव क्षाहृदयोपहृदये मन्त्रे भावयेत्स्वमन्त्राभ्यां भावयेत् ॐ गौरी हं
फट् स्वाहा ॥ ॐ चोरी हं ३ फट् स्वाहा ॥ ॐ वेताली हं ३ फट् स्वाहा ॥ ॐ घमरी हं ३ फट् स्वाहा ॥ ॐ पुष्कसि हं ३ फ
ट् स्वाहा ॥ ॐ शवीर हं ३ फट् स्वाहा ॥ ॐ चणाली हं ३ फट् स्वाहा ॥ ॐ डोम्वि हं ३ फट् स्वाहा ॥ इति मंत्रं यथास्था
नगौर्यादीनां ततोवाद्यादि सर्वपूजाभिदिः संपूज्य अक्षरवर्जितपुष्पदानमन्त्रैः ॐ अष्टाननाय हं ३ फट् स्वा

हा ॥ ॐ पिङ्गोर्द्वे के शवर्म्मणे हं ३ फट् स्वाहा ॥ ॐ चतुर्विंशतिने त्राय हं ३ फट् स्वाहा ॥ ॐ षोडशमुत्राय हं ३ फट् स्वाहा ॥ ॐ कृष्णो मुत्रय पुषे हं ३ फट् स्वाहा ॥ ॐ कपालमालानेकधारिणे हं ३ फट् स्वाहा ॥ ॐ अध्यात कूरचिन्ताय हं ३ फट् स्वाहा ॥ ॐ अर्द्धदुदष्टिने हं ३ फट् स्वाहा ॥ इति मन्त्रैश्च संस्तुत्य यथायोगमन्यतस्तुति प्रणिधानादिकञ्च कृत्वा शताक्षरमन्त्रेण हटिकुर्यात् ॥ मंत्र ॐ वज्रसत्त्वसमयमनुपालय वज्रसत्त्वत्वे नोपतिष्ठद्विमेभवमुतोष्यामिभव अनुरक्तिमेभव सर्वसिद्धिमे प्रयच्छ सर्वकर्मसु मे चित्तं श्रेयः कुरु हं हं हं हं भगवन् सर्वतथागतवज्रमामि मुञ्च वज्री भव महासमय समयसत्त्व आः इति ततः कृतो वः सर्वसत्त्वार्थसिद्धिं दत्वा यथानुगागच्छ च बुद्धविषयं पुनरागमनाय च मुरिति विसृज्य तच्च कृत्वा तन्मन्यन्तर्भावात्तेषां पादिकं कुर्यात् नरात्मा पूजा मपि तथैव मण्डलकमुपलिप्यारोप्य च मण्डलचक्रं अक्षरं स्वहत्मा लामन्त्रेण नायि

कांयौअन्यासांप्रणवस्याहविदभिंतस्वबीजमंत्रैः पुष्पादिकं यथा स्थाने दत्वा अक्षरहीत पुष्पादानमंत्रैः स्तुतिं च कु
र्यात् ॥ शेषं पूर्वादिना वाह्य पूजाविधिः स्मृत्यै संग्रहः यन्मपार्जितं पुण्येतेनास्तुलोकोयं सत्पूजाभाजनं सं ॥
इति साधनसमुच्चये पूजाविधिः संग्रहः सप्तमः पटलः ॥ ६० ॥ वज्रडाकं नमस्कृत्य मायात्मकं जिनं आप्राप्य सज्जता
स्तस्य सूच्यत साधनक्रमः । आह्वयमेतीकपायोगात् सम्वोद्धो कृतमानसः दानशीलादियुक्तौषु लोकधर्मैः समा
शयः मंत्रतत्रादिसिद्धिस्तोयाज्ञाचारकमेकचित्तस्थाने सुखोपविष्टः स न हत्सूर्यन्यस्त ह्मतिः तत्र प्रभोद्भवपूजाभि
संपूज्य पुरतो धियं कृत्वा र्धं प्रशान्त्यनभूयताभावयेत्ततः ॐ भूयताज्ञानवज्रस्य भावात्मको ह्यमिति मनसा पठेत्
व्योमिरक्तचतुष्पत्रपद्मस्थे सूर्यमण्डले पञ्चविन्दुनसितांध्यात्वा स्फुरत्संहरकान् चतुर्दिगविन्दुसंभुतानृत्य
त्रः सक्त्रमोत्सुकाः पूर्वाभ्यष्टमहामैत्री क ह्णस्वभावकाः चतस्रोऽपि डाकिन्यश्चोदयन्ती चिन्तयेत् ह्णसहिवि

असिअकमरूपवोहिवज्रंअलललललोःमहामुहेराआराहउन्त्येराविकिराफलिउकमलुमहामुहेराततसंसारड
विम्वःसत्यात्पुद्राणाशयःमायोपमंजातत्वंयथाभूतंखिलोक्यमःमध्यविन्दूवन्नीलंहृत्वीजातकरमयपञ्चज्ञान
त्रिकायात्मपरमानन्दसुन्दरंचतुर्मुखंचतुर्वीहंभस्मोद्भूतमस्यचा मूलशरीरवन्नीलमुरंवीतनुदक्षिणां पृष्ठ
तःसितरक्ताभं वामंमकरतोत्रंलंविनेत्रनचर्मादिमुद्रा पञ्चकभूषितंकिञ्चिज्जज्ञाक्षोभ्यंकपालमुकतोत्क
टंकपालपाणिनंसव्यैवामेखत्वाङ्गचापिनंरश्मिकोदिस्फुरचिचुर्द्रेःकृतज्जिदितस्याभयावुद्राकिन्पासंश्लि
ष्टम्वारतोत्सेवोन्त्यतंहेरुकंध्यायाचतुर्देवीक्षिताननंडाकिनीनाचतुर्दीपुचिन्हादिकमुच्यतातत्रपूर्वदलेवज्र
डाकिनीनोत्सर्गाणिकानीलपीतसितारक्तहरिताम्यचतुष्टयापृथक्आदर्शनाभुद्रवज्रकपालकंसव्यदधतिवामे
तुघराण्यत्वाङ्गधारिकादक्षिणोसमताज्ञानतोयध्यात्वाभिरूपिकाश्रीरत्नडाकिनीरत्नद्वजावभूलहस्तिकावामे

नीपीडितग्रीवजस्यूकसत्पडाकिका। पीतनीलसितारक्तः हारताभचतुर्मुखः पश्चिमेतुदले पद्मजकिनीयवराहणा।
स्यान्नेजः प्रत्येवेशादिस्य भावानवयौवनासिताहणा द्रुतमुवर्णनीलहीतानि भावनां विश्वपद्मसंशयकपालध
नुरन्यतः उत्तरेतुहीतपीतभुक्करासिताननाकृत्यानुष्टानवाध्यादिविभुद्राविश्वजकिनीखड्गडमहकंसव्यवामे
पाशंकपालकंसविनेत्राश्वतुर्वर्णाः सर्वादेव्यश्वतुर्भजाः ॥ शृङ्गालादिरसासङ्गलक्षणाव्यञ्जनोज्ज्वलाणेद्रा
सस्यानृत्यभ्योनाथाभामुद्रिकादिभिः ॥ कर्प्यातुषडङ्गविन्यासनाथस्यावाहनादिकं अभिवेकं जिनैः पूजांस्तुभ्य
नुरागणादिकं ललाटकण्ठयोश्चक्षुः श्रोत्रघ्राणोहृदिन्यस्यत ॥ ३० ॥ आञ्जलिचिरश्रुत्यवरं फाहर्जं च हं कतिः वज्र
घतासमायोगैरानीयतानमराड अर्घदानादिपूर्वञ्च प्रविज्ञैर्कीर्यास्वयं सार्द्रसमये च केशाविशिष्टफलसि
द्धये। सप्रवेशान्नाम्नादिरजतीभावसिद्धवत्संघोद्यदि गतान्नाथान् हृदयस्थहृदश्चिषा ॥ तत्प्रभभोद्रववि

आभिभूतकुम्भामृतासुभिः॥ अभिषेकात्प्रभोमौलावक्ष्योभ्योदिव्ययोषितापुनःशाश्वतरत्नेशामिताभामो
घमिद्वयः॥ समाच्युत्सृष्टदेवीभिः सतप्रव्यग्रपाणिभिः पूजयेत्। योऽग्निनीयुक्तमात्मानं हेरुकं सत्याद्रष्टोत्कट
महाभोममन्त्रस्य दामभूषितं भक्षमानमहामान्संश्रीहेरुकं नमाम्यहमिति स्तुतिः॥ शिरोत्रभिगुह्यस्य दूरपू
र्णमादिकेकमान्॥ ॐ हूं स्वा आः हा वीजं ध्यात्वा पञ्चकुलात्मिकां श्रीं कारकगुह्याकाशं भूतपीवर्षिकां श्रीं
बुद्धाकिनीं स्वाभावीश्वरतातोत्सुकां गीतां संचोद्यमानः स न चतुर्देवीभिर्यया ॐ जातमणिहं वज्रो विचित्रक
रणादिभिर्जनाननुरागयामित्यारभेति चिन्तया वग्नाकास्फालफट्सर्वदेहनीयास्पैः प्रवेक्षितं जिनवन्दसुरवाव
सात्तद्रुतं यत्र विनिर्गतं पद्मे सचित्रमास्या धंजिह्वा विधिवत्ततः चतुर्भुतस्वभावे हृद्रूपं चतुर्दले सूर्यस्थ
विन्दुचन्द्रेण संपूर्णतः सुवेष्टितः मृणालसूत्रो यममार्गसंप्रलेखाभिरप्राक्षरपंक्तिभिः सानिश्चार्य्यनादंततदु

ईमिदुद्धिप्रवेशानुगमागमः स्यात्। उच्चारयन्स्फुरेत प्राणो मन्त्रमायामसंस्कृतं। अक्षरञ्च तथा कुर्यात् नाथ
प्रवेशानिर्गमौ दुर्गनिर्गद्यतिवायौ अक्षरधनिर्गद्यतो प्रविशति अति प्रविशति एति सति वायो सूक्ष्मसितविन्दुम
ध्याति एति एवं ग्रन्थि तस्माच्च अनास्मादासप्रगुणोखा प्रवेशस्थितिनिर्गमाः मन्दमन्दमन्यत्रागतप्रचारचित्तनिध
याः ॐ आ ह इति अक्षरजपमन्त्रः उल्लासकामः पूजायं कृत्वा दद्याच्च दुःखितं जगतत्वं दृशा मुक्तं कुशलं परिणामयेत् य
न्मयोपचितं पुंरायवज्रडाकाश्यभावनात् ॥ तेनाहं वज्रडाकः स्यां वज्रजगन्नाथं पदापूज्य उल्लासय पिण्डपात्रादिश्रुतव्याख्या
दिकी क्रिया ॥ स्वयं हेरुकोरो मायाकार इवाचेत् हंकाराधिष्ठितं भोज्यं आकारजकपालगं अधुवायो ग्निचक्रेण ज्वालितं
नीर्मलीकृतं दुर्गमाकारमाचिन्त्य अभिमन्त्र्यामृतापितं त्रिक्लावज्रासुतलिका कृत्स्नेनानेन तर्पयेत् ॥ ॐ आ हं गृह्यामि
क्षाभक्षेहमिति अमृतास्वादमन्त्रः ॥ प्रागेव मन्त्रा जवेलाय्यमभिषेकविधिर्भजेत् चतसृष्वपिन्ध्यासुध्यायो देवं समा

समासतः साधनवज्रडाकस्य कृत्वा लच्चं भुभं मया यतेनाद्यजनाभूयातदहं कृतिभूषणः ॥ इति साधनसमूचये
महामायातंत्रानूसारेण हेरुकसाधनोपायिका अष्टनव्यपटलः ॥ ९८ ॥ ॐ श्री हेरुक महावज्रा कट्ट २ प्रवेशये २ व
न्ध २ तोषये २ सर्ववज्रडाकिनीनां हृदयहं २ फट् ॥ ॐ युज्रडाकिनी प्रतिक्षमं वली हं फट् ॥ ॐ रत्नडाकिनी प्रतिक्षमं व
लिहं फट् ॥ ॐ यज्रडाकिनी प्रतिक्षमं वली हं फट् ॥ ॐ विश्वडाकिनी प्रतिक्षमं वलिहं फट् ॥ ॐ सर्वडाकिनी प्रतिक्ष
मं वलिहं ॥ ॐ सर्वयोगिनी प्रतिक्षमं वलिहं हृदि ॥ एवं समायातत्र स्पवलि विधि समाप्तः ॥ ॐ नमो वज्रडा
किनी एतद्गोह प्रायोक्ता स्त्रीणां भवदिति संक्षिप्तमपि संक्षिप्यत् । सप्ताक्षरमुद्धरेत् पूजाभूयता बोधि मंत्रपर्यन्तमन
रं कृतवान् रुमध्यं वज्रडाकप्रसाधयेत् ॥ यं रं वं लं चतुर्भूतमण्डलोपरि चिन्तयेत् सुंकारसम्मवमेहं सप्ताक्षरमष्ट
कं ॐ मेदनीवन्नी भव वज्रवन्धहं ॥ ॐ वज्रप्राकारहं वं हं ॐ वज्रपञ्चलहं यं हं ॐ वज्रवितानहं रं वं हं ॐ वज्रसार

जालचौं उंच वज्रवाला नरक हैं ३ विधाय वज्रभूमादिषु कंज डाल मालिखे त्रिविधा वज्र संस्थिति चक्रं विश्ववज्रावली वृ
त हैं भवं ध्यायेदन्न वज्रशक म हा सुषं र व दू जं त्रि सुषं अक्षं सर्व लक्षण लक्षितं व्यञ्जनी शीति संयुक्त आलिका ल्यू ड्र
वं प्रभुं वज्रघण्ट समापन्न च र्मा व र धारिणं वाम कपाल रवत्वा द्वा त्रिभूलं दक्षिणे को कपाल माला मुकुट विश्वव
ज्रजटा धरं अक्ष्यन्दु शेषं चैव धनुद्रादे ह भूनी ल पीत हारित व द्वा घ्रा घ्न च र्म व र वृतं ॥ आलीढा सूर्य कान्त स्थ भैर
व काली रात्री कं यथा नाथ स्य तथा वज्रवा एवापि भुजादिभिः देवी जानु समाये च परमान विह्वला ज्ञानाकर्षणादि
कं कुर्यात् ॥ जः हं वं होरे भिरक्षरैः षष्ठो गिन्यः षडारेषु वामावर्त्ते नवर्त्ते नैः हेरुकि प्रथमा देवी द्वितीया वज्रभैरवी तृतीये
घोरचण्डी स्या चतुर्थी वज्रभास्करा पञ्चमी वज्रगौरी च षष्ठी स्या द्वा वज्रशकनी नीलपितरक्त हारित धूमसिता देव्याः
सुककेशा महा ऐरावतिनेत्राश्च दिगम्बराः ॥ रराडु मरु घण्टा हस्ते त करद्वये दधानान च र्माणि प्रेत सूर्यो पीरस्थि

तां कपालमालामुकुटाभालितासनसंस्थिताः षडक्षरभवाभवाः दिव्यासवयवाक्रमं लामापां तां खंड्यभिः स्ना-
पञ्चधातुरधिष्ठिताः ॐ आः श्रीं हूं ह्रीं कौं स्क्न्धाद्रूपाहिकानपिः ॐ हूं खं आः हो हं कौं रायतनानि शोध-
येत् ॥ ॐ हूं नमः हि स्वाहा हूं वौषट् हूं हूं होः फट् उरसि शिखा स्क्न्धकवचने त्रिदिषु योजयेत् ॐ वं हां यों श्रीं मों जूं
श्रीं हूं हूं फट् ॥ नाभिहृदये पुमुद्धि शिखायामन्यत्र विन्यस्यत् कायवाक्चित्तेषु ॐ आः हूं कार्मर्ष्ययेत् षड्वक्त्र-
त्रिचक्रस्य देवीवृन्दकरस्थितिः पञ्चामृततद्रूपपूर्णैः कपालैश्च भिषेकयेत् पूजास्तुते मृतास्वा दं कृत्वा तवानाचरे-
त् सप्ताक्षरं जपेत् संत्रां निर्विशङ्केन चेतसा ॥ ॐ श्रीः हूं हूं हूं फट् ध्यानं प्राप्य दाविनस्तदा भुक्तिमनुस्मरेत् स्मृतिस-
ं वोध्य ॐ श्रीं हूं हूं धर्मप्रविचयसम्वोध्य गं हे हूं किं वीर्यं सम्वोध्य ॐ वज्रं भैरवी प्रीतिं सं वोध्य ॐ धोरचरिण-
प्रसधी सम्वोध्य ॐ वज्रं भास्करं समाधी सम्वोध्य ॐ वज्रं ऐंद्रो उपेक्षा सम्वोध्य ॐ वज्रं शकिनी सप्तवोध्य ॐ भा-

वना कणिका रुचकरलकुण्डलं भस्म सूत्रकाषट्पारमिता एतामुद्रारूपेन योजिताः ॥ इति साधनसमुच्चये
जयचन्द्रोक्तमप्राक्ष्य साधन एकोनशततमपटलः ॥ ६६ ॥ ॐ नमः सम्बराये ॥ त्रिमुखं घट्पूजं नीलं स्वाभप्रज्ञां
सङ्गितं हं त्रैलोक्यं देवतीनाथं नत्वा लिखा मि साधनं यागी प्रातरुत्थाय समयगुडिका मुखे प्रथिपे गिरी गहोरादी मनो
रमस्याने विश्ववज्रासनाशीनः हृदि सूर्यस्य नीलहंकारं पश्यत् तस्यात् हंकारात् तर्प्य चाकारान् रश्मिना गगनाकुहरे
त्रैधातुमभिव्याप्य संस्थाप्य तैश्चरश्मिभिरकनि स्थिभूवनवर्तिनं भगवन्तं वक्षमानवर्णं भुजायुधसर्वयोगिनीगुरु
पुद्गयोधिसत्त्वाश्च तिलविम्बोपमान् भानीयाकाशेषतः पापदेशना पुनन करणसम्बरं पृथक् नु मोद त्रिशरणगम
नवोधिचितोत्पादः आत्मकनिर्यातना अधेखणायाचनाश्च कृत्वा तदनगरचतुर्वल्लिखारणान् भावयेत् ॥ ततः श्रु
न्यताज्ञानवज्रस्य भावात्मको सध्वधर्माः ॐ भू न्यताज्ञानवज्रस्य भावात्मकमिति सकलवस्तुतत्त्वसांग्राहकमंत्रार्थ

मामुषीकुर्वन् अज्ञातानिरुद्धप्रभासुसमाधौ मुहुर्तमप्रतिष्ठितरूपेण संतिष्ठेत् ततः पूर्वप्रणिधानावधसामर्थेति प
 भास्वराङ्गुठायस्वप्रमायाद्बद्धिश्च पश्यन् नगतोऽर्थायात्मनः श्रीहेरुकत्वं विभावयेत् यं वलं परिणतानिधनु
 त्रिकोणवर्तुश्चतुरस्राणि नील रक्तस्वितपीतानि चतुर्महाभूतमण्डलानि उपर्युपरि पश्यत् तदुपरि संकारसं
 भवं सुमेरुचतुरस्रमपूरुलमयभ्यभृङ्गो यज्ञो मितं ॥ तदुपरि ॐ मेदनीवज्रीभववज्रवन्धरुं ॐ प्राकारहं
 वैहं ॐ वज्रपंगलहं पहं ॐ वज्रविताहं रवहं ॐ वज्रसलजालत्रां संत्रां ॐ वज्रज्वालानलार्कहं ३ एते मंत्रवज्रभू
 म्यादीषट्कविधाय तदभ्यन्तरे चतुरस्रादिकूटांगारं विभाव्य तदभ्यन्तरे विश्वपद्मस्थं वज्रचक्रं ध्यायात्
 वज्रपद्मचक्रावलीवृतं पद्मवरकस्थं रवं सूर्यमण्डलं आलिकालिपीरातं चन्द्रसूर्यमण्डलसंपूट
 मध्यस्थं नीलहवज्रसत्वरूपं भावयेत् ॥ एतत्सर्वपरिणाम्य भागवतं वज्रशकहं भवं वा एह्यलिङ्गितमहा

सुखं यथोपदेशं आदर्शादीपंचज्ञानात्मकं षड्भूजं मूलदक्षिणावामनीलपीतहरितं त्रिमुखं त्रिनयणं द्वात्रिंश
लक्षणाशीत्यनुव्यञ्जनात्मकं प्रभूआलिङ्गनभुजाभ्यां वज्रवज्रघण्टाधरं इति रोद्धभुजाभ्यां नखचर्मधारिणं वा
मभुजाभ्यां शक्तिरवदाङ्गकपालकरितकरंदक्षिणोत्रिभूलधरं कपालमालाभरणोज्ज्वलं घन्मुद्राविभूषितं व्याघ्रच
र्माम्बरावृतकटिविषयवज्राङ्गिन्दुमण्डितजटामकुटं आलिङ्गयदाक्रान्तविश्वाङ्गसूर्यसम्यक् भवनिर्घोरास्वभा
वभैरवकालरात्रिसप्तकयामकर्णतः न भावयेत् यथानाथस्य वज्रयागखां वराभुजाकिदिकं किन्तु नखचर्मभ्य
क्तातत्कराभ्यां धनुर्घानराधारिणी देवी भगवन्नुदयं समावेष्ट्य परमानन्दविह्वलाभावात्ततः षड्भुजाभ्यां
सृष्टवामावर्त्तेन षडेवती पश्यत् तत्र पूर्वारे फक्कारसंभवा श्रीहेरुकिप्रथमा देवी नीलवर्णा अपरारे हंकारसंभवा द्वि
तिया वज्रभैरवी पीतवर्णा अपरारे हंकारजायती याद्योरचरति रक्तवर्णा अपरारे हंकारसमुद्भूता चतुर्थी वज्रभास्करी ह

राता अपराङ्गीः कारसंज्ञातापश्चमिवजंरौ द्रीधुप्रवर्णा अपराङ्गीं कारनिष्यन्नाषष्टी वज्रशकिनी सितदेव्या एता देव्या
 एकवक्त्रचतुर्भुजाः दाभ्यां रण्डमरु घंटाधराः तदितराभ्यां नखस्पर्द्धधारिणाः सर्वा महोरौद्राः त्रिनेत्राः मुक्तकेशिनाः
 दीगम्बराः प्रेतसूर्योपरीस्थिताः कपालमालामुकटाः आलिङ्गमनस्थिताः पञ्चमुद्राधराः सिद्धिमांनिधयकारिकाध्याया
 नूतदनुभगवता हृदी जविनिर्गतस्मिभिर्जकारेण ज्ञानचक्रमाप्तीयहंकारेण समयचक्रजले जलमिव ज्ञानच
 क्रमप्रवेशयेत् ॥ वंकारेन बन्धनं हाकारेण तोषणं कूर्यात् ज्ञानसत्त्वहृदी जन्ध्यात्वालां मां पांतां खंड्यभिः पञ्चधा तू
 न धिष्टयेत् ॥ ॐ आहाः होः ह्रीः कारे स्कन्धरूपादिकानां पि ॥ ॐ हूं खूं आः हां हाकारेण यतनानि शोधयेत् ॥ ततः षडे
 यतात्मकमंत्रकवचैरात्मानं कवचयेत् ॥ ॐ हः हृदये नमः शिरसि स्वाहा हूं शिखायां वोषट् स्कन्धद्वये हूं हूं हो
 अशुखि फट् हूं सर्वाङ्गस्य मंत्रैर्देवतैर्विभुजैर्मन्त्रपदैर्भगवती कवचयेत् ॐ वं नाभौ ज्ञां यो हृदि ज्ञां नो वक्त्रे ज्ञां नो मूर्ध्नि हूं

हंशिखायां फट्सर्वाङ्गेऽष्टम् ॥ तदनु भगवतो भगवत्याश्च कायवाञ्चिन्ते पठेषु ॐ आः हं अर्पयेत् ॥ ततः स्वहृद्वाजविनि
र्गतगस्मिभिः संचोद्य सर्वतथागतानां नीय अभिषेकं महावज्रं त्रैधातुकनमस्कृतं ददामि सर्ववुद्धानां त्रिशुद्याल
यसंभवं ॐ सर्वतथागताभिषेकसमश्रिय हं इति पथित्वा अभिच्यमानश्चिन्तेशमुकता भवेत् द्वेषपिभुनर्द्ध्या
णगमोहधर्मधातुमुकटिन्यादेव्यभ्यो यथाक्रमजापन्तु इति ध्यायेत् ॥ हंकारं कुलिशं देव्या एकारं त्रिद
लकमलं आकारं कर्णिकां ॐकारं किञ्चलकं भावयत् ॥ वज्रां कुशाकारं रुद्रकमलनासिकां मदमोक्त
दधिकृतां अनुरागयेत् ॥ ॐ सर्वतथागतानुगागतानुवज्रस्वभावात्मकीहमिति ध्वनिभिः संचोद्य सर्वतथागतानुप्र
वेश्यानुरुह्य हृदयद्रवीकृत्य वज्रमार्गेण पद्मोत्तरे स्फुरयेत् षोडशपूजादेवीः संस्कार्यते मकूपात्रसंधिषु विधिवद
र्घपादादिकं दद्यात् ॥ ॐ हे रुक् अर्घ्यं प्रतिदस्वाहा ॥ ॐ हे रुक् पाद्यं प्रतिदस्वाहा ॥ ॐ हे रुक् आचमनं प्रतिदस्वाहा ॥

पञ्चात्ताकिनीभिर्गन्धैर्घुष्यैः पूजयेत् यंकारपरिरातं वायुमण्डलं तदुपरिरेफपरिरातमग्निमण्डलं तदुपरिरे
 तत्तुंकारजं पद्मभाजनं तन्मध्यं कूंआंजीखं हूं एतत्परिरातमेषा पञ्चा मृतपञ्च प्रदीपस्ववीजाङ्कितं तत्परिधा
 नं कूंकारं तदुपरिअःकारजं शशिनं तद्हूं भववज्रं तद्दीजाङ्कितं वायुवेन्ही ज्वलति तत्पाकेन भुङ्गाः सर्वतथागताः ॐ
 कारचन्द्रवज्रानीचन्द्रविभूयनीतनितत्करणं केततः ॐ आहूं इत्पूचार्य सर्वदेवतानामृतमाकुर्यात्तत्रैव प्रवेश
 येत् ॥ अनेनैवाधिष्ठाय जिह्वाग्रे भवं एव फलप्रमाणं सितवज्रं वज्रनलिकया तत्तमृतमास्वादयेत् सुखात्सुखं भाग
 वत्पेदद्यात् ॥ देवतिगणाय च ततो ध्यानात्खिन्नसम्बराकारमुज्जहन्मंत्रं जपेत् ॥ तत्र मंत्रः ॐ श्रीः ह्रूं हूं हूं फट् जापाखि
 न्नः शुद्धिमनुस्मरेत् स्मृतिस्मवोध्यं श्रीहेरुकः धर्मप्रतिचयम्वोध्यं श्रीहेरुकिवीर्यसम्बोध्यं वज्रभैरवी
 पितिसम्बोध्यं घोरचण्डिप्रसञ्जीसम्बोध्यं वज्रडाकिनीसमाधिसम्बोध्यं वज्रगौडीउपेक्षासम्बोध्यं वज्रडाकि

नीकशिठकारुचकंरत्नकराडलभस्मसूत्रकंघट्यामिताविभुद्धावोद्वयंवल्युपहारपूर्वकंत्रिसंन्ध्यंभगवन्तो
ध्यायात्॥ तत्रवलिःयोगिआलिठपदसंस्थितःउच्चस्थानाभितोदक्षिणाभिमुखनानामुकुटिशिखःनिशा
र्दकेआक्रान्तापादोर्द्धदृष्टिस्तुमूर्द्धाफंकारनादतःवज्राञ्जलीमूर्द्धजमुद्रविकचां कृत्वा तदनुज्वाला मुद्रावि
धायावर्त्तायतेनवीर्योगिनीमा कृष्य ॐ आः वज्रभलसिंहोजः हूं वंहोः वज्रडाकिन्यः समयस्वं दृश्यहोः एवंत्रि
चतुःपञ्चवारानुच्चार्य आमंत्रयत्॥ तदनुरवखखाहि२ सर्वयक्षसराक्षसभूतप्रेतपिशाचोत्मादापस्मा
रडाकडाकिन्यादकः ५ मंत्रवलिगृह्णन्ते सर्वसिद्धिमेव यद्धनुयथैवं यथेष्टं भुञ्जथपिवथमातृकर्मथममस
र्वाकालतयासत्सुरवसमृद्धयेसहयकाभवन्तु हूं हूं फट् स्वाहेभ्यनेन वलिन्दद्यात्॥ दत्तवलियथोपदेशं स
ञ्चारं कृत्वा श्रीवज्रसत्वरूपेणानिवात्यन्द्रियः योगिमायोपमंजगदधिमुञ्चन् यथासुखं विहरेदिति

अद्य यत्नादयं कृत्वा यत्सप्राक्षरसाधनं शुद्धं लब्धं शुभं तेन लोकाः सुचक्रसम्बन्धः ॥ इति साधनं ॥
 समुच्चये सप्राक्षरसाधनं शतं तमपटलः ॥ १०० ॥ ॐ नमः श्रीसम्बन्धे सतगुरुचरणाम्भोजं प्रणम्य
 संगृह्यत्यथान्नायं सम्बन्धं तत्राशयणा दाह्यपूजाविधिमया स्पष्टं इति श्रीवज्रसम्बन्धं मण्डलके पूजयेत्
 यितुकामायोगोपातरूपा यथावसरं वासविस्मृता देवतायोगस्तथैव सुदृढतदहंकारवान् विस्मृत
 देवतायोगस्तपश्चस्कन्धाद्यहंकारवान् स्वभावशुद्धमंत्रोच्चारणपूर्वकं भूयतामविमुच्य स्वनाभौ निर्गम्य
 मप्रवेश्य न सहस्फुरणसंहरणपूर्वकं आलिकालीपत्नीनतंचदः तत्र हूं तत्र हंकारपादवर्णविभाव्यच
 न्दवीजपरीणा मेरास्फुरणादि पूर्वकं श्रीसम्बन्धयोगवान् शुचिपदं शीपश्चां मृतमुगंधादिवतिक
 यातदाभावे अन्यतम इवेमिश्रितसमयवाटिकया राशंपूटहस्तं दात्वा सुम्भनि सुम्भ इत्यादि मुशार्ये

चतुरस्रमण्डलकमुपीर्य्य ॐ वज्रलेख्ये हं इत्यधिसृष्टये तत्तन्मध्ये हस्तं दत्वा पूजेत्यादि चतुर्विंशत्यराणी पीठो
पपीठादिदशभूमीस्य भावानि तद्भूम्यधिमोक्षपूर्वकमुच्चारयेत् ततस्तत्र मण्डले ऋटि ति महाभूतस्थ सुमे
रुपरिविष्वचन्द्रस्य हृदयविनिर्गतं हंकारमवस्थाप्य तद्दीक्षास्मीभिर्दशदिक्स्थत्रिचक्रदेवतामानी
यतत्र हंकारे यथोपदेशं प्रविश्य तत्परिणतं भगवन्तं सपरिवारं सपरिवारनिष्पन्नं पश्यत् ततः हृदी जनि
र्गतविनादिदेविभिः संपूज्य रत्नादिनिचयत निर्गतानि धौकथित्वा यथाविधि शोधयि भानकरेण मण्डल
कमध्यस्थश्चरन्तरेण पुष्पं दद्यात् पुनः तत्रैव भगवत भगवती हृदयोपहृदयमंत्रैस्ततोऽकिं न्यादीनो तत्र
तस्मान्नेषु तत्तन्मंत्रैरां ह इत्यादि रण पुष्पं दद्यात् तद्धामतरगतपुष्पपुष्पपदमन्त्रोच्चारणपूर्वकं मण्डलके प्र
क्षिप्ये शिरसि अञ्जलीकरणा पूर्वकं ध्यानमन्त्रचक्रमात्मणी प्रवेशयेत् ततो हृदयाद्यपदान्तमन्त्रं स्तुतिं प्र

ध्वं कं यथा वर्ति मस्तुतिभिश्च संस्तुत्य यथा शक्तिपापे देशनादिकं ध्यानमंत्रजापपरिधारादिकं च विधा-
य शताक्षरमुच्चार्य ॐ योगभुक्ताः सर्वधर्माः योगभुक्ता ह्यमिति मंत्रसहितकमलावर्तमुद्रया संतोष्य मुद्रा-
पसंहरन् चारिद्रुनाभिधानपूर्वकं अनामिकाया भूमिस्पृशन् ॐ वज्रमुरिति पठन् विसर्ज्य तच्च क्रमात्मनी प्र-
वेश्य मण्डलकरेखापोच्छ्रनादिकं कुर्यात् वाह्यपूजाविधिः पुण्यसंग्रहाद्यन्मया र्जितं ते न भूयाज्जागत्स-
र्वबुद्धपूजापरायशः ॥ इति साधनसमुच्चये वाह्यपूजाविधिसंग्रह एकशततमपटलः ॥ १०१ ॥
कृतिशास्वतवज्रस्य ॥ नमः श्रीचक्रसम्बन्धाय ॥ अणाम्पवज्रवारहयोगिनीचक्रनायकाः संग-
ह्यते यथाम्नाय हस्तपूजाविधिमया तत्र गणमण्डलादौ श्रीचक्रसम्बन्धयोगवान् स्ववामकरयोगवान् स्ववा-
मकरस्थान् पृथ्वीव्यप्रेजा वाह्याकाशधातुं पातनी मारुणी आकर्षणी नर्तनश्वरी पद्मजालनी स्वभावाभिमधि-

मुच्य वृद्ध्या तर्जनी गध्याऽनामिका कनिष्ठा तनुर्विषु वज्रसत्त्वयैरोचन अमृताभाक्ष्योभ्यस्तनसंभवामो
घसिद्धिस्वभावान्यथाक्रमं भुक्कपीतरक्तकृष्णहरीतवर्णान् ॐ हं नमः हिस्वाह हूं वोषट् हे हूं हूं होः फट्
हंकारं विन्यस्यत् कर्टरुटिती निष्यन्नं रक्तपञ्चदलकमलं ध्यात्वा त्वा तत्पूर्वादिदिदलेषु वा मावर्त्त
नयथाक्रमं यामिनी मोहनी संचारिनी सत्रासिनी चण्डिका स्वरूपाणीति नीलश्वेतपीतहरीतधूम्रव
र्णानि हं यौं क्षौं मौं जैं क्षौं हूं हूं फट् फट् इति बीजाक्षरानी पश्यत् कर्णिकायाश्च वज्रवाराही स्वभावं रक्तवर्णां
वं इति बीजाक्षरतत्प्रतिपिम्बचक्रायाम्युधः करपृष्ठेऽपि स्फुटं पश्यत् ततस्तत्करगतानि बीजाक्षराणि
द्रवद्रव्येन स्रक्षयित्वा ततः करतलं स्रक्षयि रयोगिन्प्राविष्टुं त्रिवज्रस्वभावमधिमुच्यत् तद्रवादिद्रव्यत्रयक्षरमं
त्र्येण अष्टपदमंत्रेण वा दद्यात् ततः संपूज्य नूत्याधिकविधिपूरणार्थं ज्ञाताभ्यामंत्रं पथित्वा चक्राय धि

वानाद्यर्थं अध्याप्य तद्रूपमपरस्मिन् द्रव्ये अन्यत्र वा स्थापयित्वा हस्तं लनेन द्रव्यं वा मना सोकाग्र
 हीतेन हज्जिक्ता शिरसि हं आः ॐ कारोच्चारणपूर्वकं स्वक्षयेत् देवता वृन्दमान्मनी प्रविष्टमधिमुञ्च्य
 तिलिखिता हस्तपूजा मया स्म सञ्चारतत्र सत्याह ॥ स्मृतं यमदधियामी पिक्षा स्वतवज्जेरा गुरुवरान्ना
 यात् ॥ अपूर्वोक्तविशोधितवामकरानामिकया पीठोपीठोदि स्वभावपूज्यादिचतुर्विंशत्यक्षराण्युच्चारयेत्
 यथाविधि शोधितमदनेन त्रिकोरावक्रद्वयमालिख्य तत्तमध्यचवर्तुलमण्डलं तत्र स्य हृदी जनिर्गतत
 त्किरणा क्लृप्त्वा सागुधाध्ये मंडलं विचिन्त्य तस्मै पञ्चासृतादि रूपेण निष्पादितं स्वाश्रयेयादिकं चक्षो
 र्णाष्टपदमंत्रेण वा दत्त्वा पद्मभांजनगतं अमृतापि तं मदनं वृद्धानामिकाभ्यां गृहीत्या भागवतं भागवती च
 स्वस्वहृदयोपहृदयमन्त्राभ्यां डाकिन्यादियममथ नीपर्यन्तान् च यथास्वमिता समिव मंत्रेण तर्पयेत् तत

संपूज्य न्यूना निरविधि पुरणार्थं सताक्षर मंत्रं पठित्वा गणचक्रा
विष्टानार्थं साधय ॥ ॐ योः गभुद्राः सर्वधर्माः योगभुद्रो ह्यमिति पथन कमलावर्तमुद्रया संतोष्य हस्तमुद्रोप
संसार उपालिङ्गणं भिनय पूर्वकं अनामिकाया भूमिं समुद्रशतः ॐ वज्रमुरिति विसर्ज्य तच्चक्रमात्मनि प्रवेशयेत्
ततस्तद्भूमिगतमदनं वामनामिकाया गृहीत्वा तेन हज्जि काशिरसि हं भाः ॐ काराचारण पूर्वकं स्वक्षयेत् त
त्करगतमपि देवता चक्रमात्मनि प्रविष्टमालोकयेदिति चक्रसम्बरनाथस्य चक्षुःसममण्डलवर्त्तनः
एवाहस्तेण पूयोक्ता योगिनी हितकारिणी संगृह्य त्रयस्त्रयावा प्रहस्तपूजाविधिभुभम् ॥ तेन सर्वजनाः स
न्नुहस्तपूजापरायनाः ॥ इति साधनसमुच्चये हस्तपूजाविधिः दोशततमपटलः ॥ १०२ ॥
नमः श्रीबुद्धकपालाय ॥ प्रथमं तावत्तन्त्री मनो नूकूल भूभाग गत्वा दाशशार्ङ्गो मृतनोपरि कल्पयेत् स्व

धिष्ठानं प्रथमं ध्यात्वा भूतभौतिकं स्फारयेत् स्वहृदये हुतासनं अक्षरं ध्यात्वा सूर्यं मण्डलं कल्पयेत् ॐ कोरे
ण चन्द्र मण्डलं दयो एकी भूय सूर्य मण्डलं पलं दृश्यत् ॥ तस्यो परिहंकार विचिन्त्य मिष्टां श्व स्फारयेत् पुद्गलं
नरस्मिन्ना गुरु बुद्ध बोधिसत्त्वा नाकृष्य पुरतः संस्थाप्या चयेत् ॥ पञ्चाक्ष मापयेत् ॥ पञ्चयोगिनीभिः सह एवं
दृश्यते हेरुकनाथेन कामयत् सर्वयोगिन्य सर्वते इवी भूय सूर्य मण्डलं समवस्थितं दृष्ट्वा देवी चोदयन्त्य
च योगिन्यो अभ्यन्त भवसाधनं किं ह भगि भूतस विशा अष्टदली उनिमनि इत हवगु ३ सममरसि दुन्ठिं
समल विशा इ कर्त्ता अव्या न विकनी अपि अमि कर सुर्ण विन्ता भव भत्स परि आसमल गभु उ ह हियो इ
शिमित पूर्व पहन इ सममरसि मा करज विमा उ त इ अथ मिले स अल ज राउ परि अवजग उ सा उ मि ध
मान विमा कर हि पि अछ तु हि सुर्ण सहाय कामा ह्यो इ नि विन्द तु ऊ फित उ अह भाव ॥ इह द्रप न गी तेन

चतुर्थो गिन्यः चोदयन्त्यः पूर्ववद्भक्तवर्णाचिन्हादौ योगिनी सह तत उल्लिता सोमहावीराघोरसंहरकारकः नी
लवर्णा महावपुः अस्याभरणार्द्रपर्यङ्कतुभ्यस्तु मुराडमालाविभूषितं मुकुटे अधोभधारिणामेकवक्त्रं च
तुभुजांवा मेखत्याङ्गकपालदक्षिणो कर्त्ति ५ मरूकं प्रज्ञालिङ्गितं यामे चित्रसेनामन्त्रामाना मुक्तकेशी सर्व
भयरक्षिता देवी चाम्बयनी मुहुर्मुहुः एवमात्मानं ध्यात्वा स्फुरद्योगिणीनां महर्द्रिकादिशामुविदिशामु
चः पथमाभ्यन्तरपुटे पूर्वदेवी सुमालीनी नीला उत्तरे कपालीनी पीता पश्चिमे भीमा श्यामा दक्षिणे दुर्गा
या भुक्ता द्वितीये पुटे पूर्वमुभमेखला उत्तररूपिनी पश्चिमे बीजा दक्षिणे कावेरी ॥ एशान्या कामिनी वाय
व्या महादधीनैः सृत्यां कारिणी आग्नेयां मारणी तृतीयपुटे पूर्वमि मर्शना उत्तरे अजया पश्चिमे शुभा
वस्तारिकी ऐशान्या सुरक्षिणी वायव्या वीकारात्री नैऋत्यां महायज्ञा अग्नेयां सुन्दरी काययाजि

नविभुजितत्रयपुटलक्षणाचत्वारोद्वारपालीनीनां नामकथयामि पूर्वद्वारेव सुन्धरा उत्तरद्वारे सुभगा पश्चिमे पृ
 थग्दक्षिणादिदिशो नैरात्म्याः सर्वा देवी नीलवर्णादिभुजा एकवक्त्रा अस्थाभरणाः पिङ्गोर्द्वे केशा मुण्डमागारहिताः
 वामे कपालं दक्षिणे कर्तृका अर्द्धपर्यङ्कनृत्यस्थाः आसा पञ्चविंशतिसूर्यासनानि द्रष्टव्यानि मण्डलचक्र
 तुभाययेत् चतुर्ध्वं चतुर्द्वारं चतुस्तोराणां शोभितं अष्टस्तम्भोपशोभितं वेदिका पटिका संपूटं वाह्यतोऽष्टमशा
 नानि कल्पयेत् खिन्ने सति मंत्रं जपेत् ॐ महावज्रे हेरूकवज्रे धारधुरु २ महाग्यानस्फोटने शीघ्रं शाधयस्तंभ
 यकीर्येहं फट् स्यात् ॥ उत्पत्तिकर्मकथितमुत्पन्नं गुरुगौरवभूतभौतिकसत्वरंतं योगिनीनां कल्पितं अद्वये यो
 गज्ञानं चतुष्कालिङ्गितं हेरूकं केशानां स्वशीकरनार्थं यावन्मोमुडकल्पितं धिरो विनितो मतिः सार्धं इन्द्र
 लवज्जितिः सुचिगुरुमतश्च वज्रकपालयोगतमव्यत्ययन्मासिने योगिनीनां च संशयः ॥ इति शाध

नसमुच्चये श्रीमतो बुद्धकपालस्य साधनत्रयशततमपटलः ॥ १०३ ॥ निशेषदुःखमनीयसमस्तसौख्यमाधातुमा
भवमहंकुशलत्रिलोक्यंबुद्धाभवेयमिति तु प्रणिधि विधाय प्रस्थानरूपमपरंपरीयृहनीयं योगस्तुतिविधोज्ञयो
धिष्ठानं प्रकल्पितः निष्पादितविम्वस्ययोगोयुद्धे सुकल्पितः यद्वावहृटितियोगेरावजुशकः स्वयं भवेत्
भावयी त्वाधिमाधिमुपपादुकसत्त्ववतः ललाटस्था कपालाती च्छ्रद्धार्द्रमुद्रिधारयेत् वन्मुद्रो मुण्डमाला
श्च विश्ववशी त्रिलोचनः आलीढपदविं न्यासे विश्वाङ्गारविधर्तिनी भैरवां कालरात्री मारूढो व्याघ्रचर्मभू
त अक्षोभ्यशेषरः कृष्णो वज्रघण्टाजटाचितः विरोसो वज्रवाणही वज्राश्रुक पूर्णकपालभूत एवदाङ्ग मेखला
रक्तविनेत्रा मुण्डमालीनी पंचमुद्रामुक्तकेशी देखा स्वयुद्धशेषरा एवं हृटिती निष्पन्नं भावयदात्मविग्रहं पञ्च
ज्ञानमयं स्वच्छविस्फुरबुद्धचिखां एतदेव चिन्त्यमेकगोचराचेतसा आलोप्य तत्पदे सत्यास्तुतो दध्नातिभ

वेत्तु धर्मधातुध्वजा सङ्गादामंदस्यन्दसम्पदा। सविदानन्दसंदोहस्यन्दिनी समुदेति यातामुदारमनस्कारस्फा
रसंस्कृतसन्नतिः सततं भावयेन्नेव प्रभास्वरमनु स्मरेत् विभ्वारविन्दरविभैरवकारलात्री कालाना पतिपुमणि
पञ्चतथागता धः अङ्गोतमाङ्ग सितदीप्ति विन्दुनादौ। एते निरावृत्तिपदक्रमशः प्रवेश्याः श्वासवातो यथा
दर्शलयगी छतिसर्वतः भूतकोटितथा योगिप्रविशेच मुहुर्मुहुः सर्वव्यापिनी राभासंकरुणैकं रसमतः आ
लिङ्गति चरुगितेषां वृषस्य नीवभून्यता साकारा च निरुक्ति भावती प्रज्ञातया लिङ्गिता तु त्पादव्ययवर्जिता
तोऽक्षरसुखोहास्यादि सौख्या स्फुटत बुद्धानां जनकः त्रिकायसाहिते त्रैकाल्यसत्येदकः सर्वज्ञः परमादि
बुद्धभगवान् देतमेवा द्वयंकं तत्सुखं रुपादीतिकरुणा ज्ञानमक्षरभून्यता प्रतिसेवसर्वभावस्य दर्शनं स
र्वतः पारिगयादाद्यं सर्वतोक्षिसिरोमुखं सर्वतः श्रुतिमानलोके सर्वमावृत्य तिष्ठति एवमविकः काय

भूयताकरुणाद्यः न पुंसकमिति ख्यातो युगनर्द्ध इति क्वचित् निरावरणधर्मेणास्कादीनामिह स्थितेः सर्व
करुणैलमवदमाधेयाधारलक्षणां ॥ इति साधनसमुधये द्विभूजसम्बरोपदेष्टा चतुरशततमपटलः
॥ १०४ ॥ कृतिरियं महापण्डितास्नाकरगुप्तानां ॥ श्रीं ॥ पुद्गलभक्तारकस्य हृदयमिदं किं। मञ्जुश्रीहृद
यमिदं ॥ श्रीं। आर्यावलोकितेश्वरस्य हृदयमिदं ॥ धीः वज्रतीयास्य हृदयमिदं ॥ अमिषाश्चतुर्वर्णा हृद
याणां मध्ये अन्यतमं हृदयं जप्ता कस्य कं देवतायोगं कृत्वा वागीतामेवाचिताश्रुतिधारिता असमानप्रति
भानता सर्वत्र कीदृशविर्यता अभ्यासात्पञ्चाभिशाता सिध्यति हचन्द्रमण्डलमध्ये अक्षयवदप्रपञ्चशीरं
हृदयाक्षराणां मध्य अन्यतमदक्षरं ध्यायतं हृदयं शिवादेभिज्ञाज्ञानं प्रसिध्यति ॥ ० ॥ पूर्वोक्तविधानेन नख
धातुरेफजेसूर्ये हंकारं ज्वलद्भास्वरं कल्याणलमिवात्पूगं कृत्वा नवगणमहाश्रुतिं तदुत्पन्नं महारौद्रं वज्रहं

कारसंज्ञके अहं समहो ऐंद्रं क्षपयन्तं त्रिधातुकं घृण्णवन्न प्रयोगेन मुद्रवन्धकरद्वयं प्रत्यालीढपदेनैव
 तेरवाक्रान्तभीकरं हृतकराठमस्तकन्यस्तं ॐ आः हं अक्षरत्रयं अभिषेकविधानेन चित्तवज्रेन मुद्रयेत्
 मंत्रः ॥ ॐ हं फट् स्वाहा ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये वज्रहंकारसाधनपञ्चशततमपटलः ॥ १०५ ॥
 पूर्वोक्तविधानेन भूयता न नरं सितपद्मसूर्यहंकारभयमहावलमेकमुखं चतुर्भुजं सर्वाङ्गरक्तमूद्रपि
 कूलसपविबद्धं के शंदश्चिराभुजाभ्यां सितदण्डं सितचामरधरं वामभुजाभ्यां वन्दनाभिनयसपासतर्जनी
 करं व्याघ्रचर्मनिषसनं सर्पाभूषणं प्रत्यालीढद्रव्याकलालवदनं सूर्यमण्डलप्रभामौलीनं अमि
 ताभमुकुटिनं ध्यात्वा मंत्रं जपेत् ॥ ॐ महावल स्वाहा ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये महावलसाधनप
 ण्चशततमपटलः ॥ १०६ ॥ पूर्वोक्तविधानेन विश्वकमलसूर्यरक्तहंकारज्ञाननिष्पन्नं आर्यहृषी

यं रक्तवर्णाभिमुखमस्तभुजंप्रतीमुखं त्रिनेत्रं नीलसितदक्षिणोत्तरखदनं सर्पाभरणं ललिताक्षपपन्यासं क्रौञ्च
द्रष्टृनीरिक्षमानं प्रथममुखं स्मेरं ललितजिह्वं दक्षिणामुखं द्रष्टा वष्ट द्वौष्टवाममुखं व्याघ्रचर्मनिसनं वज्र
दण्डकारणमुद्रासरोद्यतदक्षिणाकरचतुष्टयं तर्जनीकास्थकुचग्रहपद्मधनुं रुद्धतवामकरचतुष्टयं अक्षयो
भ्यमौलिनेंध्यायादिति परमाश्वज्ञानवज्रोनाम समाधिः॥ मंत्रजापः॥ ॐ हंहयग्रीवस्वाहा॥ इति सा
धनसमुच्चये हयग्रीवसाधनसप्रशततमपटलः॥ १०७॥ इत्युत्पन्नानवस्थितः सर्वस्वभावइति सो
गतमतं विदित्वा ततः सुमेरुपक्षांसं सृष्टरत्नमयंतत्र मध्यसहस्रयोजनप्रमाणं मसूरकंतत्रोषविश्यरत्नच
यशरणागमणादिपुरःसरं कायवाक्चित्तमधिष्ठाय ते नैवाकाशव्यापि सूर्यमण्डलमभिनिर्मायते नैव ह
कारं ज्वलासुराकारविचित्र्य ततो नमः समन्तकायवाक्चित्तवज्रानां ॐ आः हूं इत्यनेन दशादिगनन्तापर्यन्त

लोकधातुवेकस्थितान् ॥ सर्वबुद्धबोधिसत्त्वानानियतानाकोरेण प्रवेश्य पुनर्द्वितीयहंकोरेण ह्येकान्धरसञ्चा
यानीय प्रवेश्य तृतीयहंकोरेण ह्येव ह्यग्रीवयज्ञस्य भावात्मको हंरक्तवर्णमहाभयानकं त्रिनेत्रं कपिलश्म
श्रुं रौद्रं वृहदुदरं द्रष्टा कलालिनं दं नौष्टकपालमालिनं जटामकुटिनं आमिताभासिस्कंदितीमुखं नीलह
ह्याननं हीहीकारनादिनं वृहत्पाण्डुशिखलाक्रान्तद्वितीयेन भवाग्रपर्यन्तं ॥ अष्टनागोयेतं स्वर्ध्वामनाका
रं व्याघ्रचर्मनिवसनं सर्षपश्चक्रभूषितं ॥ सकरे देवासुरं तर्पयन्तं गृहीवज्रदण्डनानावर्णाभिरुमयः स्फुर
णसंहरणपूर्वकं विचिन्तयेदिति ॥ अस्य भावतः प्रभावाचिन्तामणिमद्भ्यटकल्ययेत् ॥ रुसरसापना
दिसिद्धिसाधनानि ॥ अग्निमुखी भवन्तीत्युक्तं सप्रशतिककल्पे ॥ किंचिभगवतो लक्ष्मणवत्पातु उभ
यवक्त्रेवार्तिराज्यमामुखी भवती ॥ अनेकाभिः पुरोभिः परिस्कृतः ॥ पुरस्कृतो विद्याधरा स्थानिवहः ॥ मुखमनु

भव न वतिष्ठति देवेन्द्र ध्वज धारो भवति प्रह्लादसंन्नीये मन्त्रिसेन्यपतिः हरिप्रतीहारः समस्तदेवता
यलगानिः नानाचार्यः शङ्करः समस्तगुणानुपदर्शयति यावद्भागवान् मे त्रयोनाभि संवृध्यति तावतिष्ठ
ति अभिसंयुद्धे रानुत्तरायां संम्यक्तं बोधो व्याक्रियत इति ॥ इति साधनसमुच्चये सप्ततिकल्पोक्तं ह्य
शिवसाधन अष्टशततमपटलः ॥ १०८ ॥ पूर्वोक्तविधानेन सूर्यनीलहंकारं त्रैलोक्यबीजयभट्टारकं
नीलं चतुर्मुखं अष्टभुजप्रथमभुजं मुखं कोटशृङ्गारं दक्षिणं रौद्रं वामं भीमत्वं पृष्ठं वीरसद्भाभ्यां घण्टां चित्तह
स्ताभ्यां हृदी वज्रहंकारमुदाधरं दक्षिणत्रिकोणं खड्गकूशवानधरं वामत्रिकोणं श्वापपाशवज्रधरं प्रत्याली
ठेन वामपादाक्रान्तं महेश्वरमस्तकं दक्षिणपादावस्तच्च गौरीस्तनयुगलं पद्मस्रगदाममालादिविचित्रावराभा
नं आत्मानं विचिन्त्य मुदा बन्धयेत् तत्र मुष्टिद्वयं पृष्ठलग्नं कृत्वा कनीयसीद्वयं भृंखलाकालयोजयेदिति ॥ मन्त्र

ॐ सुम्भनी सुम्भहं गृह् २ गृहापय २ हं आनय होः भगवन् विद्या राजहं फ २ ॥ इति साधन समुच्चये त्रैलो
 क्य वीजया साधन शत तम पटलः ॥ १०८ ॥ तथैव भू न्यतान नारं सूर्या नील हं कार्पीरणा तव ग्रज्वा लार्क नील वर्ण
 ज्वाला माला कुल प्रमं ॥ चतुर्मुख मष्ट भुजं भृङ्गार वीरवी भक्त करुणा रसान् चित चतुर्मुखं चतुर्भिर्दक्षिणा कोरे वज्र
 रक्त्वा चक्रवान धरं चतुर्वी मकरै घंठा चाप पाश खत्याङ्ग शक्र विचित्र पटा कधरं ज्वलन नल कपिल शिखा कला
 पं अति भीषण महा हिवलय कंकन कटि सुत्र नूपुर करिठ काकुण्डल मुकुटाभरां महा माधव चक्र च न चतुर
 सपत्नी कं विष्णु माली टपदना क्रम्यावस्थितं भावयेदिति ॥ ततो मुद्रा बन्धयेत् ॥ तलवज्र बन्धाङ्गुलि ज्वालागर्भे
 मध्यङ्गुष्ठद्वय मुष्टितं कृत्वा मंत्रं जपेत् ॥ इति साधन समुच्चये ॐ वज्रज्वालान एर्क साधन दश शत तम
 पटलः ॥ ११० ॥ तथैव सूर्य नील हं कारं परमाश्वरत्नं चतुर्मुखं अष्ट भुजं चतुश्चरणं प्रथम मुखं कोठ भृङ्गारं

त्रिलोचनं दक्षिणैर्द्रुवामं ब्रह्ममुखं मुद्गिललितोद्भूतिरिष्टहरिताश्चमुखं एकेन दक्षिणात्रिपताकधरक
धरकोराविश्ववज्रसहितेनातिष्ठाभिनयंकुर्ध्वनां एकेन वामखटंकहस्तेन विश्वपद्मधारयनां पुनर्दक्षिणा
त्रिपताकोरेणोतिष्ठाभिनयंकुर्ध्वनां पुनर्धामकरेण शक्तिधारयनां पुनर्दक्षिणाकराभ्यां खत्वा द्रुवानश्च
अवशिष्टवामकलाभ्यां दण्डं चापश्चधारयनां प्रत्यालीढेन दक्षिणापादे केनेन्द्रांनी श्रींश्चाक्रम्य स्थितं
दिति यदाक्षिणाचारो नरतिप्रितिश्च वामप्रथमपादे केनेन्द्रममधुकरश्च वामद्वितीयपादेन जयक
खसुन्तश्च इत्यात्मानं ध्यायादिति मुद्रा विश्वजत्रिपटाकोतिष्ठापरमाश्वमुद्रा ॥ मंत्रः ॥ ॐ सुम्भनी सु
म्भहं ॥ इति साधनसमुच्चयपरमाश्वसाधन एकदशशततमपटल ॥ १११ ॥ नमो भूतदाम्बरा
य ॥ शक्रवृक्षकुवेलादिमदविध्वंसकोविदं श्रीमदाम्बरत्रत्वालिख्यते तस्य साधनं संक्षिप्तमनायसं

भुङ्गससिपुत्ररुचिरभ्रतं यभयक्षादिसं सिद्धि कौतुके कह दामया प्रथमना वन्मन्त्री स्वहृदीन्दो विश्वविकासीर
 स्मिसमाकुलकरवलं रत्नं वीजं विचिन्तयेत् ॥ ततस्तदिनिःसृता कुशाकारा कल्पपुरतो जामरमभिसंपूज्य सप्तवि
 धानुत्तरपूजाभिः भूयता भावयेत् ततः कण्ठाभनिर्मलद्विकाशिनी राकराई संखाभ हं कृतिकृता स्पदा विन्दु म
 ध्ये दे दोप्यमानमखिलं परीणाम्यसंम्य कविश्चाष्टकोमलदलं कमलं प्रवेश्यत् ततः तन्मध्य अंकार परीणतो
 षष्ठीणोपरि हंकार परीणत नीलज्वालावज्रं विभाव्य पश्यत त्परिणतः कृतटी विकलीलभूतसंचासन
 शीलं जगप कर्त्तिकरव्यापि रत्ने कं हेति हरिहरसंजन्माद्यग्रेमारेकवीरं वीकट दशनमीशद्विस्फुरकोठजा
 लं नीलं नीलं पिङ्गोर्जावर्जकेशं नीलवस्त्रावृततनुदक्षिणो वज्रधरं वामे पाशतर्जनी धरं पंचकपालमकु
 ढं वामे त्रिशूलकपालधरं दक्षिणोऽमरु कर्त्तिका धरं कपिलजयामकुटिनं त्रिनेत्रं व्याघ्रचर्मोत्तरं सितं म

हभूतादिपापराजितं प्रत्यालिङ्ग्य पदाक्रान्त हस्तद्वयसमावर्द्धमुद्राभूतजामरन्तत्रेयं मुद्राभूतजामिकाद्वयं वेष्टा
कञ्चयेत्तर्जनीद्वयं कनिष्ठामध्यमाञ्चैव ज्येष्ठागुह्येन चाक्रमेत् अष्टनागोपडोभित्तत्रशिरोवेष्टेन कर्कोत
कोनीलः ग्रीवाभरणं तक्षकोः नन्दोपन्दो कर्णकण्डलो पीतावेक एव ब्रह्मसूत्रमनंतः सितः कटिसूत्रं वा सुत्रं
वाभुकिभुक्तः मुद्राभुजयोः केयूलकुलिकः पाणवतवर्णाः इतरभूजयोस्तथा संखपालो ध्वजः नूपलोपपन्ना हा
पन्नोरक्तावेक एवा रक्तावेक एवा रक्तचक्षुर्द्वयं चैव भूतं श्रीभूतजामरं विचिन्तयेदति संकूडं जगदर्थैः ततः प
रः हृत्कर्णो र्णमूद्रानं सततं रक्षणार्थं मुद्रया स्पृशेत् ध्यानात् त्रिन्नाजपेन्मंत्रं वज्रवाचा कोठवाचा ॥ मंत्रः ॥
ॐ वज्रफट् इति अभ्यर्थितो स्मि गुणिनो खलू स र्जनेन केनापि तेन लिखितं किमपि स्फुटं मे वै रोचते न पद
वाप्तमितः शुभन्तत्रैलोककलूसा पहरन् समस्तु ॥ इति साधनसमुच्चये श्रीभूतजाम्यरसंक्षिप्तसाध

नवादशशततमपटल ॥ ११२ ॥ प्रणम्यऽमरंभक्त्यादेववज्रंमहर्द्रिकंतस्यैवसाधनंयक्षयथातज्ज्ञानुसारतः
साऽकोभूतशभरतंत्रेखाभिषेकोगुरुभिरनुज्ञातः ॥ नदीसंगमेशमशानेवाएकवृक्षदेवायेतनेश्रीवज्रधारण
वाः इत्यवसादस्थानेस्थित्वासाधयत् ॥ प्रथमनावदस्तद्वयअकारेणचन्द्रमण्डलंध्यात्वारत्तरेफंविबु
सहितंज्वालामालकुलंध्यात्वाइमंमन्त्रमुच्चारयेत् ॥ ॐ हनविध्वंसयनामयपापहंफट् ॥ अस्यमुद्रा ॥ अ
न्योन्यमकुलिन्येष्टयित्वातर्जनीद्वयप्रसारयेत्तर्जनीसूचीकृत्वापापनासेनमुद्रा ॥ अथशमननोर
भूत्पताभावयेत् ॥ पुनः कण्ठस्फटिकसंकासं बोधिविचित्रचन्द्रं पश्यत् ॥ ततोहंकारमष्टदलपद्मं विचित्र
येत्तदुपरिरंकोरेणसूर्यमण्डलंतन्मध्येहंकारंज्वालामालाकुलंभावयेत् ॥ अनेनक्रोधावेश्यनमंत्रेणा
वेशयेत् ॥ ॐ क्रोधावेशहूं ३ अः ॥ अस्यमुद्रा ॥ अन्योन्यमुष्टिकृत्वातर्जनीद्वयंवेष्टयेत् क्रोधावेशमुद्रा ॥

नरस्यैवमुद्राम्बुजाददंमत्रमुच्चारयेत्॥ ॐ वज्रावेशयश्पातयहंततः स्वदेवताकार्येविचिन्तयेत्॥ ज्वालामाला
कलंदीप्रयुगान्ताग्निभंभिन्नाञ्जनमहाकायंमहद्दहामनदिनंत्रैलोक्याधिपतिप्रभुं पत्न्यालीढमुसंस्थानं
आदित्यकोटितेजसं कल्पानलज्वलचक्षुःसन्धाकिमिववर्तुंरुद्रकेसंमहाज्वालंकपालमालामुकुटंद्रष्टाक
लालवदनंनीलस्यद्याभुवसनंनागाष्टकविभूषितंचतुर्भुविर्गजितंदक्षिणोवज्रमुल्लासिततर्जयनहरिह
रपितामहान्॥ अपराजितपदाक्रान्तंमुद्रावन्धेनतिष्ठति॥ अनामिकाद्वयंवेष्टयित्वातर्जनीद्वयंकञ्चयेत्
कनिष्ठांमध्येमाञ्चैवज्येष्ठांजुष्टेनचाक्रमेत्॥ एषामुद्रायराभ्रेष्टात्रैलोक्यसाधनीततोवक्ष्यमानक्रमेणव
ड्कुरविन्यासंकुर्यात्॥ अन्योन्यमुष्टिंकृत्वामध्यमाजुल्योप्रसारयेत्सिरोमुद्रा॥ मन्त्रः॥ ॐ हनवज्रहं॥ अ
स्याएवमुद्रायामध्यमाजुल्योप्रवेशयेत्॥ तर्जनीसूचीकृत्वासुरामुद्रा॥ मन्त्रः॥ ॐ दहवज्रहंशिर्यामुद्रा

अस्याएवमुद्रायाअङ्गुष्ठौपार्श्वतःदक्षिणाङ्गुष्ठदक्षिणानेत्रवामाङ्गुष्ठवामनेत्रे मंत्रः॥ॐ दीप्तवज्रहं अन्योन्यमु
 ष्टिकृत्वाकनिष्ठाद्वयंवेष्टयेत् तर्जनीप्रसार्ज्जहृदयमुद्रामंत्र॥ॐ वज्ररोषहं अस्याएवमुद्रायाःतर्जनीकुण्ड
 लीकृत्वाकवचमुद्रामंत्रःॐ वज्रदठवज्रहंकवच॥ अस्याएवमुद्रायातर्जनीद्वयंप्रसार्य अस्तमुद्रा॥मंत्रःॐ
 हनदहपचक्रोधवज्रसर्वदुष्टानमारयेहंफट्॥ अम्ब॥षड्भविन्यासकृत्वाभगवन्तमावाहयेत्॥अन्योन्तरितं
 कृत्वातर्जनीद्वयंकञ्चितं।इषचारयेत्॥आवाहनमुद्रामंत्र॥ॐ वज्रधरमहाक्रोधसमयमनुपारये शीघ्रमा
 गद्वीजःहंफट्स्वाहाअनेनसर्वदेवतामावाहयेत्॥एवमावाह्यस्तुतिविशेषंकृत्वाऽर्घपात्रंदद्यात्॥अनेन
 मुद्रामंत्रेणउत्तानमञ्जलीकृत्वाअङ्गुष्ठौपार्श्वतःअर्घमुद्रामंत्रःॐ सर्वदेवताप्रसिद्धभागवन्महाक्रोध
 पतिदस्ववज्राधंॐहंअःततःपात्रंदद्यात्अनेनमुद्रामंत्रेणसर्वाङ्गुलीकुण्डलीकुर्यात्अङ्गुष्ठतर्जनीमु

मुखं संदंशेन पुष्पमादाय नीमद्वयित्वा भागवतो वामपार्श्वे क्षिप्यत् ॥ मंत्रः ॥ ॐ प्रवरसत्कारपतिस्वहा ॥
तत आसनं दद्यात् ॥ वामहस्तमुत्तानं कृत्वा ज्येष्ठाङ्गुल्येन उद्धितेन दक्षिणाहस्तमुष्टिना वामाङ्गुलं गृहीयात् ॥ द
क्षिणाङ्गुल्येन उद्धितेनापरागितमाक्रम्य वज्रधरस्य भूतासनमुद्रामंत्रः ॥ ॐ जयः क्रोधाधिपतिः क्रोधराज इदं श्रु
तासनं दर्शय रक्षपति गृह्णस्व हा ॥ अथ देवतासनं भवति ॥ संपूताञ्जलीं कृत्वा सर्वाङ्गुलिविरलां कृत्वा पद्ममु
द्रा मंत्रः ॥ ॐ यन्नोद्भवमिषणां सर्वदेवतां स्वाहा ॥ ततो विद्योत्सारणं कृत्वा अनेन मुद्रामंत्रेण ॥ अन्योन्यमुष्टि
कृत्वा अङ्गुलौ प्रसारयेत् ॥ आक्षपमुद्रा ॥ मंत्रः ॥ ॐ नाशय दुष्टान् भस्मि कुरु हूं हूं फट् आक्षयः पुनर्दिग्व
न्धं कुर्यात् अनेन मुद्रामंत्रेण अन्योन्यमुष्टिं कृत्वा पृथक् पृथक् वामतर्जनी प्रसार्य दक्षिणायां तु मुनिस्था
पयत् दक्षिणाङ्गुल्येन कनीषसनीषमाक्रम्य श्यवाङ्गुलीः प्रसारयेत् ॥ संकूडो दिग्वन्धमुद्रामंत्रः ॥ ॐ वज्रकी

धमहाचराडवन्धर दशदिशानहं फट् ॥ ततो भागवतो मूलमुद्रांश्च समासमयंदर्शयेत् ॥ यज्ञाक्षरं द्वा
 अनेन मंत्रेण ॥ ॐ वज्रफट् अन्योन्यमुष्टि कृत्वा कनिष्ठादयस्वेष्टयेत् ॥ तज्जनी प्रसार्य अङ्गुलाकारेण
 शिखाकरिषणमंत्रः ॥ ॐ वज्रोपमहाक्रोडसिद्धाकरीषयहं जः ततो वज्रमूलाले इदं कुर्यात् ॥ कोष
 सिद्धिः समये साधने सिध्यन्तु सर्वदेवाश्च मे शिष्यं सिद्धिं मुनेन ॥ अष्टभीर्गुणैः पूजाभिर्पूजयेत् ॥
 ॐ वज्रलास्यहं ॐ वज्रमालेहं ॐ वज्रगीतेहं ॐ वज्रनृत्यहं ॐ वज्रपुष्पहं ॐ वज्रधूपेहं ॐ वज्रालोक्यहं ॥ त
 तपूजां कृत्वा भागवतं स्वसरीरे प्रवेशयेत् ॥ यज्ञविद्यामुद्रांश्च द्वा इन्दं मंत्रमुच्चारयेत् ॥ हं हं हं अः मूलमु
 द्रांश्च वद्वा इदं मंत्रमुच्चारयेत् ॥ ॐ वज्रफट् ॥ ज्ञानसत्त्वं समयसत्त्वं चाभेदतो भावयेत् भावनाखि
 त्तो मंत्रं जपेत् ॥ अखेदतः खेदे सति पूजां कृत्वा दधपाद्यं दत्वा अनेन मंत्रेण स्तुयात् ॥ सर्वसिद्धिं महाक्रो

धसुरवसिद्धिप्रदायकं दत्त्वा मन्त्रिणो महासिद्धिगद्यसिद्धिमनुत्तरं अथ मुद्रा भवति संपूटमञ्जलीकृत्वा
किञ्चित्प्रणामतश्च शिरः पूर्णमुद्रामञ्चः ॥ ॐ सिद्धिवन्तु आ पूर्य सर्वसत्त्वानामासां अमुकसिद्धिमे प्रये
द्य हं ॥ अनेनोच्चारितमात्रेण सर्वमुद्रादृढि भवन्ति पञ्चमुद्राश्च वद्वावा मातुल्यं समुत्तदिप्यविसर्ज
येत् ॥ अनेन मन्त्रेण ॐ सरस्विसरस्व गद्य श्रीवज्रधरः समाशापयति स्वाहा ॥ विसर्जयेन कवचमुद्राम्ब
द्धाहृद्गणकण्ठमूत्रमुवाहुमूलद्वय रक्षां कृत्वा तदहंकोरेण विहोदिति ॥ ॥ इति साधनसमुच्चयभूतज्ञा
मलसाधनत्रयं दशशततमपटलः ॥ ११२ ॥ ॐ नमः श्रीवज्रसत्त्वाय ॥ नमो शाक्यमुनये तथागताय ॥
नत्वा सर्वतथागतां गुरानिधीना रायणार्थगुरोः श्रीवज्रासमो नाम भूषिततरोः संसारदोषग्रहेः ॥ अस्य पृष्ठ
वरबुद्धतादमसमं संस्वधनंतत्त्वतो ॥ नानावर्णतथागतादिवचनादेहंतदालिरच्यते ॥ ततः पुनतो भगवं

वक्ष्यमानविधिनावर्णभुजादिसमन्वितं बुद्धं तथा गतादिसमं वितं विचिन्त्य पुष्पादिकं प्रयेद्यत् ॐ नमो अक्षयोभ्या
 य हं वज्रपुष्पे हं स्वाहा प्रत्येकं वारत्रयं दद्यात् ॥ ॐ नमो वैरोचनाय ॥ ॐ वज्रपुष्पे हं स्वाहा ॥ ॐ नमो अमिताभाय
 श्रीः ॐ वज्रपुष्पे हं स्वाहा ॥ ॐ नमो अमोघसिद्धय ॐ वज्रपुष्पे हं स्वाहा ॥ ॐ नमो रत्नसंभवाये ॐ वज्रपुष्पे हं स्वा
 हा ॥ ॐ नमो रोचनाये ॐ वज्रपुष्पे हं स्वाहा ॥ ॐ नमो सामकीना ॐ वज्रपुष्पे हं स्वाहा ॥ ॐ नमः पाण्डुराये ॐ वज्रप
 पुष्पे हं स्वाहा ॥ ॐ नमस्तारये ॐ वज्रपुष्पे हं स्वाहा ॥ अनुरक्ष्योभ्य रूपवज्रासनाय भूतपभूतं पुष्पं दद्यात् अनेनैव क
 मेणा ॐ वज्रपुष्पे हं स्वाहा ॥ ॐ वज्रनिधेय ॐ वज्रपुष्पे हं स्वाहा ॥ इत्यादि पूजाविधिं कृत्वा मैत्रादिभावनापरा
 रं पूज्यं ॥ ततः स्वहृद्यकारपरिणतं चन्द्रमण्डनं तस्योपरि हंकारं सुवर्णवर्णं तदस्मिभिर्गतानगुरुबुद्धवो धिसत्त्वानदृष्ट्वा
 ततः स्नानपूजामेघपुमरैः संपूज्य ततः पापदेशनापुणानुमोदनां परिणामणां त्रिशरणगमणां त्रिनमार्गां श्रयणां बोधि

चिन्तोत्पादनं कुर्यात् ॥ रत्नत्रयं मे शरणा मित्यादिना ततः शून्यतां विभावयेत् सर्वधर्माननिःस्वभावरूपानि विभा-
वयित्वा अक्षररूपं बोधिविन्नस्वरूपं प्रभास्वरं सात्मानं पश्यत ॥ इटिकारार्थं मच्चमुच्चारयेत् ॥ ॐ स्वभावभुजास-
र्वधर्माः स्वभावभुजो ह्येतदेव ज्योतिरूपपरिणतं चन्द्रमण्डलं तस्योपरि हंकारं अकारादिबोदशस्वरपरिवे-
स्थितं पुनरपि कारादिवर्णपरिवेष्टितं भुजवर्णं सकलसमस्तपरिणतं चन्द्रमण्डलं रूपं विचिन्तयेत् ॥ तस्योप-
रि हंकाराक्षरबीजं तत्परिणतं वज्रं पीतवर्णं तन्मपि वज्रवर्णं के हंकारं समस्तमेतत्परिणतं मयवज्रासनं रूपं सुवर्ण-
वर्णं तस्य चतुर्मासं रसनं ते च स्कन्धकेशमृत्युदेवपुत्रमाहः गौरकृष्णश्यामवर्णाः ॥ यथाक्रमेण मूर्तिः ये-
षां विभाव्यरेभिर्ममारेः पीठे टितिसंहासनस्योपरि वज्रपद्मं वज्रं च तत्र स्थितं भगवन्नां दिभूजं सत्त्वपर्यङ्क-
निष्पन्नं सव्यकारभूस्पर्शमुद्रां चित्तं अवसव्यमुत्तङ्गस्थितं रक्तवस्त्राद्यादितागात्रं ज्ञानमात्मानं भावयेद्योगीत

तो हंकारमुत्पादयेत् ॥ ॐ धर्मधातुस्वभावात्मको हंकारो भगवतो दक्षिणामेवैवो धिसत्त्वगो र्वर्णादिभूजं
जटा मकुटधारिणं सव्यगृहितचामररत्नं अवसथेन नागकिंश पुष्पद्वयधारिणं तथा वामे लोके श्वरं वो धिसत्त्व
सुवर्णं दक्षिणो गृहितचामररत्नं वामे क मरधारिणं भागवत्मुखं व्यवली कयतो भावयेत् पश्चात्पद्मन्यासं
कुर्यात् ॥ भगवतो च सुषो रुभयचन्द्रमन्दलं तदुपरि क्षिंकार भुवर्णां श्रोतयोश्चन्द्रमण्डले परी हंकारं नीलव
र्णं नासापटयोश्चन्द्रमण्डलोपरि रंकारं पीतवर्णं त्रिङ्गाया चन्द्रमण्डलोपरि गंकारं रक्तवर्णं ललाटे चन्द्रमण्ड
लोपरि सुंकारं श्यामवर्णं स्तनद्वयमध्य चन्द्रमण्डलोपरि संकारं सुभ्रवर्णं इति षड्गन्यासं विभाव्यः ततः स्वह
दि चन्द्रमण्डले हंकारपरिणतवज्रमृतद्वरतके चन्द्रमण्डलोपरि हंकारं तत्सर्वपरिणाम्य ज्ञानसत्त्वसमयसत्त्व
वद्विचिन्तयेत् ॥ ततः शिरशि चन्द्रमण्डलं तस्योपरि हंकारपरिणतं चक्रं शुक्लवर्णं तस्मिन् चन्द्रस्थं ॐकारं च

ति भागवतो कायविभुद्धिभावना करेष्ठचन्द्रमण्डलंतस्योपरी आंकारपरिणामादुदलपद्मरक्तवर्णातमध्वेच
न्द्रमण्डलस्थहंकारमिति भगवतश्चित्तविभुद्धिभावनावुद्रत्वफलदायिनिबुद्धमिद्धिरितिततः आकाश
स्थितं भगवतं हृद्दीर्घाक्षिवासाकृष्यजः हं वं होरिति अक्षरचतुष्टयनपरतस्थापयेत् तस्मै अर्घ्यपाशाचमनं
प्रोक्षणाच्च दद्यात् ॥ पश्चात् क्षिरादिभोजनं प्रयेक्षत् ॥ इत्युत्पत्त्यादौ विहितं ततः सर्वबुद्धानमस्यामितेन पा
सुभ्योस्तुतिं कुर्यात् तत्त्वज्ञानसत्वे सहस्रमयसत्त्वमेकीकृत्य समये सत्त्वं समयमहम् ॥ ॐ अहं इत्यनेन मंत्रे
णादयं कुर्यात् ॥ पश्चाद् भावनारिविभोजनं कुर्यात् ॥ ॐ आ वज्रहं स्वाहा ॥ इति जयमंत्रः पश्चात्संम्यक्तं वो
धोपुंरापपीरणमोविवर्जयित्वा विहरेद्यथेदयात् ॥ अनिनपुंरपेन सत्त्वान्नथागतज्ञानं प्राप्ताः शिष्टं भवन्तु ॥
॥ इति साधनसमुच्चये भट्टाकवशासनस्य साधनोपदेशविधिः चतुरदशशततमपटलः ॥ ११४ ॥

ॐ नमो अस्य संपत्तीदश्रीजन्मण्य॥ प्रथमनावतमंत्रीसर्षपदार्थानुस्वेदेहञ्चमृत्युविभाव्य॥ तदनन्तरमी
षदक्षचन्द्रमण्डलेप्रजोपायेमयंतदेवयक्षसकतंअष्टदलपद्माकारंतनमध्यवंकोरैरावमुधारांपीतवर्णा
मधान्यमञ्जलीहस्तांवरदासर्षालङ्कारभूषितामष्टयक्षिणीपरिवृतां॥ तद्यथा॥ भद्रा॥ सुभद्रा॥ गुप्ता॥ सुगुप्ता
देवीसरस्वती॥ आर्याच॥ चन्द्रकान्ताचरताभिःपरिवृता॥ महादेवीम् तस्याभामध्येजकारैरात्मानं पञ्च
वङ्गकिरीटीनंदक्षिणहस्तेबीजपूरकं वामेणकुलोधरं पञ्चतथागतापिरत्नादिप्रवर्षमाना॥ पादद्वयेसंखमु
ण्डपद्ममुरौडोमहानिधानौ रत्नादिप्रवर्षमाणौ स्वगृहेदेशेविचित्रयेत्पीतवर्णानीलोत्पलमालाधरं श्रीजन्म
लनाथवसुधारालिङ्गितबोधिचित्रविसर्गनियात् रत्नसमूहव्याप्राशेषाकाशं विभावयेत्॥ हरणकालेपू
र्वश्यान्दिशिनीलवर्णपूरणं भद्रं॥ दक्षिणस्यादिसिपीतवर्णं वैश्रवणं पश्चिमस्यान्दिशिरत्नवर्णधनदम्

उत्तरस्यांदिशिपीतवर्णमानीभद्रं आनेयादिशिरक्तचिविकुण्डलीम् ॥ नैऋत्यान्दिशिनीलवर्णकेलिसालि
कं वायव्यान्दिशिपीतचलेन्द्रं ऐशान्यान्दिशिपीतमुखेन्द्रं सर्वैष्ययक्षणीभागमध्यस्थिताः रत्नप्रवर्ध
माणा जम्भलशादृशभावनीयाः पूर्वद्वारे धनदमहाधनदौ नानौ लम्बवृषणौ रत्नप्रवर्धकौ दक्षिणद्वारे
पद्ममहापद्मौ पश्चिमद्वारे कलिमहाकेलिनौ उत्तरद्वारे पूर्णमुपूर्णौ एतेपितृगणलम्बवृषणाः जम्भलनाथ
स्यानुलोमेनमंत्राक्षरादिन्यासंकुर्यात् ॥ ॐ शिखायां जंमुखे भन भूजद्वये हृदये जले नाभौ द्वाया उरुद्वये स्वाहा
जानुद्वये चेति ॥ मुद्रामानीभद्रं सुचक्षुद्वये वैश्रवणा तथा मुखेन्द्रां मुखसंस्थितः पूर्णभद्रस्तनान्तरे नाभौ ध
नद्वये यक्षः उरुद्वये केलीमहाकेलिनौ पादद्वये चिविकुण्डली सर्वाङ्गेषु चलेन्द्रकः जम्भलनाथश्चाभिचव
ध्येयः अधुना क्षरन्यासः ॐ मूद्रा जूललाटे कं कर्णाद्वयो समस्तकपृष्ठे विन्यसित् हस्तन्यासोऽधुना कथे

ते ते देवताभिरक्षरेस्तु मणिवन्धे जुं हस्तमध्ये व्रुं सर्वाङ्गुल्यग्रे एतः सर्वाङ्गुलीमूले ॐ जम्भलजलेन्द्रा
यस्वाहा ॥ इति प्रतिष्ठाकर्तव्या ॥ तर्जनीयामानी भद्रस्तु पूर्णा भद्रस्तु मध्ये माया अनामिका या धनदः ॥
कणिष्ठा वैश्रवणास्तथा मुखन्दो हस्तपार्श्वे मणिन्धे केलिमाली ॥ उरुङ्गुल्यग्रे विष्णुगण्डली तर्जनीयंगुष्ठयोस्तु
चरोन्दकः ॥ हस्तमध्ये जम्भलजलेन्द्रकः ॥ वज्रोदकादि पञ्चाङ्गुली मृतं तदभावे वज्रोदकमात्रमपि उदकमि
अचलुकनपीत्वा अष्टोत्तरशतचलुकेनेति ॥ त्रिसन्ध्यमचिरदिवा सौजंलसहस्राभवति ॥ धनकनकसमृद्ध
पृथ्वीवीर्यपूर्णकोति ॥ ॐ जुं कं सः इत्युच्चार्य चतुर्कानि देयानि असिध्वे सति श्रीवज्रहंकारमात्मानं ध्या
त्वा जम्भलप्रतिमां विषण्णिका निम्बपत्रधुत्वा कल्पस्मशानाङ्गरेः प्रलिख्य गोप्यात् ॥ तथा नयोऽंशे शयित्वा
पश्चात् शमशानाग्नौ तापयत् ॥ कूष्माण्डीनियतसिद्धो भवति ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये जम्भलसाध

नपञ्चदशशततमपटलः ॥ ११५ ॥ नमोजन्मलाय ॥ पूर्वोक्तविधानेनएवंकिंतु हृदिदुमध्यवीजंतृती
यपीतवर्णाभूयदेवनाक्रांतं अर्द्धेनु शिरसिभूषितं तेनेववीजनिष्यन्नश्रीजन्मलपीतवर्णादीभूजंदक्षिणा
हस्तवीजपूरकं वामहस्तैरलप्रवेष्टमानान्कुरिधरंपञ्चवृद्धमकुटिनंपदद्वये नसंखमुण्डपद्मपुरेणमहा
निधानाक्रान्तं नीलोत्पलधरं सर्वालङ्कारभूषितं जन्मलरूपेणान्मानं भावयेत् स्वगृहे प्रविशन्तं नानारत्ना
दिप्रकर्षमाणं विनयेत् हस्तद्वयेन मुष्टिर्वेधामध्यमामध्यतृतीयपर्वभगनाः इति जन्मलमुद्रा ॥ ॐ जन्म
जलेन्द्राये स्वाहा ॥ अनेन मंत्रेण भद्राकारिकायाश्चोत्तरशतमुदकचुलुकंदेयं पश्चात् पूजां कृत्वा मंत्रं जपेत्
ततः सिद्धिः ॥ महाधनदयतिर्भवति तिनशंसयः ॥ इति साधनसमुच्चये श्रीजन्मलसंक्षिप्तसा
धनषट्दशशततमपटलः ॥ ११६ ॥ ॐ नमोजन्मानकाये ॥ आदौ भावत्सुखासनोपविष्टः साधको रत्ना

कारे निष्यन्नसूर्यमण्डलम् स्वहृदये विभाव्य तदुपरि रक्तहंकारं विन्यस्ये पुरतः रक्तयमार्गिं गुरुबुद्धबोधिस
त्वाश्चालम्यपुष्पादिभिसंपूज्य नमस्कृत्य त्रिसररागमनादिकं कृत्वा भून्यताम्भावयेत् ॥ ॐ भून्यताम्भान
वज्रस्वभावात्मको ह्यमिति ॥ तदनन्तरं रक्तआकारजसूर्यमण्डलोपरि हंकाराणां तं साद्रमुण्डा कितसितद
ण्डहराधितिष्ठं भावयेत् ॥ एतत्सर्वमपरिणाम्य यमानकविचिन्तयेत् ॥ आत्मानं रक्तवर्णं प्रत्यालीढपद
स्थितो ॥ एकमुखं दिभूजं वामकोरु रक्तपरिपूर्णकपालं दक्षिणाकरं मुण्डां कितसितदण्डधरसर्पाभरा
भूषितं भयानकं पिङ्गोर्द्विकेशं सिंहव्याधुचर्माम्बरधरं स्वभिप्रज्ञया विचित्राभरणया आलीढपदस्थित
या आलिङ्गितमात्मानं भावयेत् ॥ पश्चात् भगवतो हृदि सूर्यमण्डलं हंकाराधितिष्ठितं तत्परिणतं साद्रमुण्डा
कितं सितदण्डं निश्चरन् विभाव्य तत्तन्मध्ये रक्तसूर्यमण्डलस्थं हंकारं रक्तवर्णं विचिन्तयेत् ॥ ततो गृह्य यजुर्हंकार

परिणतं भगवत्या गुह्याष्टदलं रक्तभाः कोरेण तदनुमन्त्रमुच्चारयेत् ॥ ॐ सर्वतथागतानुरागेण वज्रस्वभावात्मको
हतदनुनाभिरधः सद्रक्षाष्टदलकमलोपरिरक्तफ्रिकारं ज्वलन्तं विचित्रं येत् प्रज्ञातु सदा विकृतागलदश्रुकादि
भुजैकमुखा भगवता सहसं पृथगे गार्वास्थिताः एवं भूतं रक्तयमार्गं महिषोपरी विश्वदलकमलस्य भावयेत् सम
यद्विविधिपूर्वकं एतत् द्वित्रिचतुस्सध्यं भावयेदिति ॥ ॐ आः ह्रीं खं हूं समयाधिष्ठानमंत्रः ॐ ह्रीः श्रीं विकृतान
न हूं हूं फट् फट् स्वाहा ॥ इति हृदयमंत्रः ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये आर्य्यरक्तयमार्गि साधनसप्तदशशततमप
टलः ॥ ११ ॥ ॐ कारजहं कारजवस्तके मध्ये शोरेण युक्तपूर्ववत्यापदेशनादिकं कृत्वा भूयता भावना न न रंजं हूं
काराक्रान्तवस्तक मध्ये न शोरेण युक्तेनेति पाथानां युक्तचायं ध्यात्वा तत्परिणतं वज्रानङ्गनामार्थमञ्जुघोषपीत
वर्णां षड्भुजं मूलभूजाभ्यामाकर्ण्य पूरितं रक्तोत्पलकलिकाशयुक्तकुसुमधनुर्धरं दक्षिणदयेन रथं दृढं राधरं

कामपुगेरनन्दीवारकाशोकपुष्पपल्लवधामशोभ्याधिवृत्तजटामकुटिनसुत्पालीटपद्वोदशवर्षाकारमहभृ
ङ्गारमूर्तिपश्यत् ॥ अथ चतुर्भुजंदर्पशाशोकपर्णाधामभ्ररहितंध्यात् ततो ज्ञानसत्त्विनेकीकृत्य ॥ ॐ मञ्जुघोषकीः
जः शितमंत्रः जपेत् ॥ त्रिभुवनमपिलक्षणाकित्किरीकरोति अथ कश्चिदाकृष्ट कामतदा अननो एकभावनां कृत्वा
तदहंकारगर्हितमना ॥ स्वहृदि रक्तषोडशदलकमलं आनाभिलम्बितनालसहितं सकन्धमलम्बितनालमूले
रक्तहंकारं दृष्ट्वा तदलेषु दक्षिणातो रक्तषोडशस्वर्णम्बितं भाव्य ॥ तत्किञ्चलकोपरि निशादिवा यथाक्रमं भवं सूर्यचन्द्र
मस्तोमण्डलं रक्तवर्णां तन्मध्ये च रक्तकीः कारद्वयविदर्भितं वक्षमानं स्वमंत्रं पश्यत् ततस्तानरक्तभ्रमरानति हृष्टप्रवृ
त्तिभाव्य स्वमंत्राणां किरणसंचये दशदिशमापूर्य याचदभीष्टायाः स्त्रियः स्थानं गत्वा तां वायुमण्डलमध्यगारे
परश्मिमयनेव पाशेन सुवद्धकण्ठमं कुक्ष्येन दृढविधर्मोदयां पुरतः समानीय कृताञ्जलिपुटामालातचक्रम

ध्वेवर्तिरक्तहंकारपूरितनेत्रहृदयेसर्वावयवांविभावयेत् ततस्तस्यापि हृदयरक्तषोडशस्वरसहितं हंकारनादं
षोडशदलकमलमालोक्यकिञ्चुमलीनवर्णतन्मध्येक्षीः कारविदर्भितं नामाक्षरं ध्यायात् ॥ ततः स्वमंत्राक्षरकिरणप्र
भः सुरक्तनिसितसुक्ष्म्याकुशपद्मनालस्थहंकारदिभिर्हृद्गतेः प्रेरितमधुकोरनुगम्यमानः स्वनासिकाद
क्षिणोत्तरविवर्तविनिर्जते मध्यसव्यनासिकादोरेण द्वायं प्रविश्य शाकुशंतत् नामाक्षरमाकर्षणस्थितः ते
चमधुपातस्तपयसरतसमालूतविशीर्णं कृत्वा स्वमंत्रतश्च पाऐणाभूमयनीति सुचिरं त्रिश्वरमपश्यत् ॥ ततस्त
थैव बुद्धानसंप्रेरितोऽकुशस्तन्नामहोदादायते चमधुकणः स्वकियं स्वामाहृत्य तन्नासिकावामविवरयथा
निःसृताम्बीक्षयेत् ॥ पुनरानि यथाश्वासमाकृष्टान् भ्रमणं स्वनासिकादक्षिणादोरेण प्रवेष्टुं तन्नामाक्षरं स्व
हृदी मंत्रेण गाढमाक्रम्य ताश्च भ्रमणं प्रतिदलभ्रमलवारवशीकृतां स्विचिन्तयेत् ॥ इत्यनेन क्रमेण स्ववि

ज्ञानंतीदृशानेन सहेकी कृतं पश्यत् ततस्तपयोधरं निशितरक्तोत्पलं शोरेण कलिका शोरेण विद्रा म हू एग मूर्धा प्रप
 तिता श्रविलोक्य शृंगबलये च कार्मु केन तच्च एण पुं कलंगा धमाव ध्या स्व गृहीतोत्पल नानी मयन पाशेन गले वधा
 समाकृष्य स्वपादयोर्निपात्वा स्वकेन हृदयसंताप्य त्रभसनिनी कृत्य पङ्कन तीषयित्वा अनन्य समरणा न क
 त्वा पुन दप्यो नो नात्मीय संस्था मुक्त केशी विवस्त्रा मतिराग विह्वला विरहकातरतं अभिभक्ष्या दर्शयित्वा
 स्वसंवेद्यमात्मानुशङ्कयेत् ॥ ॐ अमुकी माकर्षये न श्रुधोषक्षीः जः इति स्वमंत्रनामसहितं मेकाग्रमा
 मान संजपेत् ॥ एवमनन्तरे कृत्वा मेणुगुरु प्रतिपदमारभ्या षतचतुर्दशी मयुत मातं जपेत् ॥ पुनः पूर्णमास्यां
 सहती पूजाविधायै सकल एत्रिं जपेत् ॥ ततः प्रभाते सानियतमागच्छति आगता च तां महासुद्रादिसिद्ध्या
 स्वदेवता पूजा समयेन यथा सुखं उपभुञ्जी ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये वज्रान्न साधन अष्टादशशतत

मपटल ॥ ११८ ॥ पूर्वोक्ताविधानेन शून्यताभाव नानाविधपद्मसूर्यपीतवर्णकारवीजपरिणतं रूढीति व
ज्ञानक्रमशुश्रीभट्टाकमात्मानमभिनिध्यायेत् पीतवर्णमेकमुखत्रिनेत्रषड्भुजं गदाधारेण दिव्यवर्णश
भृङ्गारं पुत्पालीटपदं स्वङ्गपाशद्वयं राधाक्षिणाकर्त्रयं कार्मुकुवलयं ककेलिधारिवामकर्त्रयं दिव्या
भार्याभूषितमक्षोभ्यामुकुटितं ध्यात्वा मदनप्रयोगेन भावयेत् तथा हि दुष्ककुचविद्धाक्षी किंसादये द्रुदा
षड्भुजं तीर्षयेत् साध्यान्दप्येतादृशयेत् ततः ॥ उत्पलेताय दवद्वा आकर्षयेत् सविह्वलामुक्तकेशामिति ॥
ॐ अमुकी आकर्षयेत् मञ्जुघोषिणी जः ॥ इति ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये वज्रान्न साधन एको न विं
शतिशततमपटलः ॥ ११९ ॥ पूर्ववत्पापदेशनादिकं कृत्वा शून्यताभाव नानाविधं हंकारजं हंकाराक्रान्तं य
स्तकमध्वेन शरीरायुक्तं चाप्यध्यात्वा तत्परिणतं वज्रान्न नामार्घ्यमञ्जुघोषपीतवर्णं षड्भुजं मूलभूजाभ्यां

आकर्षणापूरीतरतोत्पन्नकलीकाशायुक्तकुसुमधनुर्धरं दक्षिणाघयेन खड्गदर्पणाभृतं वामयुगलेनेन्द्रिवारको
शोकपुष्पपल्लवधरं अभ्योधिष्ठितजटामकुटिनं प्रत्यालीढपदं षोडशवर्षाकारं महाशृङ्गारमूर्तिपश्यत्
अथवाचतुर्भुजंदर्पणाशोकपल्लवधिमूजरीहितध्यायात् ततो ज्ञानसत्त्वेनेकीकृत्य अमञ्जुघोषक्षीः जः इति म
न्त्रं जपेत् त्रिभुवणमपिलक्षणाकिङ्करीकरोति अथकाश्चिद्राकार्घुकामः तदानन्तरोक्तोक्तभावनां क
त्वा तदन्तं कार्णार्धितमनाः स्वहृदि रक्तषोडशकमलगानाभिलम्बितनालसीहतं स्कन्धसवलम्ब्य तन्नाल
मूले च रक्तमूले च हंकारं दृष्ट्वा तदलेषु षडक्षिणांतो रक्तषोडशस्वरान् तत्किञ्च अल्कोयलिरिनि सिदिवायथा
संभवसूर्यचन्द्रमसोमण्डलं रक्तवर्णं तन्मध्यं रक्तक्षीः कारुण्यविदर्भितं वक्षमानं स्वमंत्रं पश्यत् ततस्तान्
स्वरान् रक्तभ्रमणान् दृष्ट्वा पुष्टां विभाव्य ॥ स्वमंत्रं शक्तकिरणसंचयेद्दशसमापूर्य यावदभिसिद्धाः स्त्रियः

स्थानं गत्वा वायुमं एतलमध्य आरेप्य रश्मि मये नैव पाशेन भुवद्वकंठामञ्जसेन दृढ विद्रुधस्मोदयं पुरतः समानां यक्ष
ताञ्जली पूतो मलातचक्रमध्ये वर्तिरक्तहंकार पूरितनेत्र हृदय सर्वावर्धये वास्विभावयेत् ॥ ततस्तस्या अपि हृदये
षोडशस्वरभेदितं सहंकारनालं षोडशदल कमलमालोक्य किन्तु म्लानः वर्णो तन्मध्ये द्वीः कारयिदमिति नामाकंध्या
यात्ततः स्वमंत्राक्षरकिरणप्रभवः सुरक्तनिसितभूष्माङ्कुशः प्रपन्ननालस्थं हंकाररश्मिभिः दुर्द्धगैः पेरितो मधू
करनिकरैरनुगम्यमानः स्वनसिकादक्षिणोत्तरविवर्णद्विनिर्गतसाव्यसव्यनासिकाधिवोरातद्द्वयं प्रविश्य पडो
अङ्कुशतन्नामाक्षरमाकर्षये स्थितः तेजमधुपास्तपन्नसरभसमागूढविस्तीर्णं कृत्वा स्वमंत्रं तया स्वरादूषयति
ती इति मुचिरं निश्चरं पश्यत् ततस्तथेवं तद्वासं पेरितो हनदादायते च मधुकाः स्वकियं स्वरांतन्नासिकावामविव
रपथेन निःसृता नृवीक्ष्येत् पुनरातीयस्वासवायुना समाकृष्टानं कुशभ्रमणं स्वनासिकादक्षिणं प्रवेशयत्

त्रामाक्षरं स्य हृदि गाढमाकम्पतांश्च स्वरात्प्रतिदलभ्रमरा वारवसीकृतान् विचिंतयदित्यनेन क्रम्यणा स्वविज्ञानं
 तद्विज्ञानेनैकीकृत्य पश्यत्ततस्तपयो धरं निषितचक्रोत्पलकलिका शीरेणा विद्मामहा रागमूर्धा पतितां चाव
 लो क्य भृशं वलायेव कास्तु केन तच्चराण्युगलंगाधमावध्वेस्वगृहीतोत्पलनालमयेन पाशशोरेणा वद्धा समाकृ
 त्पस्वपादयोर्निपात्या शोक्यन हृदयं संताड्यानेरभिमाननीरवद्वेन तिषथीत्याभनन्यशरणा कृत्वा पुनर्दर्पणा
 नात्मीया वस्यं मुक्तकेशां विवस्त्रां अतिरागविकृतां विकल्पात एत एव भिभक्तां दर्शयित्वा स्वसंवद्यमात्मानु
 एगकारयेत् ॐ अमुकीमाकर्षय मश्रुघोषक्षीः जः इति स्वमन्त्रं नाम संहितमैकाग्रमना जपेत् । एवमनन्तरेण
 कृत्वा मिणाभुक्तप्रतिपदमारभ्य यावच्चतुर्दशी मयुतमात्रं जपेत् । पुनर्पूर्णमास्यामहतिं पूजां विधाय सकलशक्तिं
 जपेत् ततः प्रभाते सानियतमाहति । आगतां महा मुद्रां दिसिद्धतिस्वदेवता पूजा समये यथासुखमुपभुञ्जीत् ॥

शतिसाधनसमुच्चये वक्ष्यामि मञ्जुश्रीसाधनविंशतीशततमपटलः ॥ १२० ॥ पूर्ववत्पापे देशना अनन्तरं
न्यतामवलम्बा चन्द्रस्य भंकारबीजनिष्पन्नमार्यमंजु घोषपीतमेकमुखं दिभृजं पञ्चवीरं कुमारं सर्वाल
कालभूषितं मुत्पलंधारिवामकरं लिलावस्थितदक्षिनकरं सिंहासनस्थपद्मचन्द्रासनस्थमात्मानं रुदिति
ध्यायात् ततोऽञ्जलितर्ज्ज्यावनामिकनखास्तेरुत्वा विकचोत्पलमुद्रा देया ॐ वागीश्वरम् इति जापमंत्र
इतिसाधनसमुच्चये धर्मधातुवागीश्वरं सर्वाङ्गभृङ्गचतुर्मुखं अष्टभुजं पञ्चवज्ररत्नमकुटितं दिव्याभरणव
त्स्वशृङ्गालादिरसाञ्चितं धर्मचक्रमुद्रां क हस्तद्वयं रूपावान्कलिशदक्षिणहस्तां कितं प्रज्ञापालमितापुष्ट
ष्टकं चापवज्रघंठावामकोरत्रिकं वज्रपर्याङ्किनमात्मानं निष्पाद्य स्वहृचन्द्रे नीलहंजातसर्वीजवज्रं महामुद्रास्व
भावं दुर्यायापीतत्रांकोरेण सवीजरत्नधर्ममुद्रास्वभावं कण्ठे रक्तकींकारजसवीजपद्मसमम्यमुद्रास्वभावं मू

द्विहरित अकारजसवीजविश्ववर्त्रं कर्ममुद्रास्वभावं दृष्टं चतुर्मुद्रा वि तमात्मानं विभाव्य ॐ हूं क्रीं भगव
 न्ज्ञानमूर्ति वागीश्वर महावाच सर्वधर्मगगनामलमुपरि सुब्रह्म धर्मधातुज्ञानगर्भभाः इति मंत्रेणाधिति
 षेत् ॥ तत्त्ववज्रवन्धै मध्यमाक्षयं तृतीयपर्वभागन खड्गकारेणाधारयित्वा मंत्रं जपेत् तर्जनी द्वयमुष्टि ताडुष्टे
 परि कुञ्चयेत्वाधारयित्वादिति समपमुद्रा तत्त्वविज्ञाश्चन्द्रस्थरताजिकारवीजाधिष्ठितां ध्यां क्रोधवाचा
 मंत्रं जपेत् ॥ तत्रायजपे मंत्रः ॥ ॐ वज्रतिशुद्धखण्डेदप्रज्ञाज्ञानमूर्तये शकाकायवागीश्वर उरपचनाय ते नमः ॐ
 वृक्षतनामध्यानाश्च नामसंगीतियथाकालं पठेदिति ॥ इति साधनसमुच्चये धर्मधातुवागी
 श्वरसाधनदाविंशति तमपटलः ॥ १२२ ॥ श्रीमन्तत्त्वकरुणामयमयत्वसत्त्वार्थहेतोर्वहिरुग्ररूपनाथप
 मारिम्पुनिपत्य मुद्रालिखामि तत्साधनमिष्टहेतोः पूर्वजुमंत्रिपीरुष्टचेताः सुखासनस्थ सद्भूत प्रीतज्ञः

हृद्यम्भहंकारभवेविचित्रे पूजासमूहेभिपूज्यनाथान् कृत्वा च तेषां पुरतो पिपापं प्रकासनादीन् परिभाव्य
न्येयमुद्भवधुसमप्रभावं धनुर्निभमारुतमण्डलं प्राकारं कोरवीजप्रभवत्रिकोणं रक्तं पुनर्मण्डलमग्निं संज्ञिकं यं
काजं वाहणमण्डलं नुद्यदोपमं शुक्लमधोमुखं चरं कारजमुसमं सुपीतं माहेन्द्रविम्बं चतुरस्ररूपं हंसं हंसमुद्र
मण्डलं भृङ्गं सुमेरुराशं च यथान् पूर्वा विचित्र्य चोपर्यपरिक्रमेण युक्तवाचादि कर्मण्डलादीन् च श्चात्रहंकार
राजवज्रभूमिं प्राकारं शतपञ्चलमध्यभाग्यं ओंकारं निष्यन्नमृगाकृतिविम्बमध्यस्थधीकारजमञ्जुवज्रं हृदयमपुष्ट
कं करं मुक्तमारुपं वीरश्च सव्यं जतचारुखड्गं पीतारुणाङ्गं सीतपञ्चवीरं सवज्रयय्यं दूमन्त्री वशान्तं ध्यायत्युन
तद्भुदये विधुस्तं धीकरं प्राकारं भातुविम्बात् समन्ततो निर्गतं रक्तभाति स्वेधातुकं व्याप्य सुसंस्थितान् क्रोधा
ञ्च विद्याजिह्वो धिसत्त्वान् संचोय एतीयच भानुविम्बि प्रवेश्य तस्मिं सहस्रैकलोली भुते वज्रातं पुनो वसूर्यं

स्फुरत्समयूरवैरतिभास्वरश्चरत्सुवीस्तोरोत्तरश्चतत्रहंकारजंरुहकलालवग्रहंकाराग्नविविधांसुजालंततस्तुसं
 स्फार्यजितवोधिसत्वापुनस्तौपिषड्गतिस्थानसत्त्वान्प्रतिस्थाप्यवित्तयवोधोचानोयसर्धानुकुलिशेषवै
 श्वपअनन्तरत्परिणाम्ययज्ञंध्यायायमारिंदिभुजैकवक्त्रांयामेकोरतर्ज्जनिवज्रपाशंसव्येकोचोक्ततेवज्रदण्डं।
 उत्तानसंपन्नियमश्चयामीमाहठमारीठपदामहोषींषर्वश्चंद्राविकृताननश्चमहोदरश्चापिलम्बजिह्व
 आपिङ्गोद्भ्रमश्चलिङ्गमूढगतोननवभ्रुवैरुक्ततराक्षयुग्मेरुहसरोमंभृकटोललाटंस्फुटकारिनाष्ट
 कभूषिताङ्गव्याघ्रजिनंसुकपालमेखलंकुल्लम्बिम्बरावलिहारधारणाभीमयुगात्तानलदीप्तिदोषंभयंकर
 स्पापिभयददन्तुग्रस्फुद्बुद्धयमारिवृद्धमानभक्तलोकोत्तरदेवसंघैअहहहसेनसुरासुरादीन्सन्त्रासयं
 नुपरिसमस्तान्विज्ञापयन्तमहोयमासखनसेखान्भुवनत्रयीपि एवंसदाध्यानपरसमन्वीमंत्रजपनरा

त्रिदिवंविषङ्कः। स्थित्वाश्मशानादिषु तत्त्वयोगान्ति द्व्यत्यवश्यं समर्थे विषुङ्कः संलिख्य संसोधनमेतदा प्राप्नुय
न्मया तनयमारिधीरः लोकोत्तुसर्धो जगदुग्रहः खसंसारसारमारक्षय शीघ्रकारी॥ ॥ इति साधनसमु
च्चये कृष्णयमारी साधनत्रयोविंशतिशततमपटलः॥ १२३ ॥ ॐ नमः कृष्णयमारी कपालमालचौर
नागाद्याभरणोत्कटं नवायमान्तकं नाथं लिख्यते चास्य साधनं सुरवासनसमासी नो हन्यत नीलहंकृति
तत्र पूजाविशेषास्तु संपूजाभक्षितो विभुं कृत्वा तत्र पुणे देशे पापादिदशनादिकं निःस्वभावं जगत्सर्वं कृत्वा
लोक्य तत्त्वतः हृदी गोद्वयचिह्नो घ्रां प्रत्यालीलां ध्रुपदं जंभुकटीमास्य पिङ्गिः स्मभ्रुङ्गं। त्रिभिर्वक्षं लल
जिह्वभिर्मंद्रं द्वादशकलारिभिः रक्ताक्षश्च बृहत्कुक्षिच वनीलघनयुतिं सूर्यमण्डलमध्यस्थसैरिभस्थि
तिलक्षितं व्याघ्रचर्मभुक् खर्वसर्धगर्धो पहारिणं सूर्यप्रभा महतेज पूरिता शेषभूतलनृज्वलज्वा

लावलीतीक्ष्णयुगानवहिसन्निभम् बग्रासिमुखलासुजनवेतालीपर्शपाशकान् विभ्रानं वदुद्विष्ये सु
सव्यावसव्यपाणिषु सरोषभीममत्युग्रयमारिमारमर्दनम् । हंकारा पूर्णकठनुध्यात्वा स्यान्नदहं कृतिह
सूर्यवज्रहृद्भातिः स्वादनीयमयं द्विषं पुरोदेशेथसम्पूज्यस्याकारौ कताम्रजे ॥ जहं वं होः चतुर्वीजेः समाने
कृषप्रव्यशतैव ध्यासंतोषचात्मानं पूजयेत् ध्यानपूजया संस्तुयाथ जपेत् मन्त्रं कुशलं पारणामयेत् उदा
यदेवतायोगी कुरु लौकमनाश्वरेत् ॥ एवं प्रतिदिनं कुरु नृसिद्धौ लघुनिमित्तकः ॥ साधयेद्दीहितांसिद्धिं
कर्मासुम्प्रसादोपि कस्मानुरूपतो रूपं जयं नोक्तमस्माभिर्विस्तारत् गुरुपदे शतत्वं तत्रैवादितासिद्धि
यज्ञातव्यं यत्नतो धीरैश्च कचान्यचसर्षगं बल्युपहारयोगेन चतुः सत्यं विध्ययमिति ॥ जापमन्त्रः ॥ ॐ श्री
ः छीः विकृताननं हूँ हूँ फूँ फूँ स्वाहा ॥ अवागतगुरुमता विधिना माया एवैतन् साधना पूरणं कृतम्

पिमतफललाभीलोकोमुवीभवन्तुसर्वोयं॥

॥ इति साधनसमुच्चये कृष्णयमाशिमन्त्रोक्तसाधनच

तुर्धिशतिशततमपटल॥ १२४ ॥

ॐ नमः स्थिरचक्राय श्रीमङ्गिरीमानिरस्तसकलश्रान्तिप्रदानो

ज्वरं प्रोथतगौरगभस्तिविम्बविमलं वृद्धं वाणकृतिविभ्रानां कर्वा मुद्रुत्तुचिं प्रसांचनत्वादरा

दात्मानं मरणाय लिख्यत इदं तच्चक्ररत्नं मयादिक्षन्नामुसंचिन्त्य सर्वज्ञानसागरम् ॥ संभ्रस्ता

मेकसत्वाप्यपीत्राणाममुद्यतान् तेभ्योनानाविधांपूचेतचित्तमनिश्रुतां ॥ कृत्वा लोकं पीत्रातुं प्र

यधेदात्मविग्रहम् ॥ ततः स्वभाभिर्वृद्धये कर्प्यादिदं मन्त्री सर्वाणि पापाणि दिशानीभीतः प्रीतानु मोद

जगतः सुभानि ॥ एतच्च यमेशाणाम्प्रयामि समुद्रयोधो विदधामि चित्तं पश्चात्पुणारदमारुहेत् ॥

ग्राह्यग्राहकहानितोजगदिदं स्वप्नेन्द्रजापमम् मुद्रञ्च प्रकृतिप्रभास्वातया व्योमोपमा मास्वितं ।

आत्मानश्च मनो विलासकलितं निश्चिन्त्य संक्षपतो मुः कां पुनरंशुगालजितिलं ततः संभवभावयेत्
ततः परो वृतमखण्डमण्डलं ॥ हिमार्चिसकुङ्कुमपङ्कपिञ्जरस्वरोज्वलनमालीकया समाकुलम् । वि
चिन्तयेद्दोधितिदो प्रदो मुखं ततः पुनर्मुक्तातिवो जसंभवम् विभावयद्रागमरीचिमण्डलं कषादि
वर्णैरखिरे समासृतम् ॥ तद्दृष्ट्वा मूढो धिती कुङ्कुमफणाम् तस्मिन् च मुकां सुदीक्षमन्त्री तत्संभवम् भास्य
त्यत्र रम्यम् ॥ इन्दिरा विस्फुरदंशुगालं विचिन्त्य सुक्तातिवो जमध्यं तत्समृज्जमुदं भुवुद्रविशारेण
पूरयन्तं गगच्चन्द्रस्थं भ्रमणं भास्यते रुरद्रास्वरं चीरैः पुचन्तं निचितान्धकालपटलं रक्ता सुगालेन
मर्वाकारं प्रदानं रिपुनं श्रीमङ्गाण्मीश्वरलालीभ्यश्चक्रारसाभिरामा व्याजृम्भमाना युरुहास्यलक्ष्मी
वीरकुमाभरनदधानं ध्यायात्पदतस्य समीहमानः एव विचिन्त्य वागीसं मुः कां भावयेद्भृदिज्वलन्तरु

वर्णाभं निर्गद्यदीप्तिमण्डलं तस्मात्संजातमष्टारचक्रं हृदतमोपहृष्टं पूरयेद्रश्मिभिर्विश्वपश्यत् ज्ञानमयं
च निर्मितं बालतिग्माच्चिरोचिषां संचयेरिव आकीर्णमक्षरैरक्षरैरुक्तं पुष्पात्कौरिव तत्रैव तावदक्षराणि
चिन्तयेच्चक्रस्योष्ठपूर्वदक्षिणपश्चिमेतरेष्वध्याक्रमंभ्रमपचननाभौ नकारं अग्रेयेनैकृती वायुवे
रेशानिषु दूर्ध्ववर्तिनः प्रपञ्चात्तथैवानुरतरे आकारादीनस्वरो ध्यानवाहसुककाणदीनि व्यञ्जना नी
तिनिश्चारेनैश्चित्यपञ्चाच्चक्रस्य वर्णासंहतेश्चरश्मिसमूहं हृदतमोदमण्डलमयनयनं स्वसरीरोम
रूपविवरेभ्योनीः श्रुत्य दशादिनोक्तधानु व्यवस्थितहृदयज्ञानी मृतेः सहस्रमसीभूयेतेभ्यो निर्गा
तैरैव रोमविवरे प्रवीक्ष्य स्वशरीरमयभासयतुं चिरञ्छायात् स्थिरचित्तस्वपञ्चात्स्फुरणसंहारणायैतत्
वज्ञावयेद्याद्यप्रत्यक्षमाभाति ॥ मञ्जुश्रेयोऽद्वैतदशान्दधानैः सदैव वर्णैः पीरो व्यनक्ति चक्रैस्फुर

तत्त्वमुपागतेस्मिन्नहर्निर्नसंध्या न कृताभियोगात् अदृष्टपूर्वेष्वपि वागमये प्रकला कलापे ॥ पुनस्त्ययति
 र्यथेषु मनिदी प्रदी प्राप्रवर्तते हार्दतमो नुदनी ॥ इदं हि चक्रं हितं मीहमानैः कुतूहलं नापि च पक्षे मेकमुपरा
 क्षमानं सुगतस्वरूपं प्रचोपधि स्यं चिराद्भवत्सु ॥ यदि हकी मपि पुंन्यं च कविन्या संजातं सममनसि जना
 नादीप्यतां तेन चक्रं नव भवानीर चास्य मोह सान्द्रान्धकारं चास्य मोह सान्द्रान्धकारं वृजभूचजनतेय
 वाग्विनो श्रीविलासः ॥ ॥ इति साधने समुच्चयस्थि रचक्र साधन पञ्चविंशतितम पटल
 ॥ १२५ ॥ ॐ नमः श्रीवादिनात् मञ्जुघाषाय ॥ नन्वाज्ञानमयं नाथं सर्वसिद्धिप्रसाधकं तत्साधनमहं
 वक्षि क्रिया तन्नानुसारतः प्रथमं तावत्संज्ञी मन्त्री मनोभिरुचितं स्थाने यथा मुखमुपविश्य
 श्वाणां वेपतितं सत्त्वध्यातुं दृष्ट्वा वशिष्ठि कुर्यात् ॥ पिता अमी सत्त्वाः संसारे संसरन्ति ते मया

मञ्जुघोषेन भूत्वा सर्वसत्त्वा अनुत्तरपदे प्रतिस्थापयितव्या इति ततः पतादिकं भगवन्तं मञ्जुघोष
कुरुष्व बुद्धबोधिसत्त्वास्त्वं च पुरतोऽवरम्व्यपुष्यादिभिः संपूज्य प्रणिपत्य पापपदे ज्ञानासकृत् सम्वरम् ॥
पुराणानुमोदनामात्मभावनिर्घ्याततां त ॥ त्रिशरनगमनं बोधिचित्तोत्पादञ्च कुर्यात् ॥ अनेन गाढा
द्वयेण रत्नत्रयमेशरणां सर्वमृतिदिशाम्येधं अनुमोद्य जगत्पुण्यं बुद्धबोधोदधेम न उत्पादयामि
वरबोधितेनिसंश्रयामि अहुः सर्वसत्त्वान् दृष्ट्वा बलिष्ये वरबोधिचारी कावुजो भवेयं जगतो हिताये ॥
ततो मार्गाश्रयनं ॥ ॐ स्वभावभुजाः सर्वधर्माः स्वभावभुजो हम् इत्यर्थानुगमेन वारत्रयमुच्चार्य स्वभावभुजि
॥ सर्वधर्मैर्नात्म्यं भावयेत् ॥ त्रैधातुकभूतमलक्षणां हृद्वा स्वहृद्यं कारेण चन्द्रमण्डलम्
तस्योपरि सुःकारं तत्र चामि कणम् ॥ तदुत्तु त गभस्ति समूहः सर्वलोकधातु प्रसरन् वभास्य यथा

भवेतया सत्त्वा नमर्थं सत्त्वा सर्वतथागतास्तद्यो यतस्मिन्वीजे प्रवेश्यतत्सर्वं निष्पन्नं मञ्जुघोषह
पमात्मानं न्भावयेत्॥ द्रुतकनकनिभं दिभूजैकमुखं सिंहस्योपरि पञ्चचन्द्रासनाद्रिपर्यंकनिष
न्नम्रविचौरं रत्नमकुटिनं चन्द्रप्रभामण्डलं कुमारकाररूपिणं सर्वाकारभूषितं शृङ्गारसंयुक्तं दू
षदसितं॥ दाभ्यां हस्ताभ्यां धम्मवक्रमुद्रादधानं अवसथ्य भुजाशक्तप्रज्ञापरमितासहीतेन्दोवलं
वामजं धासितयामातकं महाक्रोधनीलवर्णं विकृतद्रुष्टाकलालपिङ्गलकुटिलकेशं आरक्तमण्ड
लाक्षं भयानकं भृकुटीघोरमुखं कपालमालाविभूषितमिरसं सव्यकोणाभागतोजंघावलानं
वामे दण्डधरं॥ एषा विभाव्य॥ कायवाक्कीर्तये चन्द्रमण्डलं ॐ आहं इति अक्षरं सितरक्तनीलवर्णं यथा
क्रमेण विन्यस्य॥ ततस्तन्नातरितचन्द्रमण्डलमुःकारं विचिन्त्य ततः पूज्यपूजकयोरिदमालम्ब्य नाना

देवतीभिः पूजितः संभूय मात्मानं दृष्ट्वा स्फुरणसंहरणेन तावद्भावयेद्यातावत्तरेवेन जायतेः
एवं भावयेतो नित्यं बुद्धवो द्विप्रसिद्धये ईहैव जन्मनि प्राप्नोति मञ्जुनाथ महाकृपां भावनो विन्तः
स्वहृदि चन्द्रमण्डले मञ्चं विन्यस्य जपेदतिशक्तमानसः ॥ तत्रायं जापमंत्रः ॥ ॐ धर्मधातुवागी
श्वरसुः एवं जप कृत्वा भावनां चापाखेदतः उत्थातुं कामश्चेभ्युनत तर्थावमम्पूह्य सेस्तु भ्यं कुशतं
परिणाम्य क्षमापयेदनया गाथया या कृतं दुस्कृतं किंचित्मया मूढधिया पुनः क्षंतव्यं नुत्तया
नाथय तत्रातासि देहिनां जाद्विता यप्रणिधानं पुण्यात् अनेन कुशलेनाहं बुद्धत्वमपि गम्य च
तारये जगतः कृत्स्नं मगा धार्मवसागरात् ॥ ततः सर्वधर्मे समताम ध्यात्वा लभ्य सर्वजगतः मञ्जुघो
षमय पश्यतु ॥ स्वदेवतागर्वं बुद्धहृन् यथा सुखं विहरेदिति ॥ एवं चतुसंधं त्रिसंध्यं वा कारुणि

यमिति इति साधनमादाय दिवापि फलं मया तेनायं विभवो लोको भूयान्मञ्जुवचोऽखि
लं ॥ इति साधनसमुच्चये आर्यवागिरात्साधनषड्विंशतिशततमपटलः ॥ १२६ ॥
नमस्त्विह चक्राय ॥ तपश्चक्षुःक्षिणाहस्तेतुरक्तवर्णविभावयेत् ॥ प्रज्ञापारमितायां मेव ग्रूपय्य
इति स्थिता ॥ सर्वालङ्कारभूषिता क्रीमा वयेनाभि मण्डले अक्षरज्ञाननिष्पन्नो परमो ह्यन
न्दकारणी समयसत्त्वा निष्पाद्यज्ञानसत्त्वस्य भावना च न्मासाभ्यासयोगेन प्रज्ञापारमिता
भवेत् ॥ स प्रश्नप्रयोगेन सर्वसाखा विमोदः लक्षजापप्रयोगेन शतश्लोकं दिने दिने को
ति चायत्नेन सतगुणधनुधारयेत् तत्र मंत्रपदानि भवन्तु ॥ ॐ पिचुर प्रज्ञापदं निज्वलरमेधा
पद्मनिधि रवुज्जिपद्मनिस्वाहा ॥ अकारकहृदि ते अने नमस्त्रेण सप्ताभि मंत्रोत कृत्या

अज्ञाचितं आलनालघन्मा संयावद्यः पिवति स प्रसो भवति ॥ ॐ पुं स्वाहा ॥ अयं मंत्रः अक्षयोभ्यमुद्रिता
चैयं ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये प्रज्ञा पारमिता साधनसप्तविंशतिशततमपटलः ॥ १२७ ॥
नामसंज्ञीत्याम्नाया इत प्रज्ञा चक्राय नमः ॥ गुरुपादसदानत्वावज्रचायंतथैव च प्रणाम्यादौ लिखि
ख्यामीमञ्जुश्रीयनसिध्यतिसत्वपर्यङ्कमासीनो हृद्येन्दो वंकारभूषिताः संखकुन्दोज्ज्वलवीजं
विश्वारम्भीसमाकुलं तैर्निष्पन्नाः यं बुद्धं गुरुबुद्धं बोद्धिसत्त्वामहर्द्धिकाः तादृश्या पूजयेदनेन मंत्रे
शा ॐ वज्रपुष्पे हं ॐ वज्रधुपे हं ॐ वज्रदीपे हं ॐ वज्रगन्धे हं ॐ वज्रनैवद्ये हं ततो रत्नत्रयमेशाणां सर्व
म्प्रतिदिशामेधं अनुमोद्य जगत्पुं एष बुद्धबोधी दधेम नः आवोक्षः शराणां पियुद्धधर्मगते तमं वो
धीचितं करो मेव स्वपरार्थप्रसिद्धये उत्पादयामि वरबोधिचित्तनिमन्तयामि अहु सर्वसावा इष्टां च

रिष्यवरयोधिचारिकां बुद्धो भवेयं जगतो हिताय प्रणि पूर्वकं सर्वधर्म्मतिशम्यभावयेदने नमंत्रेण ॐ भू
 न्यताज्ञानवृक्षस्वभावात्मको हं वीजं मायोपमाकारं विचिन्त्य त्रैधातुकमशेषत् दृश्यते स्पृशते चैव यथा
 माया हि सर्वतः न चोपलभ्यते चैव सर्वो सा जगतः स्थिति रिति ॥ अधिमोक्षं कुर्यात्ततोऽनादि काली
 नमसत्कल्पना वीजमपनीय स्वभावभुधिमधिमुञ्चेत् ॐ स्वभावभुद्धाः सर्वधर्म्मास्वभावभु
 द्धो ह मिति ततो पूर्वोक्त वीजनिष्पन्नघटतस्य ॥ मध्यचतुस्रण्डलं तस्योपरि पूर्ववीजं तत्सर्व
 परवृत्त्या मञ्जुश्रीरूपमात्मानं विचिन्तयत् ॥ अहमेव जगत्पतिरिति पद्मचन्द्रासनस्थः शशिप्रभम
 नेककिरणैस्फुरणैर्व्याप्यते न भक्तलं विचित्रपरिधानं जगदानन्दकारिणं स्वरूपभुक्तवर्णमनोर
 मपञ्चवीरमहावीरं सर्वलक्षणभूषितं दक्षिणोत्पेतखड्गकरं वामहस्तेन हृदि गृहिपुस्तक

ततो मुद्रावधीयात् हस्तद्वयेन संपुताञ्जली कृत्वा तर्जनीयौ अनामिका नखौ विधाय उत्पलवद्विक
च संस्थितं हृद्गणकं गूढं सुविन्यस्य स्वमंत्रेण पञ्चानां भेदध्वंकोरेण भुक्तमस्वस्थपत्रसदृशं
चिन्तयेच्चन्द्रमण्डलं ॥ तस्योपरि अष्टसव्यचतुर्थप्रथमषोडशेन भूषितं सप्तमस्य दितियेन प्रथमच
तुर्थेन भूषितं तन्त्रीष्यन्नापङ्कजकलीकानां भेरुपरि हंकारविकसितां चिन्तयेत् ॥ तस्योपरि चन्द्रमण्ड
लं तस्योपायांगुलानां भ्यत्क्रोषडाक्षरचक्रं संतेजः ॥ तस्योरेषु द्वादशमात्राणां सुग्मपुग्मान्यसेत् प्र
त्येकाक्षरस्योपरि मूलमन्त्रस्य एकेकाक्षरं विन्यस्य चक्राभ्यन्तरेण तर्जनीकारः किरणानि श्वरं भावय
द्वाह्यवर्तके कारि योगसमुज्ज्वलं तु नरा मोक्षरहितं चिन्तयेत् ॥ पुनरुद्धतोऽङ्गुलमण्डलं भ्यत्क्रोच
न्द्रमण्डलं तस्योपरि अपचन इति दृष्ट्वा शीघ्रतरश्चक्रं भ्रमर्भावयेत् षष्ठा सोम्या वर्ज्ये दनेन मं

वेरा ॐ वज्रतिक्ष्णं प्रतिदिस्सुयुतमेकं जेपेत्ततो जडोपि वास्यति भवति मेधाविग्रहसहस्रं गृहा
 तिअविच्छिन्नं संस्मृतवक्ता महाकविः सर्वसास्त्रपाणः सिद्धे सति खड्गविद्याधरो भवति
 विशाधरी भिसहस्रीति प्रज्ञाचक्रमिदं गृहं लिखित्वा यः फलोदयते न लोकः समस्तो यं
 मञ्जुश्रीपदमाप्नुया ॥ इति साधनसमुच्चये प्रज्ञाचक्रमिदं मञ्जुश्रीभट्टारकस्य सा
 धनअष्टाविंशतिशततमपटलः ॥ १२८ ॥ ॐ नमो अरपचनाय ॥ प्रथमन्तावन्मन्त्री मनो नृ
 कुले प्रदेष्टे सुखासन्नोपविष्टः स्यहृदि आदित्यर्णानवेन्द्रोचतुर्थस्वर्दीर्घं इकाराक्रान्तविन्दुध
 यसंयुतं विभाव्यततस्तत्किरनैपनीतकेशाधकारहृदयमैत्री करुणामुदितोपेक्षति चतु
 र्वलवितारिभावयेत्पक्षमाणकाकमैत्रीयोसर्वसत्वेष्टकपुत्रप्रेमताकरुणीयात्रिदुःखदुः

खितानो सत्त्वानां संसारग्राह्यतात्वकामकामुदिता इत्ययादिकुशलपरभोगेश्वयादिषु हृष्टचित्तं
ताकोपेक्षासर्वत्रप्रतियानुनयपरहितमननायां सुरसवाहिनी प्रवृत्तहृषेक्षा इति चतुर्वृत्तविहा
रभावानुत्तरस्वहृद्दीजरश्मिभिरेव विनिर्गतसमस्ताकासदेशव्यापिगुरुबुद्धबोधिसत्त्वान
स्फुरणसंहरनाकारणजगदर्थक्रियया करुणौकपारहृद्बद्धास्वहृद्दीजकिरौरेव दिव्यगन्ध
पुष्पप्रकारादिकं निश्चार्यमण्डलपूर्यकं कृत्वा अलीना गुरुबुद्धबोधिसत्त्वान् चरणाकमलम
विन्यस्तमूर्ध्नां प्रणामनायन्दनात्तद्रश्मिरेव निर्गतधूपदीपगन्धचूर्णाचीवरद्वयधोजघण्ट
पटाकादिभिः तेषां च वाह्यात्मभिः सम्पूर्यततः पापदेशनादिकं कुर्यात् यत्पापं मयोपाज्जितं
सर्वजन्मेव गजं देवजं मोहजं वा कायेन वामनसा वा वचोभिर्घातित्सर्वमप्यतिदेशयामि इति पाप

देशना ॥ यत्पुन्यञ्च सर्वतथागतानां बोधिसत्वभावकप्रत्यकबुद्धानासकुरुणाञ्च तत्सर्वं पुण्यं
 त्वनुमोदयामीति ॥ पुण्यनुमोदनासमस्तकालयावन्तिबुद्धानतादिज्याप्ररुपागुणोद्यानप्र
 हीनदोषार्यगणान्सधर्म्मो न नभ्यभक्ताशरणम्यामि विशरणागमनञ्च संसृभ्यञ्जनप
 रिशुद्धमार्गब्रह्मेद्रुद्रप्रभितिव्यनर्घाम् इत्थंमयोपार्जितपुण्यवृद्धीदुत्पादयामेघसवोधिस
 त्वंचित्तंजिनमार्गाभयनबोधिचिन्तोत्पादे एवंविधानुत्तरपूजानुत्तरगुरुवचस्पवाद्वाध्यात्मभू
 न्यतांविभाव्यपुनसुदेवदृढीकरणार्थं ॐ स्वभावभुद्धासर्वधर्म्मोः स्वभावभुद्धोहमिति ॥ गाथा
 नुच्चार्यतदनुसुचित्तप्रभासमात्रं स्वघाप्रतिघरूपमादिस्यरेन्द्रवेन्दुमण्डलाकालिनविचिंत्य त
 दुपरपूर्वोक्तबीजतदिन्दुबीजपीरणात् खड्गस्वरूपममृतदनुमुष्टीमध्ये शशधरोपरिपूर्वोक्त

वीजमततः खड्गवीजपरिणामं मंजुघोषं सरत्कान्दसमप्रभं दशदिशालोकनिकरधरं दिभूजं कमाराकृतिमसव्यनस
मस्ताज्ञानोद्देने कपरप्रज्ञाखड्गव्यग्रकरः अवसवेणा उपयभूतसकलशास्त्रकलापूर्णकपुष्टकसवेग्रहसर्व
लङ्कारभूषितं रत्नाम्बुधरां ध्याने कनिष्ठयुधधिपिद्याननं कमलदले क्षणं उत्पादितमहापुरुषरक्षणं इन्द्रनील
मणिसन्निभाकुंचितपंचवीरसिताष्टदलकमलेन्द्रो वज्रपर्यंकनोपविष्टं सर्वतथागतज्ञानरूपं मंजुश्रीरूपमात
मानं विभाव्य एवं समयसत्वाहंकारान् योगीस्वहृद्यकारणीष्यन् सुभममष्टारचक्रं स्फुरत्किरणैरासवो ज्ञानवि
धंसनकरंदक्षिणाव्रतक्रमेणास्त्रभ्रमदृष्टातुपर्यन्तमृक्षआदीवर्णाद्रवेन्दुमन्दलंतदुपरिपंचाक्षायथाक्रमेणाज्ज
लदनासंकाशंतरास्मिसस्ताज्ञानोद्देदकं गुरूपदेशतो विभाव्य ॥ देवताकारे निष्पाद्य नाचसौमन्त्रिस्फुरादिकं कृत्वा
जपंकुर्यात् ॥ अथवा स्वहृदिन्दुमध्यसुभ्राकारे निष्पन्नमपचराक्षसितं सर्वाकालभूषितां हृष्टध्याने कनिष्ठवज्र

पर्यंकितोपाविष्टं दीक्षितं वामकलाभ्यां असिपृष्ठकोधारयन्तां इन्द्रनीलसकलाकुंचीतपञ्चविधं स्फुरदिन्दुसमाननं वदताम्वां
 स्ववीजेन्दुयुक्तहृदयमिभावतस्य परतः शुक्लेरेफोद्भवग्रीलिनीपभनुत्तरपचरभट्टारकवादिभूजादियुक्तम् ॥ स्वहृदीन्दुस्वविजां
 पितन्दृष्ट्वा तदनुपृष्टतः ॥ सितपङ्कारिनिष्पन्नं चन्द्रप्रभं वर्णाभूजादिर्केरपवनप्रभं ॥ स्वहृदिन्दोर्वीजसंयुक्तमवलोक्यः ॥
 ततो दक्षिणातः शुभ्रचरकारिनिष्पन्नं केशिनीसीतां सर्वालङ्कालभूषितां पतनपयोधराम्बिम्बाधरां सव्यावसंवेनासिपुस्तक
 धरां स्वहृदीन्दोर्वीजानि विभावित्वैवमुत्तरेण शुक्लेन निष्पन्ना उपकेशिनीं स्वहृदीन्दोर्वीजसंयुक्तां विभावे सर्वानरप
 चनसदृशा विचिन्तयत् ॥ इष्टं देवतागणहृदीर्जकिरणासरासंहरणैः जगदज्ञानवृन्दमुधेदनमधर्मा मृतकलशास्त्रशि
 ल्पकलायेः सर्वासत्त्वानसंतर्पयत् ॥ मुहुर्मुहुः स्वप्नप्रतिधरूपेणात्मानं विभाव्य गुरुपदेशतः समाहितमन्त्रीजपंकुर्यात्
 प्रणावादिपञ्चविजाक्षरमध्यसमयसत्त्ववीजान्नमन्त्रायदाउस्थाने सयोभवति ॥ तदा स्वमन्त्रं गुरुपदेशाचार्यतदनृशताक्षर

गाथायां देव ॐ वज्रसत्त्वसमयमनुपालय वज्रसत्त्वत्वेन प्रतिष्ठोद्धोमे भवतु तोष्योमे भवतु अनुक्ष्योमे भवतु सर्वसिद्धि
मे प्रयच्छ सर्वकर्मेषु मे चित्तश्रय कुरु ह्रह्रह्रह्रहो भगवन् सर्वतथागतवज्रमामे मुञ्च वज्री भव महसमयसत्त्वमा
इति सताक्षरमंत्र ॥ पठनान्तरं स्फुरन्नादकं विसृज्य समयसत्त्वसर्वपापार्थेषु विहर समाहितो योगी संस्य
कज्ञानसागरपारगो भूत्वा अचिरैर्नैव कोरेणानुत्तरबोधिमाप्नोतीति संलिख्य साधनं मुञ्च मुक्तं केनेह सुक्रिसेपमा
करस्पसत्पुंणं तदस्तु भवमुक्तये ॥ इति साधनसमुच्चयमुक्तेनारपचनसाधन एकोनत्रिंशतिशततमप
ठलः ॥ १२८ ॥ ॐ नमो वाग्वाय ॥ श्रीवज्रधर्मपुतदोषजालं वाग्मन्दलस्फोरितरस्मिजालसमस्तसंबुद्धवचस्व
भावं वाक्साधनं सम्प्रणिपत्य वच्मि मंत्रस्वभावेन विमुञ्च रूप प्रोचार्य वीजानिललालितसनमायामरिच्युदक
चन्द्रकल्पं विभावये लोकमिममग्रं पंकारविजप्रभभवं विभाव्य विश्वाम्बूजं सर्वविभुद्रूपं अंकारज्ञानमनुभा

परं समुद्र चन्द्र च कला समग्रं पुनश्च गृह्य म्याम म्प्रविभं वीजाक्षरं शुभ्रालं बंधूक पुष्पं शुभ्रतिसंनिकाशं वाचो प्रपंच प्रसरे
 कहेतुं तद्बीज समुद्रतमभूतदोषं समाधिमुद्रा पितपाणि पादं वज्रासन स्थक रूपाभि राम श्री वज्रागं रोमोदोदूतवि
 शुद्धयुद्धः जीमूतजालैर्जगतोहितानि कर्वन्नुमभ्यन्तविशुद्धवृद्धिं विभावयत्सर्वजगत्स्वभावं ॥ ह्यचन्द्र म्विवेकलिशानि
 रिक्षज्वालाभिरुद्गापित सर्वलोकं हंकारनाथा दुपपन्न रूपं पञ्चात्मकनिर्गतवृद्धमेघमतन्मध्य सूची शतकोटीषो
 षोऽभि विष्टेदेहं त्रिभवावभासं हाक्षरविष्कृतभूरभूतसंतानंदः स्वप्नसराधकारंतस्योचरचारुमरी चित्तानैवालार्कविम्बु
 मललम्यरागै प्रज्ञाग्रह्णी सुभवाकूपसूतिं जिह्वा विनिष्पाद्य वज्रभूतान् तदग्रभागेन लिखितैरगैर्विचिन्तयेत्तत्त्वमुदा
 रोची आत्मप्रभावे रणि वार्य्य विज्ञेन्निर्नाशयत्तवादि च एषु भावप्रतिक्षाणां भासवलोपयन्नेव शिषाधने सिद्धि
 मुपागते स्मिन् ॥ गेदेन पदेन वदने ज्ञानं शास्त्राणि चित्राणि वेतियोगी शास्त्राणि करोत्यवस्य मु स्वय महार्थाणि

जगन्निमित्तं जानाति चासौ परचितवृत्तिना गाथवद्योपाहिताश्च तास्ताः ॥ तस्मिन् समाधीदृढतां प्रयाते सुसुक्ष्मतीव
स्फुटीनिश्चयेन समस्तबुद्धास्य दमूर्तिर्धारं भवत्पसौ नाभ्याविचारनीयन् अभ्यासयोगेन भवन्ति पुन्साभूतानि
भूतानि परस्थितानि कामाजकलानामिव म्परा मा चित्तानुजानु योगयुक्तिः शीतकुशलमिपे औविरतं केदो
लो नुरंते चित्तांगुं वं लं द्धं सुवोपदेव लिलो मुपार्जितं मया यो द्वेदधतु तेन जनो जिह्यलक्ष्मि विगतभव
विशादशोक शल्याशशधर एश्मिनो रमा च सीमिपे औविरत कुशलानुरक्त चित्ता गुरुवालद्व सुवोपदेव लो
ला शीते सकलकलो पीनेतवृत्ति श्रियमनुयानु समाधिवश्यह र्वा अहमपि जसुरे भवेयमुच्चैज्वलदनलाव
लिमप्यवर्ति मूर्ति गुरुतरु कछूनः कपालमालाजलधर पूरणधराभिनीललक्ष्मीः ॥ कृतं मुजन भद्रावा
चा साधनमुत्तमं यतेन साधये दाचवाचामीश्वरता म्वजेतः ॥ ॥ शीते साधनसमुच्चये वागवज्र साधन

त्रिंशतितशतमपतल ॥ १३० ॥ रक्षं हामत्वनुपेतु चिविक्कीः रक्षगुहीः ॐ आक्षीं ॥ नमो अरपचनाय ॥ शशधरमिषभुयं
 खज्रपुस्तकपाणि सुरचितमतिज्ञानपंचचौरकुमालं पृथुरतिवरमोक्षं पद्मपत्रायतांक्षकुमतिदहनदक्षमं जुधो
 षप्रणाम्य लघुतलमुपदेशचक्ररत्नस्य कुर्यात् ॥ अरपचनस्य सुसिद्धो जन्मिनाप्येतत्फलं निषिलपदमिवोधि
 प्राप्नुवन्ते ग्रन्थिधर्मविरतमभियोगाद्भावयेद्दोर्द्धिवर्षसुरभिः कुसुमाभिकीर्णगन्धो तोयापसिंहे समसुचिसुम
 नोऽज्ञमंत्रविद्भूमिभाजकचिदतिमृडरम्ये विष्टरे चोपविशे सुषरीते मीने शितं भावयेद्दोर्द्धिचित्तं स्वभावभुद्रं सम
 दीयमंत्रं विभाव्य शून्यं निखिलं समं तात् पार्थस्वार्थं पुनरात्मदेहप्रभास्वरं तं सदेवपश्यत् ॥ अथान्तरीक्षे स्व
 रदिन्दुमन्दलं स्वरेणावाद्यनविभाव्य भास्यसु अथातधीः तारमतीव पान्दलमतन्मं जुधोषं विदधीत नीर्मल
 मृशशाककोटिं युतिमादधानां न्यस्य च सर्वाभरणो ज्वरं तं ध्यानैकानिष्टकमलोपरिस्थं सरागमीव प्रसितं म

नोऽंस्वहृदिवामकारंविस्फुरंतं समीक्षतमंत्रलघुनिजालंचक्रमच्छाररूपंतडुपीशशिबिम्बंभावयन्तेनमन्त्रीः श
शधरकरगौरमञ्जुघोषंतमेवविकसितसकताक्षादक्षिणेचारुरूपाम् गुरुताकुचयुग्मांकेशिनींतस्पपस्पत ॥
सुर्चीरललीतांगीवामतश्चोपकेशीशकलगुणनिधानेभावयन्तेचनाङ्गा न्यस्पतपुरस्ताखूलुजालनीप्रभम्
समंत्रेफोद्भवमेवनिर्मलंपंकारजंश्चिममयंमनोरमंचन्द्रप्रभंतोवेदधीतपृष्ठतःज्वलतगुभाष्टिचिन्त्यथक्ष
णोपृथुप्रहावाणिभावयेचअज्ञानंशैलंविधमंत्रितनिकर्तन्तिमुशानमनाविरंचचक्रभ्रमतशीप्रमधोवि
चिन्त्यमोहान्धकारविधमंसमस्तम्सदैवतंनिश्चरमेवपश्यत ॥ शशाङ्कविम्बंवृहदङ्गुलंशशातोवैपृथुर
श्चिममेघंनिसृतपश्यतदशादिग्वज्रंतं सत्त्वानलङ्कृत्यतथात्मदेहं मागभ्यचान्तेप्रविशन्तमिन्दो सदरपचन
मंत्रसजपनमन्त्रीमुखेदृढमतिरूपदेशाद्भावयन्तां पश्यतदशादिग्वज्रन्तं सत्त्वानलङ्कृत्यतथात्मदेहं मागभेचा

तत्प्रविशन्तिपिन्दो सदरपचनमंत्रसजपनमंत्रीमुखे दृढमतिरूपदेशाद्वा वयंता स्वभूमौ वरयिमलमनोज्ञः पारमीश्वर
 पिसर्वान् प्रहृतिविमतिदोषा प्राप्नुयान्ताजिनानां वरगुरुतिवज्रैरग्रसंधर्मगञ्जैः सुगतगणप्रसायोभिषिक्तो वि
 धानातसुमतिरजितीमित्रस्तनसंग्रहितो हि सदरपचनचक्रं जन्मिना कृद्रुद्रो संग्रन्धचक्रं सुविधानमग्रीपु
 न्यमयाप्तं विपुलसमन्तात् ॥ येतत्तेनलोको निषिलं जिताद्यः सन्मंजुघोष सुसुखे कानिष्ठं ॥ इति साध
 नसमुचयअपचनसाधन एकविंशतिधिकशततमपतल ॥ १३१ ॥ ॐ नमो हलाहलाये ॥ सिद्धं हलाहल
 नत्वा जगत्पापविनासनं महामाया मयंतस्य वक्ष्यामि साधनं क्रमं तच्चादौ तावन्मंत्रो क्वचित्मनो नुकले पृथिवी
 पदेशो स्थित्वाः आग्रगुत्पन्नाः सर्वः धर्माः प्रकिर्तिपरिनिवृत्ताः माया स्वप्नगंधर्वनगारेषु मा इत्यपि मोक्षणा आ
 ध्यात्मकमेव महस्त्रानमधिष्ठाय दशादिगनन्ता पर्यन्तलोकधातुव्यवस्थितान् बुद्धवो धिसत्त्वं विप्राक्रोध

गणानवलम्ब्य ॐ सर्वविन्धुः २ आवर्तः २ हेरीभ्यनेन विविध पूजामेघान् स्फुरयि मनसाभ्यर्च्य भवे
न प्रणाम्य धारणीतलवीनेस्तु जानुमंडलोद्दीकृता अलीखक्यन्तु समत्वाहन्तु मावद्वा भागवन्तो वो
धिसत्त्वो महाकृपा विद्मो देवो महा क्रोधाः सर्वलोकधातुव्यवस्थिताः आवो धिसरणां यामि बुद्धं
धर्मगणोत्तमं । ददामि ते भ्यात्मानं प्रतिगृह्णन्तु नायकाः अनादिमति संसारे सन्सरता मया स्मिन्मया
जन्मनियत्कायवाग्मनोभिः पापकर्म एतत्र यो चार्यो पाध्यायो माता पिता भिक्षु भिक्षुणी सामा
न्यसत्त्वानां सावधोऽभ्याख्यानं संवर्तनीयां द्वाविदो संवर्तनीयं व्यापी संवर्तनीयं अद्यायुद सुतं कर्मकृ
तं कारितमनुमोदितं श्रुतं सर्वयुष्माकं पुरस्ताद्यदा सद्यः कृतं यच्च कृतं तत्सर्वं अनिमित्तयोगेनानुपल
भमानः प्रतिदेशयामि । जानन्नभूयो व्यवकीर्यमि । यच्च प्रथमं चित्तेत्पादमुपादाय यावदनुत

एसंम्यक्संबोधिर्यावच्चनिरूपधिसेषेनिर्वाणधातुरत्रान्तरेसर्वबुद्धबोधिसत्वविप्राक्रोधः गणाश्रावक
प्रत्यकबुद्धानां अनेषाच्च पृथक्जनानां कुशलमुलंतत्सर्वं मनुमोदयामि। बुद्धप्रसस्तावअनुमोदनया
उत्पादयामि परमम्वोधिचित्तमनुत्तम्यथात्रियधिकानाथाः संबोधोक्तनिश्चयाः सर्वचेतकुशलमू
लपीरणमयामि। संम्यक्संबोधो संम्यक्संबुद्धवर्तितया पीरणामनया ततोवज्राअलीविभाव्य। ॐ स
र्वतथागतसंसितासत्त्वानांसर्वसिद्धयः संपद्यतांसर्वतथागताश्च मामापिति कृताम्॥ ॐ स्वभावभु
ज्जासर्वधर्माः स्वभावभुजोहमिति उदिरयन्ः स्वशिरसिमुचेत्। अतएव स्वभावभुजाः सर्वधर्मा
विमोक्षात्। विधोपमाभवतीतिनात्र संदेहकायः प्रातः विकल्पप्रबंधादिघ्नानांतदनुस्वहृचन्द्रेअ
काशेन्द्रियहृदयफलदमितमयूखम्। विन्यसेमनसा। सर्वधर्मनैरात्म्यभावयेत्। तेभ्यः स्वहृद

योक्षोभ्योस्मिमेघान्संस्फुर्यतसस्पर्शात्॥ स्थिरचत्वान्सर्वभावात् ह्लाह्लरूपनिष्पन्नविचिन्त
येतत्रैवंप्रवेश्य। मायोपमसकलं जगदित्यपगच्छन्नात्मानं ह्लाह्लरूपं शशाङ्ककोटि संभृष्टं जटाम
कुट्याणीं सिताएविन्दनिर्भासं नीलकण्ठ त्रिनेत्रकं महापद्माग समुद्भूत एकपद्मोपीरस्थितं। एना
च एतन्तस्थ। व्याघ्रचर्माम्बुसुवास संपर्यङ्केन समाधिस्थितं चतुर्भुजविणजितं कुण्डिकाक्षपर
भुवीरं अमिताभकृतशेखरं। त्रिभूलमूद्रखत्वाङ्गं कुलिकावद्वयस्थिकम्। चिन्तयतस्य वामेन दक्षिणा
नकपालकं कुसुमपरिपूर्णं कुलिकश्चकृतह्न भगवत्तमखले कथ्येत। ततपश्चांगविन्यासमुद्राभिर्म
त्र महताभिः कुर्यात्। उत्तानभाजाकर्योर्निबन्धे पाषेववेश्यालतया सिषायाः पर्वद्वितीयं खलु संस्पृ
शेत्॥ न्यसेतालाकरपाश्वर्यं मूलमुद्रयं। अस्या एव तु मुद्रायातर्ज्जन्या विणिततः वेष्टयित्वा च तालाभ्यां

अवष्टभ्यशिरोद्भवेत् । इमांमेव न्यसे । मूर्ध्नि विपरीतप्रयोगासिखा भवति तस्यैव हलाहलनिषेविनः पृथक् सु
 ष्टिद्वयं वद्धा मध्यमे कृतशृंगले । तोरभूची च तालौ च पार्श्वतः कवचो भवेत् विक्षिपेतालता मेव कल्पद्वय
 कर्मिभिः ताणतर्जनी तालो रुष्टः धारणा मिका मध्यासिखिति पर्यायं अथासां मुद्राणां मन्त्रा भवन्ति ॐ
 सः स्वाहा । हलाहल हृदयः । ॐ ज्वलनी स्वाहासिखः । ॐ प्रज्वालनदीपाय स्वाहा । सिख । ॐ अघ्राय स्वाहा ॥
 कवचा सर्वाङ्ग अनन्तं शक्तिगर्भा फट् । अमुं कारयेत् देवस्वये मेवाहं माय हलाहल इत्यहंकारचात्मानं
 हलाहलं भावयेत् यावत् वेदो न जायते सचित्तं खेदे मुह्वन्द्रे सज्वाल हूकारं विन्यसेत् नमयूखा च हासीति
 च पर्यन्तेषु मन्त्राक्षराणि विचिन्ते कुर्यात् जापसमाहितः हृदयम्वर्जयेत् । मन्त्रमाला मन्त्रयथापि वा । ह
 मन्त्रकोटि जप्ते तु मा । लाया लक्षजापया । सर्वधा तस्य सिध्यति सम्पत्ति व्यापयेत् शिलाः यावीदृष्टं जपं

त्वाभावनापिशक्तिः क्षपयित्वा तत्त्वोनाथः प्रखयित्मूलमुद्रया अथ पटविधानेन भगवन्तमाला
धयो मिच्छति तदापते पूर्वोक्त रूपलक्षणे दिते वपटविधिः ॥ द्वितीयकप्यंतसुवर्णवर्णयदि
वात्रिनेत्रं भूजदयोप्येतमुनीलकण्ठः रत्नाचलस्थसुसमाहिततवह्लाह्लपिङ्गलजटलिषञ्चआ
क्रान्तपादौ पुद्गे वसुनीलरूपार्द्रगतोऽण्डकृतस्वकायोः पार्श्वदयोनाथमुधिधमानो लिषच्चसं
घोऽपरातः कपालं। पुद्गे विचित्रैः परिपूर्णम्येतत्पटद्वयं हस्ताद्वयसमस्तान् प्रमाणमेतत्कथितं
त्रिनेन अधस्तुजा नुस्थितधूपहस्ता निर्व्येसनीयषलु साधकोत्र अतोनेतमपट प्रसाय्या प्रात
रेवा पतितगोमयेन मण्डलकं कृत्वा मूलमुद्रया वपश्चापचोरेणामाणोसीभिश्चपुजाभिः सम्पू
ज्य भगवन्तसचोधयन् मुद्रा मुपदर्शयत् ॥ कनिष्ठसृणलावंधितालापुष्टे निवेशिता शिखाधा

राविधिपोतजन्योक्तसुचको ॥ ॐ विस्फुलिङ्गाटहाशके सरितिमन्त्रः ततः पूर्वोक्तं रूपमात्मानवि
 चिन्तयत्तद्रूपरहितो वाऽनवमृती पूर्वोक्तमालामन्त्रत्रयोदशवारानुच्चारयेत् ॥ मण्डलकगोमयेन व्या
 धिप्रलेपयत् ॥ घन्मासेः सर्वव्याधयः प्रसाम्यन्ति अथ बालक्षेमैकं जपेत् सर्वसापरिपूरिणात्र
 कार्यविचारीणां तत्रार्यमार्यहृदये मन्त्रः ॥ नमः सर्वबुद्धबोधिसत्त्वैभ्यमहापुरुषैभ्यो
 नमः आर्यावलोकितेश्वरमहेश्वरमहास्थामप्राप्त आर्यमैत्रेयसमन्तभद्र आर्यवज्रपाणी प्र
 भृतीभ्यो महासत्त्वप्रभृतिभ्यो नमस्कृत्वा भगवान् आर्यावलोकितेश्वरं तत्त्वहृदये मावर्तयिष्या
 मी सर्वकामप्रसाधनं ॥ अधोऽप्ये सर्वभूतेभ्यो भवमार्गविनाशनं संयथोदं हवो धिसत्त्वा प्र
 यवो धिसत्त्वमहाबोधिसत्त्वैहरे आर्यावलोकितेश्वरपरममैत्री चित्तमहाकारुणीक क

रु२ महाविपतिधरु२ धराधारचलेन्द्राचलनमस्तोस्तु श्रीः सर्वसत्त्वाभयप्रद हरी२ हरीवाहनोद्भवम
वाभव भवानय कुरु२ गुरु२ धरु२ सुरु२ चरु२ सुप्रसादतामल विमलमूर्तिआर्यावलोकितेश्वर
महाकारुणीक कृष्णमाञ्जिकेन धरुक्षधर अक्षधर दन्दधर जटामकटावलम्बितप्रलम्बधर मलर
कल२ चल२ तल२ नल२ हल२ हुलु२ हुलुलु हलाहल हेवोधिसत्वनमस्तोस्तु हं हं हं कुरु२ हृदय
मनुस्मर समय मनुस्मरजाती मनुस्मर इदमेकार्यं कुरु मनोरथमपरीपूरय स्वाहा॥
प्रेषणञ्च सर्ववादि॥ ॥ इति पुराणजनं सर्वभूयाद्वालाहलदिति॥ अहञ्चमञ्जुघोषस्यांजागदा
साप्रपूरक आवोधिसञ्जुघोषस्यपादाम्बूज रजोरसा॥ प्रज्ञापालीतमास्त्रायंकथितः पद्मभुविधिः
इति साधनसमुच्चय आर्यहलाहलसाधनदात्रिं सत्पाधिकशततमपटलः॥ १३२ ॥ आर्यषडक्ष

सिमहाविभ्रायै नमः ॥ आदोतावन्मन्त्री सुखासनोपविस्थः सुखसौचादिकं कृत्वा पुञ्जादीन् दृष्ट्वा संपूज्य त्री-
मराणां गमराणां दिकं कृत्वा त्रयं मेशराणां मित्यादियावन्तः सत्वाः सत्वं सद्गुहेण सद्ग्रीहिताः अन्दजा-
वाजलायजावास्वेदजावा ओषपाङ्कावा रूपिणो वा अरूपिणो वा संशीणो वा असंशीणो वा नैव संशीणो
वा यावत्सत्त्वधातुः प्रज्ञमानः प्रज्ञेप्येते ते सर्वे मया अनुपदिष्टे निर्वारा धातो प्रतिस्थापयितव्या इ-
ति ॥ ततः ॐ स्वभावशुद्धाः सर्वधर्माः स्वभावशुद्धो ह्यमिति वारत्रयमुच्चार्य तदनुमुन्यतामुद्वर्तमा-
त्रं ध्यात्वा तदनुस्वहृदयसितपत्रोपरि चतुर्मन्दलं तस्योपरि सितः श्रीकारं ततोऽनेकरस्मिंशतसहस्र-
रश्मिभिश्च ध्यात्वा तेन सर्वसत्त्वानामंशेषानादिकालसंचितं रागादिकेश समूहविशोध्य तन्मुन-
स्तत्रैव प्रवेशयेत् तत्परिणाम्यमात्मानं लोकेश्वररूपं सर्वालंकारभूषितं शुक्लवर्णं चतुर्भुजं वामतः

पञ्चधां दक्षिणांतो अक्षसुत्रधरं. अपरांभ्यां हस्ताभ्यां हृदिसंपुटं अलीं स्थितं दक्षिणो मणिधरं तद्वद्व
र्गाभुजांचितं पद्मोपीरुं वामतथेव परपद्मस्थं षडक्षरी महाविद्या ॥ ततः ॐ महासुखमयसत्त्वत्रहं वं
हो सुरास्थं अलललललहोः अः अः अः अः इत्यादि स्थानमत्र मुच्चारयेत्. एवं ध्यानं कृत्वा लोके श्वरात्म
हृदये चन्द्रमण्डलादक्षसुत्राकारं शुक्लवर्णं मुखेन निर्गत्य नाभौ प्रवीक्षन्तं चक्रं भ्रमेण योगेण इदं
मंत्रं राजं सर्वबुद्ध हृदयं चिन्तामणी कल्पयिष्येदनिमित्तयोगेन ततो जापं कृत्वा भ्रमेण प्रवेशादिकं
प्राप्याचिरं नैव कालेन स्वाद्गुरुपावानुगुरुभक्तो योगी सिध्यति ॥ ॐ मणीपद्मे ॥ इति जापमन्त्रः
ततः उत्थानकाले इदं मंत्रं मुच्चार्य्य उतिष्ठेत् ॥ ॐ वज्रसत्त्वसमये मनुपालय वज्रसत्त्वत्वेनोपतिष्ठ
दृढो मे भव सा सुतोष्यो मे भव अनुरक्षो मे भव सर्वसिद्धि मे प्रयं ध सर्वकर्म सुच मे चित्तश्रेयः कुरु ॥

हृहृहृहोः भगवन्सर्वतथागतवज्रसामेमुच्चवज्रीभवमहासमयसत्त्वआः॥ एवमुक्त्वा यथा^{सु}खं विहरेदिति
इति साधनसमुचये आर्य्यषडक्षरीमहाविद्यासाधनत्राय त्रिसत्यधिकशततमपटलः॥ १३३ ॥
ॐ नमो ह्लाहलाय॥ नत्वा ह्लाहलं भक्त्या सर्वासापरीपूरकं संक्षपादुच्यते तस्य साधनं करुणान्मनः आ
दौ मनो नमस्थाने सुलिप्तवन्दनादिना अवतार्य्य पतादिस्यं भगवन्तं पूजयामि इति पुष्पादिढोकनमं
त्र॥ ॐ वज्रपुष्पेहं ॐ वज्रधुपेहं ॐ वज्रदीपेहं इत्यादिणा ॐ सर्वतथागतपूजामेघप्रसासमूहे स्फुरहि
संगागनकहं सर्वपूजाढोकनमंत्र॥ प्रपूज्य परात्मापनिषदाच सुखाने मैत्री विभाव्य जातिकरुणांच
महाकृपः विन्यस्य हृदये मंत्रं श्रीः का चन्द्रपृष्ठतः पश्चात् गमणमापूर्य्य संवृद्धैः सुसुभैः स्फुटं श्रीं का
गण्डजपूजाभिः प्रपूजानि॥ सततमः देशनाद्यन्तपापदेवीध्यातुं पुण्यवृद्धये त्रिशरागमणाय ग्रंथमंत्र

मेतमुदारयन् सर्वधर्माग्रं ऐरात्मे श्रोतककराणा मणः ॐ स्वभावशुद्धासर्वधर्माः स्वभावशुद्धाहमिति
मंत्रार्थमामुखो कुर्वन् सर्ववस्तु महात्मना ग्रोह्याहकविनिर्मुक्तं भावयज्ञानमात्रकं प्रत्यात्मवेद्यत
दृष्ट्वा श्रीः कारशशिसंस्थितं तज्जमद्रसितध्यायात् श्रीः कारन्वीतपुष्करंततः सम्फार्य बुद्धाद्यजगः द्रुतं
विधाय च पुनः प्रवेशते त्रैवभूयाद्वालाहल स्वयं त्रीमुखं खड्गं शान्ता रत्ना चरगृहाश्रयः रक्तपद्मस्थि
ते चन्द्रे ललिताक्षे पसंस्थितं सितपीतमहानीलमूलवामे ताननं व्याघ्रचर्माम्बुशः सर्वाभरणमु
न्दरः वाराक्षमणानसवे वामे सत्कामिनी कुचः सितपद्मचिकोदरां विभ्राणां कलपल्लवैकपालं वाम
तो विन्यस्ये नानापुष्पैः प्रपूरीतं विषभूदेष्टितं सव्यत्रिसूरं च तथाम्बुजे ॥ अमिताभमणिमद्भूतं कपा
लकृतशेषरं ॥ शशिरवन्दयतो नुक्क जटामकुटसंचयं विधुतकल्पनाजालः ॥ स्फुरावुद्धाघरस्मिकः ॥

छं हला हला भूत्वा स्वहं कंठः सिरः शूचं हूं आः उं भावय चन्द्रनीलारुणासीकमात्र ॥ ह्रं कंठयोस्तथाम
 ध्याययाहः चन्द्रसंस्थितः ततः स्थिरचलासर्गभावान्भावयन्नतदा कृतिं सर्वा संकल्पनिर्मुक्तो जपेत्तमं न
 समाहितः ॐ हला हलकीः अनर्जल्पमतीत्यष्टं न द्रुतं न विरं वितं यथा सुषं जपेत्कृत्वा विसृष्टौ प्र
 तिपूजि च ॥ संस्तुभ्य च दृढीकृत्ये मुच्चार्य्य शताक्षः ॥ तत्रैव शताक्षः ॐ वज्रसत्त्वसमयमनुपालय
 वज्रसत्त्वत्वेनोपतिष्ठ दृढो मे भव सुतोषो मे भव सुपोषो मे भव अनुरक्षो मे भव सर्वसिद्धि मे प्रयच्छ
 सर्वकर्मसु च मे चित्तश्रेयः कुरु हरे हरे हरे हरे भगवन् सर्वतथागतवज्रसामे मुच्चवज्री भव महा समयस
 त्वआः ॐ कृत्ववः सर्वसत्त्वार्थः सिद्धिदत्तायथानुगागच्छ धीं वद्विषयं पुनरोगमनाय च अनेन सं
 चोद्ययनं मंत्रमुच्चारयत् ॥ ॐ अकारे मुखे सर्वधर्माणां मायानुत्पन्नत्वान्मूर्ति ॥ ध्यानात्समुद्भि

तोयोगीदानन्द्यास्वशक्तिःरूपादिकामान्भुञ्जमानो निरस्तामेषकल्पनः प्राप्नोत्यनुत्तरबोधिमचिरात्सा
धकोतमलिखित्वासाधनंप्राप्नोन्नमयो सुभुमुतमां त्येनक्रुद्धमेनजगद्भूयोदचिरेणहालाहलंः॥
इति साधनसमुच्चयह्लाहलसाधनचतुर्त्रिसत्यधिकशततमपठल १३४ ॥ नमः खसपराय प्रथमं
तावत्तन्त्रीसुरवासनोपविष्टः स्वहृदि अकारेण चन्द्रमण्डलं ततः द्विः कारं सितवर्णतद्भूतासितरस्मिभि
र्यतो म्वरग्रुवद्भवो धिसत्त्वानुपश्यत् तास्वहृद्दीप्तरस्मिभिः संपूज्य पापं देशनादिकं कुर्यात् ॥ ॐ भून्पताज्ञान
वज्रस्य भावात्मको ह्यमिति अधिष्टयेत् आत्मानं भून्पताया व्यवलोकपूर्वोक्तद्वीः कारेण स्फुरणसंहरणक्रमे
णालोके श्वररूपमात्मानं भावयेत् सर्वाङ्गसीतवर्णजटामकृतमण्डितं अमृतां भक्तशेषं सर्वा भरणभूषितं अ
र्द्धपर्यङ्गि नन्दशिखावरदहस्तं वामे पद्मधरं पद्मचन्द्रासनस्थं दक्षिणापार्श्वे आर्यवसुन्धारासुधनी वामपार्श्वे भृ

कुटिह्यग्रीवो भगवतः सिरसि चन्द्रे ॐ कंठे आः हृदि हं एवं विभावयत् ध्यानादिभिर्नियोगी मंत्रं जपेत् त्रायमंत्रं ॐ
 श्रीः स्वाहा । आर्यावलोकितेश्वर वसुपर्ण साधनं मिति ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये रवसुपर्ण साधनपंचत्रिंशते
 धीकशततमपटलः ॥ १३५ ॥ ॐ नमो लोकनाथाय प्रथमं तावत्तन्त्री मनोनुकुले स्थानं योगी पटं प्रकाशे
 तस्याग्रतो माहेन्द्र मन्दलमध्ये कुङ्कुमेन मण्डलं कारयत् अनेन मंत्रेण ॐ वज्रलेखे हं जः हं वं पद्मसुहोः अनेन मं
 त्रेण वाहनं कृत्वा मण्डलमध्ये त्रैलोक्ये वसंकरलोकेश्वर भद्राकर स्मृतयेत् ॥ अनेन मंत्रेण त्रैलोक्ये वसंकराय वज्र
 पुष्पे हं प्रतिद स्वाहा ॥ पूजामंत्रमिदं ॐ सुणि वज्रे मुः विसर्जनमंत्रः पश्चाच्च हृदि अंकारं चिन्तयेत् तस्यैरणाम्य
 सूर्यमंडलं निष्यद्यते तस्योपरि शक्तिवीजया रूपा समप्रभं द्रष्टव्यं एतस्परस्मिभिरमिता भंतथागतं पूजयित्वा पाप
 देशना पुन्यानुमोदना त्रिशरनागमणां बोधिचित्तोत्पादनं कृत्वा दनं पुनः शरीरे प्रविष्येति एतत्सर्वमपराणाम्युक्ति

तिपमोपरिस्थं वज्रपर्यङ्कितं विकसितत्रिनेत्रं जटामकुटधारिणं रक्तवर्णं वज्राङ्कितपाशं ऊशहस्तं त्रिभुवणमेषद्वय
मावद्धं वज्रोपरिस्थितानाना निर्माराधारिण्या वज्रयोगिन्मा अभिषेकप्रयच्छति तथा बोधिसत्त्वानाना भरतयुक्ता
पूजाकुर्वन्ति विष्माधरहीरहीरोगर्भनाना योगिनीगणा नृत्यवाद्यादिकं नाना भूतगणादिनाना नरसिर
कपालमालावृतं तथानानाद्यत्र चामरादिकं पश्यत् तत्सदृशसमयअमितांभतथागतशिरसि द्रष्टव्य इह स
मात्मानं विचिन्तयेत् पञ्चाणाभिरूपी सूर्यमंडलं रश्मिमयं विचिन्त्य तस्योपीधामेशक्तिबीजं हृदी क्रोठ
बीजं आः कारान्तरभूषितं इति भट्टाकस्य हृदयभाव्यमंत्रः । एतत्सर्वं ध्यात्वा वज्रात्मकमंत्रोच्चारणं कृत्वा व
ज्रात्मकं चिन्तयेत् ॥ ॐ भूयताज्ञानवज्रस्वभावात्मको हं इति वज्रात्मकमंत्रः ॥ एतच्चाभ्यासयोगेन न कं पनावे
सरं कृत्वा अर्द्धज्ञानमुत्पाद्यते सच योगी विरद्वज्रं जति मदीशमन्त्र पचीवर्णा विहरति यदि यंच वर्णा न विह

एति तदा तदेहे धुनन कंपना धेषणां ज्ञेयज्ञानादिकं नतिष्ठति एवं प्रतीभ्य पंचवर्णा विहरतव्यं एतेन सिद्धिः स्या
 त्सिद्धिः सति परदेहे धुनन कंपनां धेषणां कृत्वा ए गंधिषादिकं निषेधयति यथा सिद्धिरस्य न विजंता म्रकृषां भ्यंज
 त्तितथा शरीरे मेवाद्रितरुमेणा विद्म ए गंधिषादिकं भ्यजति स्त्रीः हूं आजाप्य मंत्रः ॐ अं हारीती यक्षश्वरी स्वाहा ॥
 हारीती मंत्रः ॥ ओं क्रौं श्रीं सकलगणावीरश्वरीणां पीरुं अउअव तर् अउवतर्नु दशदि लो कपालां इदं वलिं
 गृह्ण २ ह्रस्वाहा ॥ वलि मंत्रः ॥ इति सरूपादावतारित डीडियान विनिर्गतः ॥ इति साधन समुच्चयः
 रूपादावतारित डीडियान विनिर्गत त्रैलोक्य वसंकर लो क्य श्वर साधन धात्रिंशत्पधिकशत तमपतल ॥ १३६
 ॐ नमः स्वसर्परायः ॥ अभिमत फलदानोद्गमिकल्पद्रुमश्रीः सुगतनय महाथक्षमकृतसार्थवाहः भव
 समसमभावं सर्वभावसमयतुजगदेहः शोयमभोजपाणिः प्रातमुखदि समुद्रिविधाय विजनेलयः ॥

हृचन्द्रवीजकिरणो मृडविस्तारस्थितः स्ववीजहृदयध्यात्वा पुण्ड्रिभास्वरं संचोद्यतुर्कोरग्रसमानियतभो
गणेश्रीमत्सर्वसर्पराणां नाथं गुरुबुद्धो घसत्सुतान् पूजयद्दिधिभिर्पूजामेघास्तवीजसंभवः ततो भिवन्द्य कर्षितपापश
देसनादिकं यदनादिमति संसारे संसरतामया कृतमङ्गुशलकारितम्वा क्रियमानम्वापोरणाभ्यनुमोदितं तत्सर्वं
भावतामगुतो देशयामि संयुज्ज बुद्धपुत्रे नार्थं रत्ये श्रयत्कृतं कुशलं अनुमोद्यत दश्यव संम्यक् परिणामया
मिसं बोधो बुद्धगद्यमिशरनं करुणामयमुत्तमं धर्मश्च सर्वधर्मैकर सरूपं निरञ्जनं मुदितादितृषा विष्ट
श्रवो धिसत्त्वगाणां निवृत्तिश्च कर्ककामान बुद्धानपणहति विधाय नायचिरस्थित यया चयामि सर्वा वरणवि
मूलने हेतुभुताया बोधो चित्तमुत्पादया दयामि सकाएलङ्काधरा सुसुतमुत्तेक मार्गश्च आसय विभुध्यास
मासितो मि ततए कानेका वियोगादत अकलमेव चलाचलं जगद्युन्यमिति विचिन्त्य ॐ शून्यताज्ञानवश

स्वभावात्मकोऽस्मिन्मिति श्रुत्यतामधिष्ठेत्. अधिष्ठाय प्रकृतिविभुजः सर्वमेव धर्मास्तथास्मिन्नेव लोके. ॐ स्व
 भावमुद्राः सर्वधर्माः. स्वभावभुद्रोऽस्मिन्मिति पठेत्. ततो विज्ञातमात्रात्माकोभावकः पूर्वप्रणिधि सं चोदितः पं
 कारपरिणतविश्ववर्णा कमले हंकारजं पूर्णाससिमण्डलममलंतचोपरिभिः. कारमतिप्रभास्वरं स्फुरत्किरणा
 समूह्युपाप्तनभस्तलं विभाव्यतत्परिणतं स्वयिजगर्भनानालं कर्ता विकरकमलमवलोकयेत्. ततचेतस
 कारपरिणतमात्मानं भगवन्तं ध्यायात्. हिमकरकोटिकिरणा पडाते देहं उर्ध्वजटामकुटं अमितां भशेवरं विश्व
 नलिनलीचर्गाशसिमंडलोर्ध्वपर्यंकं निषर्गाशकरालङ्कालधरविग्रहं स्मरन् घोद्विष्टवर्षदेहं दक्षिणोवर
 दकरं वामिकरेणासनालकमलधरं करविगारितपीयूषधाराभ्यवहारस्तु धर्म्ममारोर्ध्वमुखं महाकृतम
 तिवर्णमुचिमुखं तर्पयंतं श्रीमत्पातालकाचलोदलनिवासिनं करुणास्मिग्धविलोकनं. भृङ्गारसपर्युपा

सितं अतिशान्तं नानालक्षणां कृतं तस्य पुनस्तारादक्षिणापार्श्वे सुधनकुमारं तत्र तारा इषामवर्णा वामे
करविधृतं सनालमुत्पलं दक्षिणां करेविकासयन्ती नानालक्षणां वति अभिनवयौवनो हि नकुचतारा सुध
नकुमारश्चक्रटा अलिपुटः कनकावभासि युतिकुमाररूपधा वामकक्षविनेत्र पुस्तकः सवत्सालक्षणां वान
पश्चिमभृकुटी ह्यग्रीवदन्तरे तत्र भृकुटी चतुर्भुजा हेमप्रभाजटा कलापिनी वामत्रिदण्डिकमंडल सुधारिहस्ता
दक्षिणो वन्दनाभिनयाक्षसुत्रधारकरो त्रिनेत्रा ह्यग्रीवो रक्तवर्णाः षडलम्बोदरः उर्ध्वज्वलोत्पिङ्गलकेशः भृजगा
यग्योपवीती कपिलतल इमं भ्रूभे शिपीरितमुखमंडलं रक्तवर्णं त्रिनेत्रः भृकुटी कुटली भ्रुकः व्याघ्रचर्मा
म्याः दक्षिणकोरु वन्दनाभिनयी एते सर्व एव स्वनायकान् नृपै रितदृष्टया यथा सो भमवस्थिता श्वेतनिया
ततः स्वहृदी शशीमंडलोपरि श्रीः कारं विभाव्य तस्मा च नानाकाराश्च स्मिन् सस्याय्य त्रैधातु कमावृत्य सर्व

सर्वसत्त्वानलोकेयदे प्रतिष्ठाप्यतान् पुनस्तत्रैववीजाक्षरप्रवेशयत् पुरास्तात्किरंशौरेवज्ञानसमाकृत्यस
 मयसत्त्वेनसहस्ररतीलयोरिवएकरूपतांध्यायात् ॥ ततः कायवाक्चित्तविशुद्धायथाक्रमशिरसितमोका
 रं कंठेठारक्तमाकारं हृदि कृष्णहंकारं विचिन्तयेत् अमीचानवरातनिःसरयन्तकिरणाजालविध्वस्ततिधिल
 सत्त्वरासिकरूपसहताः इति भावनायथाशक्तिस्फुटीकुर्यात् यादवंधारणाप्रज्ञासौभाग्येण संपदं लभते
 भावनायोगासाक्षात्कारश्चवीर्यवान् भावनाविन्दोतुमेकाग्रतोचेतसाजपेत् ॥ तत्रायमन्त्रः ॥ ॐ श्रीः स्वा
 हा ॥ अमीचवर्णाः शरदमलतालकालिकेचप्रभास्वराः स्फुरदनेकरश्मयः जपखेदातुः पुण्यपरिमध्यो
 णापयासुषदेवताहंकारमुद्धरेत् विधासानहृद्यश्रीमल्लोकेश्वरस्ययत् नयापुन्यमासादितेनास्तातप
 दंजगत ॥ इति साधनसमुच्चये स्वसपरां लोकेश्वरस्य साधनसप्तत्रिंसापधिकशततमपतल ॥ १३ ॥

ॐ नमः लोकेश्वराय ॥ चितिचिन्तिचिलोलिअमुकं साधनपरिवारं मे समानय स्वाहा ॥ पूर्वसेवाया अमु
कं जप्ता त्वत्साधनमारभेत् दक्षिणापार्श्वे ताराभृकुटी देवी दये स्मृताः आर्यावलोकितेश्वर भट्टारकं रक्त
वर्णं रक्तमालाम्बरानुलेपनं याशाङ्कुशधनुर्बाणधरचतुर्भुजं भृङ्गखरैकरसं रक्तकुसुमावता सौकतरोऽध
स्तातदवस्थितामात्मानं विचिन्तयत् त्रिसन्ध्यं लवनामाहुतिनामप्येतदशतं गृह्यात् ॥ सप्ताहास्त्रीयं पुरु
षम्यावसमानयति त्रिसप्ताहापुरुषं लवनसहितं नमस्करेण पुनरिकांसाधयित्वा प्रतिश्रुतिं चतुरङ्गप्रमाणं
कृत्वा निर्दुर्मेखदीराङ्गरे मुत्र मुच्चायेत् त्रिसन्ध्यं यस्य नाम्ना सर्वसो भवति वज्रोदकभाषितलवनं पलि
जप्याष्टोत्तरवारं तातं यस्य दीयते स भक्तिमात्रेव सो भवति ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये रक्तलोकेश्वरसा
धनअष्टत्रिंशत्पदधिकशततमपठल ॥ १३८ ॥ ॐ नमः सिंहनादाय ॥ प्रथमतावत्तमं चो मुखसौचादि

कंकटा मृडविष्टरे उपविष्टो ये सुवासने स्याः स्वहृदी चन्द्रमण्डले श्रीः कारं दृष्ट्वा तद्रस्मी समाकृषिन् पुरतो गुरु
बुद्धवो धिसत्त्वान् ध्यायात् तदनूपूजापार्यदेशनादिकं कृत्वा भूतपता विभाव्य ॐ स्वभावभुक्ताः सर्वधर्माः स्व
भावमुद्गोहं पश्चाद्गुटितपङ्कारपरिणातां रक्तपद्म तदुपरि सिकार परिणातं श्वेत सिकतस्योपरि चन्द्रश्रीः
कारसंभवं सिंहनादलोके श्वरं रूपमात्मानं ध्यायात् भुक्ता ममिता भजता मकुटी नैत्रिनेत्रोद्विभूजत पश्चिमे
षधरं महाराज लिलया स्थितं वामे हस्ताङ्गुष्ठे तपश्चोपरि ज्वलोद्भूतं दक्षिणे सितत्रिभूरसितफणिबो स्थितं
वामेण सुगन्धी पुष्पैः पूर्य स्वेतकपालं स्फुरत्यश्रुतथागतं महानिर्या नरूपं ध्यायात् ॥ इति जपमंत्रः ॐ
आः श्रीः सिंहनादहं फट् स्वाहा ॥ ॥ इति साधनसमुच्चयं सिंहनादलोके श्वरसाधन एको राचत्वा
रिंशाधिकशततमपटलः ॥ १३९ ॥ नमो रत्नत्रयाय ॥ नमो आर्यावलोकितेश्वराय बोधिसत्वाय महास

त्वाय महा कारुणी कायत यथा ॥ ॐ अकंठ विकंठ निकंठ कंठ कंठ कंठ कंठ वीर्य स्वाहा ॥ अंमं भोपचार
भागवतो ग्रतो प्रत्युषे अप्रति त गोमय नाष्ट मंडल त्रयोदशं वारानु चारयत ॥ गोमय शेषं सप्ताभिर्मंत्रव्याधिमुपरेप
यत्सर्वव्याधिनुपसमयति यदि सप्ते दिवसे त्रयोदश दिवशे एकविंशति मेव वादि न नर्त्य कारिणा पितस्य
ध्यभ्ययन्तदा हमेव पश्चान नर्त्य कारी भविष्यति ॥ ॥ इति साधन समुच्चय सिंहनाद लोकेश्वर साधन
चत्वारिंसाधिक शततम पटल ॥ १४० ॥ ॐ नमोऽलिमन्मथ नाय मुन्दरानन्दानन्द च सास्त्र संभोग विग्रह
नत्वासंक्षपतो वक्षस्तृज्जानद्गस्य साधनं आदोता वद्रक्षता व्र पुत्र प्रतिम श्री हे रुक्म रूपं मात्मानं निवार्य वि
ज्ञप्तिमात्रं च त्रैधातुक माकास्य स्वहृदये च सुरत घोडशार्द्रदल महोत्पल कर्णिकाया अलिका लि संक्षपतो
रूपो सकल बुद्ध गुणानरुता वकार हंकार ए मनसाऽभिलिखेत् तत्ताभ्यां मकार हंकाराभ्यां सुरत मधुर मरीरिनि

चयनिश्चय्यते नैव चादकस्मिन्नप्रति संचयनसत्त्वभाजनलोकानविशोध्यते वा अकायवाक्चित्तैः सह एकीकृत्य
नियतया रेवाकारहंकारया विचिन्त्य प्रवेशयेत् ततो कारहंकार परिणतं भ्रममिथुनममृतनकरुविन्दरसोप
मंपरसकारुण्यमकारुण्यपानमत्तं अनवोत्तमुत्तातिदीर्घनादहंकारमधुविग्रहं नैरात्म्यो हेतुकस्वभावं विचिन्त्य
ततो स्पेवहृदिको सुभरागरञ्जितजलविन्दुसदृशोपरिष्वशसुक्ष्माकारहंकारो यं शेषं तदनुत्तन्मिथुनं प्रस्वा
सवायूरधारुणानासिकाविबोरेनशिः सृत्पत्रे धातुकसंस्थिता तां कायवाक्चित्तानि विशोध्य गृहीत्वा च पुनरा
स्वासवायूमासृत्त्यते नैव यथा सोऽहं कमलकर्णिकायां प्रविश्यत् ॥ प्रविश्य चानितकायवाक्चित्तानां स्वकाय
वाक्चित्तैः समाहिता मधिमुञ्च एवं पुनः पुनभावयत् यावगीतिव्यक्ततराप्रतीतिरूपजायते पश्चात्साध्यस्य सा
ध्यायवाहृदयमतिगिरिताष्टदलकमलविभाव्यात्मनोऽहं कमलकर्णिकायां मुग्धममिथुनं प्रस्वासवासा

रुठनासिकाविवरेननिःसृत्यसाध्यनासिकाविवरेणास्तत्कायवाक्चित्तस्वरूप हृत्कमलकर्णिकायांप्रविश्ये
तत्प्रविश्यतस्य हृदयपावृन्दस्पकायस्वरूपेन पाणनात्मानंधाएयति वीकस्वरूपश्चमकरन्दं पिवति चित्त
स्वरूपश्चपुष्कार्वादति तदनुसाधकः स्वकियास्वासं समीरणाकृष्टं साध्यस्यनासिकाविवरेननिःसृत्यात्मनो
नासिकावरन्ध्रत हृदयमहोत्पलकर्णिकायांप्रविश्यततंकंपयित्वाकायस्वरूपपागभ्यभ्यजन्तं वाक्स्वरू
पंमकरन्दं चित्तस्वरूपपुष्पां वोर्झमत्तं चित्तयेत् पुनस्तथैव गत्वा तथैव प्रविश्यतथैव गृहीत्वा तथैव चागभ्य
भ्यजन्तु मुद्रमत्तं चैव चित्तयेत् ॥ एवं पुनः पुनर्यावदनुगां दर्शयति अनुत्तरागदर्शणाद्विधेयतां मया गम्यते अव
गम्यत्यध्यभिमतसिद्धार्थयतेत अत्र चानया भावनया ललनानां तर्मलालसमानसां मदत विह्वलेहं साध
कानामवचन प्रवन्ध्वाभ्युत्सुकां कारयित्वा यदि दोषदर्शनान्नामते तदाहं देव दुःखनमापदेते तस्मादा

दायवासीद्विषयासविषयाऽवधारणीयः अवधार्यचभावनाविध्ययतिविधायसादितं पुन्यमलिमथसाधः
नंयदत्पुचैजनसेनभुयाद्भीकरुणावलः ॥ लदहविलआनीहअअंसअनालमद्युस्मिरंकर्पणः रणकारणं इ
अलिवमहसाहनंतेनः ॥ इति साधनसमुच्चय अलिमन्मथसाधन एकचत्वारिंश अधिकशततमपठ
ल ॥ १४१ ॥ ॐ नमो भगवते आर्यग्राहुल्ये नत्वा भगवती तारां ग्राहुली रूपधारणी सत्वा नाम नुकं पायलि
र्यते स्याः प्रसाधनं तावन्मन्त्री भुविः श्रुतः भुक्तमालां वरधरः भुगन्धानुलिप्तः विजने सुलिप्ते प्रदेशे भु
क्तभुगन्धितो यो पशिते भुक्त पुष्पप्रकाशवकिर्णो मुखवासनो पविष्टजगति मैत्रिकरुणा च विभावयेत्
ॐ स्वभावसुधासर्धधर्माः स्वभावभुद्धो हं इत्युच्चार्य जगद्वग्राह्यं ग्राह्यं हितं पश्यति अनन्तरं चिन्तयेत्
अकालं भुक्तवर्णं तेन पद्मसीतं विकसितसतपत्रं तद्वरतके भुक्ताकारेण चन्द्रमंडलं दृष्ट्वा तदुपरि भुक्तवर्णं ग्रांका

ज्ञात्मानं जाडुलिरूपा सर्वाभुक्ता चतुर्भुजा एकं मुखं जटा मुकुटीनी शुक्लनिवसनोत्तरीयांसी तरकाकारभूषितां सर्वप
पुष्प उपविष्टाः मूलभूजाभ्यां वीणा मवादयन्ती द्वितीयवामभूजेन सितसर्षधारणीं दक्षिणेन भयप्रदां चन्द्राभुमालि
निध्यायात् शिरसि कंठे जनांतरे चन्द्रमंडले आः ह्रींकारस्मिता आकृष्य गगनस्थां ज्ञानसत्त्वान्मन्यन्तर्भावयेत्
जः ह्रूं होः प्रयोगेनेति पुनरपी ह्रीः कारस्मिता सर्षत्तथागतान् गगनास्थानं संचोद्यते ज्ञात्मानं सितोदके नाभिषिञ्च
स्वशिरसि सितवर्णा कायसंचिन्तयेत् ह्रीः इति जापमंत्रः ॥ सप्तायुः जुहुयात् ॥ सितपुष्पकं सितालङ्कालभूषितां अने
नक्रमेन गच्छेत् स्वरत्वं सर्वसारज्ञविसारदत्वं च प्राप्स्यते ॥ नास्त्यत्र संदेह इति ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये आर्य
जाडुलि साधनं दत्वा चत्वारिंशदधिकशततमपटल ॥ १४२ ॥ मञ्जुवज्रं प्रणम्यादौ शरद्वामावभास्वां वशं हंसाधनं
तस्य सक्षपास्तुति मुत्तमं प्रथमं तावन्मंत्रो मनोनुकले मुचिभूमिप्रदेशे मुखे सनो मध्यासीनः स्वहृद्यकारोद्भवच

द्रमसिमंतलभुभ्रंविन्यस्यतद्रस्मिभिर्व्योमापूर्य्यभागवत्तंगुरुभट्टारकंचगगनदृष्टाततोभागवतःपुरतःस्थि
 तोमनोमयोपूजयामञ्जुश्रियगुरुभट्टारकंचपूजयेत् वन्देनच भुवृद्धथततःसर्वपापप्रतिदेशयामिसर्वपुन्यमनु
 मोदयामितच्चानुत्तरवृद्धबोधोपीरणामयामिभावोध्यवुधधर्मसंघासानंगद्यामिउत्पादयामिसंवोधिचित्त
 ततोभागवतन्नीजवीजेसहेकीभूतंदृष्टासर्वत्रैधातुकंस्थावांजंगमंप्रतीभ्यंसमुत्पन्नस्वप्रमायाप्रतिविम्बो
 पमंविचारसहायचिन्त्यप्रकृतिप्रभास्वरमेवकेवलंपरिशुद्धमात्मानंभावयेत् ॐ स्वभावभुद्राःसर्वधर्माःस्व
 भावभुद्रोहमित्यनेनचदृढीकुर्यात् ॥ पुनःप्रणिधानवरोत्पन्नचन्द्रमसिमंवीक्ष्यतद्रस्मिस्फुरणैर्मञ्जुकर्म
 मात्मानं प्रवक्ष्यात्मानंमंकारोद्भवंध्यायात्सरदिन्दुकारंयश्चचीरंकंसर्वाभरणाभूषीतंबामकांलीणेत्यलध्वांडुशि
 णाकरवरदंविश्वकमलचन्द्रासनेपर्य्यङ्कस्थितःततःस्वरुदीन्दोमंचन्द्रकान्तिमणिप्रभंरस्मिभिर्गगनोदलव

तिभिर्जागदर्थं कर्षन्तं देदीपेमानं तावद्भावयत् यावत्खेदो न भवति भावना विन्नो मंत्रं जपेत् ॥ ॐ वाक्यं दं
नम उपहृदयम्वा जपेत् ॐ श्रीः हूँ ततः शताक्षरपथित्वामत्रुवग्राहंकारेणोस्थापयत् विहोदिति षडमासेन वागी
श्वरतामासदयति सतधाभ्यासयोगेन ईहैव जन्मनिबुद्धत्वं मपि साधयति एवं ध्यानस्थितः पूर्वस्य वासप्राक्षा
निःजप्राखज्जादिमिद्वयेत् ॥ साधनित्यातत्र सामग्र्ये ह्वाजातिलोहघटीतखड्गस्वहस्तेन गृहीत्वा चन्द्रमयं पस्पत्
तां वर्जयद्यावत्मुक्तो भवति खड्गविद्याधरो भवति एवं वज्रचक्रत्रिभूरशरमुद्गरपाशाङ्कुशादीनि अञ्जनपादले
पतिलकवसीकां द्रव्योनिमेलयित्वा साधनीयानि विद्यारसायनानि सस्कृत्य साधनीयानि क्षिरभक्तेन दधि
भक्तेन वा सधृतेन सशर्करेण पात्रं पूरयित्वा हस्तेन चावस्तूभ्यजप्राभक्षनीयं पश्चात्सतायुर्भवति मासासुरेव्य
प्रक्षिप्य जपेदं कुरिता भवति तानभ्यवदुभ्यकविर्भवति श्रुतिधरो भवति वाग्मी च मेधावी भवती वित्तवानार

सहेमेनत्रैलोके राजमासादयति यथा लघुसितकुसुमानां चतुरक्षं हुत्वा वाक्स्ति द्विजभ्यंते वागीश्वरसमावं वा घृता
 क्षपश्च विहिहोमेरावा चतुर्लक्षमात्रेन यक्षराणीमाकर्षयति पातालकन्याम्बाव्रही चूर्णा वित्रालपदमात्रं अष्ट
 शताभिर्मात्रं प्रभाति मंडलं कृत्वा यथा विहितं कुसुमं भगवन्संपूज्य घृतेनालनालेन नपि वेत् वचा द्वितो एकप्रमा
 णांतथैवाभिर्मंत्र्यक्षीरघृततेलेन वामासमेकं पिबेत् जडता गागदमूकत्वं विनश्यति षण्मासेनाश्रुतान्यापि सास्त्रा
 णी प्रत्यक्ष्यो भवति न जातु विनश्यतिः श्रुतिधरो मंत्रको किल मधुस्वरः स पृष्ट्वा क्यो भवति ॥ इति साधन
 नसमुच्चय आर्यसिद्धैकवीरसाधनत्रयचत्वारिंशाधिकशततमपटल ॥ १४३ ॥ तत्रायसताक्षरमंत्रः ॐ वज्र
 सत्वोसमयमनुपालय वज्रसत्वोत्वेन पतिष्टोदोमे भवसा सुतो व्योमे भवसुतो व्योमे भव अनुरक्ष्योमे भव
 सर्वसिद्धिमे प्रयच्छ सर्वकर्म सुचितमे चित् श्रेयं कुरु हृहृहृहृहो भगवन् सर्वतथागत वज्रमामे मुच्य वज्रीभ

वमहासमयसत्त्वआः॥ ॥ पूर्वोक्तविधानेन शून्यताभावनान्तरं सितपद्मोपी शुक्ल अंकारजचन्द्रसीत
धीः कारपीरणात्मात्मानं मञ्जु श्रीभट्टारकं सिद्धे कवीरमात्मानं सर्वाङ्ग ध्वजं पर्यङ्क निष्पन्नमेकमुषं दिभू
जंदक्षीणावदं वामेनीलोत्पलधरं दिव्याभरण सुन्दरं विचित्रं पीरधानं रूतिटिनिष्पाद्यसिरः कंठहृदये च
द्रस्थं ॐ आः कारं हंकारं योर्मध्ये धीः कारं एस्मीजगदवकारेण मंत्रं जपेत् तत्रायमंत्रः ॐ वज्रतिश्रुः ॐ ख
द्वेदप्रज्ञाज्ञानकायवागीश्वर अरपचनायते नमः॥ ॥ शक्तिसाधन समुच्चये आर्यसिद्धे कवीर साधन
चौचत्वारिंशाधिकसततमपठनः॥ १४४ ॥ ॐ नमः कुरु कलायै पूर्वोक्तविधानेन हृन्दीन्दोक्षीः कारं वाज
निष्पन्नारक्तवर्णादक्षिणोत्तरं भयहस्तं वामेन रक्तोत्पलधनुर्धारिणां ध्यायात् ॥ ततः आकर्णं पूरुत धनुर्दिगा
त्पलकीरकाणि भस्मरेण साध्यं पुरतो विचिन्त्य हृदि बन्धयेत् ॥ पूर्वोक्त मुद्रया हृदं कंठं मूर्ध्नि सुचि विन्य

स्यततः प्रायः ॥ ॐ कुरु कले श्रीं देवदत्तं वसमानय स्वाहा ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये संक्षिप्तकुरुकुलासाधन
 पंचचत्वारिंशधिकशततमपटल ॥ १४५ ॥ ॐ नमः कुरुकुलायै पूर्वोक्तद्वयतापर्यन्तं विभाव्योरेफेरापाणि
 णातसूर्य्यश्रीः स्फुराणसंस्तुतविग्रहं अध्यात्वा जितितितत्परीणामितकुरुकुलाभावाती मष्टभूजा रक्तवर्णा एताश्च दल
 पद्मसूर्य्यवज्रपर्य्यङ्कनिवर्णा कदागारमध्ये निवासिनि प्रथमकारद्वयेन त्रैलोक्यविजयमुद्रा धां अवशिष्टद
 क्षिणाकोनअङ्गुशं आकर्ण पूरितशरं वरमुद्रा दधानां पीरसिष्टवामभूजैः पाशं चापं उत्पलं दधानं सकला
 लङ्कारवतिं भावयेत् ॥ पूर्वदले प्रसन्नताण दक्षिणादले निष्यन्नताण पश्चिमदले जयताण उत्तरेकर्णाताण ऐ
 शाने चुदां अग्नयदले अपराजितां नैत्यदले प्रदीपताण वायुवेदले गौरीताण अध्यायात् ॥ यताश्च सर्वार
 क्तवर्णा पंचतथागतमुकयः वज्रपर्य्यङ्कनिवर्णा दक्षिणाभूजाभ्यां वरमुद्रा आकर्ण पूरितशरं वामभू

भ्यां उत्पलचापधरां पूर्वद्वारे वज्रवेतालिलम्बोदरीं विक्रितमुखीरक्तवर्णां अक्षोभ्यमुकटिनीं दक्षिणाहस्ताभ्यां
तर्जन्यं कुशधरां वामकराभ्यां वज्रघंटापाशधरां दक्षिणाद्वारे अपराजितापीतवर्णारत्नसंभवमुकटिनिंदक्षि
णाहस्ताभ्यां डाकुशधरां वामहस्ताभ्यां घण्टापाशधरां पश्चिमद्वारे एकजटां कृष्णवर्णां दुर्द्धकेशालम्बोदरीं
दत्तावष्टौष्मा अमितांभमुकटां दक्षिणाकराभ्यां वज्राकुशधरां वामकराभ्यां घंटापाशधरां उत्तरद्वारे वज्र
गन्धारीं कनकस्यामां अमोघसिद्धिमुकटीं विक्रतमुखीं लम्बोदरीं दक्षिणाकराभ्यां खज्राकुशधरां वामभूजा
भ्यां घंटापाशधरां चिन्तयत ॥ ताश्च तस्त्र आलीढपदस्थाः तत्रैयं त्रैलोक्ये विजयमुद्रां तले पृष्ठे लानो अनामि
काद्वयग्रिणि कृत्वा कनिष्ठामध्यमाद्वयेनावष्टभ्य तर्जन्या अङ्कुशाकारेण शरीरे दधारयेत् ॥ भावना
विन्त्रो मंत्रं जपेत् ॥ ॐ कुरु कलाक्षीं स्वाहा ॥ अयुतजां पणामर्षं गनावस्याभवन्ति नियुतेन मंत्रीणां र

क्षणां राजानः उत्पलपृष्ठत मधुकुअश्वलेसमिधश्च जुहुयात् इष्टपदं प्राप्नोति श्रीफलकाष्ठानि अग्निप्रज्ज्वालेष्टु
 तमक्षणांश्च जुहुयात् ॥ राजा मंत्रो गोवश्या भवन्ती उत्पलसहस्रं जुहुयात् घृतप्रदीपसहस्रं देव्यां गेतां निवेदयत् स
 ध्वराजानो वश्या भवन्ति ॥ इति साधनसमुच्चयकुरुकुल्लासाधनषचत्वारिंसाधिकशततमपटल ॥ १४८
 ॐ नमो रक्तयमारये ॥ त्रैलोक्याभयदाननिर्मिततनुसोम्यस्वभावो स्वयं रक्ताकारम्भयद्भुवः पूर्वस्वार्थसंपादकं न
 त्वासां च मृचङ्कितिकरं श्रीरक्तकालं दिवं स्वल्पम्विष्टरं रितमात्मान इदं तत्साधनं लिख्यते मंत्रादौ मुखविष्टरस्व
 हृदयरक्तं नवमराडलं रक्ताकारमंत्रसमयं हंकाररूपं ज्वलंतत्संफोणित रक्तरस्मिगगाराणां ह्रस्वाश्चैव बुद्धानगुणान्
 श्रीमद्रक्तयमान्तकादिसहितानालम्ब्य हंकारतः नानापुष्पसुगन्धधूपविविधाकोरेण पूजां विधिनिष्पाद्यात्म
 गतयदस्ति कलुखं तद्वेशयन्त्युनः पश्चाद्विधि विधाय विधिवत् घृतन्यताम्भा वयेत् ॥ ॐ शून्यतादिकगाथा

यातदनुक्षांकाराङ्गरा॥ हं कोरेणविनिर्मितं शशधराभसान्द्रांकितं दं डं हं कृतिभूषितश्च सकरश्च तच्चिंविष्क
च श्रीमद्रक्तयमांतकं निजतनुं संचियद्भावकः प्रत्यालिदपदस्थिता विविक्ततरकाङ्गमित्यद्भुतं कृं झं चैकमुखं भूज
द्वययुतं सव्येतले सुस्थितं रक्तापूर्णाकपालकं तदनुव्ये सव्यचमुंडांकितं दन्दसुभ्रतनुं भुजङ्गनीचयेयालच्च मोहा
विधिपिङ्गोर्दष्टसिरोरुहं कृतगलचर्मास्वरं दीपिनः प्रत्यालिङ्गकन्दरभसंसतोभयाङ्गस्थतां श्रोणाविचेतवस्तया
भुजयुगोपैकवक्तावजया गाढालिङ्गितसंपुटेकासया चालीढपादस्थया पश्चान्नाथ हृदि प्रचन्दकिराणां तत्रापि हं
कारजं दं डं भुक्तं रचसा दी सिरसायुतं स्फुलज्ज्वालिनं तन्मध्ये च मुरक्त हं कृतिवरस्फूर्जद्रविष्टकृता पस्पृष्टुह्यविश
षणां भगवतो वज्रं च हंसं भवं सद्बीजा पीरणा मजं भावती गुह्याष्टपात्राम्बूजं ॐ सर्वशक्तिपुनश्च मंत्रमसं चोच्चारय
त्साधकः पश्चान्नाभितलेष्टपत्रकमस्तसरक्तसम्पकज्वलतुङ्गीः कारश्च विचिन्तयेत् तदुपीरव्यादिधौ स्वासितां आका

शाभिमुवा सुरतमसमश्रियमारिप्रभुः भावयद्द्रिशंसर्वजगद्राक्षासमाकलंः शौर्यपृष्टराजी वसमासिनमनु
 त्तमः यथोक्तसमयायुक्तयोगी समयपूर्वकं त्रिसंधं भावयेत्सर्वसंको विगतमानसः तस्यावस्य मयं जङ्गु रुवाः ससि
 ध्याति ध्यायात् ॥ लोकालोककरो विमुक्त करुणाः प्रालम्ब कोपक्रमः सन्त्रीवापिततः प्रभित्यनन्दी नंदेवा सुरस्वाम
 भिवन्द्योऽलद्यत्तरः सुखी सनीयत हृद्योग्रभूतादिभिः श्रीमद्रक्त यमान्नकस्य रचनायत्साधनस्यामलं पुन्य
 पाप्मस्तुल्यः सङ्गुरुवचः प्राणामया म्नायत् यद्वैलोचन रक्षितेन जगतः सर्वार्थसम्पत्तये सम्भूयाद्भवपक्षम
 ग्नवपुषः केशान्धकारादीषः ॐ आं गौं खं हूं समयाधि मंत्रः ॐ श्रीं क्लीं विष्णुतान नहं हूं फट् फट् स्याद् ॥ अं यमान्न
 कहं फट् ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये रक्त यमारि साधनसप्त चत्वारिंशदधिकशततमपठलः ॥ १४७ ॥
 आदितावन्मन्त्री करुणावान् सुरस्वामनासिनः पुरतो भगवंतं यमविषपटादिशतमवलम्ब्य गुरुपुध्वोधि सत्वा

अष्टादशानातापूजाभिः संपूय प्रणाम्य पापदेशनादिकं कुर्यात् तदनन्तरं स्वभावभुङ्क्तादिमंत्रस्वभावभुङ्क्तिम
धिमुच्य सर्वधर्मनैरात्म्यविभाव्यमंत्रमुच्चारयेत् ॥ ॐ भू न्य ता शान वज्र स्वभावात्मको हः ततः स्वहृदये अका
शचन्द्रमंडलं हंकारं क्वचित् सूर्यस्य हंकारं दृष्ट्वा तद्रस्मिभिर्धैर्घ्राविमयं यमांतकाकालक्रोटांश्च सत्त्वार्थ
कालप्रवृत्तात् संस्कार्य चरुतिगोतात्परीणाम्य गायमांतकमान्मानविचित्रयेत् सुहृन्त्रिमुखवज्रं गंक्षचित्
षष्ठ्यं खदश्च दृष्ट्वा कलालवदनमारुतनयनं वज्रधारमुखलधारदक्षिणाभुजत्रयं वेतालीपरभुपासधारिवामच
यं खड्गमुद्गरवज्रदक्षिणाकरं वामे घंठा वज्रपाशमुखलानि क्वचित् उर्ध्वपिङ्गले केशं मुंडमालाविभूषितमालिम
ष्टनागनुवीरचिताभारणामक्षोभ्यमुकुटिनं विश्वदलकमलोपरिसूर्यमंडले प्रत्यालीढपदस्थितमारुतप्रभामं
डलं विभाव्य सत्त्वस्नानान्तरं चन्द्रमंडले हंकारं पश्यत् कायवाक्चित् चन्द्रमंडलेषु ॐ आहं इत्यक्षत्रय

सीतरक्त रुद्रमयथाक्रमेण पश्यत् तदनन्तरं हृद्वाजिनिर्गतदेवीभिरात्मानं संयोज्य स्तुत्या मंत्रं जपेत् ॥ ॐ ह्रींः
 ह्रीं विजिता न न हूं फट् फट् स्वाहा ॥ ॥ इति साधन समुचये रुद्रमयसाधन अष्टचत्वारिंसाधिकशत
 तमपटलः ॥ १४८ ॥ ॐ नमो भुतनामराय प्रज्ञोपायमयक्रोधं बोधिचित्तमसुद्रवं प्रणाम्या राधनं वक्ष्ये भूतनाम
 रसंज्ञकं तत्र भावकसाधकः ॥ प्रविष्टमंडल लक्ष्मसमयाभिषिक्तोऽनुशातश्च कोचिद्गीर्गकरादौ मनोनुकल्प
 प्रदेशे प्रतादिगतं मूर्तिं भाग्यन्तत्रायं धूपादिव्याख्याव्योन्निकपूजाभिः संपूज्य पापदेशनादिकं कुर्यात् ॥
 एतत्रयमेशरासर्घमप्रतिदिशामेधं अनुमोच्य जगद्गुण्यं बुद्धबोधोदधेमनः इति हस्तद्वय आः कोरणा चन्द्रमंडलं
 तदुपरी ज्वलत् हंकारं ध्यात्वा संपुता अलिंकुर्वन्निदं दत्तं ॥ ॐ सिद्धवग्रहं ह्रीं कोरणां कंठेऽष्टदलं पुष्पं जिह्वादरे
 हंकारेण भुभ्रवग्रं वग्रादिभिर्जिकेभ्य धिष्ठे तस्थान रक्ताविदध्यात् अनेन विधिना तत्रायं विधिः ॥ हंकारमुच्चारये

तु ऊतीटिकोटरागमात्माननिष्पाद्यरक्तमुत्रायवधारक्तपुष्पमालादिभिर्भूषितानयो मयोदिकीलकानं हंकार
निष्पन्नानप्रावृत्त्यधनिभान्नाभिदेशोदधः श्रुकारां नूद्धकोठां कृतिनधोविघ्नान्तीक्षकीलेनमंत्रमुच्चारयेत्
ॐ घघघाटय २ सर्वदुष्टान् हंफट्कीलय २ सर्वपापान् हंफट् २ वग्निकिल वग्नधरो आज्ञापयति सर्वदुष्टकायवा
क्वित्तकीलय हंफट् आकारं च तस्याग्रे विविश्वकरो ज्वलं दिक्षु सर्वा सुकालारस्मिज्वालानि विचिन्तयेत्
तैश्च परस्परवद् य अलान्तर्गतं स्वहृदय अक्षोरा सूर्यतत्रोपरिकल्पानि रिवरक्षारमिति विन्यस्य अन्योन्या
दुष्टं प्रवेष्टुं च तर्जनीं दो प्रसार्य ललाटादारभ्य पापास्फोटयत् ॥ ॐ हनविधो नमय नासय पापान् हंफट्
इत्यनेन संदह्य आत्मानवाह्या ध्यात्मिकविकल्पपायाश्च स्फोटं ग्राह्यग्राहक विनिर्मुक्तं गगनामिव चिन्त
तयेत् ॥ ततो विधुतकल्पना चिन्तस्वसन्धे शं प्रभास्वां हतकृती नन्द हंकारं सोकाराभ्यां विदधितं मदधा

तु समाक्रान्तं चित्तमात्रप्रभावीतं स्वचिन्तनकतां कुर्यात्तिष्ठेः किरणासंचयैः तत प्रतिविम्बवदं द्रु संयुक्तं
 पश्यत् ततो अकारादिस्वरादीन् पीमंडलान्यस्य स्वस्वङ्गस्वस्वराणुपायकानदीर्घानप्रज्ञात्मकान्निश्चार्य
 वृत्तिविकर्षतान् कृत्वा पुनस्तेषां स्वरास्मिमुखेनैव विशान्ता कलायोगेन व्यवस्थितान् चिन्तयेत् ककारादी
 नपश्चास्तेनैव न्यायन उरानमवर्जितां तर्थावबोधपक्षान् विचिन्तयेत् ॥ दितिततः पञ्चवर्णाकान् बुद्धान्
 संस्फार्य प्रवेशानेके गर्भास्तिमितं सितपद्मं पश्यत् तस्योपरि शिक्को धराजः हं इत्याचार्यं ज्वालाकृद्गममा
 त्मानं भावयेत् ॥ क्रोधावेसततः क्रोधवज्रो ह्मिति हंकारं कुर्यात् तं कुलं पुनर्निश्चार्य प्रवेश्य श्रीभूतशमो
 ह्मिति ॥ निस्वयमुत्पाद्य ॐ वज्रवेशपपातय हं क्रोधावेशपनच मंत्रयुक्ता वज्रावेशा तत आत्मानं वज्रक्रोधा नि
 श्चित्य समयोहं समयमुद्रां तथा समय सत्यतिष्ठ स्वमामिति वदेत् ॥ अनामिकादयवेष्टु तर्जनीद्वयं

कञ्चयत् कनिष्ठमध्यमाया चैव जप्यं जुष्टं क्रमेण अस्य मंत्रः ॐ वज्रफट् हृद्गर्भाया गले मूर्ध्नि प्रतिष्ठाप्याति
ष्टेत् षड्विंशसं कुर्यात् तन्मुद्रामंत्रः ॐ अन्धोऽन्धमुष्टिं कञ्चयंतं कृत्वा मध्यमाङ्गुलिं प्रसारयेत् सिंहे मुद्रा
मंत्रः ॐ हन वज्रहं शिरः अस्या एव मध्यमाङ्गुल्या प्रवेष्ट्य कृत्वा शिखा मुद्रामंत्रः ॐ दह वज्रहं शिखा अस्या
एव मुद्राया जुष्टौ यास्वतः दक्षिणा दक्षिणो वास्ये वामे नेत्रे मुद्रामंत्रः दीप्त वज्रहं नेत्रे अन्धोऽन्धमुष्टिं कृत्वा
कनिष्ठिकादयं व्यष्टयेत् ॥ तर्जनी प्रसार्य हृदयमुद्रामंत्रः हंकारा धिष्ठिता क्रोध वज्रहृदय ध्यात्वा ॐ वज्र
हं हृदय अस्या एव मुद्राया तर्जनी कुण्डली कृत्वा कथंच मुद्रामंत्रः ॐ दह वज्रहं कवचं अस्या एव मुद्राया
तर्जनी दय प्रसार्य अष्टमुद्रामंत्रः ॥ ॐ हन दह पच क्रोठ वज्र इष्टान् माय २ हं फट् अष्टमंत्रः त्रिंशत्चार्यं हं
आः कुवत् पुराः सूर्य मंडले नील क्रोधं रात्रे न्यस्य वज्रो हमिति वाग्वचं च पपाष्टुतितः क्रोधं क्रोधो हमिति

भावयत् ॥ ततो भगवतो सधर्देवताभिः सहावाहयेत् अन्योन्योत्तरितं कृत्वा तर्जनी द्यक्त्वा चितं इष चारयेदंगुष्ठाभ्यां
तर्जनीयावाकर्षयत् बुधः ॐ वज्रमहर्कोधसमये मनुपालय भगवन् शिष्यमागच्छ सधर्देवताभिः सह स्त्रीः जः हूँ फ
ट् स्वाहा ॥ ॥ इति साधनसमुच्चयभूतडामरसाधन एकोनपंचासाधिकशततमपटलः ॥ १४८ ॥

ॐ नमः स्थीरचक्रायः स्थिरचक्रमिदं श्रीमन्मन्त्रोद्योषस्य तायिनः तन्नत्वा बालवो धार्यसि रवेते विपदे पदे
सुखासनीयविष्टो योगी गुरुब्रह्मवो धिसत्या नाकाशस्थिता विचिन्त्यभ्यो मनोमयी नानाधिपां पूजाविधाय
पापदशनादिकं कुर्यात् ततो विश्वचित्रमात्रं ग्राह्यग्राहकविवर्जितं स्वप्रवन् प्रतिविम्बदान्मानं विचिं
त्यकुंकुमारुगां कारजातं स्फुरकारादि स्वरक्त रस्मिरक्त चन्द्रपस्यत् तस्योपरि मुकारं भास्वत्ककारादि
पभास्वत् ससाक्षमंडलभावयत् तस्योपरि मुकारं स्फुलदसीन्दीवो मुकाधिष्ठितं किञ्चिदलकविचिन्तितं

तस्य परितः कुंकुमाभं पञ्चवीराभराभृंगाकारशंखपुष्पकधरं वागीश्वरमात्मनं चन्द्रस्य ध्यायात् ॥
तस्याहृदयमुकारजं स्थिरमस्थाय चक्रं रश्मिमयं ज्वरंदकारादि मारिकारिकं वीहस्पृष्टककारादिमालिका
लीकापरीतं तस्यानाभौ अकारपूष्पारैरेफद्मदक्षिणोत्तराय कार्पाश्रिमोरेचकारं उत्तरीणाकारं अग्नेयादिकोणे
षु निष्पपञ्चाक्षरात् कुंकुमाभं विचित्रं तच्चक्रं रश्मि समूहम् ॥ अनूशिरवभाष्य प्रतिरोम कूपविवरैर्निःसृ
त्य दशदिगलोकधातून् वभाष्य पुनस्तैर्नैव रश्मि कूपविवरैः प्रवीक्ष्याभूः शिरसि वभासयतः चित्रं विचित्रं येन
ॐ अरपचनम् ॥ इति मंत्रः ॥ साधनं स्थिरचक्रस्य कृत्वा पुन्यमुपाज्जितं तेन भूयो जातसर्वं मनुवज्रस
मप्रभं मुक्तकेनोत्थिरचक्रसाधनं ॥ इति साधनसमुच्चयस्थिरचक्रसाधनपञ्चासाधिकाशास्त्र
मपटल ॥ १५० ॥ ॐ नमो अरपचनाय ॥ प्रथमं तावत्संज्ञी मनो नृकुले प्रदेशे मुखवासनो पविष्टः स्व

हृदि आदि वर्णो रवेन्द्रो चतुर्थस्य नर्थवीजं दकारा कान्तविन्दुद्वयं संयुतं विभाव्य ततस्तोकि रौ रपनी तक्रेशा न्धकारं
हृदयमौत्रिकरुणामुदितोपेक्षेति चतुर्वर्त्तविहारि भावयेत् ॥ वक्ष्यमाणकर्मणो कोमेत्रीयो सर्वसत्त्वैश्च कपुत्रप्रेमता
करुणीया त्रिङ्गुः खड्गः खितानां सत्त्वानां संसारगण्डुपरतत्त्वकामकामुदिता उतयादि कुशल धरभोगैश्च यदिषु हृद्
चित्तता कोपेक्षा सर्वत्र प्रतियागुनय परहितकर्मतायां सुरसवाहिनी प्रवृत्तरूपेक्षा इति चतुर्वर्त्तविहारभावना नुत
स्वहृद्दीजरस्मिभिरव विनिर्गतसमस्ताकाशदेशायाधि गुरुबुद्धयोधिसत्त्वान् स्फुरणसंहरण कोरणजगदर्थ
क्रियया करुणो कपणः दुष्टास्वहृद्दीजकिरीणो रीवीद्वय गन्धपुष्पप्रकारादिकं निश्चार्य मंडलं पूर्णकं कृताञ्जली
नागबुद्धयोधिसत्त्वान् चरनकमरविन्यस्तमुद्रा प्रणामरागयन्दना तद्रस्मिरेव विनिर्गतपुष्पधुपदीपगंधचू
र्णाची वरद्वज्रधजघंठा पताकादिभिः तेषां च वाह्यात्मभिः संपूज्य ततः पापदेशनादिकं कुर्यात् यत्पापं संयोपा

ज्जितसर्वसर्वजन्मेषुराजदेषजन्मोहजन्मवावौकायेतवामनसावावचोभिर्वातसर्वप्रतिदेशयामि इतिपापेदेशना॥
यत्पुन्यञ्चसर्वतथागतानां बोधिसत्वश्रावकप्रत्यकुबुद्धानाम गुरुणा चतत्सर्वपुन्यं त्वनुमोदयामीति पुन्या
नुमोदना समस्तकालवन्ति बुद्धानतादि प्रकृपा गुणोद्यान्॥ प्रहीनदोषायगणानसधम्मनिव्यभक्त्याशरणा
स्पृशामि त्रिशरणागमनञ्च संसृत्य जैनं परिभुज्ज मार्गप्रह्लेन्द्ररुद्र प्रभृतिष्वनर्घान् इदमया पार्जितपुन्यवृ
द्धी इत्यादयाम्येषसर्वोधिचित्तं जिनमार्गाभयनबोधिचित्तोत्पादेः एवंविधानुत्तर पूजानुत्तर गुरुवर वाद्याध्या
त्मभून्यतां विभाव्य पुनस्तं देवदृढीकरणार्थं ॐ स्वभावमुद्रासर्वधर्माः स्वभावभुज्जोहमिति गाथानुचार्यतद
नुस्वचित्रं प्रभासमात्रं स्वेद्याप्रतिघरूपमादिस्वोद्भवेन्दुमंडलाकोरेण विचिन्त्यतदुपरी पूर्वोक्तबीजतदिन्दु
बीजपीरणातं खज्रस्फुरद्भूपम् तदनूमुदिमध्ये शशधरोपरि पूर्वोक्तबीजततः खज्रबीजपीरणातं मञ्जुघोषं शर

त्कान्दसमप्रभंदशादिगालोकनिकरधरांदिभूजंकुमाराकृतिंसव्यनसमन्ताज्ञानोद्देदनेकपरप्रज्ञारवद्रव्यग्रक
 रः अवसव्यनउपायभूतसकरशास्त्रकलापूर्णाकपुस्तकव्यग्रहस्तः सर्वालङ्कालभूषितंरक्ताम्बुधरात्तु
 नैकनिष्ठप्रपुधधर्माननकमलदलेशणां उत्पादितमहापुरुषरक्षांम् इन्द्रनीलमणीसन्तीभांकुचितप
 च्चिचिरसिताष्टदलकमलेद्रोवत्रुपर्य्यकेनोपाविष्टसर्वतथागतज्ञानरूपमात्मानविभाव्य ॥ एवंसमय
 सत्वाहंकारनयोमीस्वहृद्यकारनिष्यन्ननुभुममष्टारचक्रंस्फुरकिरीणोरासधाज्ञानविध्वन्सनकरं दक्षिणा
 वर्तकम्पणास्वभ्रमदृष्टातुपर्य्यन्तरीक्षआदिवर्णाद्भवेन्दुमंडलंतदुपरिपंचाक्षरंयथाक्रमेनज्वलदलसंका
 संस्मिसमन्ताज्ञानोद्देदकरं गुरुपदेशतो विभाव्य देवकारनिष्यादनाच्चमौमन्त्रीस्फुरणादिकं कृत्वा जपंक
 र्यात् अथवास्वहृदिन्दुमध्यभुव्राकारनिष्यन्नमापचनाक्षसितं सर्वालङ्कालभूषितां हृष्टध्यानैकनि

स्वग्रूपर्याङ्गिनोपविष्टं दक्षिणावामकराभ्यां असिपुष्पकधारयन्तं इन्द्रनीलसकलाकुञ्चितपञ्चवीरधरं स्फुलदिन्दुसमा
ननं वदताम्बुं स्ववीजिन्दुयुक्तहृदयविभाव्यतस्य पुरतः भुङ्क्ते फोद्भवजालिनी प्रभम् अपचनभक्षकवद्विभूजादियु
क्तं स्वहृदीन्दुस्ववीजावितन्दुश्चातदनुपृष्टः सितपङ्कालनिष्पन्नचन्द्रप्रभं वर्णभूजादिकैरपचनप्रभम् स्वहृ
दीन्दोर्वीजसंयुक्तमवलोक्य ततो दक्षिणात् भुभ्रुचकार निष्पन्नकेशिनीसितां सर्वालङ्कालभूषितां पीनपयो
धरां सव्यावसव्येनासिपुष्पकधरां स्वहृदिन्दोर्वीजावितान्विचिन्त्य एवमुत्तरेणाभुङ्क्ते गानिष्पन्नाऽपकेशिनी
स्वहृदीन्दोर्वीजसंयुक्ताम्बिभाव्य सर्वातरपचनसदृशाचिन्तयत् इष्टं देवतागणहृत्वीजकीरणमारणासंह
रणैः जगदज्ञानवृन्दमुधेदनमृधर्मा मृतकलसास्त्रसिल्पकलायैः सर्वसत्त्वानसन्तर्पयन् मुहुर्मुहुः स्व
क्षाप्रतिधरूपमात्मानं विभाव्य गुरुपदेशतः समाहितो मन्त्री जपंकुर्यात् ॥ प्राणावादी पञ्चवीजाध्यात्मध्यस

मयसत्ववीजान्तमंत्र ॥ यदाउच्छानिसेयोभवति तदास्वमंत्रं गुरुपदे शास्त्रार्थतदनुशताक्षरगाथायां देवे ॐ वज्र
सत्वसमयमनुपालय वज्रसत्वत्वेनोपतिष्ठ हठो मे भव मुतोऽप्यो मे भव अनुरक्तो मे भव सर्वसिद्धिमे प्रयेद्य सर्व
कर्मेषु मे चित्तश्रेयः कुरु ह ह ह ह ह हः भगवन् सर्वतथागतवज्रमामे मुञ्च वजी भव महासमयसत्व आः ॥
शतिसताक्षरमंत्रः ॥ पथनानुस्फुरणादिकं विसृज्य समयसत्वसर्वशासर्वन्यापार्थेषु विहृत्समाहितो योगि
संम्यग्ज्ञानसागर पारंगो भूत्वा अर्चि रौवकाणानुत्तरं बोधिमाप्नोति संलिव्य साधनी मुत्र मुञ्जकनेह
मुक्तयधर्माकारस्य तपुन्यतदस्तु भव मुक्तय ॥ ॥ शतिसाधनसमुच्चयमुक्तेनारपचनसाधन एकप
श्चासाधिकशततमपटल ॥ १५१ ॥ ॐ नमः श्रीमद्गुप्सजम्मलायः वितरतु समतिकुमारैः सुनेत्र सुन्न
भूति सम्पदः परमाः अम्बक संख्यस्य चूडाभूषण मणिचूचिवरणीयः निरुतर गुणादि नरत्न पतननायकः ॥

स्वसंपदिजगत्तृणानिनीषलिस्थव्यतांतत्रप्रसमन्तावत्तयाश्रीजंभलामाराध्यभुम्यधिगमक्रमेणातदान्मीयजग
दश्रदयानिःभेयसंपरिप्रविष्टाप्रविपनियमित्यामयवान् हृदतः सुखिरेनिरनुस्वारं अकारसुत्रं स्फुल्ल
स्मिकंतर्ज्जचन्द्रमंडलं तत्रहंकारं मध्येनीलवर्हंपरितदूषत्पातं स्फुरत्पितरस्मिसमूहमुर्द्धशिरस्कं त
ज्जावज्जुं अधः चतुर्भि सुकेभि मर्द्धपं च्चभियोगान्ननवसुकं नयाऊप्रवचनविभुद्धा अनेतूर्द्ध अङ्गस्वेकी
कृतसुध्वसूकयोगान्नवसूक हंकारवद्वर्णक्रियं सुख्यन्तरगतचन्द्रस्थता दशहं युक्तं भाषयेत् ॥
ततोहंकारवज्जाभ्यांरस्मियस्फुरित्वा ॐ अद्रतिमत्रोचारणापूर्वकं दशसुदिक्षु सत्त्वार्थकूर्धन्तिजम्भारमूर्तिर
नन्नादीयानयनन्यायेन आनीय पुरत एकान्तं मूर्तिं विभाव्य रस्मिभिः पञ्चोपचारपूजापापदेशनाश्चयाव
दुपेक्षातदनन्तरं हं वज्जरस्मि युसमस्तारस्मि शीरमन्त्रभाव्य सर्वप्रपञ्च रहितत्वे रभून्यता स्वभाव्यपुच

त्रवीजस्मिन् ॐ अश्वत्थेन स्फुरितेनाक्षये भागवन्तं प्रवेशयेत् प्रवेशानन्तरं रुदिति चन्द्रादिनिष्पन्नमात्र
 मानं भागवन्तं मुद्युष्मपंचवर्षकृमाणाकृतिष्वर्षविश्वपद्मस्थचन्द्रोपरिसर्वाभरणभूषितरत्नमुक्तिस्फू
 लद्रव्यमुखपीतोत्तामुपधनदस्यललाटदक्षिणोच्चरणोच्चरणद्वयवामेण कान्ता मूर्द्धप्रत्यालीढलि
 पदं नागमूर्द्धलिङ्ग रन्ध्रदरं हृदि दक्षिणापाणि स्थारत्नपूरकपालाभिमुखदृष्टिः वामग्रंथाशक्तवामकोरारत्न
 चतुर्गर्ज्जिधोमुखनकुलिदधानमविघ्नतोलकर्णमर्द्धेन्द्रद्रुष्टाकणलवक्त्रं कवर्तुलत्रिनेत्रं कृतभृकुटीलला
 टपिङ्गोर्द्धकेशभूस्पर्शमुद्रानीलाक्ष्योभ्यमुनिमुद्रितमस्तकं तमालनीलातनवद्रकेशं रक्ततश्चककृतकर्णा
 वेष्टकं मृणालधवरमहापद्मकृतहारं हृद्यास्यामककोटकृतयज्ञोपवीतं शुक्लवासुकिकृतमेखलं कुन्दसुन्द
 रपद्मकृतनूपुरं पीतशंखपालकृतकंकनं धुस्माकर्कुराकलिककृतकेयुरं नीलवर्णः परीतद्रव्यपीतं स्फुर

इस्मिन्मूहं ध्यात्वा ललातमुखदक्षिणावामबाहुहृद्ग्रोपीरदक्षिणावामग्रंघादक्षिणावामचरणामामन्तः सुधिर-
स्तेषु च षष्ठ्यं चन्द्रमंडलेषु ॐ जं भलजलेन्द्राय स्वाहा ॥ इत्यक्षरानीपीतानीपीतरस्मिकानि पश्यत् तदनुनासा-
वायो नियमसमयैः ॐ कारादिरस्मिभिः हृदयहं ॐ वज्ररस्मिभिश्चोदिशुस्फूर्त्वा स्पर्शमात्रेण भगवद्रूपाणां
सर्वसत्त्वाणां स्थितचेतान् ॥ वायो प्रवेसमये हंकारं समये प्रवेशचित्तस्थिरीकोणा मन्त्रयेत् ॥ नानारत्नानि च
लोकधातुस्थानि नानानकलीधनदमुखेषु प्रवेसयत् ॥ पुनर्वायुनिर्गमनागाढान् गिरितरत्नानि पुनोऽवम-
तो ध्यायात् ॥ एवं भूयो भूयः स्फुरणासंहरणादिकञ्च तदनुखेदे सति तमोरत्नत्रयाय नमो मानिभद्राय न-
हायक्षमेनापतय ॐ जं भलजलेन्द्राय स्वाहेति मन्त्रदशाक्षरन्यासमन्त्रं म्वाजयेत् जलदानकाले तु इत्ता-
णादक्षिणाहस्तस्य मध्यवङ्कारं रस्मिभिर्हस्तभद्रघटमिव कुर्वन्तं हस्तमूले ॐ कारं रस्मिभिः करुणा कोर्यु

त्वंमध्ये जंतर्जनिमानामिकाकनिष्ठा ज्यष्ठाग्रिषु जंतं भरजलेन्द्राय अक्षरानियथाक्रमं ॐ वंकारयोर्मध्ये
 यकारस्य वामदक्षिणायार्चयोः स्वाहा ॥ अक्षरयतादीनि स्वस्थानमुखिरेषु चन्द्रस्थानि पीतानि पीत एस्मि
 कानि ध्यायात् ॥ सजलपुष्पगर्भहस्तमुखं समीपे कृत्वा इन्द्रानिमुखं अर्मास्वो हेति मंत्रेणासप्तप्राणानि मं
 त्रयेत् ॥ तदनुप्रससारिरेन हस्तेनादियमानं जलं मुखेन प्रविशेत् ॥ जंकार एस्मिभिः हृदि स्थजवज्रहंकार एस्मि
 निश्चकृतपीतवर्णां कलिशमुखानिः सृते कारगतं हृदि तिष्ठतो भावितस्याभिमुखे स्यात् स्थभगवतः प्रति
 साया भगवतः कृते ॐ गुंस्वो हेति मंत्रेणाष्टोत्तरशतं नमो रत्नत्रयायेभ्यादिना च सप्तप्राणं दद्यात् ॥
 नमो रत्नत्रयाय त्पादिना चैकवारोच्चारितेन गुडमिश्रतृप्ततनुलादिभिर्वर्तितं भगवतं दद्यात् ॥ तदेव
 यथाशीतं त्रिसन्ध्यमेकसन्ध्यं वाऽनुष्ठाय स्तुतिं प्रणिधानं च कुर्यात् ॥ तदनुभावितं भगवतं ॐ वज्रमु

रिति विसर्जयत् ॥ किञ्च कार्तिके फाल्गुणी वैशाखा श्राद्धे च नेतमस्या पूर्णमास्यां मन्यस्मिन्वा सुभे दिव
से सिरसकफटिति भागवद्रूपं निष्पाद्य संपूज्य च गृहीतपोषधेन मिलेक नैवादिनेन चिरक्रमेण प्रीतिमाकारयेत्
कृतश्चात्मानमिदं यथाक्रमं भागवन्मूर्तिं मक्षरान्यासं विभाव्य जलदानादिना आराधयदिभ्यूपदशः तदा
तु न विशर्जयत् भाग्यं तं प्रतिमूर्त्याहित्य सर्वस्थितं सत्कुर्यादिति ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये पण्डित
ताभ्यां करगुप्तविरचितमुद्युक्तां जंभलसाधनं दीपश्चासाधिकशततपठल ॥ १५२ ॥ ॐ नमोजंभला
य ॥ पूर्वोक्तविधानेन तमेवाकिन्तु हृदिन्दुमध्ये वीजं तृतीयस्य तृतीयपीतवर्णां शून्यदेव्यनाक्रान्तः ॐ ह्रिन्दु सिरसि
भूषितः तेनैव वीजनिष्पन्नश्रीजंभलपीतवर्णा दीभूजंदक्षिराहस्ते रत्नप्रवेष्टमाना नकुलीधरं पदद्वयनसंघ
मुंडपद्ममुन्दौ महानिदानाक्रान्तनिलोत्पलधरं सर्वालङ्कालभूषितं जंभलरूपेणात्मानं भावयेत् ॥

स्वर्गहे प्रविशंतं नानारत्नादिपुष्पमानमात्मानं भावयेत् विचिंतयेत् ॥ हस्तद्वयनमुष्टिवधा मध्यमा मध्ये तृतीयप
 र्धभागा इति जंभलमुद्राः ॐ जंभलजलेन्द्राय स्वाहा ॥ अनेन मंत्रेणा भट्टारकाया शीतशतमुदकचुलुकं
 देयं पश्चात्पूजां कृत्वा मंत्रं जपेत् ॥ ततः सिद्धिः ॥ महाधनदयतिर्भवति तिनसं सयः ॥ ॥ इति सा
 धनसमुच्चये संक्षिप्तजंभलसाधनत्रिपञ्चासा धिकशततमपटलः ॥ १५३ ॥ ॐ नमो मञ्जुनाथाय
 पथमन्तावन्निगाभासि कृत्वा सूचराचरं तदुद्भूतमात्मानं अष्टवर्षा कृतिं स्वितवर्णां सर्वालङ्कारभूषितं
 भावयेत् ॥ मञ्जुघोषं नाभिदेशे हंकारेणासूर्यमंडलं भावयेत् तदुपरि वज्रतिक्षकनकवर्णां सर्वालङ्कारभूषि
 तं दक्षिणां करे खड्गं वामकरे प्रज्ञापारमितापुस्तकं द्विन्द्रियसमापत्त्या भावयेत् ॐ वज्रतिक्षुसुरतत्वं मनसा
 जपेत् स्वदेवतामंडलचक्रं प्रतिभाषयेत् मञ्जुघोषसमय ईहेव जन्मनिर्भवतीति ॐ भूयताज्ञानवज्र

स्वभावात्मकोहं ॐ वज्राभिर्वेकं सर्ववु द्वाददन्तुमां ॥

॥ शीतसाधनसमुच्चयवज्रतिबभ्रारकस्यसाधन

चौपचासाधिकशततमपटलः ॥ १५४ ॥

॥ ॐ नमोमञ्जुनाथाय ॥ श्रीमञ्जुवज्रस्यविधायरूपं सरत्तवर्गो ज्वल

हर्षपञ्चन निर्वर्त्य संम्यक्स्वर्षोदशानि संचिन्तावज्रं हृदि यन्मध्ये बंधुकपुष्पाकृतितुल्यरूपं आलम्बनी
याः खलु घत्पदाक्षानिः स्वासयातेन सवैलसेधानि श्वारणिया निजनामयानि संचिन्त्य साध्यपुणः स्थितश्चक

ता अलिघुर्णितनेत्रयुगलं नासापटनेव शिली मुखसितसाध्यस्यव्योहृदयवसनः ॥

॥ शीतसाधन

समुच्चयवस्याधिकारमञ्जुश्रीसाधनपञ्चपञ्चसाधिकशततमपटलः ॥ १५५ ॥

॥ ॐ नमो आर्यतारयि ॥

तांकारजं तांकाराक्रान्त मध्यमन्दीवं ध्यात्वा तत्पीरुता मार्यतां श्यामवर्णां वामेशोत्पलधरां दक्षिणो नवर
दां भद्रासनस्थां अमोघासिद्धिमुक्तां ध्यात्वा ज्ञानसत्येनेकीकृत्य ॐ तारेतुरेतुतारेतुरेतुतारेतु अमुकिं वसमानयस्वा

हा इति साध्यनामसो हतमनको तेन साध्या नियमेन जपेत् स एदि चिन्हाभावे पिसाध्यगलमुत्पलेन बद्धा स्वशरी
 राहृशासं चयेत द्दरिमा पूर्य स्वयमे स्थापयेदिति ॥ इति साधनसमुचये आर्यता एसाधनवत्पश्चा
 साधिकशतपटलः ॥ १५६ ॥ ॐ नमः तारायै ॥ पूर्वोक्तविधानेन मृतमंडलबीजं यश्चमवर्गादिप्रथमद्वितीयपू
 रितं अर्द्धेन्द्रभूषितं चिन्तयेत् तेनैव निष्यन्तां राग्भावयेत् स्यामांदिभूजासव्यवदां अपोरोत्पलगृहीतहस्तां
 पद्मचन्द्रासनस्थां सर्वालङ्कालभूषितां चिन्तयेत् हस्तद्वयेन संपृष्टा अलिङ्कत्वा तर्जनीद्वयेन मध्यमाङ्गुल्या नखा
 व्यव्यावङ्गुद्यौ मध्यस्थितौ निधीदितौ ताराया उत्पलविकचचमुद्रा ॐ तोरे तु तोरे तु रे स्वाहा ॥ इति सा
 धनसमुचये आर्यता एसाधनसप्तमपश्चासाधिकशततमपटलः ॥ १५७ ॥ ॐ नमस्तारायै ॥ पूर्ववद्वन्य
 तापर्यन्तं विभाव्य पद्मचन्द्रितां बीजपरिरातेन्द्रीवलतां बीजगर्भतत्परिनिष्यन्नाहरिताममोद्यसिद्धिमुक्

तां वरदोत्पलधारिदक्षिणवामकरां अशोककान्तामारी चैकजटाव्यग्रदक्षिणवामदिग्भागाः दिव्यकुमारीसलङ्का
लवतीं ध्यात्वा ज्ञानसत्त्वेन संहैकीकृते ॐ तारे तु तारे तारे स्वाहा ॥ इति मंत्रं जपत्वा तत्तमनः सेवपथेषु विहरेदितिः
इति साधनसमुच्चये आर्य्य रवीन्द्रतारासाधन अष्टपञ्चासाधिकशततमपठल ॥ १५८ ॥ नमस्तारायै ॥ पूर्वव
दुन्यतापर्य्यन्तं विभाव्यः पङ्कारजविश्वकमलमध्ये अक्षरजचन्द्रे श्यामतांकारजांतारां स्पामवर्णां सर्वालङ्का
लधरां वामेनीलोत्पलवतीं दक्षिणो वरदां अर्द्धपर्य्यङ्कनिधरां दक्षिणार्धेऽशोककान्तामयीतां नानारत्नमु
कटां वामदक्षिण हस्तयो रशोकपल्लवकुलिशधरां तथा महामायुरां यीतां वामे तरपि दिका चामलधारीणि वा
मयार्धे एकजटां सर्वाङ्गुली व्याघ्राजिनधरां त्रिनेत्रां द्रष्टा कलालवदनां ज्वलितपिङ्गोर्द्विकेशां कर्तिकपाल
धारीणीं तथा आर्य्यजाङ्गुलिं श्यामां वामदक्षिण हस्तयोः कृष्णो रगचामरधारिणीं विभावयेत् ॥ एवञ्च ध्या

नारिबिन्नो मंत्रं जपेत् ॥ ॐ तारेतुतारेतुरेस्वाहा ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये तासाधन एकोन स तथाधिक शतत
 मपटलः ॥ १५९ ॥ ॐ नमो माणिक्यै ॥ प्रथमं तावन्मंत्रं त्रींशुखासनोपविष्टः वामक्रोधासुष्टिना हृद्गणाकठमू
 र्द्ध्वं च फडिति मंत्रेण स स्पृश्य दक्षिणक्रोधासुष्टिना मुस्य निघ्नं चिन्तयेत् ॥ ततो मुखसौचादिकं कृत्वा पुनरपि पश्य
 स्वहृदयरात्रिदिनभेदेन अकारनिष्पन्ना शिशूर्यो हृद्वातदुपीपीतमाकारविभाव्य तद्रस्मिनि ध्वन्त्रां भागवती
 अग्रं ता हृद्वायथा लङ्घ्य पुष्पादिभिः संपूज्य तदग्रतः पापिदेशनादिकं कृत्वा सकलभूतं विभावयेत् ॥ ॐ स्वभाव
 मुधा सर्वधर्माः स्वभावभुङ्क्ते हं इत्युच्चार्य तदांकारपरिणतं सद्यश्चक्रं तन्मध्यस्थितमांकारपरिणतमात्मानं
 वैरोचनरूपपीतवर्णांजनामकुटधरं रक्ताम्बरधरं शन्नपन्नगर्भसिंहासनवज्रपर्यङ्कस्थं सर्वावराणामृषितं बोध्य
 श्रीवधमुद्रकंध्यायात् ॥ तस्य हृदयचन्द्रमंडलस्थं मांकारपरिणतं सूर्यमंडलमांकारवीजं भागवती अष्टभुजां

रश्मिमयिमुपदेशतो ध्यायात् अशोकपुष्पं तदुपरिमाकारं तद्रश्मिनि श्रार्य सकल सत्त्वार्थं कृत्वा तत्रैव आ
नीय प्रवेशयत् ततो ग्रन्थोः आकारपरिणतं सूर्यमंडलमाकारं वीजं भागवतीं अष्टभुजां रश्मिमयीमुपदेशतो
ध्यायात् दंतं ॐ सां इति मंत्रमुच्चारयेत् ॥ आत्मानं चैत्यगर्भस्थं सप्तसूकरधारुधामासी चिं भावयेत्
अधस्तादधस्ताद्यं कारं वायुमंडलः ह्रकारनिर्मितो राहुः तत्र भागवती रत्नमुकुटां अष्टभुजां त्रिनेत्रां त्रिमुखा
मुपीतां मूलमुखं पीतं वधुकजराकुसुमसदृशा धरादक्षिणारक्तवर्तुलं वामं वराहं शरोमं नीलं ललजिह्वां वि
कृतवदनं भीषणं भृकुटीकलालं वामे तर्जनीकापाशं धनुरशोकः पल्लवमुत्रम्बामदक्षिणोऽसूचीः अङ्गुशं शरः व
ज्रचनानावरणादिसर्पाभरणाभूषितां विचित्ररत्नकञ्चुकोत्तरीः प्रत्यालीढसंचतुर्देवतापीरवतां चिन्तयेत् ॥ पूर्वोत्तरे वेता
लीढस्थं चतुर्भुजावरोहेकमुखवारक्तदक्षिणोऽष्टपुष्पशोकपल्लवसूचीधरां वामपाशवज्रधरां पश्चिमे वरालीमालीढ

संचतुर्भुजापीतवर्णां वराहेकमुखं दक्षिणोत्तरीयवर्णं वामपाशां सोकपल्लवधरां सर्वा चैत्यकुटागालस्थो
 नानालङ्कालरत्नमकुटां रत्नकञ्चुकोत्तरीयात्रिनेत्राविचित्राभरणाध्यायात् ॥ नतोर्जं हं वं होः ज्ञानसत्त्वप्रवेसः मुद्रा
 बंधयेत् ॐ हस्तौ समौ कृत्वा अञ्जल्याकारमिच्छितो कुर्याद्विकसितावग्रादभावं गुह्यनामितौ मध्यमाङ्गुलिममाश्लिष्टौ
 कुंडलाकारचिह्नितौ पर्यङ्केनोयविष्टेन नाभिदेशे तदान्यसेत् तदा भावना पूर्वङ्ग मंसं व्रजेत् ॥ ॐ मारिच्ये स्वाहा
 न्यूनाधिकं विधिं सताक्षरमंत्रेण पूजयेत् ॥ ॐ वज्रसत्त्वित्यादि ॥ विमर्जनकाले तु मालोचिमुहुरित्स्वमुद्रां मुखेदितिः
 ॥ इति साधनसमुच्चये संक्षिप्तमारिची साधनसंख्यधिकशततमपटलः ॥ १६० ॥ ॐ डियानीयमारिच्ये
 नमः ॥ ॐ डियानीयमारिची साधनं भावयेत् प्रथमं त्वावन्मंत्रोत्पद्यते आंकारपरिणतसूर्यमंडलं तस्योपरि प्र
 थमस्य त्रयोदशवीतं अर्द्धे विन्दुभूषितं तथैव पापदेशनामारिची रक्तावर्णा रवदुर्वा द्वादशभृजा प्रथममुर्वी

रक्तद्वितीयकृष्णतृतीयश्यामचतुर्थपीतपञ्चमंसीतंसिरस्थितं हृद्गन्धर्वकृष्णवष्टमुषं अशोकवैतालङ्कृतं पीतवैशेचन
 नाथं लम्बोदरीकपालाविभूषितां व्याघ्रचर्मा निवेशनां प्रत्यालीढस्थितां सूकराक्रान्तविघ्नांदक्षिणाकरैः खड्गः वज्रमु
 खलं शरं एकं सकवज्रं मुखं लैशां पशं वामे तर्जिकापाशं कपालं अशोकपल्लवं वृहत्शिरचापत्रिशूलं रक्तवर्तुलत्रिनेत्रं
 दंष्ट्राकलालवदनारधमध्यस्थित अपरादेवी द्विभूजांतर्जनीकापाशपल्लवमहितां भावेयेत् अहमेव भागवती तिततो
 मुद्राबंधयेत् वज्राञ्जलीसमाधाय मध्यमणिकुञ्चनात् ॥ अङ्गुष्ठद्वयपर्य्यङ्कुशविताग्राग्रविग्रहं मंत्रः ॥ ॐ मारीच्यै
 ॐ मां हं फट् स्वाहा ॥ ॥ इति साधनसमुच्चयश्रीडिडियानमारीचीसाधन एकसथ्यधिकशततमपटलः ॥ १६९
 ॐ नमः चुन्दोये ॥ नत्वासम्यक्जिनानां चुन्दोदविमहर्द्रिकां तस्या एधनवक्ष्ये संक्षपात्क्षिप्रसाधनं प्रथमं तावमत्रो
 स्वहृदी नु मध्यवीजतृतीयवर्गाद्यप्रथमपञ्चमेन पूरितं अर्द्धेन्दु विन्दुभूषितं सरचन्द्रमुमारीणां सर्ववज्रेरधिष्ठितं दिव्यं

ततो रस्मिभिर्निष्यन्नां भागवती गुरुसंबुद्धा दीश्वर्यामभिवन्द्यनेन मंत्रेन पूजयेत् ॥ ॐ वज्रपद्मे हं ॥ ॐ वज्रधूपे हं ॥ ॐ वज्रदीपे हं ॥
 ॐ वज्रनेत्रे हं ॥ ततो रत्नत्रयमेशानं सर्वस्युत्तिदिशामिद्यमनुमोद्य ज्ञात्पुन्यं बुद्धवोद्धोदधेमनः इत्यादि पठेत् ततः प्रणिधि
 पूर्वकं सर्वधर्मनिरात्म्या भावयेदनेन मंत्रेण ॐ शून्यताज्ञानवज्रस्वभावात्मको हं ॥ ततो विचिन्त्य वीजं मायोपमाकारत्रेधा
 तुकमसेवत् ॥ ॐ स्वभावशुद्धाः सर्वधर्माः स्वभावमुद्गो हं ॥ ततः पूर्वोक्तबीजनिष्यन् श्रीचुन्दो देवीरूपेणात्मानं भावयेत्
 सचन्द्राभां चतुर्भुजां दक्षिणायदां वामपुष्टकाङ्कितपद्मधरां करद्वयनपात्रधरां सर्वालङ्कालभूषितां पद्मचन्द्रास
 नस्थां भावयेत् पश्चात्सुद्रावन्धयेत् हृणां कंथमूर्द्धसुरक्षां कृत्वा ज्ञापं कुर्यात् तत्रियमुद्राहस्तद्वयनाञ्जलिं कृत्वा त
 र्जनिद्वयमध्यकुन्दलाकारेणालानो अङ्गुष्ठापार्श्वे तद्वयं चुंदायामत्र आयं ॥ ॐ चले चुन्दे स्वाहा ॥ ॥ ॥
 शीतिसाधनसमुच्चयचुन्दासाधनद्वयस्य अधिकशततमपठलः ॥ १६२ ॥ ॐ नमो मारीच्यै ॥ ॐ आः श्रीं स्वाहा ॥ शीतेशि

रोललाटकंथहृदयगानुद्वयस्थांमनोविभावे ॥ ॐ कलासर्वपूर्वअधिपाठपर्यन्तविधिविधाय ॐ कोरानिष्यन्
चक्रधात्वीश्वरीमारीचींदादशभूजांरक्तास्रधुवींरम्योदरींज्वलतिज्जोर्झकेशांकपालमालिनिंसमयमरिडितमेखलां
व्याघ्रचर्माम्बरांचरणायुगनिपतितानेकविघ्नसन्नातःचैत्यगर्भसूर्यमण्डलेप्रत्यालीठस्थितांवैरोचनसनाथानाना
वराहकृष्णमानरथांरक्ताहारितकृष्णपीतमितप्रथमादिपञ्चमुखींउर्ध्वकृष्णवरोहेकमुखींदक्षिणाखड्गमुखलशर
एकसूचीकवज्रपरसूयामेशपाशतर्जनींकपालअशोकपल्लववृक्षसिरांचापत्रिभूलानिधारयन्तित्रिनेत्रालल
जिह्वांद्रुद्राकणालवदनांअतिभयानकाकारांचिन्तयेत्एथमध्यादिभूजांतर्जनीअशोकपल्लववृक्षांथवाहिकां
प्रत्यालीठासनांभीषणांचिन्तयेत्स्फुरणादिकंपूर्वकंस्तमभयेन्मोहयन्घाटयेन्डुष्टसत्त्वान् ॐ वज्रधात्विस्र
रीसर्वडुष्टसत्त्वान्हन२दह२पच२ ॐ मारीच्यै ॐ हूंफह्रस्वाहेतिमंत्रंजपेत् ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये

मारीची साधनी त्रिसधिरधिकशततमपटलः ॥ १६३ ॥ ॐ नमो मारीच्यै ॥ निरन्तरसुखासङ्गप्रज्ञापारगता नगस्त
प्रणाम्य कल्पमारीच्याः साधनलिख्यतेऽधुना तत्रादौ तावद्योगी सकलजगदत्युधाराणा ध्यासयं ॐ फडिति मंत्रेण ह
त्कंठोर्गो मूर्धस्वकोद्रमुष्टिं दत्वा ॐ मारीच्यै विद्यानुत्सादय हं फडितेनेन च विद्या त्रिमयस्वहृदयआंकारपरिणत
सूर्यपीतवर्णमांकारध्यात्वा तदिनिर्गतस्मिनि वह्णकाससमाकृष्य भागवतीमग्रतः स्थापयेत् सूवर्णागौरीत्रि
मुरवां त्रिनेत्रां अष्टभूजां रक्तदक्षिणामुखां नीलविष्णुतवामवगाहमुखीं वज्राङ्कुशशरसूचीधारिणा दक्षिणाचतुःक
ण्ठां अशोकपल्लवचापमुत्रतर्जनीधरां विरोचनमुक्ताटनं नानाभरणवतीं चैत्यगर्भस्थितां रक्ताम्बरकञ्चुकोत्तरी
यांसप्तसूचीकारथा रूढायंकारजं वायूमंडलं हंकारजं चन्द्रसूर्यग्राहि महोग्राक्षसमधिष्ठितरथमध्यादे
वीचतुष्टयपीरवृतां तत्र पूर्वदिशि वेतालिरक्तवराहमुखीचतुर्भुजां सूच्यङ्कुशधारिदक्षिणाहस्तां पाशासोकधा

रिवामहस्तां रक्तकाञ्चुकेटि तथा दक्षिणो वेताली पीतं अशोकपल्लव मुचिवाम दक्षिणा भुजां च ग्रुपाश दक्षिणा वा
मकरां कुमारी रूपिनी नवयौवनलं कालवतीं तथा पश्चिमे वलालिं शुक्लवज्र सूची च दक्षिणा भुजां पाशां सोकधर
वामकरां प्रत्यालीठपदां मुरु रूपिनी चेति तथोत्तरदिग्भागे वाह सुखी रक्तां त्रिनयनां चतुर्भुजां वरशरव दक्षि
णाकरां चापाशोकधर वामकरा दिव्य रूपिनि न्ध्यात्वा पूजा प्रणामस्तुति पापे देशना पुण्यानुमोदना पीरणा
मणाय चना त्रिशरागमनं बोधिवितोत्पाद मार्गश्रय नादिकं कृत्वा चतुर्ध्वज विहारांश्च भावयित्वा ॐ शून्यताज्ञा
नवज स्वभावात्मको ह मिति ॥ शून्यता समाधि मालम्बयेत् ॥ ततः सूर्यमंडले ॐ कारज वैरोचनं सिंहसनस्थं शुक्लं ज
यामकटधरं बोधंगी मुद्रां शान्तं सर्वालङ्कालभूषितं तस्य हृदि चन्द्रे पञ्चवींशाक्षरपरिवारमांकारं बीजनिघण्णा
शोकपल्लवतदुपरि चन्द्रिमां बीजं एतत्सर्वपरिणामेन यथोक्तवर्णा भुजादिलक्षणा मांशीची रूपमात्मानं कृतिनी

ध्यात्वा ॐ मारिच्यै वेतालिवराहमुखिआकर्षयजः स्वाहेत्यनेन वेतालिपूर्वस्यान्दिशित्यसेत् ॥ तथा ॐ
 मारिच्यै वेतालीचंदालीवराहमुखीसर्वदुष्टप्रदुष्टानां मुखं बंध २ हं स्वाहेत्यनेन दक्षिणास्यावेतालितथा ॐ मारिच्यै
 वेतालिचंदारिवराहमुखीसर्वदुष्टानां मुखं क्षतं भय २ वं स्वाहेति पश्चिमायावराहितथा मारिच्यै वेतालि वराहमुखी
 हमुखीसर्वसत्त्वान्वसमानय होः स्वाहेत्यनेन चतुरास्यावराहमुखीचेति ॥ ॐ मारिच्यै हूं फू फू फू स्वाहेति भा
 वनांतरमंत्रज्ञापः एवं सन्ध्यादयमधिष्ठाय देवतायोगेन विहर्तव्यमितिः ॥ ॥ इति साधनसमुच्चये क
 ल्यातममारिच्यै साधनचौसधीरधिकशततमपतल ॥ १६४ ॥ ॐ तमोयमान्तकाय प्रथमं कृतमुषसौचादि
 को भावकत्वं हृदि अकारं चन्द्रकृत्यमाकारं विभाव्यताकिरौगुरुबुद्धानां नियमं पूजापापदेशनादिकं ध्यायात्
 ततीयं कारणमात्रात्मको योगी भूयतामामुखीकृत्याधिष्ठाय च प्रणिधिमनुस्मरेत् ॥ तदनु रैफोद्रवसूर्य्यह

कारभूत वज्रमुद्गरं स्ववीजलां दनं विभाव्यतर्जनीतं वज्रभूमी वज्रप्राकार वज्रपञ्चजलं च भावयेत् तन्मध्ये चन्द्रमंडलादि
गणस्वरवर्णं मयद्वात्रीं शनमहापुरुषलक्षणोद्भूतं प्रशास्व भावं समीक्ष्य तदुपरि अशीति अनुव्यञ्जन विभुद्विगुणो
तदध्वदधयलयाश्चैयुतकादिव्यञ्जने निष्पन्नं गपरशशि मंडलमुपाय रूपं स्फुरदनन्त विधितं ध्यायात् ॥ ततस्त
दुनिष्पन्नं सूर्यं नीलहं पंसमूद्भुतं नववारिवाहनीं मेहोदरं पिङ्गलतरस्मश्रुर्द्ध्वं केशं दंष्ट्रात्कटखर्द्यपीतं महिषं
व्याघ्राग्निनधरं मृगपतिधर्मान्तीयां अतिभयप्रदस्वशीरस्मिनिर्मितं पञ्चक्रोधकृतस्फुराणां आभराण कृत
हृत्तिशतविगदता इर्द्धनरसिरं षड्भुजसव्यभुजैः मुद्गरकरचानकुलिशं वामैः शिभिस्तर्जनीकायाश्च मुशरधरं
खन्मुखं प्रथमं चाङ्गं नीलं शीतपीतरक्तकृष्णसंख्येतलयो मुखं क्रममसर्वाणि मुखानिरक्तवर्तुत्रिनेत्राणि धरन्
श्च पंचदाभ्यां प्रत्यालिङ्गदाभ्यां विरचितं नृत्यं अपराभ्यां कृतं त्वय्यङ्कं स्फुरदकं मध्यस्थं संस्थानविघ्नानाम

द्यन्तं अष्टकोटिमुखाटितभिषरातरमुंडमालांतदनुखिंजंखंलंस्कं संवीजसंभूताः खिलिगर्भवज्रपाणिषगर्भलोक्य
 श्वरं विष्कामि समन्तभद्रमानानः चक्षुषिकर्णोद्धारो जिह्वायां स्तनयोचनाभौच चक्रासतिरन्ता म्युजसाधक शतको
 टीधरंदक्षिणाकरैः वामकोरेगातर्जनिमुद्राः सीतकृष्णपीतरक्तस्यामभुक्तश्चन्द्रस्थाः तदनुसिरसिकंठे हृदयका
 यवचनचित्तस्थाः चन्द्रमडलासीनाः ॐ आः हूं सम्भवः शितरक्तकृष्णवर्णाः रक्ताम्युजवज्रधारिणः सर्वे वामकोरे स्त
 र्जनिमुद्राधियाः ततो हृदि जगस्मिभिर्ज्ञानसत्यमानियुसमरसताम्विभाव्याक्ष्योभ्यमोलिनसारिनंचिरं भावयतः
 विदेतुमंत्रं जपेत्तत्रायमंत्रः ॥ ॐ ह्रीं विष्कताननहूं फू फू फू स्वाहा ॥ ततो विशर्जयेति श्रेतः ॥ ॥ इति साध
 नसमुच्चये यमान्तकसाधनयश्च सठि अधिकज्ञाततमयटलः ॥ १६५ ॥ ॐ नमः श्रीमुखारतिस्वायः ॥
 श्रीग्यानपुंन्य सरसीरसना प्रजाताः ज्योत्स्नावलीवदमृतप्रसन्नानुचन्धा चेतोऽखिलप्रचयतानुदः प्रजानां लो

केशवस्य कर्मादिगिराजयन् ॥ श्रीप्रग्रसत्वमुषनिर्गतघल्यचोदकल्पवोदकल्पागमादिज्ञातबंधगुणाप्रकारलोके
पवित्रमिहसर्वजगन्प्रजिव्यं संकृत्य किंचिदिति वारिविम्बदामि आचार्यशिल्पियजमान्जनैर्ज्जथावदनीनिरु
प्यजलदानोवेधिंविध्रयः स्थानोरगेन्द्ररसवैरासुगन्धीभावादिग्याललोककुलभ्यदतया म्बुजातिः सर्वत्रनिर्वृ
सरोजदनालकूपवापितदागनदपुष्किरिणी प्रयोद्याः नेपालगुजगृहवर्चश्चिष्टपादवैद्यां प्रगालवहुलाः
स्थिरसम्पदास्यात् बोधालयललितपुष्किरिणीतदागेनन्दोपनन्दभुजगाधिपतिप्रणालेपद्मेरगाधिपति
रूपरफाननादे आणमपल्वलनदीषु चतश्चकेन्द्रः ॥ देवालयपथिमथादिषु वासुकीन्द्रः प्रपातकाननतटे
चमहाहिपद्मः शृङ्गारेः शकरशानुनिशंषपालः कर्कोटकोजूलनिधाचतिदीर्घिकासुकूपोदपानविष
येकुलिकोलोन्द्रः उद्यानभुजदसारः सूचकोलिकेन्द्रः सामान्यतोविषयएकीहिनागागतां पानीयवार्तास्तुगं

धरसादिशेषः॥

॥ निदानसप्तकं ॥

॥ शीताभुप्रकारप्रसन्नधवांलीलायितं कोमलं शीतं स्वादु मुगं

धीतपयोवारुन्यजातं भवेत् ॥ संभिन्ना अनवर्णा तित्तकटुकं गम्भीरं भिमाशयं द्रष्टुं सर्वमनन नागशालिलं गा
त्पाविशेषं महत् ॥ तित्तस्वादुशशाकं कुन्दमहशं पद्मोद्गीराजीवनं कास्मिराभकषाय तित्तकटुकं यत्तक्षक
स्यामृतं पीतस्यामविमिश्रित्तकटुकक्षारोदकं वासुकेः हारिद्रोहमतस्तु भङ्गरहितं स्वादुकं पद्मोदकं
सद्यः कुङ्कुमवत्कषायमधुरं यद्यप्यालाम्युतत् कुन्देन्दुप्रतिमं सुशीतमधुरं कर्कोतकाम्भोमृदुः पीताभो
रुहवर्णाभुद्रविचलाकाषायशारेपमं शीतं स्वादुरसावेगाढभुवनं श्रीकालिकस्योद्भवं ॥ देव्यंग्राणि यमर्त्य
नागपवनायक्षाधिराजेश्वरोष्वांवारुदिशाक्रम्यणहियोजनातिप्रभेदं विदुः गार्गायास्तु यदिदक्षुजातपय
सोमिश्रवदन्ति स्फुटं यत्पूष्पादिदिशीन्द्रसामवह्मणायां म्यात्मकं नाम च युक्तं पर्वतभृङ्गशानुजशिरस्थाना

नृणामलोद्भवनीलव्राह्मणजातिभुङ्क्षीतमृदालिप्रजातंचयत् पाषाणप्रतिभिद्यसंभवजलवीरं नृपजातितः स
यः कुङ्कुमपीतवालुकदृशं तृदृक्षमूलाशयं वैश्यलोहितमृत्तिकास्मशिकताप्रशेन्दकाषायिचभृभृत्कन्दर
कोतरप्रसचितम्भूमीमजातं जलं भूनिम्नोदरभिन्नकोता कटारन्यान्नालोदयत् शूद्रनीलविमृत्तिका
स्मशिकतादुर्गप्रदेशोद्भवं ॥ यद्वाक्षत्रप्रणालिभूधनदीप्लेशस्थलीभेदतो नानाजातीजलं भवेदनीयतं
किम्बानिमित्तोदयात् ॥ आदौ भूस्वनने जगत्कुलकलाशं दृश्यते नैतत्क्षणात् जातिय विशेषतश्च सुतरां पानी
यजातिर्भवेत् ॥ ७ ॥ जातिर्सप्तकं ॥ २ ॥ म्लेच्छदेशगिरिकोटशेद्वं पीतसारधृतशितकशन्निभं वस्त्रवेष्ट
तकथोरधूशरतादृशं विमतिरोगदुःखकृतत् ॥ तैलशितकमिषापितलोहितं मिश्रकृष्ण हरितानुधूसरं क्षार
लोहितमदनामगन्धिवाडुष्टभूमिभवमथसिद्धिहन् स्नातगात्रमालिनीसुसूक्ष्मकं पीतमात्रवहुमन्दो

गभाक ॥ अन्नमुपासवर्णाशकंपाककालविनियोजितम्ययः ॥ अग्निकोराभवमस्युदोषकृतविघ्नतापनाना
 थपीडनं नैत्रतृपयमपमानवर्द्धनं राक्षसाहिनृपभितिसृत्पूदं वायुकोरासतिचञ्चलोदयं नित्यभावविभवार्थश
 कं इश्वरस्यादिशिदुष्करययोमिश्रभावपूजातिनैकतां ॥ उद्दमकालवहुलोद्दमरूपकं शीतकालवहुशीतलात
 मकं श्रोवणादिबहुवृद्धितांगतं क्षिराभावमुपजातियोवेतः अस्थिरात्मकमिदनसंघतेवर्णागन्धरसभाव
 मिश्रकं एवमादिवहुदोषसंचयत्याज्यमेतदिति हृषितं जिनेः ॥ ७ ॥ दोषसप्तकं ॥ ३ ॥ वर्षाणुवर्षणीभु
 क्रभूमौ वैशाखं चैत्रेऽश्विनिकार्तिके वाऽत्रतृत्य नैऋते नैव सृजातनीलं तिथौ पमं पापहरं प्रशान्तिः हेमन्तकालवहु
 लोद्दमकारिर्धर्मार्गमेऽतिवसुशीतरूपं जात्यचित्तसौख्यकां प्रजानां सर्वत्र नैवोद्भवति प्रसस्तं ॥ स्वदं सुसीतं मधु
 रं सुगन्धि रोगापहं भुक्तं सुजिर्णकारि कुन्देन्दुवर्णं लघुमुप्रसस्तं मष्टाङ्गि कं वारिवद्भावदन्ति ॥ स्नातपशरीरं

मृडगोरकात्तिपीतेचभुक्षार्तिगदाद्यहानिपीताकरंप्रणंपफलानुदायिधिरोदगाङ्गाजलवञ्जुणाद्यं देवेन्द्र
दिस्कंभविधर्मेशीलसंपत्तिविद्यावरकारिवारियक्षस्वरासाभुवनं वनाद्यं वारुन्यजातामृस्वभुक्षधन्य
याम्पहितामृत्यूकरंजनानां भापुष्टिस्तत्रजनानुबन्धि विहारदेवालयहर्म्यशेह श्रीमाभ्रमालिनागभि
मुख्यं आयातमाद्यं शलिलंजनानां कीर्तिप्रजाः धान्यधनार्थसिद्धेः एवंदिशोवर्णरसप्रभेदं ज्ञात्वाप
ज्ञानांहितमेवकुर्यात् ॥ ७ ॥ गुरासप्रकं ॥ ४ ॥ वीतपतरुलताद्याः स्फीतनस्त्राविपाद्याः बहुकसुम
फलाद्यास्तत्रवितंजलश्चडरगकुलकुलीनायाः पिपील्याषाश्चाप्रसुरसकनिसंघेः सेवितास्वाम्यु
तत्रचिरसुजनसुगुह्येविल्ववृक्षः पलाशोयडुपलकृद्धिमेयुक्तीतोन्माभिमुख्याः अफलिफलसमेता
क्षिरिणोऽक्षिरिणोथायादिभुविभरकंठव्यस्तकंठः प्रजाताः हिमपतनभवन्तेनिर्हिमोष्मप्रचाणदि

नकारक धर्मेशीतभावापवित्रि दिशीतरुवीतपानां मूलतोगर्गवर्गवहुजलमनुमेयं पंचपौष्टं निखने. बहुल
भृगावासादक्षिणोभास्कं रंजादितयकरपुरस्तात्पौरुषयेतृतीयेविपरभुचिविभागोविल्यसाक्षीकदम्बे त्रितय
पुरुषधातेनीलमज्जाधिकेवा. तिलकतरुपे तोनीलदन्ते रणोकेवरुणादिशि शिरोऽम्भो विद्विवात्मिक पुत्रातः
धवरमुपलमेतड्डराकाररूपंकनकनिभमृदस्मिन्यन्तदेशे प्रपश्यत ॥ धवाधरशिदन्तेकोविदारोहस्था
स्तदिशनाकु व्यापृतः सप्तपर्णाः उरगनिलयेदेशादक्षिराद्योमधूक इतरतरुदिच्यां पंचहस्तोत्परेणा. कनकहरित
ताम्राधूम्रपाषाणामृजान्नकुलशायशकधूरन्तसोपूर्वशीर्षः अचरमिति पयोवाकं कुमोभास्कस्यात् पुरुषमित निखा
तोलिङ्गमेकैकसोऽत्र ॥ ७ ॥ लिङ्गसप्तकं ॥ ५ ॥ मार्गभुचोमाधवभुक्पौषेत्रेणुमासेषु च भुक्पक्ष. नन्दाय
यापूर्णादिने विभुज्जैवज्जैरुभार्गवसोमसूर्यमूनाश्चिनीवारुणीरोही शीकापुष्योत्तारे वतितारकासु ॥ कल्याण

ताणग्रहसौम्यसिद्धध्रुवेन्द्रयोगेषुभे सुहृतेः आचार्य्यभिक्षुस्थपितिक्षितीशसुविज्ञदातृमुमुदा प्रजाभिः शितातप
चाम्बरमञ्जलिश्रीदधातुराजाक्षतपूर्णाकुम्भैः फलार्घ्यधारारसदुग्धदुर्धामञ्जीरकन्दार्ज्यपहारकैर्वा यत्रोदकाधारभुव
समन्तात्त्रागोन्द्रतार्फक्षितिलोकपालान् समस्तवृक्षादिर्देवताश्च संतोषे पूजाप्रचयेरविस्मये वैरोचनाद्ग प्रविभाव
कात्मास्तपिष्टसचन्दनकल्पयोजैः विधासमानक्रमतो विभावे सत्समंडलं तत्राविधिं विध्यात् ॥ सद्यत्र हर्वा शितपूष्यमा
लासमुच्चदन्दोद्धितसत्पताकासमुद्धलन्ती चत्रयादिशातां यानी ध्वयानी यागातिप्रचारं ॥ ७ ॥ प्रारंभसप्तकं ॥ ६
निखनेषुस्कोस्वनिमित्तभानुगांप्रवन्धयानीयममार्गागामिनः शिलेष्टकापांतिमुसन्धियोजितं विरच्यमञ्जुषमपान्निधि
न्दुं सज्जार्कं निर्गमागमं प्रति विशालपाषाणमुद्राक्षितोपरि प्रवेशनं पंकविजातिवारिणां निर्वार्य चाकोद्यमुमृतेका
दिभिः सुरक्षार्कं सुरवन्दिर्वायूः तोविभाव्यपाठो निधिमक्षयंसदा ॥ समर्घधारचसरत्नहेमभिः सन्तोष्य दुग्धाक्ष

मधुपचारतः॥ प्रयाच्येदेवेन्द्रभुज्राङ्गुभाणिना धरास्थितास्वामिनेरेन्द्रमंत्रिणाः॥ नियोजनं निर्गममार्गसन्धिषु
 सुगोप्यसिद्धिप्रसवार्थमन्मसां प्रदुष्टनष्टास्वरोगपीडितः प्रजानुबन्धप्रसवाङ्कुशिलिपिनः व्यापास्यसर्षानिह
 तांसमन्ततः सुविज्ञाशिल्पिप्रगुशार्यदातृभिः उपायपीडादयभागसंगमं दृढं समर्क्षप्रतिसन्धिर्वान्धितं दिपाश्व
 माफोटेविमार्गतकितं नरेन्द्रपीडान्यपयः यथाक्रमे॥ पयश्चतुर्भागगुणां प्रणालकं भुदीर्घषष्टाङ्गुलमाननिर्मि
 तं निधाय मञ्जुषमशीर्तिकेऽम्बूधिश्चतुष्टयाधोक्रमतः सज्जालकः॥ ७ ॥ प्रणालसप्तकं॥ ७ ॥ परमानु
 सप्तानुः स्यात्तत्सप्तभूक्ष्मरेणुकं तत्सप्तभिरेडकणोरजंतत्सप्तभिः॥ सप्तगोत्रशायुकायूकासप्तयवं विन्दूः यव
 सप्ताङ्गुली मध्याज्यष्टाष्टौ खट्वनी यशी यद्वाङ्गुली तु कला गोला षड्विहस्तिका द्वादशाङ्गुलिका ताला वितस्ति
 मुखनामकं॥ तदिदं गुणं ककुत्स्थं यानिहस्तं भुजंकरं एवंमादि समन्नाम विदुषां सर्वं संमतं गार्गस्तु मध्यया

तालंतर्जान्याचवित्तिकाः अनामिकयागोकर्णांकनित्यायानुनिष्कृकं एकसंख्याध्वजं शान्तीदाभ्यां धूममहा
नसे त्रिभिः सिंहसौविर्यः तुर्यश्चान्तिविडालय ॥ पंचभिश्च वृष्टोष्पद्भिः खलनुकुरिण्डके सप्तभिस्तुगजं
चतुरश्रकोशं वंशअष्टधाकन्दनालय ॥ ७ ॥ प्रमाणासप्तकं ॥ ८ ॥ सुवर्णारूपत्रयवंगकोसेः सिगमनारे
तिकतालताम्रैः सुपद्मसत्सुतमयं काष्ठजोतेः सुनिर्मितद्रोणमलं विचित्रं समंततोद्रोणमुखप्रमाणं स्वतालमा
नेन नवाङ्गदीर्घं समं विभागं चतुरश्रकोशं द्वितालभागमूलदृढानियतं सुरूपशृङ्गमायततालमेकं मुखं प्र
सस्तं चतुरश्रशुद्धं विनिर्गतं वीर्यापिशजमुषातुडुचसममेकतालं तदङ्गसम्भृतविचित्रयत्रमहोदया
लङ्कतपार्श्वयुग्मः चरद्विचित्रं महाङ्गकं थकः पार्श्वयुग्मकं ॥ कलिन्दिकाद्राविडनागराङ्गसमुष्टिकांतैः
निर्चितं चरलेत्रिभागखाकान्ताम्यूपयः प्रचारं नृगोद्विकाथङ्गमूढाकितान्तं भृजंगभोगाङ्गसमुज्जरम्बाप्र

भित्तिका निर्गत पंचतालं सुवैभवे देवालय तोरानां विनिर्गतं सुन्दरपीनताङ्गं भुजङ्ग राजर्षि सुराधुरैव सलोक
 पालैश्च सनाथमूलं ॥ तदन्तमूलोपरि मस्तकाख्यप्रमानपानी यदवत्सनाद्यं प्रणारिकाले र्यवपंचमसप्तत्रिमा
 नविस्तारविलाप्रसस्ता ॥ ७ ॥ द्रोणासप्तकं ॥ ८ ॥ उद्यानभूधरनिकुञ्जनाश्रयेस्मिन्नागमस्यधरणीतर
 चारुभागः क्षत्राणिवत्सविजयस्थलिकापुरादेशुकभ्यागमोक्तविधिना प्रतिमाश्च खन्यात् ॥ द्रोणायतद्विगु
 णादीर्घितचारुकोट्यद्रोणैक सार्द्धप्रतिमानितविस्तारतत् कोणांतद्वर्द्धमभयंतलघातकंच जंघाप्रमानलयदंश
 नकंठभित्तिं पाशानधातुविधिनिर्मितकुट्टिमानं पुस्तकानगमयक्रमशीर्षकादीचारं निर्वध्यति नशोद
 कसारसारं शैल्यैकेः स्मकनिर्गतभागमौरेः सप्तत्रिपंचनववायीद्व्यारकास्यात् द्रोणायतान्तीरितकथ्यतने
 नियोज्याः जंघाघटाननमितोपरिभाक्नुष्कचारात्परंचदशतालमितोभयाङ्गं ॥ सोपागामार्गमपिरूपुष्टप्रमा
 मि

नप्रतिर्तर्वादि कयावगूढं स्वेदानुसारपरैर्वेदिकग्रासमेतंसर्वत्रदंशनशिरोदृढयेजिपञ्चद्रोणदोयत्रयचतुष्टयभा
गमानंविष्टारमद्रनतरंत्रिविधंबुध्यष्टपाषाणचिह्ननभयेष्टकवर्द्धचारुश्चैत्यादिमंडलकमध्येविराजितान्त
कोणाप्रमानप्रथवार्द्धमितंदृढान्तंनिम्नाश्रितंशशिलनिर्गमनंविधेयंयाम्पाविहययथनिर्गमनेप्रसस्तेश्री
पुष्टिपोत्रजनतापरिवृद्धिकामैः॥ ७ ॥ ख्यातसप्तकं॥ १० ॥ देवराजककुभाननधारासादिवृद्धिशुभासि
द्धिकारिस्पातदेवीभिक्षुगुरुविप्रयतिनामुखभोगकराणायविधेया॥ विज्ञानार्थादिसिसमुखधारापुष्टिवीर्यज
यवाहृदात्रीसर्धधनधान्यवृद्धिविशाला यक्षराजवलिमत्पूयभोगा नागराजदिशिभावितधाराभोगविश्ववनि
जामुपसे व्यावश्यसिद्धिमुखसंपदिभद्रापुत्रपोत्रजनतापरिवृद्धिःधार्मराजककुभाननधाराप्रेतदेव
सुपितामहगम्पा न्नेद्यसुद्रजनतापरिसेव्यारोगशोकमृत्यूभीतिविपत्कृत॥ दोषहानिकारणीप्रतिमुख्यास्व

ल्यमात्रनलिकापिनि योज्यादोषवृद्धिकरकार्यमपाश्वसर्वसिद्धिगुणकारिसमस्तं ॥ देवसन्नसुगतालयमार्गहर्मग
 ह्मठ मंड परथांग्रामहृदनागान्तरवीथ्यां पाककुटिशालास्वपिनीला ॥ दोरायापिकूपोदकयानंस्थानभावयोग्यं
 प्रविध्यं सर्वथात्रिदिशमेवकधाराश्रीशिल्पिधजमानविधिज्ञैः ॥ ७ ॥ दिग्धारासप्तकं ॥ ११ ॥ मकरतलविभोगचोको
 दृश्यमध्यस्फटिकयतितरूपं वारुणं नागाग्रं कनकमयं मननं पूर्वभागांतुतस्यपितलघटितपद्मन्दक्षिणोविन्यस्यद्वा
 दिनकरमयरूपं पश्चिमेतक्षकारखरगतस्तमुविम्वम्वासुकिंचोतरेत्रशिवदिशिस्तवङ्गम्यन्ननागमहान्तं ज्वलन
 दिशिमहान्तनागग्रं शंखपालं निशिचदिशिकान्संगातकर्कोटकाङ्गकुम्भिकमनिलकोणोलोहसन्निर्मिताङ्ग
 शतिसलविधानं गोप्ययत्नाद्विधेयंकमलवनतलादौदारुयुपंचमध्यः मकरमुखपुस्तादङ्गनामध्यभोगमुवि
 शितपुतवीशिचन्दनैर्वाथरङ्गैः विपुलकमलमध्यमंडलं संप्रवर्त्तेप्रतिकमलदलेस्मिनष्टनाङ्गाङ्गमूर्तिशशधर

किरणाभं पार्श्ववुद्धं वारो विनयदशफणाङ्कं वज्रह्नां शरीरं कमलकलीतभावानीलपद्मावतीधं प्रचुरमणिक हेमोद्गमि
सर्वाङ्गयष्टिः पार्श्वगोपतिस्वामार्गयन्तमहन्तं चमलधानं नीलदक्षिणोत्तर्यदेवं वरुणादिशि हि रन्याङ्गभमन्त्रप्रवृत्तं
धनदककुभिचन्द्रचामनेर्ध्यायन्तं कमलदलसमन्ताद्वाह्यतो लोकपालान् सकलविधिसमेतान् पूर्णाकुम्भाक्रमेणाः
अखिलसमाजं कायवज्राधिपस्वाइति किं हतविधानं सर्वकृत्यम्विदध्यात् ॥ ७ ॥ मंडलसप्तकं ॥ १२ ॥ प्रणवमितोपि
हरीति तस्मादपि पार्श्वचन्द्रवुद्धाय हृफडितिसमायुक्तं जिनमन्त्रं स्वाह्याचसंप्रदितं मन्त्रमुखाङ्गीः परतोपमावति हंप
दफदने च स्वाहा ॥ ज्वलनभूजेन च युक्तं कमलवती हृदयमतिवश्यं वेदमुखाङ्गीः हः हंतस्मात्फट्गरुडपीछिणोतदनः द
हनभूजे स्वाह्यां समेतं घगपति हतसर्वकर्मकरं प्रणवादिस्वस्वनामप्रवजाय स्वाह्यान्तासयुक्तं हृदयमिदं भुजगा
धिपक्षति चन्द्रार्कदेवानां स्वगपति कमलवती जिनमालामन्त्रैश्च खनेवादीतेः भुजगेन्द्रकुम्भसाधनकुमतिवशन्द्रे

साधनरक्षा॥ प्रणवफदताः सान्तेवदन्ति सामान्यतो पुद्राः पट्टोस्वाहवोषट्स्वधान्ते योजितामंत्राः एवं बहुविध
 मन्त्राः पुत्रावलिकालिकासमायोज्याः ग्रन्थमुविष्टरभीभ्यानीति इहमार्गमात्रादा ॥ ७ ॥ मंत्रसप्तकं ॥ १३
 विमलशलीलपूरणात्स्यन्दितान्मेरुमुध्वात्मकरमुखमुकंथादक्षयिन्नः सरत्नीं विभवजनसमग्रं कायवाक्चित्त
 रूपममृतकनसमूहैः प्रावयन्तीम्विचिन्त्यः ॥ कलिशभूजयतात्मा पार्श्वबुद्धस्पमंत्रैर्धसुपुतशतवारं द्रोणमिक्केक
 शोऽनुः शुभाकारणो हेतोः पद्मवत्याश्च जपेत् विहगपतिरुदाचारक्षणा र्थं कृतेन रसमधूदधि इग्धास्ताभिर्गवि
 व्यभुङ्गवि विधफुल्लिहुरौपेः कन्दुद्वीसमूहैः कसुमदलफलीनां दामवस्त्रात्रपत्रैः प्रतिसरविधिपञ्चरङ्गः सूत्रैर्निर्वह्य न
 वधवलितभान्दं विस्तारं चारुपुष्पवसुदलजलजाङ्क्षीरगन्धास्त्वपूरुषां सकलमुखपुस्तकाच्चरितोरेनिधाय भुजगपतिस
 मतं पार्श्वविद्भं विभाव्य ॥ शलिलगुणविशेषा इतनागेन्द्रमूर्तिविलिखितशितकन्दचोग्रगन्धाप्लवगर्भकलशविधि

सुपूर्णमस्तकद्रोणाकारं निहितमुपरि दीर्घं प्रोत्सर्गं देयं यन्ति ॥ त्रिमधुरतिललाजाकोलसिद्धान्तसर्पिः फलिनि
सुमुखसिग्रकेशरावणद्वर्वाः स्वहृदयपरिजप्तमन्दले संस्थितानामयुतनियुतसंखं वाहिमन्विदध्यात् ॥
मदनफललवक्ष्यान्नागाराणां विशेषं वलिमखिलविधानैर्लोकापालां विदधात् विविधफलगुंडानैर्घालकोमा
शेकादीनम्यापितगुरुसविज्ञद्रव्यजातेः प्रतुष्येत् ॥ ७ ॥ क्रियासप्तकं ॥ १४ ॥ प्राचिरघातकदृढालिमुर्वेष्टिता
नेक्षोराणीतलेशलिलसंनिहिते समन्तात् ॥ उद्यानमाश्रकर्म समाश्रयाम्यगंगवीथीवतं मुनीगतालयचेत्यवि
म्बान् ॥ पुन्नागपातलिमालदिक्षिपेहममहलिकावकुलचम्पककोविदारान् श्रीवासके सुरकुचार्क
धवाल्पफल्लिस्मालतावितपपुष्यतमल्लिकायात् आश्रातकाज्जुनमधुककदम्यतालान् ॥ कण्ठाफलास्त्रप
लिनीसहकारसालान् बोधिद्रुमप्रसविपर्कटिकाश्मलीकश्लेष्मान्तकप्रभितिचारुतरुणाप्रोष्य ॥ वैशेचनाक्रीते

मिमम्युरुषंद्रमेन्द्रस्त्रीगतिकान्गतसाक्षिनिरोचनाङ्गंसेवान्शोमण्डलगतःप्रतिदेवरूपान्कर्माधिकारविहितद्रु
 मदेवताश्च॥ एवंविचिन्त्यविधिर्नोपवनंप्रतिष्येयक्षामहासुरमहोरगभूतसंघान्सर्वोपहारवलिमङ्गलपाठहोमःसम्पूज
 चारुविधिनापरिरक्षवृक्षान्विन्यस्यालमधुपादोहेमरूपपद्मंतलेतद्वारस्यसुगोप्यजलात्सिन्दूरपिष्टकरजसशि
 तपंचमुत्रैःपुष्पश्रजावसनयुगमपताकिकांथैःनानाफलप्राचुलफानितसम्प्रदानैःसन्तोषद्वहुलदारकदारि
 काश्चक्षीरान्नपानवलसूपलरसोपचारैःसन्तर्प्ययोगीयतिविप्रगराणांश्चतत्र॥ ७ ॥ आरामसप्तकं॥ १५ ॥
 एवंयुक्त्वाप्रणालप्रतृतीजलकलाधारपात्राश्रयोयेश्रद्रासम्यदिशालायेइहजगतःप्राणयन्त्रसुशुद्धैःतेमर्त्यरा
 जलीलासुखमनुभवितुंताकपृष्ठंव्रजन्तोमण्डकिन्यांकणौघैःविगतमलतृषाःस्फीटचिन्ताश्चरन्ति॥ आणम्याम्य
 भागंवहुविधफलितंपुष्पितश्चाश्रयन्वायतेनिर्यातयन्तिप्रसुदितमनसासर्वसात्वोपभोगंलोकोस्मिनिष्ट

सिद्धिसफलसुखकलाप्राप्तदेहाः सुदेहाः संक्रीडन्तेः पमोभि रतिमनुभवितुं नन्दनोद्यानभूमौ चैत्पंसर्वज्ञो विश्ववि
धिरचनयारक्षो श्रित्तिताङ्गः श्रद्धावेगाभि नम्रा विदधति भुवने तेन रा एजलक्ष्मि न भुयो भुयोऽनुभुय प्रवा गुण
युता धर्मताग मलीलांत चैत्याङ्गी गुणसंख्याम्विगत कलिमलामोक्षभावो भवन्ति वस्त्रन्नपानविधिमन्दपदेव स
द्भोगहा श्रमानि विविधानि वस्त्रान्नपानविधिं धोपकर पुचारेः पूर्णा कृतानि तु मनोनुग कर्म कृद्भिः मर्त्या ददन्ति
जगताहितकर्तृ कामाः पूजापकारिकरूपा मय सत्वा शो दिव्याङ्ग नावहुल यज्ञवलाभि नष्टे धर्मार्थकामगु
णावीर्यवले रूपेताः कारुरोतो भक्ति मात्रमिह प्रदाता जम्बू ध्वजेन रपतिः प्रमदान्नभोक्ता यत्राभिमघ्नति सु
खंच समृद्धतस्य भूयापियानि नि रतेजिनतान् प्रयायात् रेगातु रंसत्वमिमं निरीक्ष पत्राङ्ग मुलाफलाभि क्रिता
निभेषज्प्रातानि ददाति योऽत्र दीर्घायुरारोग्यपदं प्रयायादिति ॥ ७ ॥ फलसप्तकं ॥ १६ ॥ विधाय नृजाति

विशेषकिर्तनं समासतो वारिहिरण्य सप्तकं यदत्र पुन्यं जगतां प्रयातु तत् हिरण्यवत्मीलमिवोपयोगितां ॥ ७ ॥

हिरण्यसप्तकं नाम वारिसमाप्नोति ॥

इति साधनसमुच्चये वारिनिदान वारिजाति वारिदोष वारि

गुण वारिलिङ्ग वारिप्रारम्भ प्रणाल वारिप्रमाण द्रोण स्वात वारिदिग्धारा नागमन्दल नागमन्त्र नागकि
या आराम फल तेषां साधनपञ्च ह्तरि अधिकशततमपटलः ॥ १६६ ॥ ॐ नमो नागेभ्यः ॥ नवनागा

दिनागागणानां समाधि ॥ ॐ समन्वाहन्तु मां नागा अशेषदिक्षु संस्थिता नमो वैरोचन रूपं वह्नुणा खं जलप्र
दं वरदं प्रवरं वन्दे सर्वनागसन्धितं सप्तफणाधरं नाथं प्रवर रूपधारकं सीतवर्णं महातेजं वरदमुद्राधरं परं
फणिप्रतिधारलं मकरासननागमिकं नागपाशधारं नागं नमो वैरोचनं सदाः ॥ इति वन्दनाः ॥

सर्वसत्त्वेषु स्थलजलनिम्नोन्नेतेषु जराधारा दानाय एता दृशो वह्नुणा स्यात्सकोऽहं ॥ स्वभावभुजा सर्वधर्मा

स्वभावसुद्धोऽहं शून्यताज्ञानवज्रः स्वभावात्मकोऽहं स्वभावभुक् स्वष्टदेवता स्वभावसुद्धोऽहं ॥

इति स्वभावमुद्रः ॥

॥ ततो न्यासः ॥

इति स्वभावमुद्रः ॥ ततो न्यासः ॥ दक्षिणहस्ते अकारेणाज्ञातं चंद्रमंडलं वामहस्ते आकारवीजेन ज्ञातं
सूर्यमंडलं भावयित्वा ॐ वज्रयन्त्रो हस्तावह ॥ इति पथित्वा वज्रसत्त्वः पद्माः प्रज्ञापारमिता भावयेत् ॥ ततः स्त

योः कल्पलवयो यथा कर्मणा बीजं न्यासः ॐ कूं ॐ आं ॐ ह्रीं ॐ खं ॐ हं ॥ ॐ रां ॐ मां ॐ पां ॐ त्रां ॐ अं ॐ इ

निकलाङ्गुलिषुन्यासः ॥ ॐ नागेशादिसर्वनागामेजीवरक्षः हृफदः स्वाहा ॥ तेननखेषुन्यासः ॥

ॐ फं ॐ फौं ॐ फिं ॐ फीं ॐ फूं ॐ फूँ ॐ फैं ॐ फैँ ॐ फों ॐ फोँ ॐ फें ॐ फेँ ॐ फः तेनस्याङ्गेषु न्यासः ।

सिरमूणाकर्णचक्षुनाशामुषकंथहन्ताभिर्गुह्यपादिष्वयथाक्रमेणान्यासः॥ अतिअङ्गन्यासः॥

पूर्वस्थितेन न खन्यासमंत्रेण सर्वज्ञेन्याशः ॥ ॐ आहूँ ॥ तेन त्रिकायेन्याशयेत् ॥ ॐ वँ स्वाहा ॥

वज्रमुद्रया वज्रं न्यासयेत् ॥ तथैव घण्टमुद्रया घण्टे ॥ ॐ रां स्वाहा ॥ ॐ नं स्वाहा ॥ पुष्पे ॥ ॐ नां स्वाहा ॥ गन्धे ॥
 ॐ गं स्वाहा ॥ धूपे ॥ ॐ रं स्वाहा ॥ दीपे ॥ ॐ जं स्वाहा ॥ इग्ध ॥ पुदके ॥ ॐ वज्रभूमिहं ॥ मण्डले ॥ इति द्रव्यन्यासः ॥
 ततो दिग्बन्धवृत्तिर्यस्य देवतात्मभावयित्वा स्वहृदयविकसितकमलोपरि सूर्यमंडलस्तदुपरि हंकारेण जा
 तं महासम्भवं भावयित्वा ॥ दिग्बन्धश्चकारयेत् ॥ ॐ भुम्भन भुम्भनि पूर्वस्यान्दिशि माणादि सर्वा पद्रवानां का
 यवाग्चित्तादिः बन्धयेत् ॥ ॐ हूं फट् ॥ १ ॥ तेन सर्वपापजित्वा क्षातधान्यपुष्पांस्तूर्ध्वनिक्षिपेत् ॥ ॐ गृह् ॥
 ॐ गृह् ॥ २ ॥ ॐ आनय हो ॥ तेन चतुर्मुखमन्त्रेणापूर्ध्ववदक्षिणापश्चिम उत्तरेष्वथ क्रमेणानि क्षिपेत् ॥ ॐ गृह् ॥
 पेत् ॥ सर्वपापविघ्नोच्चातनमारी पद्रवदेवमानुषासुरादिप्रपणयताङ्गदन्तवन्धतांगदत् ॥ इति पठित्वा निर्विघ्नं भ
 वति भावयन् ॥ सर्वत्र उक्षिपेत् ॥ इति विघ्ननिवारणाय दिग्बन्धः ॥ ततनागानां ध्यानः यं कारेत् तोद्भववायुमं

उध्वाङ्कतडुपरिरंकोरेशोद्भववन्दिमंडलत्रिकोणाङ्कुरतेरफालंक्षतंतडुपरिवंकोरेशोद्भवजलमन्दलंशितवर्णा
घटाङ्कतडुपरिलङ्कारेशोद्भवधरिणंचतुरस्वापीतांकोरेशोद्भुचिकवत्रालंक्षतंतडुपरिसुंकोरेशोद्भवसुमेरुचतुर
लमयअष्टशृङ्गमप्रशोभितंतडुपरिभ्रंकोरेशोद्भवकुटुगालंचतुरस्वचतुरदालंचतुर्तोरणाभुषितहार्दहलितं
किंकिनीजालितंचकुलितंकर्मसियुतंतस्मिन्नापमन्दलेमध्येपंकोरेशोद्भवविश्वपद्मकेशलकीर्णकाधरंतक
रिंकोपीरशातवंकारवीजोद्भववर्जवैरोचनरूपंवरुणानागराजंश्वेतवर्णमनुष्यास्यसप्तरागाद्यादितंभुभ्रंदेव्या
लिङ्गितंवामेनागपाशधनंदक्षिणोनवरदानमुद्राधरंनाभेरधंसर्पाकारंविचित्राभरणाशोभितंतत्पूर्वदले
अनन्तनागराजंनीलवर्णात्रिफलाक्ष — दितंदक्षिणोनाभयप्रदंवामप्रत्यालिङ्गितंदक्षिणदलेयज्ञनागरा
जंभुक्तवर्णं पञ्चफणाद्यादितंदक्षिणोनाभयमुद्राधरंवामेनदेव्यालिङ्गितं पश्चिमदलेतक्षकनागराजंरक्तव

होमवफणाद्यादितंदक्षिणो नवरूपदं वामेणो देव्यालिंगितं तदुत्तरे वा सुकिनागराजं श्यामवर्णा सप्तफणाद्यादितंद
क्षिणो नवरूपदं वामेणो देव्यालिंगितं तदक्षिणदले महापद्मनागराजं पीतवर्णा सप्तफणाद्यादितंदक्षिणो नाभ
यमुद्राधरं वामेन देव्यालिंगितं तदग्नौ कोशो शंखपालनागराजं रक्तवर्णा सप्तफणाद्यादितंदक्षिणो नवरदानमुद्राधरं
वामेन देव्यालिंगितं नैऋत्ये कोशो कर्कोटकनागराजं कृष्णवर्णा सप्तफणाद्यादितंदक्षिणो नवरदानमुद्राधरं वा
मेन देव्यालिंगितं तद्वायुव्ये कोशो कुलिकनागराजं कुंकुमवर्णा सप्तफणाद्यादितंदक्षिणभुजे नवरदानमुद्राधरं वा
मेन देव्यालिंगितं स्वस्वमकरासनस्थं वज्राचार्ये भावयदिति ध्यानगर्भविश्वदले स्थितानां नागानां कूटांगाल
स्य ॥ ततो जपिणा कर्षणाः तेन मंत्रेणाः ॐ आं क्रौं ह्रीं सै वरुणादि सर्वनागानां जीवंपंचभूतंपंचेन्द्रियं कर्मिन्द्रियं
तस्य समयसत्त्वस्य नागस्य समयसत्त्वानां नागानां वा जीवंपंचभूतंपंचेन्द्रियं कर्मिन्द्रियं आगच्छागच्छ यावत्पूजा

तावत्स्थितोऽभव ॥ इति जपिण कर्षणः ॥ ततो धूपनाकर्षणं तेन धूपवाक्येन कर्तुं मिथ्याम्यहं नाथ अर्चनं हि दयामयाः
सत्त्वानामनुकम्पाय युष्माकं पूजनाय च तन्मे भक्तस्य भागवन्प्रसादं कर्तुं महर्षिः समन्वाहन्तु मां नागा जग चक्रकि
यार्थदाः फलदा यो धि सत्त्वाश्च ये चान्यामन्त्रे देवता देवता लोकपालाश्च भूता सर्वो धि सासनाः सत्त्वाभिरताये केचि
त्साश्च तव ज्ञानमच आचार्याहं कलिष्यामि युष्माकमाराधनं तत्र युयं सर्वे सानि ध्वं कर्तुं महर्षिः अथ मे सफलं
जन्म सफलं जीवितं च मे समये सर्वदेवानां भविष्येह न संशयः अविवर्ति भविष्यामि बोधिचित्तेन चेतसा तथा
गत्कुलोत्पत्तिममाद्यस्यान्मसंशयः ॥ अथ मे देवसेयं यशमे विदनुत्तः सन्निपातभवयशे सर्वनागानि मन्त्राणा
न्यहं ॥ इति वाक्यं कृत्वा धूपं दत्वा वाहनः ततो विधिवन्निग्रायित्वा विघ्नान्निवारयेत् ततो भावः स्वहृदयवङ्कार
वीजैरापारिगाता हिमः स्वर्गहिमवद्वारेण स्फुरेण न दशदिगन्तं लोकधातुसंस्थितं देवभूवने संप्रेषयेन् तेन पंच

शिमनाअकानिष्टे स्थितादिदेवानाकर्षयित्वातेषुसमये सत्वेपुशानसत्त्वयकेलेली भूतंभाकयित्वा नागाएजादिस
र्धनागाकर्षयत ॥ नागाएजादिसर्धनागानाकर्षेजः ॐ वज्राकुशजः वज्रपाशहं वज्रस्फोट्यं वज्रविशहोः प्रवोभ्योनवनागा
एजादिसर्धनागागनेभ्योः पाद्यमाचमनमर्धप्रतिघ्नस्वाहा ॥ पुष्पन्यासः ॥ ॐ वज्रवरुणाय शितवर्णाय नमस्वाहाः
ॐ नागापाशधराय मकराय नमः स्वाहा ॥ ॐ वरदानमुद्राधराय सप्तफणाद्यादनाय नाभेधुङ्गाय देव्यालि
गाणाय नमः स्वाहा ॥ पंचोपचारं पूजां कृत्वा स्तोत्रं पठेत् ॥ नागापाशधरे देव्यं सप्तफणा सुशोभितं तमेहं नाग
एजानं नागापरिवृतं तंदूलतीलकूशधृतमधुशर्करागोडुग्धशतपर्धिकाशं मिल्यवलिनं भुक्तिं प्रदोकेयतः
वज्रवरुणा इदं तिलकूशमधुशर्करागोडुग्धहर्षातंदूलसहितं वलिं भुञ्जेत् स्थले जले निम्नोन्नतयोर्जरधारां पू
रयेत् ५ः ५ः ५ः ५ः ५ः ५ः ५ः ५ः स्वाहा ॥ ततो आत्मनिर्यातनः वज्रवरुणाय ममात्मानं निर्यातयाम्यहं ॥

ततो मूलमंत्रजापः ॐ वज्रवरुणजंबुद्वीपेष्ठलेजलेनिस्तान्नतयोजध्वाएनूपूरयपूरयहं नहं स्वाहा ॥ १०८
ततो जपसमर्पणः गुह्यातिगुह्यगोप्रात्वं गृहानास्मात्कृतं जपं सिद्धिर्भवतु मे देव त्वन्प्रसादात्सुखं शान्तिं जपसमर्प
णः ततः शताक्षरादिपठित्वा क्षमायाः ॥ ॐ वज्रसत्त्वादि ॥ वज्रसत्त्वसमयमनुपालय वज्रसत्त्वत्वेन प्रतिष्ठेद
मे भव सुतोष्यो मे भव सुतोष्यो मे भव अनुरक्त मे भव अनुरक्ष मे भव सर्वसिद्धि मे प्रयच्छ सर्वकर्म सुखं मे चित्तं
श्रेयं कुरु हूँ हूँ हूँ हो भगवन् वज्रविद्यारजन वज्री भव महासमय सत्त्व आः ॥ विधिहितं क्रियाहितं भक्तिहि
नं यदर्चनं पूर्णं भवतु तत्सर्वं त्वन्प्रसादात्सुखं शान्तिं न जानति हिते पूजां कर्तुं ब्रह्मादयः सुखं एको हं किं कलिष्या
मि न जानि हंत वाञ्छनं न जानि हंत त्वत्वरूपं न शरीरं न वा गुणान् ॥ एकमेवाहं जानामि भक्तित्वं चरणे ज्ञेया
मां भक्तिं हीदं संधार्य नित्यं पूजां प्रगृह्य च रक्ष मां हर्मति नाथ मत्स्यं दत्वा वरान् बहुन् ॥ इति क्षमायाः ॥

ततकमलावर्तमुद्रां कृत्वा इदं पठेत्संतोषाय ॥ योगभुद्राः सर्वधर्माणां योगभुद्रोऽहं इति वज्रवह्णस्यार्चनः ॥ १ ॥
 शितिमध्ये ॥ अथ पूर्व ॥ ततो वज्र अनन्ताय पुष्पत्याशः ॐ वज्र अनन्ताय कृष्णवर्णाय नमः स्वाहा ॥ दक्षिणे नखाद
 मुद्रा धारय नमः स्वाहा ॥ ॐ वामेन देव्या लिंगाणां य नमः स्वाहा ॥ नाभिर्धे सर्पा काय नमः स्वाहा ॥
 ॐ मानुष्यवदन्ताय नमः स्वाहा ॥ त्रिफणाद्यादन्ताय नमः स्वाहा ॥ पंचोपचोरेण पूर्ववत् पूजयेत् त्वलिं भू
 त्किं पूर्ववदापयेत् ॥ ततः स्तोत्रं पठेत् ॥ अनन्त नागाज्ञानं त्रिफणाभिः मुद्राभिः तन्मे ह नागाज्ञानं नाग
 गणा मुद्राभिः ॥ पूर्ववद्भुक्तिं वलिंददेत् ॥ वज्र अनन्त इदं तं डलतिलः ॥ पूर्ववदात्मनि र्प्यात्तन् ततः अनन्तस्य
 हृदयमन्त्रं प्राप ॥ ॐ वज्र अनन्त जम्बूद्वीपे स्थले जले निम्नोन्नतयो जलधातुं पूरय २ हं न हं स्वाहा ॥ १०८
 पूर्ववत् प्रपन्नमर्पणाः जलादितर्पणः कमलावर्तमुद्रा ॥ शिति अनन्तस्यार्चनः ॥ २ ॥ पूर्व ॥ अथ दक्षिणे

पद्मनागाग्रायपुष्पंन्यासः ॥ ॐ पद्मनागाग्रायशीतवर्णीयपंचफुल्लालंक्रतायनमः स्वाहा ॥ मानुष्यमुवा
यनाभेरधेनागाकारायनमस्वाहा ॥ दक्षिणोनाभयमुद्राधायवामेनैदेव्यालिङ्गनायनमः स्वाहा ॥
पूर्ववत्पञ्चोपचारैरुपार्चनः ॥ भुक्तिं वलिं ततस्तोत्रं पठेत् ॥ पूर्ववदात्मनिर्य्याततः ततपद्मस्य हृदयं मंत्रजा
पः ॥ ॐ वज्रपद्मजम्बूद्वीपे स्थले जले पद्मारव्यनागाग्रायनं पंचफुल्लामुशोभितं नमो हं नागाग्रायनागाग
रासमर्चितं ॥ पूर्ववद्भुक्तिं वलिं ददेत् ॥ ॐ वज्रयद्मदं तनुलतिलं पूर्ववज्रापः पूर्ववज्रपद्ममर्पणः ॥
जलादितर्पणः कमलावर्तमुद्रा ॥ इति पद्मस्यार्चनः ॥ इति दक्षिणो ॥ २ ॥ अथ पश्चिमं ॥ तक्षकना
गायपुष्पंन्यासः तक्षकनागाग्राय रक्तवर्णीयपंचफुल्लालंक्रतायनमः स्वाहा ॥ नरमुखानाभेरधसि
नागाकारायनमः स्वाहा ॥ दक्षिणोनाभयमुद्राधायवामेनैदेव्यालिङ्गनायनमः स्वाहा ॥ पञ्चोपहारेणा

चर्चनः भुक्तिर्वलिं पूर्ववत् ॥ ततस्तोत्रं पठेत् ॥ तक्षकाख्यमहानागं नवफणामुशोभितं नमो हं नागराजानं नागाग्रापीरिवृ
तं ॥ वज्रतक्षक इदं तन्दुलादि ॥ पूर्ववत् आत्मनिर्घातनः ॥ ततस्तक्षकस्य हृदयमन्त्रेणाद्योतरशतधा जापः ॥ ॐ व
ज्रतक्षक अस्मिन् जम्बूद्वीपे स्थले गले ॥ पूर्ववन्मन्त्रः ॥ जपसमर्पणः ॥ वलिं ॥ जलादीतर्पणः ॥ कमलावर्तमुद्रा
श्रुति तक्षकाचन ॥ ३ ॥ अथ उक्ते ॥ पूर्ववद्वासुकिनागायपुष्पन्यासः ॥ ॐ वासुकिनागराजाय श्रुतामव
र्णाय सप्तफणालं कृताय नमः स्वाहा ॥ ॐ दक्षिणेनाभयमुद्राधराय धामिने देव्यालिङ्गनाय नमः स्वाहा
नामुखाय नाभेरधसिनागाकाराय नमः स्वाहा ॥ पञ्चोपचारानां चर्चनः भुक्तिः ततस्तोत्रं पठेत् ॥
वासुकिनागाए जानं सप्तफणामुशोभितं नमो हं वासुकिनागां नागाग्रापीरिवृत्तं ॥ पूर्ववद्वलि आत्मनिर्घा
तः नागहृदयजापः जपसमर्पणः क्षमापणः तर्पणः ॥ कमलावर्तमुद्रा ॥ श्रुति उक्ते ॥ ४ ॥ अथ वक्रिको

शोसंघपालनागराजाय पुष्पंत्यासः संघपालनागराजाय रक्तवर्णाय सप्तफणालंक्रताय नमः स्वाहा दक्षि
शोनाभयमुद्राधराय वामेन देव्यालिंगराय नरसुधाय नाभेरधसिनागरूपाय नमः स्वाहा ॥ पंचोपहा
रेणार्चनः भुक्तिस्तोत्रं पठेत् ॥ शंघपालमहा नागं सप्तफणामुशोभितं नमस्कृत्य नागराजानं नागगणप
रिवृतं वलिं पूर्ववदात्मनिर्य्यात नः ततः शंघपालनागस्यः हृदयं गमं त्रजापः जापसमर्पणः जलादि
तर्पणः कमलावर्तमुद्रा ॥ इति अग्नेकोशो ॥ १ ॥ अथ नैऋत्यकोशो कर्कोटकाय पुष्पंत्यासः ॥
ॐ कर्कोटकाय कृष्णवर्णाय सप्तफणालंक्रताय नरानताय नाभेरधसिनागरूपाय नमः स्वाहा ॥
दक्षिणो नाभयमुद्राधराय वामेन देव्यालिंगनाय नमः स्वाहा ॥ पंचोपचारं पूजयत् भुक्तिं देदत्
ततस्तोत्रं पठेत् ॥ कर्कोटकमहा नागं सप्तफणा प्रशोभितं नमस्कृत्य नागराजानं नागगणपरिवृतं ॥

पूर्ववद्वलिंददेत् ॥ स्वात्मनि र्ध्यातनः ॥ ततः कर्कोटकस्य हृदयमंत्रेण जापः जपसमर्पणः ॥ तर्पणः ॥ कमला
वर्तमुद्राः ॥ इति नेत्रोटे कर्कोटकस्यार्चनः ॥ २ ॥ अथ वायुकोणे कुलिकनागाय पुष्पन्यासः ॥ ॐ कुनि
कायकुंकुमवर्णाय सप्तफणाय लंकृताय नमः ॥ नायनाभेरधसि सर्वस्मिं नागा रूपाय दक्षिणे नाभयमु
द्राधराय वामे नंदे व्यालिंगनाय नमस्वाहा ॥ पंचोपहारेण पूजयेत् ॥ अकिंददेत् ॥ स्तोत्रं पठेत् ॥ कुलि
कारव्यमहानागं सप्तफणासु शोभितं ॥ नमो ह्यनागा एतानं नागाणां परिकृतं ॥ वलिः पूर्ववदात्मनि र्ध्यात
नः ॥ नागा हृदयमंत्रजपः जपसमर्पणः क्षमापणः तर्पणः ॥ कमलावर्तमुद्राः ॥ इति वायोः कोणः ॥ ३ ॥
अथ इशाने कोणे महापद्मनागाय पुष्पन्यासः ॥ ॐ महापद्माय पीतवर्णाय सप्तफणालंकृताय नमः ॥
नायनाभेरधसि सर्वस्मिं नागा रूपाय दक्षिणे नाभयमुद्राधराय वामे नंदे व्यालिंगनाय नमस्वाहा ॥

पंचोपहारेणापूजयेत् ॥ भक्तिः ततः स्तोत्रं पठेत् ॥ महापद्मधारव्यनागेशं सप्तफरणाप्रशोभितं नमो हं नागराजानं
नागगणापरिवृतं ॥ पूर्ववद्वलिः आत्मनिर्घातनः नागहृदयमंत्रेणाद्योत्तरशतपरिवारं ज्ञाप्यः जपसमर्पणाः
क्षमापणाः तर्पणाः कमलावर्तमुद्रा ॥ इति इशाने ४ ॥ इति गर्भमंडलार्चनः तद्वाहिधातुनागमंडलस्य ध्यानं
मकलतलविभागे चारकोष्ठस्य मध्यस्थे कटिघटितरूपं वारुणां नागराजं कनकमयमननं पूर्वभागे तु
तस्य पितलघटितपद्मदक्षिणे विन्यस्य द्वादशदिनकामयरूपं पश्चिमे तक्षकाख्यं रजतकृतमुषिम्यम्बासुफि
श्रोतरे च शिवसिद्धतवांगपद्मनागं महान्तं नागराजं नमस्कृत्य ॥ निशि चरदिशिकान्संजातकर्कोटकाङ्गुलि
कमलिलकोशलोहसंनिर्मितांगं इति सम्यक् विधानं गोप्ययात्मा द्विधेयं कमलवनतलादौ दारुयूपं च ध्ये
म ॥ सुषुप्तिं पुरश्चरं नामध्यायमापसुविंशतिपिष्टवर्तेश्वन्द्रे नैर्वाधरंगे विपुलकमलमध्यमंडलं संप्रवर्त्तय

5. M. B.

तिदलकमलेस्मिनष्टनागाङ्गमुदे चिंशशारिकशाभंयाश्वे शेटे तृतीयदशफणाङ्कवज्रहस्तंशरीरं क
मलकलितभावातीलपद्मतीया गमशिदिमे वसर्वाङ्गयादं पुरसिषगपतिंमार्गायन्तंचमाधाननीला
दक्षिणोसूर्यदेववरुणादिशिदिरे गङ्गमं नदककुभचन्द्रचामरेधीजयन्तं कमलदलसमन्ता
द्वाह्यतो लोकपालान् कलविधिसमेतान्पूर्णाकुम्भाङ्गा उपखिलग्रीनसमाजंकायवज्राधिपंवाः ॥
इतिविहितविधानंसर्वकृत्यविदध्यात् ॥ तेषां नागराजानां पूर्ववत्पूजा ॥ इतिनागप्रतिमाचनः ॥

धर्मराजराचार्य सुरत श्री महाविहार
DH 201.

Gyanendra Vendra Bagchi Charan

968

